

EUROOPAN KESKUSPANKKI

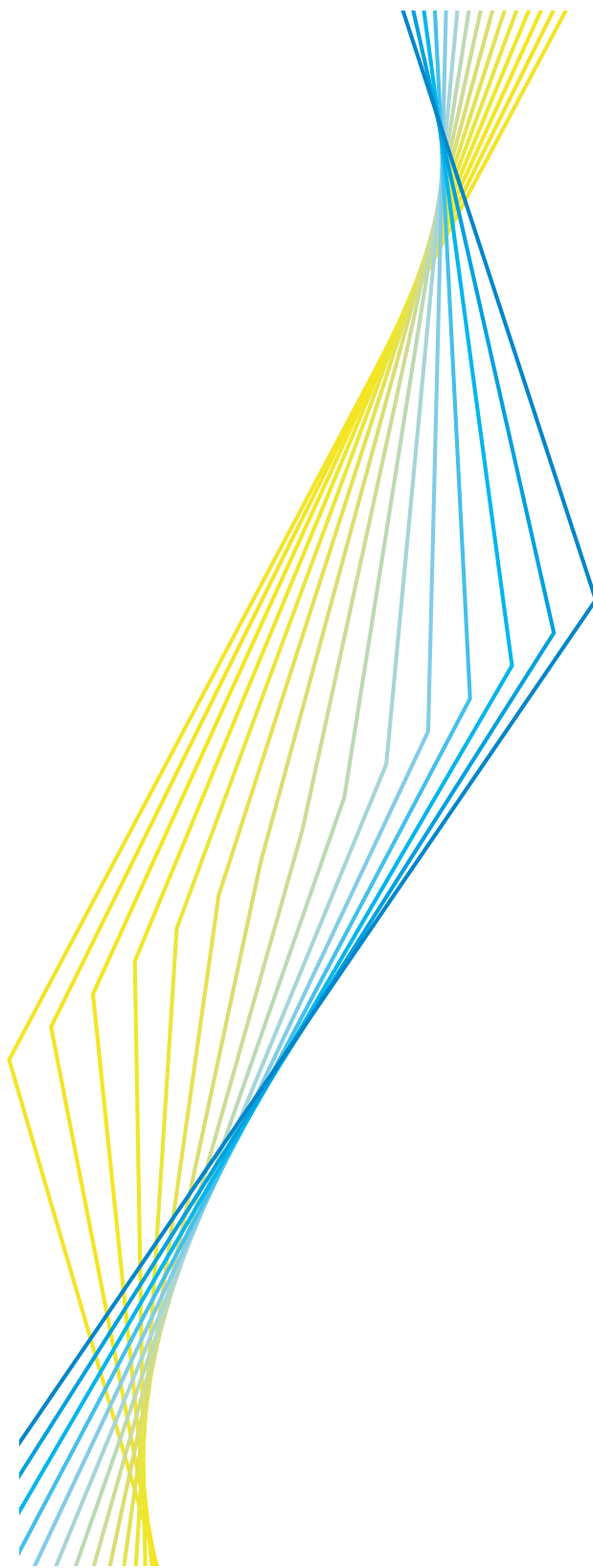
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Lokakuu 2000

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Lokakuu 2000

© Euroopan keskuspankki, 2000

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Kuukausikatsaus on pääkirjoitusta lukuun ottamatta käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

*Tämän numeron tilastot perustuvat 4.10.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.
ISSN 1561-0322*

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	19
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	22
Valuuttakurssit ja maksutase	29
Kehikot:	
1 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.9.2000 päättäneenä pitoajanjaksona	13
2 BKT:n määrän kasvuvauhdin eri laskutavat	23
Potentiaalisen kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit	35
EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin	47
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	71*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	75*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM4	IMF:n maksutasekäsikirja (4. laitos)
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

Lokakuun 5. päivänä 2000 pitämässään kokouksessa EKP:n neuvosto päätti nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 25 peruspisteellä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 1.10.2000. Myös maksuvalmiusluoton korkoa ja talletuskorkoa nostettiin 25 peruspisteellä 6.10.2000 alkaen; maksuvalmiusluoton korko nostettiin 5,75 prosenttiin ja talletuskorko 3,75 prosenttiin.

Tämä koronnosto mukaan lukien EKP:n keskeisiä korkoja on marraskuusta 1999 lähtien nostettu yhteensä 225 peruspisteellä. Koronnostojen tavoitteena on ollut säilyttää hintavakaus euroalueella keskipitkällä aikavälillä. Lokakuun 5. päivänä 2000 tehdyllä päätöksellä pyritään varmistamaan, että kuluttajahintoihin kohdistuvat nousupaineet, jotka tällä hetkellä johtuvat pääosin öljyn hinnan noususta ja euron kurssikehityksestä, eivät aiheuta pysyviä inflaatiovaikutuksia. Nämä riskit oli tärkeää torjua päättäväisesti ja ajoissa, sillä turvaamalla hintavakauden rahapolitiikka myötävaikuttaa parhaiten BKT:n ja työllisyyden vakaaan kasvuun keskipitkällä aikavälillä.

Päätös nostaa EKP:n korkoja perustui EKP:n rahapolitiikan strategian molempien pilarien analysointiin. Ensimmäisen pilarin tarkastelu osoittaa, että M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo oli 5,3 % kesä-elokuussa 2000. Kuten EKP:n Kuukausikatsauksen syyskuun numerossa todettiin, televiestintäyritysten valmistautuminen syyskuun alun varojen siirtoon Saksan kolmannen sukupolven matkapuhelinverkkojen (UMTS) toimilupahuutokauppoja varten on saattanut tilapäisesti nopeuttaa M3:n kasvuvauhtia elokuussa 2000. Kun tämä erityistekijä otetaan huomioon, raha-aggregaattien lyhyen aikavälin kehitys on saattanut olla maltillisempaa kuin voisi olettaa elokuun lukujen perusteella, jotka osoittivat M3:n vuotuisen kasvuvauhdin olleen 5,6 %. Tästä huolimatta euroalueella oli edelleen runsaasti likviditeettiä, kun otetaan huomioon M3:n kasvuvauhdin pitkäaikainen poikkeaminen 4½ prosentin viitearvostaan talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alusta lähtien. Lisäksi yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen määrä kasvoi edelleen voimakkaasti, ja elokuussa 2000 vuotuinen kasvuvauhti oli 9,4 %. Näin ollen rahan määrän kehitys aiheuttaa edelleen hintojen nousupaineita.

Toista pilaria tarkasteltaessa eräs merkittävä tekijä oli öljyn hinnan kehitys. Öljyn hinta nousi uusiin huippulukemiinsa syyskuun puolessa välissä ja pysyi korkeana, vaikka laskikin hieman syyskuun lopussa. Tämän vuoksi energian hintojen kehitys on aiempien odotusten vastaisesti aiheuttanut viime kuukausina edelleen huomattavia nousupaineita YKHI-inflaatioon.

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli lokakuun alussa noin 5 % heikompi kuin kolme kuukautta aiemmin. Euron alhainen ulkoinen arvo on lisännyt riskiä, että tuontihintojen nousu välittyy vähitellen kuluttajahintoihin, erityisesti nyt kun talouskasvu on vahvaa.

EKP ja kaikkien G7-maiden keskuspankkien pääjohtajat ja valtiovarainministerit olivat huolissaan siitä, että euron valuuttakurssin viimeaikaisella kehityksellä saattaisi olla haitallisia vaikutuksia maailmantalouteen. Tämän vuoksi Yhdysvaltojen, Japanin, Ison-Britannian ja Kanadan keskuspankit sekä EKP toteuttivat 22. syyskuuta EKP:n aloitteesta yhteisintervention valuuttamarkkinoilla. EKP ja sen yhteistyökumppanit seuraavat tilanteen kehitystä edelleen tarkasti ja ovat tarvittaessa valmiita toimimaan yhteistyössä valuuttamarkkinoilla.

Taloudellisen toimeliaisuuden osalta voidaan todeta, että Eurostatin ensimmäiset arviot viittaavat euroalueen BKT:n määrän voimakkaaseen kasvuun vuoden 2000 toisella neljänneksellä, mikä vahvistaa aiemmat odotukset talouskasvun jatkumisesta vahvana. Vaikka eräät Eurostatin ensimmäisten arvioiden jälkeen julkaistut kansalliset tiedot viittaavatkin siihen, että BKT:n kasvulukuja vuoden 2000 toisella neljänneksellä saatetaan korjata jonkin verran alaspäin, käsitys talouskasvun jatkumisesta vahvana vuoden 2000 ensimmäisellä vuosipuoliskolla on pysynyt ennallaan. Myös teollisuustuotannon tiedot viittasivat siihen, että talouskasvu oli vahvaa vuoden 2000 alkupuoliskolla ja kasvuvauhti vakiintui mahdollisesti nopeaksi. Viimeaikaisten kyselyjen tulokset vahvistivat nämä odotukset.

Vaikka ei voidakaan sulkea pois mahdollisuutta, että öljyn hinnan nousu voi tilapäisesti heikentää talouskasvua, talouden voimakkaan kasvun edellytykset keskipitkällä aikavälillä ovat pysyneet

ennallaan. Näitä edellytyksiä ovat vahvan maailmantalouden tukema ulkoinen kysyntä sekä kotimainen kysyntä, jota tukevat sekä euroalueen suotuisana pysynyt rahoitustilanne että työllisyyden voimakas kasvu. Tätä käsitystä tukevat myös sekä yksityisten että julkisten tutkimuslaitosten viime aikoina julkistamat ennusteet, jotka ennakoivat vahvaa kasvua niin euroalueella kuin maailmanlaajuisestikin. Lisäksi euroalueen joukkolainamarkkinoiden kehitys vastaa odotuksia siitä, että euroalueen talouskasvu jatkuu edelleen vahvana.

Kuluttajahintojen viimeaikaiseen kehitykseen on edelleen vaikuttanut suuresti öljyn hinnan kehitys. Vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti hidastui vuoden 2000 elokuussa 2,3 prosenttiin heinäkuun 2,4 prosentista. YKH:n energiaerän vuotuinen nousuvauhti oli elokuussa 12,3 %, kun se heinäkuussa oli ollut 13,7 %. Tuontihintojen nousu ei toistaiseksi ole juurikaan vaikuttanut muiden kulutustavaroiden kuin energian hintoihin. Ilman energian hintoja laskettu YKH:n vuotuinen nousuvauhti oli vuoden 2000 elokuussa 1,5 %. Erityisesti muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousu pysyi edelleen hitaana 0,6 prosenttina, mikä viittaa siihen, että tuontihintojen viimeaikainen nousu ei vielä ole merkittävästi vaikuttanut kuluttajahintoihin. Tulevaa hintakehitystä arvioitaessa on kuitenkin otettava huomioon tuottajahintojen kehitys, joka viittaa siihen, että kuluttajahintoihin kohdistuvat nousupaineet tulevat lisääntymään, pääosin öljyn hinnan ja euron valuuttakurssin kehityksen vuoksi. Kulutustavateollisuuden tuottajahinnat nousivat vuositasolle korotettuna 1,6 % elokuussa 2000.

YKHI-inflaation odotetaan kiihtyvän uudelleen syyskuussa 2000. Mikäli energian hinnat eivät laske huomattavasti, kestää jonkin aikaa ennen kuin YKHI-inflaatio hidastuu taas alle 2 prosentin ja on siten sopusoinnussa EKP:n hintavakauden määritelmän kanssa.

Tätä taustaa vasten on erityisen tärkeää, että talouden toimijoiden odotukset pitkän aikavälin inflaatiosta eivät lisäänty. Euroalueen tämänhetkisten suotuisten kasvunäkymien vuoksi tähän riskiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Loka-

kuun 5. päivänä tehdyllä päätöksellä nostaa EKP:n korkoja pyrittiin ylläpitämään luottamusta hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä. Tämän luottamuksen tulisi edelleen ohjata euroalueen palkkojen ja voittomarginaalien kehitystä. Palkkojen maltillinen kehitys on toistaiseksi myötävaikuttanut merkittäväällä tavalla työpaikkojen määrän kasvuun ja työttömyyden vähentymiseen. On tärkeää jatkaa tällä linjalla, jotta vahvaa, inflaatiota kiihdyttämätöntä kasvua voidaan ylläpitää ja jotta reaalitytulot kasvaisivat lopulta koko kansantaloudessa.

Kuten EKP:n Kuukausikatsauksen syyskuun numerossa todettiin, öljyn hinnan nousu aiheuttaa tulojen supistumista koko taloudessa. Markkinataloudessa energian hinnan nousun tulee johtaa suhteellisiin hintamuutoksiin, jotta voimavarat kohdentuisivat oikein.

Euroalueen maiden hallitukset voivat monin tavoin auttaa taloutta sopeutumaan häiriöittä energian hintojen nousuun. Yksi tapa on vauhdittaa sellaisia rakenteellisia uudistuksia, joilla pyritään parantamaan työ- ja hyödykemarkkinoiden toimivuutta. Tämä parantaa talouden kykyä vastata entistä paremmin haitallisiin sokkeihin, lisää kilpailua ja varmistaa, että yritykset hinnoittelevat tuotteensa ja palvelunsa tarkoituksenmukaisesti. Hallitusten on vältettävä aikaisempia virheitä, eikä niiden tule reagoida energian hintojen nousun vaikutuksiin finanssipolitiikkaa keventämällä. Tällä hetkellä finanssipolitiikassa tulee välttää suhdanteita myötäileviä painotuksia ja pyrkiä saavuttamaan suunniteltua nopeammin vakaus- ja kasvusopimuksen mukainen tasapainoinen tai ylijäämäinen julkisen talouden rahoitusasema.

EKP:n Kuukausikatsauksen tässä numerossa on vakioartikkelin lisäksi kaksi muuta artikkelia. Näistä ensimmäisessä tarkastellaan potentiaalisen tuotannon käsitteitä ja käyttötapoja sekä selvitetään erilaisia estimointimenetelmiä. Artikkelin mukaan tuotantokuilun estimaatteihin liittyy yleensä jonkin verran enemmän epävarmuutta kuin potentiaalisen tuotannon kasvun estimaatteihin. Toisessa artikkelissa käsitellään EKP:n suhteita Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoihin.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

EKP:n neuvosto päätti 5.10.2000 pitämässään kokouksessa nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 25 peruspistettä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.10.2000 (perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppamenettelyä käytäen). Myös talletuskorkoa ja maksuvalmiusluoton korkoa nostettiin 25 peruspistettä 6.10.2000 alkaen: talletuskorko nostettiin 3,75 prosenttiin ja maksuvalmiusluoton korko 5,75 prosenttiin (ks. kuvio 1).

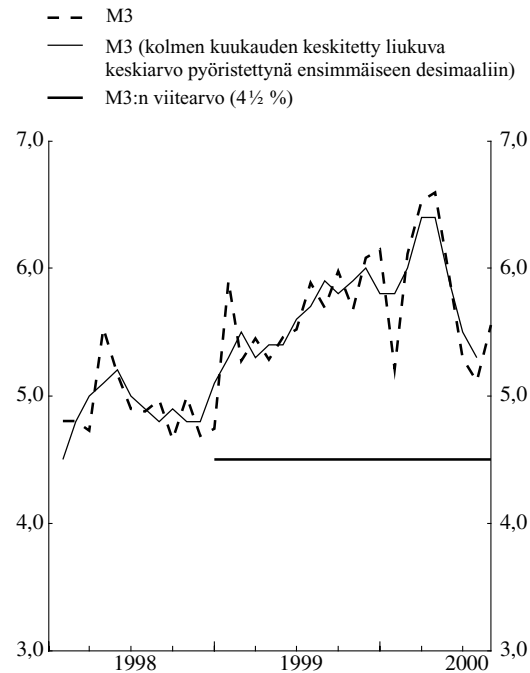
M3:n kasvu edelleen viitearvoaan nopeampi

Elokuussa 2000 lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 5,6 prosenttiin, kun se oli heinäkuussa 2000 ollut 5,1 % (ks. kuvio 2). Kuten syyskuun Kuukausikatsauksessa todettiin,

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(vuotuinen prosenttimuutos)

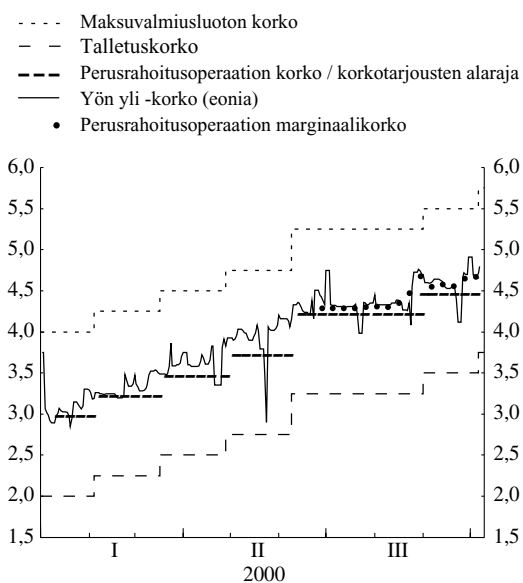

Lähde: EKP.

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähteet: EKP ja Reuters.

elokuun 2000 rahataloutta koskevia tietoja on tulkittava asianmukaisin varauksin, koska Saksan matkapuhelintoimilupien huutokauppa on todennäköisesti väliaikaisesti kasvattanut M3-aggregaattia elokuussa. Tästä kasvusta huolimatta M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo kesäkuusta elokuuhun 2000 pieneni 5,3 prosenttiin, kun se oli edellisenä kolmen kuukauden jaksona touko-heinäkuussa 2000 ollut 5,5 %. Kausivaihtelusta puhdistettuna ja vuositasolle korotettuna M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhti hidastui 4,8 prosenttiin elokuussa 2000 päättyneenä kuuden kuukauden ajanjaksona, kun se oli heinäkuussa päättyneen kuuden kuukauden ajanjakson aikana ollut 5,3 %.

M3:n eristä (ks. taulukko 1 ja kuvio 3) liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi hie- man elokuussa 2000 eli 3,5 prosenttiin heinä- kuun 3,3 prosentista. Myös yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui elokuussa 7,8 prosenttiin, kun se oli heinäkuussa 2000 ollut

Taulukko I.

M3 ja sen pääerät

(kuukauden lopun määrät ja kausivaihtelusta puhdistetut kuukausimuutokset)

	Elokuu 2000	Kesäkuu 2000		Heinäkuu 2000		Elokuu 2000		Kesä-elokuu 2000	
	Määrä	Muutos		Muutos		Muutos		Muutos keskimäärin	
	Mrd. euroa	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%
M3	4 938,7	-12,3	-0,2	29,0	0,6	29,6	0,6	15,4	0,3
Liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset (= M1)	1 975,1	-16,8	-0,8	13,1	0,7	20,0	1,0	5,5	0,3
Muut lyhytaikaiset talletukset (= M2 – M1)	2 168,5	5,3	0,2	4,4	0,2	6,5	0,3	5,4	0,3
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (= M3 – M2)	795,1	-0,8	-0,1	11,4	1,5	3,0	0,4	4,6	0,6

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n erien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

7,4 %. Tämän liikkeessä olevan rahan ja yön yli -talletusten kehityksen vuoksi M1:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 7,1 prosenttiin elokuussa 2000, kun se oli heinäkuussa ollut 6,7 %.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi niin ikään elokuussa 1,5 prosenttiin heinäkuun 0,8 prosentista. Tämä johtui kyseisen erän alerien keskenään vastakkaisesta kehityksestä. Enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui merkittävästi eli 9,1 prosenttiin edellisen kuukauden 6,6 prosentista. Tämä saattoi osittain liittyä siihen, että yrityksillä oli suuri likviditeetin tarve ennen Saksan matkapuhelintoimilupien ostoa. Näiden talletusten viime kuukausien suhteellisen voimakkaaseen kasvuun on saattanut vaikuttaa se, että niiden tuotto on seurannut rahamarkkinakorkojen nousua tiiviimmin kuin yön yli -talletusten ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten tuotto (ks. kuvio 5). Viimeksi mainitun instrumentin vuotuinen supistumisvauhti jatkuikin edelleen: elokuussa se oli -3,7 %, kun se heinäkuussa oli ollut -3,2 %.

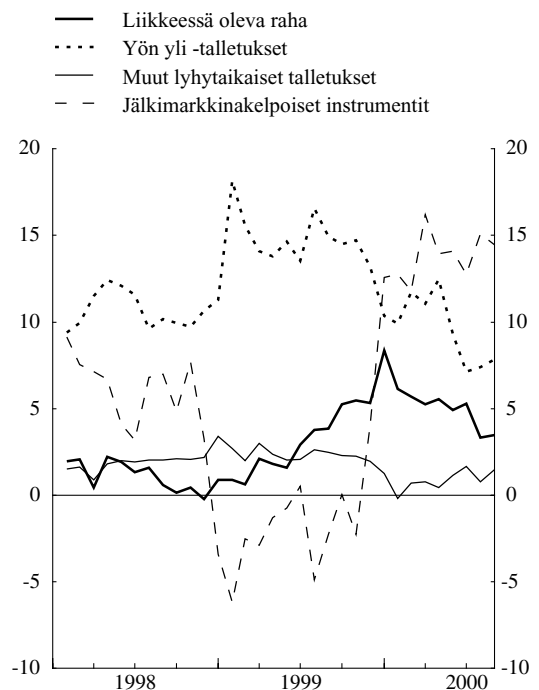
Koska sekä M1:n että muiden lyhytaikaisten kuin yön yli -talletusten kasvuvauhti kiihtyi, väliaggregaatti M2:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui heinäkuun 3,5 prosentista 4,1 prosenttiin elokuussa 2000.

M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti hidastui elokuussa hieman eli 14,5 prosenttiin, kun se oli ollut 15,1 % heinäkuussa. Tämä johtui kaikkien jälki-

Kuvio 3.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

markkinakelpoisten instrumenttien vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta. Tästä huolimatta jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien määrän kasvu oli edelleen kauttaaltaan nopeaa. Tämä kehitys näyttää liittyvän lyhyiden korkojen nousuun ja tuottokäyrän loivenemiseen viime kuukausien aikana. On kuitenkin muistettava, että jälkimarkkinakelpoisiin instrumentteihin sisältyy euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemia rahamarkkinapapereita, jotka ovat euroalueen ulkopuolisten hallussa, koska niitä ei tilastointiteknisistä syistä voida jättää M3:n ulkopuolelle.

Luotonanto yksityiselle sektorille edelleen voimakkaassa kasvussa

M3:n vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi elokuussa 7,5 prosenttiin heinäkuun 7,2 prosentista. Vuoden 2000 alusta lähtien näiden velkojen vuotuinen kasvuvauhti on vaihdellut hyvin vähän eli 7,1 prosentin ja 7,6 prosentin välillä.

Rahalaitossektorin konsolidoidun taseen vastavaa-puolella euroalueella oleville myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti oli 7,0 % elokuussa 2000, kun se oli heinäkuussa ollut 6,9 %. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui elokuussa 10,1 prosenttiin heinäkuun 9,8 prosentista. Sitä vastoin julkisyhteisöille myönnettyjen

luottojen vuotuinen muutosvauhti hidastui tuntuvasti (heinäkuussa -1,5 % ja elokuussa -2,4 %).

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kehitys johtui siitä, että vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen koski sekä lainoja (heinäkuun 0 prosentista elokuun -0,5 prosenttiin) että muita arvo-papereita kuin osakkeita (heinäkuun -2,6 prosentista elokuun -3,8 prosenttiin).

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen eristä lainojen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 9,4 prosenttiin elokuussa 2000, kun se oli ollut 9,0 % heinäkuussa ja hidastunut yhtäjaksoisesti huhtikuusta heinäkuuhun 2000. Yksityisen sektorin voimakkaana pysynyt lainankysyntä johtuu hyvästä taloustilanteesta sekä euroalueen teollisuuden ja kuluttajien voimakkaasta luottamuksesta. Muita todennäköisesti vaikuttavia tekijöitä ovat lukuisat fuusiot ja yritysostot, kolmannen sukupolven matkapuhelinten toimilupien ostot Euroopassa ja kiinteistöjen hintojen nousu joissakin euroalueen maissa. Luotonannon kasvua hillitsevät kuitenkin vuodesta 1999 nousseet antolainauskorot.

Euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset netto-saamiset pysyivät lähes ennallaan heinä-elokuussa 2000, kun ne supistuivat absoluuttisten ja kausivaihtelusta puhdistamattomien lukujen perusteella vain 1 miljardia euroa. Elokuuhun 2000 ulottuneena 12 kuukauden jaksona rahalaitos-

Taulukko 2.

M3 ja sen vastaerät

(kuukauden lopun kantatiedot ja 12 kuukauden virtatiedot, mrd. euroa)

	Kanta-tiedot 2000 Elokuu	12 kk:n virtatiedot					
		2000 Maaliskuu	2000 Huhtikuu	2000 Toukokuu	2000 Kesäkuu	2000 Heinäkuu	2000 Elokuu
1 Luotot yksityiselle sektorille	6 573,4	619,8	650,3	648,4	580,9	579,3	601,7
2 Luotot julkisyhteisöille	1 941,8	20,9	14,3	-14,6	-25,2	-29,9	-47,9
3 Ulkomaiset saamiset, netto	267,3	-198,9	-205,6	-179,7	-111,9	-133,8	-96,2
4 Pitkäaikaiset velat	3 757,5	249,5	246,7	255,9	243,8	250,7	260,2
5 Muut vastaerät (nettovelat)	86,4	-103,0	-88,4	-74,8	-44,4	-72,0	-58,5
M3 (=1 + 2 + 3 - 4 - 5)	4 938,7	295,6	301,1	273,3	244,8	237,4	256,4

Lähde: EKP.

Huom. Pyöristysten vuoksi M3:n vastaerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

sektorin ulkomaiset nettosaamiset vähenivät 96 miljardia euroa (ks. taulukko 2). Nettosaamisten 12 kuukaudelta laskettu supistuminen on hidastunut huhtikuusta 2000 alkaen, mikä kuvastaa sitä, että euroalueen rahalaitossektoriin kuulumattomien nettosijoitukset euroalueen ulkopuolelle ovat vähentyneet.

Velkapaperien liikkeeseenlasku heinäkuussa vilkasta

Heinäkuussa 2000 velkapapereita laskettiin nettomääräisesti liikkeeseen hieman enemmän kuin heinäkuussa 1999 (ks. kuvio 4). Niinpä euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui heinäkuussa 2000 vähän eli 8,2 prosenttiin, kun se oli kesäkuussa ollut 8,1 %. Velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti on viime kuukausina ollut aiempaa vakaampi, mikä johtuu eri velkapaperierien keskenään vastakkaisesta kehityksestä: kun maturiteetiltaan enintään yhden vuoden pituisten velkapaperien kannan kasvuvauhti on kiihtynyt, pitkäaikaisten velkapa-

perien kannan kasvuvauhti on sen sijaan hidastunut. Lyhytaikaisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui heinäkuussa 17,7 prosenttiin kesäkuun 15,2 prosentista ja pitkäaikaisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui hieman eli 7,2 prosenttiin kesäkuuisesta 7,3 prosentista.

Velkapaperien erittely valuutoittain osoittaa, että euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 7,0 prosenttiin kesäkuun 7,3 prosentista. Sen sijaan muiden kuin euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi heinäkuussa merkittävästi eli 23,8 prosenttiin, kun se oli kesäkuussa ollut 16,7 %. Yksi merkittävä joukkolainaemissio televiestintäalalla selittää suuren osan viimeksi mainitun kasvuvauhdin nopeutumisesta.

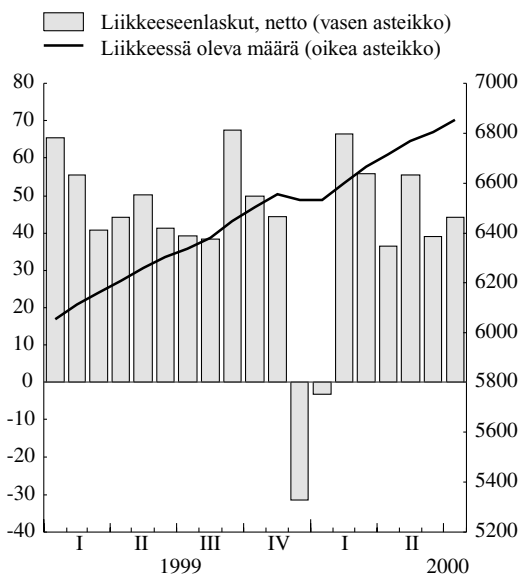
Velkapaperien erittely sektoreittain osoittaa euromääräisten velkapaperien kannan kasvuvauhdin heinäkuun hidastumisen johtuneen siitä, että julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 2,9 prosenttiin, kun se kesäkuussa oli ollut 3,5 %. Sitä vastoin yksityisen sektorin, sekä rahalaitosten että yritysten, liikkeeseen laskemien velkapaperien kantojen kasvu oli edelleen voimakasta. Yksityisen sektorin liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti ei muuttunut kesäkuusta vaan pysyi 12,3 prosentissa.

Heinäkuu oli tämän vuoden ensimmäinen kuukausi, jona julkisyhteisöt nettomääräisesti lunastivat euromääräisiä velkapapereita. Tämän vuoksi julkisen sektorin liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti, joka oli tämän vuoden aikaisempina kuukausina ollut noin 3,5 %, hidastui 2,8 prosenttiin heinäkuussa 2000. Kasvuvauhti hidastui euroalueen valtioiden pienenevän lainanottotarpeen vuoksi. Samaan aikaan muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi heinäkuussa 4,8 prosenttiin, kun se oli kesäkuussa 2000 ollut 3,6 %.

Yksityisellä sektorilla rahalaitosten liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti oli 11,1 % heinäkuussa 2000, eli se pysyi ennallaan edelliskuiseen kasvu-

Kuvio 4.
Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat velkapaperit

(mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Huom. Nettoliikkeeseenlaskut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun ja muiden tarkistusten vuoksi.

vauhtiin verrattuna. Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti, joka oli ollut erittäin nopeaa mutta hidastunut joulukuusta 1999 lähtien, kiihtyi heinäkuussa 21,2 prosenttiin kesäkuun 20,4 prosentista. Sitä vastoin yrityssektorin liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 16,2 prosenttiin, kun se oli kesäkuussa ollut 16,7 %. Tämä hidastuminen johtui lähinnä vertailuajankohdan vaikutuksista. Yrityssektorin velkapaperien määrä on kuitenkin kaiken kaikkiaan kasvanut voimakkaasti, koska yritysten hyvätuottoisten joukkolainojen kysyntä sijoittajien keskuudessa on suurta. Lisäksi kasvuun ovat vaikuttaneet sulautumiset ja fuusiot sekä euroalueen voimakas taloudellinen toimeliaisuus.

Pankkikorot nousivat edelleen elokuussa

Pankkien lyhyet korot nousivat euroalueella edelleen elokuussa 2000, mikä johtui kesäkuukausina nousseista rahamarkkinakoroista (ks. kuvio 5). Pankkien lyhyet korot nousivat heinäkuusta elokuuhun keskimäärin 2–10 peruspistettä. Elokuusta 1999 elokuuhun 2000 ulottuvana 12 kuukauden ajanjaksona enintään vuoden pituisten talletusten ja yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen keskikorot nousivat noin 140 peruspistettä ja kolmen kuukauden rahamarkkinakorot lähes 210 peruspistettä.

Myös pankkien pitkät korot nousivat heinäkuusta elokuuhun hieman eli 4–10 peruspistettä (ks. kuvio 6). Elokuusta 1999 elokuuhun 2000 kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen korko nousi 104 peruspistettä ja yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen korko 128 peruspistettä. Samaan aikaan valtion viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen keskimääräinen tuotto kasvoi lähes 100 peruspistettä.

Rahamarkkinoiden tuottokäyrä loiveni syyskuussa

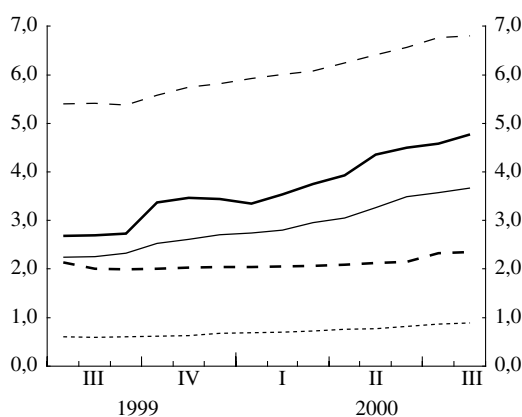
Syyskuussa lyhyet rahamarkkinakorot nousivat hieman, mutta yli kolmen kuukauden korot laskevat. Tästä syystä rahamarkkinoiden tuottokäyrä loiveni elokuun lopun ja lokakuun alun välise-

Kuvio 5.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

- Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko
- - Enintään vuoden lainat yrityksille
- Enintään vuoden määräaikaistalletukset
- - Irtsanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletukset
- ... Yön yli -talletukset

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.

nä aikana. Vuoden 2000 lopussa ja vuoden 2001 ensimmäisellä puoliskolla erääntyvistä futuurisopimuksista johdettu kolmen kuukauden euriborkorko laski merkittävästi syyskuussa, mikä saattaa johtua siitä, että lyhyiden rahamarkkinakorkojen ei odoteta nousevan vuoden 2000 jälkeen yhtä todennäköisesti kuin aiemmin.

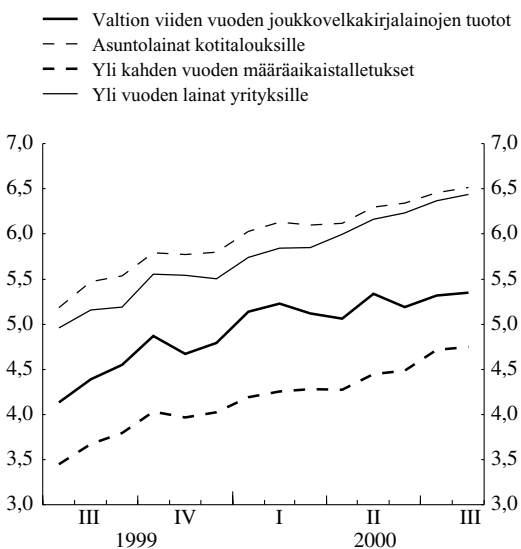
Eonia-korkona mitattu yön yli -korko oli hyvin lähellä eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli 4,50:tä prosenttia syyskuun kolmen ensimmäisen viikon aikana (ks. kehikko 2). Eonia-korko laski hieman aivan 23.9. päättyneen varantojen pitoajanjakson viimeisinä päivinä, mikä viittaa siihen, että likviditeettiä katsottiin olevan runsaasti. Uuden varantojen pitoajanjakson alussa eonia-korko nousi noin 4,70 prosenttiin, mikä puolestaan viittaa siihen, että markkinat pitivät EKP:n korkojen nousua tämän ajanjakson aikana mahdollisena.

EKP:n perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko ja painotettu keskikorko pysyivät 4,60 pro-

Kuvio 6.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.

sentin alapuolella syyskuun kolmessa ensimmäisessä operaatiossa. Operaatiossa, jonka maksut suoritettiin 27.9., marginaalikorko nousi 4,65 prosenttiin ja keskikorko 4,68 prosenttiin, ja operaatiossa, jonka maksut suoritettiin 4.10., marginaalikorko nousi 4,67 prosenttiin ja keskikorko 4,68 prosenttiin.

Eurojärjestelmän pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 27.9.2000, marginaalikorko oli 4,84 % ja hyväksytyjen tarjousten painotettu keskikorko 4,86 %, eli marginaalikorko oli 4 peruspistettä ja keskikorko 2 peruspistettä alempi kuin kolmen kuukauden euriborkorko operaation toteutusajankohtana.

Yhden ja kolmen kuukauden rahamarkkinakorot laskivat hieman syyskuun alkupuoliskon aikana, mutta nousivat kuun loppupuolella (ks. kuvio 7). Kolmen kuukauden euriborkorko nousi 11 peruspistettä 28.9. lähinnä siksi, että tuosta päivästä lähtien sen maturiteetti ulottui vuoden lop-

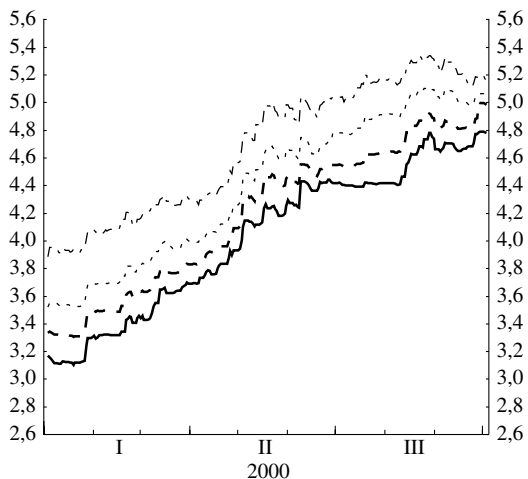
puun. Tämä vuodenvaihteen vaikutus on tavanomaista rahamarkkinoilla ja liittyy rahoituslaitosten haluun korjailta taseitaan vuoden lopussa. On kuitenkin muistettava, että syyskuun 1999 lopussa vuodenvaihteen vaikutus kolmen kuukauden euriborkorkoon oli huomattavasti voimakkaampi eli lähes 40 peruspistettä, mikä taas johtui vuosituhannen vaihtumiseen tuolloin liittyneestä huolestuneisuudesta. Tämän vuoden lokakuun 4. päivänä yhden kuukauden euriborkorko oli 4,78 % ja kolmen kuukauden euriborkorko 4,98 %. Yhden kuukauden euriborkorko oli siten 4 peruspistettä ja kolmen kuukauden euriborkorko 9 peruspistettä korkeampi kuin elokuun lopussa. Sitä vastoin kuuden kuukauden euriborkorko laski 5 peruspistettä ja 12 kuukauden euriborkorko 15 peruspistettä elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana. Näin ollen rahamarkkinoiden tuottokäyrän jyrkkyys loiveni 57 peruspisteestä 38 peruspisteeseen tämän ajanjakson aikana, kun sitä mitataan 12 kuukauden ja 1 kuukauden euriborkorkojen välisenä erona.

Kuvio 7.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- 1 kk:n euribor
- - 3 kk:n euribor
- · - 6 kk:n euribor
- - - 12 kk:n euribor

Lähde: Reuters.

Kehikko I.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.9.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

Likviditeetin jakaminen rahapoliittisissa operaatioissa

Eurojärjestelmä toteutti neljä perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiäaikaisen rahoitusoperaation pitoajanjaksona 24.8.–23.9.2000.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Ensimmäisessä operaatioissa korototarjousten alaraja oli 4,25 % ja muissa 4,50 %. Jaetun likviditeetin määrä vaihteli 63 miljardista eurosta 108 miljardiin euroon. Tehtyjen tarjousten määrät vaihtelivat 149,9 miljardista eurosta 190,5 miljardiin euroon, ja niiden keskiarvo oli 166,7 miljardia euroa. Marginaalikorko oli ensimmäisessä perusrahoitusoperaatioissa 4,68 % ja pysyi muissa 4,55 prosenttia ja 4,58 prosenttia välillä. Ensimmäisessä operaatioissa painotettu keskiarvo oli 4,71 % ja vaihteli muissa 4,57 prosentista 4,59 prosenttiin. Huutokauppoihin osallistuneita vastapuolia oli 637:stä 663:een.

Eurojärjestelmä toteutti 30.8. pitempiäaikaisen rahoitusoperaation vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa jaettavan likviditeetin määräksi oli ilmoitettu 15 miljardia euroa. Operaatioon osallistui yhteensä 240 vastapuolta, ja tehtyjen tarjousten kokonaismäärä oli 35,4 miljardia euroa. Operaation marginaalikorko oli 4,84 % ja painotettu keskiarvo kolme peruspistettä korkeampi eli 4,87 %.

Eoniakorko oli korkeimmillaan 28.8.2000, jolloin se oli 4,76 %. Korkean koron aiheuttivat sekä suuret odotukset EKP:n korkojen nostosta että jonkin verran tiukentunut likviditeettitilanne, mikä on kuitenkin varsin tavallista pitoajanjakson alussa. Sen jälkeen, kun EKP:n neuvosto oli 31.8. päättänyt nostaa korkoja 4,50 prosenttiin eli 25 peruspistettä, eoniakorko laski lähelle 4,60 prosenttia ja pysyi sen suuruisena syyskuun puoliväliin asti. Pitoajanjakson loppupuolella eoniakorko laski edelleen, koska likviditeettitilanne oli helpottunut ja koronnosto-odotukset heikentyneet. Eoniakorko oli 4,12 % jakson viimeisenä päivänä. Koska maksuvalmiusluottoa käytettiin 0,8 miljardin euron arvosta enemmän kuin talletusmahdollisuutta, likviditeettitilanne oli pitoajanjakson viimeisenä päivänä suurin piirtein neutraali.

Edellisestä pitoajanjaksosta maksuvalmiusluoton keskimääräinen päivittäinen käyttö lisääntyi 0,1 miljardista eurosta 0,3 miljardiin euroon, kun taas talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö supistui 0,3 miljardista eurosta 0,2 miljardiin euroon.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.8.–23.9.2000

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Netto-vaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	224,5	0,2	+ 224,3
Perusrahoitusoperaatiot	173,1	-	+ 173,1
Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot	51,1	-	+ 51,1
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,3	0,2	+ 0,1
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	381,6	492,6	- 111,0
Liikkeessä olevat setelit	-	354,8	- 354,8
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	56,6	- 56,6
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	381,6	-	+ 381,6
Muut tekijät, netto	-	81,2	- 81,2
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			113,3
(d) Varantovelvoite			112,6

Lähde: EKP.

Pyöristysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

Valuuttainterventio, joka toteutettiin yhteisesti 22.9. ja jonka maksut suoritettiin 26.9., ei vaikuttanut 23.9. päättyneen pitoajanjakson likviditeettitilanteeseen (interventiosta tarkemmin ks. Valuuttakurssit ja maksutase).

Muut kuin rahapolitiikkaan liittyvät likviditeettiin vaikuttavat tekijät

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden) likviditeettiä sitova nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 111,0 miljardia euroa, mikä on 5,0 miljardia euroa enemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Eniten muuttuivat valtion talletukset, joiden määrä lisääntyi 7,8 miljardia euroa, ja liikkeessä olevat setelit, joiden määrä väheni 4,4 miljardia euroa. Riippumattomien tekijöiden päivittäinen vaikutus vaihteli 103,9 miljardista eurosta 117,7 miljardiin euroon.

Julkistetut arviot riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista vaihtelivat 115,4 miljardista eurosta 104,3 miljardiin euroon. Arvioiden ja toteutuneiden lukujen erot vaihtelivat 1,5 miljardista eurosta -0,7 miljardiin euroon.

Vastapuolten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä

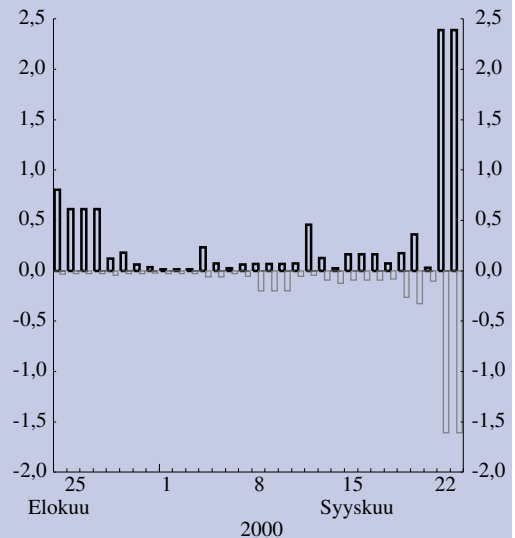
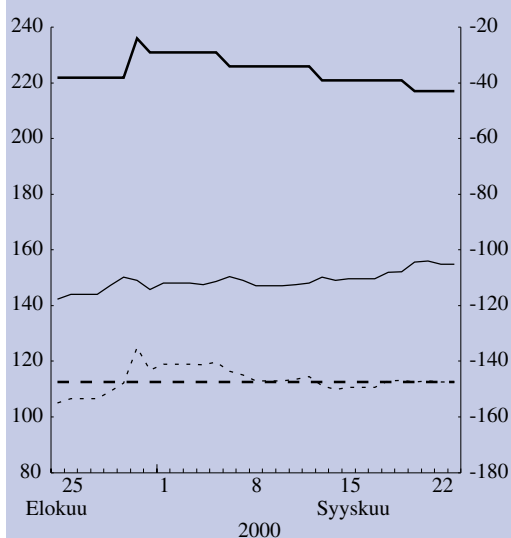
Sekkitilitalletukset olivat keskimäärin 113,3 miljardia euroa ja varantovelvoitteet 112,6 miljardia euroa. Näiden välinen ero oli 0,7 miljardia euroa eli 0,1 miljardia euroa suurempi kuin edellisenä pitoajanjaksona. Eron suurentuminen johtui siitä, että varantovelvoitteiden ylittävien talletusten määrä kasvoi 0,4 miljardista eurosta 0,5 miljardiin euroon. Sekkitilitalletuksista 0,2 miljardia euroa oli sellaisia talletuksia, jotka eivät liity varantovelvoitteen täyttämiseen.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät 23.9.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

(mrd. euroa, päivähavainnot)

- Rahapoliittisilla operaatioilla tarjottu likviditeetti (vasen asteikko)
- - Varantovelvoite (vasen asteikko)
- - - Päivittäiset talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (vasen asteikko)
- Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät (oikea asteikko)

- Maksuvalmiusluotot
- Maksuvalmiusjärjestelmän talletukset

Lähde: EKP.

Heinäkuun 2000 lopussa alkanut suuntaus jatkuu siis edelleen.

Kolmen kuukauden euriborkoron kehitystä loppuvuonna 2000 ja vuoden 2001 ensimmäisellä puoliskolla koskevat rahoitusmarkkinoiden odotukset, jotka ilmenevät tänä aikana erääntyvistä futuurisopimuksista johdetussa euriborkorossa, heikkenivät selvästi syyskuussa. Lokakuun 4. päivänä joulukuussa 2000 erääntyvistä futuurisopimuksista johdettu kolmen kuukauden euriborkorko oli 5,15 % (14 peruspistettä alempi kuin elokuun lopussa), maaliskuussa 2001 erääntyvistä sopimuksista johdettu vastaava korko 5,13 % (22 peruspistettä alempi kuin elokuun lopussa) ja kesäkuussa 2001 erääntyvistä sopimuksista johdettu vastaava korko 5,14 % (26 peruspistettä alempi kuin elokuun lopussa).

Pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät vakaina syyskuussa

Maailman joukkolainamarkkinoilla syyskuussa oli yhteisenä suuntauksena muuttunut näkemys siitä, miten öljyn hinnan viimeaikainen kehitys vaikuttaa maailmantalouteen. Markkinaosapuolet aluksi otaksuivat, että öljyn hinnan nopea nousu kasvattaa myös kuluttajahintojen nousupaineiden todennäköisyyttä. Kun öljyn hinta nousi edelleen syyskuussa, se näytti kuitenkin aiheuttavan aiempaa suurempaa epävarmuutta maailmantalouden kasvunäkymistä. Tämä puolestaan heikensi pitkän aikavälin inflaatio-odotuksia. Markkinaosapuolten uudelleenarviointi näkyi erityisesti valtion joukkolainojen tuottokäyrän lyhyissä maturiteeteissa, mutta vaikutti pitkien joukkolainojen tuottoihin vähemmän. Joitakin heilahteluja lukuun ottamatta valtion pitkien joukkolainojen tuotot olivat elokuun lopussa ja 4.10. kutakuinkin yhtä suuret eli hieman yli 5,4 % (ks. kuvio 8). Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoilla valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat noin 15 peruspistettä elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana. Yhdysvaltojen 10 vuoden joukkolainojen tuottojen ja euroalueen vastaavien tuottojen välinen ero kasvoi siten hieman syyskuun aikana, ja oli 4.10. noin 50 peruspistettä. Yhdysvaltojen ja euroalueen joukkolainojen tuottoeron suureneminen keskeytti viime kuukausien kaventuvan suuntauksen.

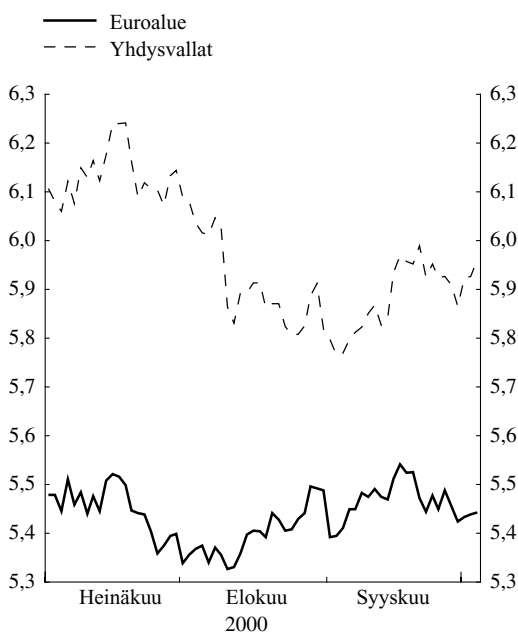
Euroalueen joukkolainamarkkinoiden kansainvälisen ympäristön yksityiskohtaisemmassa tarkastelussa käy ilmi, että Yhdysvaltojen 10 vuoden joukkolainojen tuottojen kasvu syyskuussa 2000 keskeytti niiden viime kuukausien laskevan suuntauksen. Yhdysvalloissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot olivat 4.10. lähes 6,0 %. Yhdysvaltojen valtion joukkolainojen tuottojen kehitykseen näytti öljyn hinnan nousun lisäksi vaikuttaneen markkinaosapuolten huoli siitä, että Yhdysvaltojen julkisen talouden rahoitusaseman ylijäämä on tulevaisuudessa ennakoitua pienempi. Tämä hidastaisi valtion joukkolainojen lunastusvauhtia enemmän kuin on odotettu. Asian tärkeys näkyy siinä, että 10 vuoden koronvaihtosopimuksen kiinteän koron (swap rate) ja vastaavanpituisen valtion joukkolainan tuoton ero pieneni elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana noin 20 peruspistettä noin 105 peruspisteeseen.

Japanissa pitkien joukkolainojen tuotot eivät juuri muuttuneet elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana. Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot olivat 4.10. noin 1,8 %, mikä on miltei sama kuin elokuun lopussa. Tuottojen trendin-

Kuvio 8.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

omaiseen vakauteen oli vaikuttanut tuottojen erisuuntainen kehitys syyskuun aikana. Syyskuun alussa Japanin joukkolainojen tuotot kasvoivat korkeimmalle tasolleen yli vuoteen, kun Japanin keskuspankki luopui nollakorkopolitiikastaan. Tuotot kääntyivät kuitenkin laskuun pääasiassa sen vuoksi, että markkinoiden mielestä oli yhä epätodennäköisempää, että Japanin keskuspankki enää nostaisi korkoja nykyisessä taloustilanteessa. Lisää laskupaineita Japanin pitkien joukkolainojen tuottoihin aiheutti sijoitusten siirto osakkeista muihin instrumentteihin, mikä johtui osakkeiden hintojen vaihtelusta Japanissa.

Euroalueen 10 vuoden joukkolainojen tuotot eivät juurikaan muuttuneet elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana. Tuotot heilahtelivat kuitenkin hieman, kun euroalueen joukkolainamarkkinoilla vaikuttivat vastakkaiset tekijät, kuten euron heikkeneminen syyskuun alussa ja se, että Yhdysvaltojen joukkolainojen tuottojen kasvu näytti siirtyvän myös euroalueen joukkolainamarkkinoille. Euroalueen pitkien joukkolainojen tuottoihin kohdistuvia laskupaineita puolestaan aiheutti rahoitusmarkkinoilla syntynyt käsitys, että euroalueen talouskasvu näyttäisi olevan tasoittumassa, osittain öljyn hinnan viimeaikaisen kehityksen vuoksi. Lisäksi euroalueen joukkolainojen tuotot laskivat hieman sen jälkeen, kun valuuttamarkkinoilla oli syyskuun jälkipuoliskolla toteutettu yhteisinterventio euron tukemiseksi (ks. tämän Kuukausikatsauksen osa ”Valuuttakurssit ja maksutase”).

Euroalueen tuottokäyrän jyrkkyys – euroalueen 10 vuoden valtion joukkolainojen tuottojen ja kolmen kuukauden euriborkoron erona mitattuna – loiveni elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana. Tuottokäyrän loiventuminen syyskuussa johtui kolmen kuukauden euriborkoron noususta syyskuun lopussa. Euroalueen implisiittinen yön yli -terminikorkokäyrä ei juuri muuttunut pitkissä maturiteeteissa. Käyrästä voidaan kuitenkin päätellä, että lyhyiden korkojen odotettiin nousevan ennakoitua hitaammin enintään neljän vuoden maturiteeteissa (ks. kuvio 9).

Ranskan valtion indeksisidonnaisten joukkolainojen markkinoiden kehityksestä käy ilmi, että markkinoiden odotukset euroalueen pitkän ai-

kavälin kasvusta eivät paljoakaan muuttuneet syyskuussa 2000. Erityisesti kymmenen vuoden indeksisidonnaisten joukkolainojen reaalityttö muuttui ainoastaan hieman elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana ja oli 4.10. lähes 3,7 %. Ranskan valtion 10 vuoden nimelliskorkoisten ja indeksisidonnaisten joukkolainojen perusteella laskettu ns. tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti hidastui hieman tänä ajanjaksona. Vaikka tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhdin muutoksia on aina tulkittava varoen, koska tulkintoihin sisältyy monia epävarmuuksia, viimeaikaisesta kehityksestä saa sen kuvan, että markkinaosapuolten keskimääräiset inflaatio-odotukset seuraavalle kymmenen vuoden jaksolle eivät ole kasvanneet huolimatta öljyn hinnan viimeaikaisesta noususta.

Osakkeiden hinnat laskivat syyskuussa hintojen lisääntyneen heilahtelun myötä

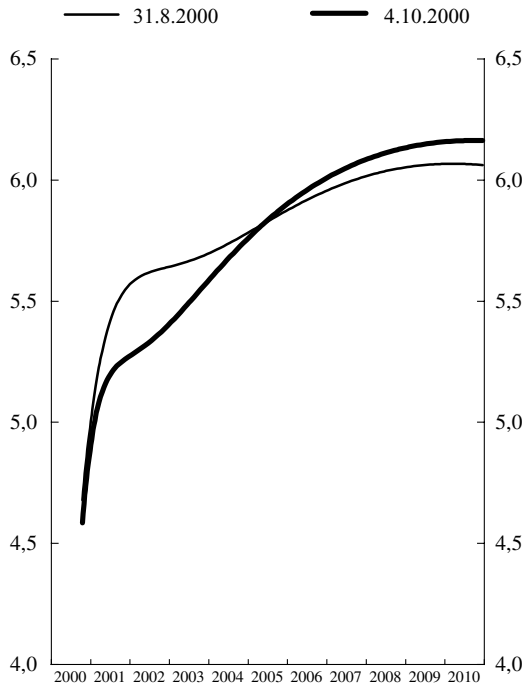
Osakkeiden hinnat laskivat keskeisillä osakemarkkinoilla syyskuussa ja lokakuun 2000 alussa, kun ne olivat elokuussa nousseet (ks. kuvio 10). Euroalueella osakkeiden hinnat Dow Jones Euro Stoxx -indeksin mukaan mitattuna laskivat miltei 5 % elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana. Yhdysvalloissa osakkeiden hinnat laskivat tänä ajanjaksona yli 5 % ja Japanissakin lähes 4 %. Öljyn hinta nousi edelleen syyskuussa ja lokakuun alussa, mikä näytti aiheuttaneen laskupaineita osakkeiden hintoihin, kun markkinaosapuolet huolestuivat öljyn hinnan jatkuvan nousun mahdollisista kielteisistä vaikutuksista maailmantalouteen. Keskeisten osakemarkkinoiden kehitys syyskuussa ja lokakuun alussa osoitti myös sen, että markkinat ovat huolestuneita euron heikentymisestä. Euron heikentyminen on johtanut tietotekniikkayritysten osakkeiden hintojen laskuun Yhdysvalloissa ja sittemmin myös muilla osakemarkkinoilla. Osakemarkkinoiden yleinen lasku syyskuussa ja lokakuun alussa johtui pääasiassa juuri tietotekniikkayritysten osakkeiden hintojen laskusta.

Yhdysvalloissa osakkeiden hinnat laskivat Standard & Poor's 500 -indeksin mukaan mitattuna syyskuussa ja lokakuun alussa siten, että 4.10. ne olivat yli 2 % alhaisempia kuin vuoden 1999 lopussa. Osakkeiden hintojen lasku Yhdysvalloissa

Kuvio 9.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiini-korkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihotosopimuksista.

syyskuussa ja lokakuun alussa näytti suurelta osin johtuneen kahden tekijän yhteisvaikutuksesta. Ensinnäkin kun öljyn hinta nousi edelleen syyskuussa ja lokakuun alussa, markkinaosapuolten optimismi yhdysvaltalaisen yritysten tulospöytäkirjojen suhteen pieneni. Toiseksi se, että Yhdysvaltojen dollari oli vahva etenkin euroon nähden, näytti ajoittain aiheuttavan markkinaosapuolille huolta siitä, että yhdysvaltalaisen tuotteiden ulkomaisen kysynnän supistuminen voisi heikentää yhdysvaltalaisen vientiyritysten tulospöytäkirjoja. Tämä näkyi erityisen selvästi joissakin isoissa yhdysvaltalaisissa tietotekniikkayrityksissä. Niinpä tietotekniikkapainotteinen Nasdaq composite -indeksi laski 16 % elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana ja oli 4.10. yli 13 % alhaisempi kuin vuoden 1999 lopussa.

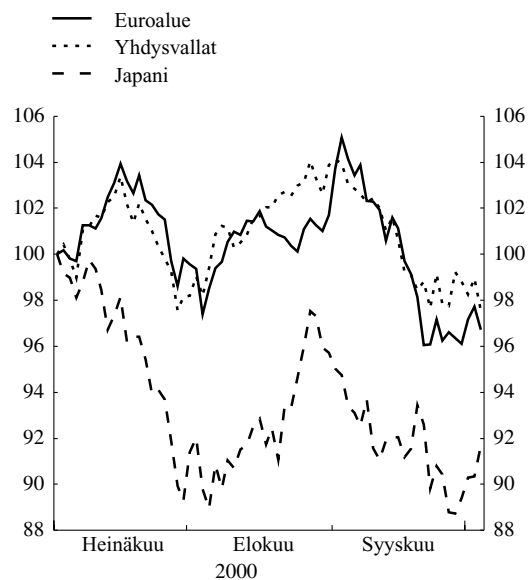
Näin ollen Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti kasvoi syyskuussa ja lokakuun alussa, kun se oli laskenut syyskuuta edeltäneinä kuukausina. Erityisesti Standard & Poor's -indeksin implisiittinen volatilitteetti kasvoi vuositasolla elokuun viimeisen viikon 15 prosentista (mikä oli pienin volatilitteetti vuoden 1999 lopun jälkeen) 21 prosenttiin lokakuun 4. päivänä. Yhdysvaltojen osakemarkkinoiden implisiittinen volatilitteetti kasvoi tätäkin enemmän amerikkalaisten tietotekniikkayritysten osakkeiden suhteen. Nasdaq 100 -indeksin implisiittinen volatilitteetti kasvoi vuositasolla elokuun lopun 31 prosentista 47 prosenttiin lokakuun 4. päivänä. Nasdaq 100 -indeksin implisiittinen volatilitteetti oli tätä ennen laskenut huhtikuun puolivälistä alkaen.

Japanin osakemarkkinoilla osakkeiden hinnat Nikkei 225 -indeksin mukaan mitattuna kääntyivät laskuun, kun ne elokuussa olivat nousseet.

Kuvio 10.

Osakeindeksit

(1.7.2000 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx laaja -osakeindeksi euroalueen osalta. Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Osakkeiden hinnat olivat lokakuun 4. päivänä 15 % alhaisemmat kuin vuoden 1999 lopussa. Kuten muidenkin keskeisten osakemarkkinoiden, Japanin osakemarkkinoiden heikkous johtui pääasiassa tietotekniikkayritysten osakkeiden hintojen laskusta.

Euroalueella osakkeiden hinnat olivat 4.10. hie- man alhaisemmat kuin vuoden 1999 lopussa. Euroalueen osakkeiden hinnat laskivat syyskuussa ja lokakuun alussa osittain siksi, että kansainvä- listen osakemarkkinoiden lasku vaikutti euro- alueen osakemarkkinoihin. Lisää laskupaineita näyttivät aiheuttaneen kotimaiset tekijät, kuten markkinaosapuolten epävarmuus siitä, oliko euro- alueen talouskasvu tasoittumassa. Erityisesti edel- lä mainittu öljyn hinnan nousu näytti heikentä- neen markkinoiden odotuksia euroalueen yritys- ten kannattavuuden kehityksestä. Epävarmuuden lisääntymisen vuoksi euroalueen osakemarkkinoi- den implisiittinen volatilitiitti kasvoi syyskuussa ja lokakuun alussa. Erityisesti Dow Jones Euro

Stoxx 50 -indeksin implisiittinen volatilitiitti kasvoi vuositason lopun 19 prosentin 23 prosenttiin lokakuun 4. päivänä, mikä on suu- rin volatilitiitti kesäkuun puolivälin jälkeen.

Kuten Yhdysvalloissa ja Japanissa myös euro- alueella osakkeiden hinnat laskivat syyskuussa ja lokakuun alussa lähinnä siksi, että tietotekniik- kayritysten osakkeiden hinnat laskivat. Näiden osakkeiden hinnat laskivat yli 15 % elokuun lo- pun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana ja olivat tuolloin 8 % korkeammat kuin vuoden 1999 lo- pussa. Euroalueen televiestintäyritysten osakkei- den hinnat laskivat edelleen syyskuussa ja loka- kuun alussa, koska markkinaosapuolet arvioivat uudelleen tämän alan yritysten tulospäätelmiä kolmannen sukupolven matkapuhelinten toimi- lupien myynnin jälkeen. Televiestintäyritysten osakkeiden hinnat laskivat yli 6 % elokuun lopun ja lokakuun 4. päivän välisenä aikana, joten hin- tojen kumulatiivinen lasku vuoden 1999 lopusta on yli 26 %.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaatio hidastui elokuussa 2000 hieman eli 2,3 prosenttiin

Euroalueen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti hidastui vuoden 2000 heinäkuun 2,4 prosentista 2,3 prosenttiin elokuussa (ks. taulukko 3). Tämä johtui lähes yksinomaan energian hinnan kehityksestä. Ilman vaihtelevimpia eriä (kausielintarvikkeet ja energia) lasketun YKHIn vuotuinen nousuvauhti oli 1,3 % elokuussa 2000, eli nousuvauhti on pysynyt muuttumattomana kolmena viime kuukautena.

YKHI-inflaation hidastuminen vuoden 2000 heinäkuusta elokuuhun johtui energiaerän vuotui-

sen nousuvauhdin hidastumisesta heinäkuun 13,7 prosentista 12,3 prosenttiin elokuussa (ks. kuvio 11). Energiaerän nousuvauhdin hidastuminen johtui kokonaan vertailuajankohdan vaikutuksesta. Koska energian hintaindeksi nousi vuoden 1999 heinäkuusta elokuuhun, energian hinnan nousuvauhti pysyi vuoden 2000 heinäkuusta elokuuhun lähes ennallaan, vaikka öljyn keskimääräinen hinta nousi heinäkuun 30,6 eurosta barrelilta 33,6 euroon barrelilta elokuussa. Energian hinnan pysyminen lähes muuttumattomana vuoden 2000 heinäkuusta elokuuhun johtuu osittain siitä, että polttoaineiden huoltoasemahinnat (joiden paino YKHIn energiaerässä on merkittävä) reagoivat raakaöljyn hinnanmuutoksiin yleensä viipeellä. Lisäksi kuluttajahintatiedot kerätään

Taulukko 3.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1997	1998	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				IV	I	II	III	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi	1,6	1,1	1,1	1,5	2,0	2,1	.	1,9	1,9	2,4	2,4	2,3	.
<i>josta:</i>													
Tavarat	1,2	0,6	0,8	1,5	2,3	2,4	.	2,0	2,3	2,8	2,9	2,8	.
Elintarvikkeet	1,4	1,6	0,5	0,4	0,4	0,9	.	0,6	0,8	1,2	1,6	2,0	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,4	1,4	0,9	0,9	1,0	1,0	.	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,4	1,9	0,0	-0,3	-0,3	0,8	.	0,2	0,6	1,5	2,6	3,4	.
Teollisuustuotteet	1,0	0,1	1,0	2,1	3,4	3,2	.	2,7	3,1	3,7	3,5	3,2	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	.	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	.
Energia	2,8	-2,6	2,2	7,8	13,6	12,5	.	10,5	12,2	14,7	13,7	12,3	.
Palvelut	2,4	2,0	1,5	1,4	1,6	1,7	.	1,9	1,6	1,7	1,7	1,8	.
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	1,1	-0,7	-0,4	2,1	4,3	5,2	.	4,6	5,3	5,6	5,6	5,6	.
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,7	0,2	1,1	0,3	0,5	.	.	-	-	-	-	-	-
Työn tuottavuus ²⁾	1,6	1,2	0,7	1,4	1,7	.	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	2,3	1,4	1,9	1,7	2,2	.	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	2,5	1,8	2,2	2,4	3,6	.	.	-	-	-	-	-	-
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	17,1	12,0	17,1	23,0	27,1	29,1	33,9	24,6	30,4	31,5	30,6	33,6	37,4
Raaka-aineiden hinnat ⁵⁾	12,9	-12,5	-3,1	14,0	19,9	18,3	18,0	19,4	22,8	12,9	14,3	18,3	21,4

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Koko kansantalous.

3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

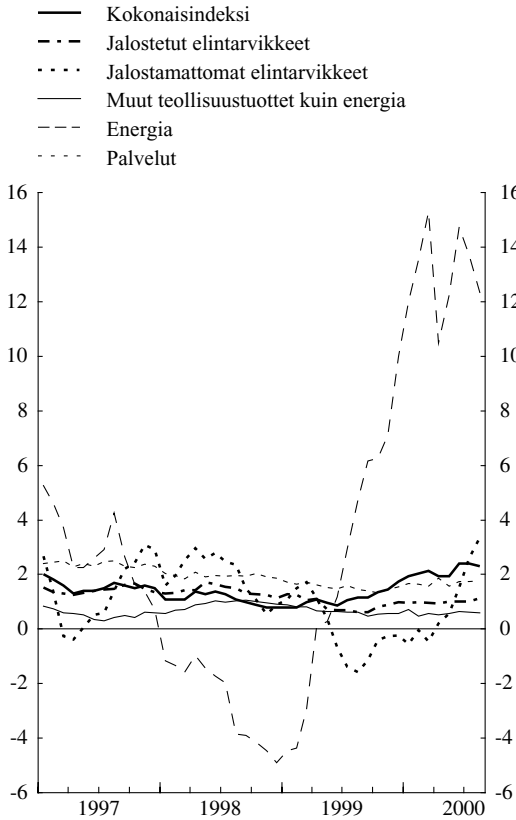
4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.

5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina.

Kuvio 11.

Euroalueen YKHI-inflaatio erittäin

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

yleensä ennen kuun loppua, joten elokuun lopun korkea öljyn hinta ei näkynyt vuoden 2000 elokuun YKHI:n sisältyvissä polttoaineiden hinnoissa.

Toisin kuin energian hinnan vuotuinen muutosvauhti jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui huomattavasti eli vuoden 2000 heinäkuun 2,6 prosentista 3,4 prosenttiin elokuussa. Jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet selvästi vuoden 2000 maaliskuusta lähtien. Vuotuisen nousuvauhdin viimeaikainen nopeutuminen johtui kuitenkin pääasiassa siitä, että jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat laskivat voimakkaasti vertailuajankohtana eli vuoden 1999 heinäkuusta elokuuhun. Palveluiden hintojen vuotuinen muutosvauhti kiihtyi hieman vuoden 2000 heinäkuusta (0,1 prosenttiyksikköä) ja oli elokuussa 1,8%. Vuotuisen nousuvauhdin nopeutuminen liittyi pääasiassa tietoliikennepalveluiden alaan muutoksiin. Jalostettujen elintarvikkeiden hinto-

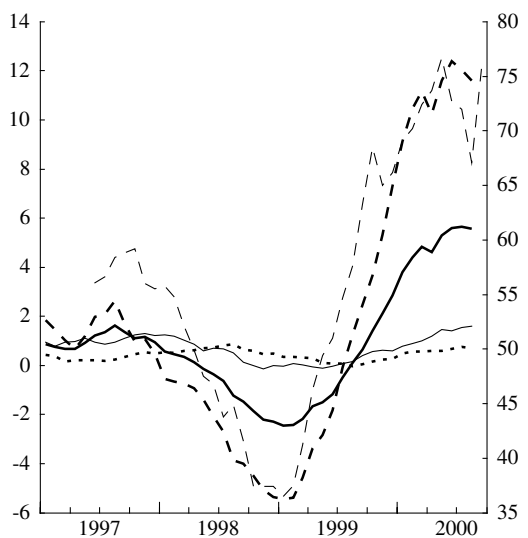
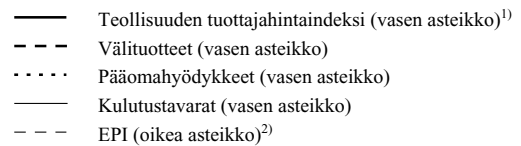
jen vuotuinen muutosvauhti nopeutui vuoden 2000 elokuussa 1,1 prosenttiin, kun se oli heinäkuussa 1,0%. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi vuoden 2000 heinäkuusta elokuuhun ennallaan, 0,6 prosentissa.

On huomattava, että YKHI-inflaation vähäinen hidastuminen elokuussa 2000 ei ole merkki hintapaineiden vähenemisestä. Öljyn hinnan nousun elo- ja syyskuussa 2000 odotetaan ennemminkin nostavan energian hintaa vuoden 2000 syyskuussa. Sen vuoksi energiaerän vuotuinen muutosvauhti todennäköisesti kiihtyy syyskuussa 2000, vaikka vertailuajankohdan vaikutus onkin energian hintaindeksin viimevuotisen nousun vuoksi negatiivinen. Kehitys heijastuu ilmeisesti myös syyskuun YKHI-inflaatioon.

Kuvio 12.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja Reuters.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.

2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.

Tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi elokuussa 2000 ennallaan

Vuoden 2000 elokuussa euroalueen teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti oli 5,6 % eli sama kuin kahtena edellisenä kuukautena. Väli tuotteiden ja pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui hieman, kun taas kulutustavaroiden hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi muuttumattomana (ks. kuvio 12). Euroalueen tuottajahintaindeksiin (Producer Price Index, PPI) sisällytettävien sektoreiden painot ja jäsenvaltioiden painot on tarkistettu äskettäin tietojen luotettavuuden lisäämiseksi. PPI:n erien nousuvauhtia koskevat aiemmat tiedot ovat tarkistusten jälkeen yleensä olleet aiempaa suuremmat näiden uusien painojen vuoksi. Niiden vaikutus teollisuuden tuottajahintojen kokonaisindeksiin vuotuisen muutosvauhtiin on ollut sen sijaan vähäisempi.

Väli tuotteiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui vuoden 2000 heinäkuun 12,0 prosentista 11,6 prosenttiin elokuussa, vaikka väli tuotteiden hinnat nousivat elokuussa hieman öljyn maailmanmarkkinahinnan nousun ja euron edelleen jatkuneen heikkenemisen myötä. Siten vuotuisen muutosvauhdin pieneneminen johtui – samoin kuin YKHI:n energiaerän kehitys – vertailuajankohdan vaikutuksesta eli tässä tapauksessa väli tuotteiden hintojen noususta vuoden 1999 heinäkuusta elokuuhun. Tämä puolestaan oli seurausta öljyn hinnan voimakkaasta noususta tuona ajanjaksona. Pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui myös vuoden 2000 heinäkuun 0,8 prosentista 0,7 prosenttiin elokuussa. Kulutustavaroiden hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi vuoden 2000 heinäkuusta elokuuhun ennallaan, 1,6 prosentissa. Vaikka väli tuotteiden ja pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui, tuottajahintojen kokonaisindeksiin vuotuinen nousuvauhti pysyi pyöristysten vuoksi muuttumattomana.

Tarkasteltaessa tuottajahintojen todennäköistä lyhyen aikavälin kehitystä elokuun 2000 jälkeen öljyn hinnan huomattava nousu (vuoden 2000

elokuun 33,6 eurosta barrelilta 37,4 euroon barrelilta syyskuussa) ja euron heikkeneminen ovat todennäköisesti aiheuttaneet nousupaineita tuottajahintaindeksiin. Tätä käsitystä tukee myös euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksiin (Eurozone Price Index, EPI) viimeaikainen kehitys. Indeksillä mitataan valmistajien tuotantopanoksista maksamia hintoja ja se julkaistaan ennen vastaavia tuottajahintaindeksiä koskevia tietoja. EPI nousi voimakkaasti vuoden 2000 elokuun 67,1:stä 75,9:ään syyskuussa, kun se oli kolmena edellisenä kuukautena laskenut. Nousuun vaikuttaneista ostopäällikköiden kyselyn sisältämistä tekijöistä öljyn hinnan nousun merkitys oli huomattava. EPI viittaa siis edelleen siihen, että tuottajahintojen ja varsinkin väli tuotteiden hintojen nousuvauhti jatkuu voimakkaana.

Palkkakehitys maltillista vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä

Kuukausikatsauksen vuoden 2000 syyskuun numeron jälkeen ei ole saatu uusia palkkoja koskevia tietoja. Käytettävissä olevat vuoden 2000 ensimmäisen neljänneksen työvoimakustannuksia koskevat tiedot viittaavat siihen, että palkat ovat nousseet edelleen maltillisesti. Tuntia kohden laskettujen kokonaistyövoimakustannusten vuotuinen muutosvauhti kiihtyi vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 3,6 prosenttiin, kun se oli vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä 2,4 %. Nousu johtui kuitenkin suureksi osaksi joissakin maissa maksetuista palkanlisistä ja muista kerta luonteisista maksuista. Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten tavoin työntekijää kohden laskettavien palkkakustannusten vuotuinen nousuvauhti kiihtyi vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 2,2 prosenttiin, kun se oli ollut vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä 1,7 %. Koska myös tuottavuuden kasvu kiihtyi suhdanneluonteisesti vuoden 1999 viimeisen neljänneksen 1,4 prosentista 1,7 prosenttiin vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä, yksikkötyökustannusten nousuvauhti nopeutui vain hieman eli 0,2 prosenttiyksikköä ja oli siten 0,5 % vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrä kasvoi edelleen voimakkaasti toisella neljänneksellä

Eurostatin ensimmäisen arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2000 toisella neljänneksellä 0,9 % edellisestä neljänneksestä. Kasvuvauhti pysyi siten samana kuin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Sen sijaan edellisen vuoden toisesta neljänneksestä BKT:n määrän arvioitiin vuoden 2000 toisella neljänneksellä kasvaneen 3,8 %. Eurostatin ensimmäinen arvio perustuu kansallisiin tietoihin, jotka olivat saatavilla syyskuun 2000 alussa. Ensimmäisen arvion jälkeen julkistetut kansalliset tiedot viittaavat siihen, että BKT:n määrän kasvuvauhti toisella neljänneksellä on mahdollisesti hieman aiemmin arvioitua hitaampi. Tämä ei kuitenkaan muuttaisi yleiskuvaa, jonka mukaan kasvuvauhti on pysynyt voimakkaana neljänä perättäisenä neljänneksenä (ks. kehikko 2, jossa verrataan BKT:n määrän kasvun eri laskutapoja).

Eurostatin ensimmäinen arvio vuoden 2000 toisesta neljänneksestä osoittaa, että yksittäisten menoerien vaikutus kasvuun on huomattavasti

muuttunut edellisestä neljänneksestä. Vaikka BKT:n määrän neljännesvuosikasvuvauhti pysyi muuttumattomana, kotimaisen lopputuotekysynnän – etenkin kiinteän pääoman muodostuksen – ja nettoviennin osuuden pienenemistä tasoitti varastojen muutosten osuuden huomattava lähes yhden prosenttiyksikön suureneminen (ks. taulukko 4). Kun otetaan huomioon BKT-arvioiden alustava luonne sekä se, että etenkin varastojen muutoksia on aikaisemmin tarkistettu huomattavastikin, on ehkä odotettavissa, että näiden erien vaikutusta BKT:n määrän kasvuun tämän vuoden toisella neljänneksellä tullaan jonkin verran tarkistamaan. Tässä vaiheessa yksityinen kulutus ja vienti ovat yhä tärkeimmät BKT:n kokonaiskasvuun vaikuttavat erät. Yksityisen kulutuksen vuotuinen kasvu vuoden 2000 toisella neljänneksellä oli 3,3 %, kun se oli yli vuoden ajan ollut vakaasti noin 2¾ %. Viennin vuotuinen kasvu (euroalueen sisäinen kauppa mukaan luettuna) vuoden 2000 toisella neljänneksellä oli yli 13 %.

Myös käytettävissä olevat arviot reaalisien arvonlisäyksen kasvusta euroalueella sektoreittain osoittavat kasvun jatkuneen voimakkaana vuo-

Taulukko 4.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosisimuutos ¹⁾								Neljännesvuosisimuutos ²⁾				
	1997	1998	1999	1999	1999	1999	2000	2000	1999	1999	1999	2000	2000
				II	III	IV	I	II	II	III	IV	I	II
Bruttokansantuotteen määrä	2,2	2,7	2,4	2,1	2,5	3,2	3,4	3,8	0,5	1,0	0,9	0,9	0,9
<i>josta:</i>													
Kotimainen kysyntä	1,6	3,3	2,9	2,9	2,8	2,9	2,6	3,4	0,3	0,5	1,1	0,7	1,1
Yksityinen kulutus	1,4	2,9	2,7	2,6	2,7	2,5	2,5	3,3	0,2	0,8	0,5	0,9	1,0
Julkinen kulutus	1,0	0,9	1,4	1,2	1,5	1,4	1,6	1,5	0,2	0,4	0,4	0,7	0,0
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	2,2	4,9	5,1	5,5	5,5	5,5	5,5	4,2	1,3	1,8	0,4	1,9	0,0
Varastojen muutos ^{3), 4)}	0,1	0,4	-0,1	0,0	-0,2	0,0	-0,4	0,3	-0,1	-0,4	0,6	-0,4	0,5
Nettovienni ³⁾	0,7	-0,6	-0,4	-0,8	-0,2	0,4	0,9	0,5	0,2	0,5	-0,1	0,3	-0,2
Vienti ⁵⁾	10,4	6,9	4,5	2,0	5,7	9,7	12,3	13,1	2,7	3,8	2,6	2,7	3,5
Tuonti ⁵⁾	8,9	9,4	6,1	4,7	6,7	9,1	10,1	12,3	2,1	2,5	3,1	2,1	4,2

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuosisimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosisimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

Kehikko 2.

BKT:n määrän kasvuvauhdin eri laskutavat

Taloudellisen toimeliaisuuden kehitystä kuvaava BKT:n määrän kasvuvauhti voidaan laskea eri tavoin. Oheisessa taulukossa on BKT:n määrän eri tavoin laskettuja kasvuvauhteja vuodesta 1998 alkaen. Koska kullakin laskutavalla on hyvät ja huonot puolensa, on hyvä seurata säännöllisesti eri tavoin laskettuja kasvuvauhteja.

Euroalueen BKT:n määrä

(määrä, prosenttimuutokset, kausipuhdistetut tiedot)

	Miljardia euroa vuoden 1995 hinnoin	Muutos edellisestä ajanjaksosta	Muutos edellisestä ajanjaksosta vuositasolla	Muutos edellisestä vuodesta
	1	2	3	4
1998/I	1 406	0,9	3,5	3,6
II	1 409	0,3	1,0	2,7
III	1 417	0,5	2,1	2,5
IV	1 420	0,2	1,0	1,9
1999/I	1 431	0,7	3,0	1,8
II	1 438	0,5	2,1	2,1
III	1 453	1,0	4,1	2,5
IV	1 466	0,9	3,7	3,2
2000/I	1 479	0,9	3,8	3,4
II	1 493	0,9	3,8	3,8
1998/alkupuolisko	2 815	1,4	2,8	3,2
1998/jälkipuolisko	2 837	0,8	1,6	2,2
1999/alkupuolisko	2 869	1,1	2,3	1,9
1999/jälkipuolisko	2 918	1,7	3,5	2,9
2000/alkupuolisko	2 973	1,9	3,8	3,6
Lisätieto:				
1998	5 651	-	-	2,7
1999	5 787	-	-	2,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Taulukon sarakkeessa 1 on taustatietona kiinteähintaisen BKT:n määrä. Sarakkeessa 2 olevat BKT:n neljännesvuoden ja puolen vuoden kasvua kuvaavat luvut on laskettu vertaamalla BKT:n neljännesvuosittaista määrää edellisen neljänneksen määrään ja puolivuositista määrää edellisen vuosipuoliskon määrään. Tällä tavoin lasketuissa kasvuvauhteissa ovat mukana vain tarkastelujakson aikana tapahtuneet muutokset; aiemmat muutokset eivät vaikuta niihin. Samoja lukuja käyttäen on laskettu sarakkeessa 3 olevat vuositasolle korotetut kasvuvauhdit. Ne kuvaavat BKT:n määrän koko vuoden kasvuvauhteja, jotka saavutettaisiin, jos sarakkeessa 2 ilmoitetut kasvuvauhdit pysyisivät samoina vuoden ajan. Taulukosta voi mm. nähdä, että BKT:n kasvuvauhti on pysynyt merkittävän vakaana ja nopeana vuoden 1999 jälkipuoliskosta alkaen. Neljännesvuosikasvuvauhti oli vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä 1,0 %, minkä jälkeen se on pysynyt 0,9 prosenttina kolmen perättäisen neljänneksen ajan. Näin nopeat neljännesvuosittaiset kasvuvauhdit merkitsevät nopeaa vuositasolle korotettua neljännesvuosikasvuvauhtia: se oli neljänä perättäisenä neljänneksenä 3,7 % tai nopeampi. Vahva kasvu on jatkunut yli vuoden ajan niin, että tämän vuoden toisena neljänneksenä sekä vuositasolle korotettu neljännesvuosikasvuvauhti että vuosikasvuvauhti (sarakkeessa 4) olivat 3,8 %.

Koska edelliseen jaksoon verraten lasketut kasvuvauhdit perustuvat vain viimeisimmän jakson kehitykseen, ne tuovat esiin merkittävät kasvuvauhdin muutokset. Taulukosta näkyy esimerkiksi, että vuositasolle korotettu kasvuvauhti kiihtyi voimakkaasti vuoden 1999 toisen neljänneksen 2,1 prosentista 4,1 prosenttiin saman vuoden kolmantena neljänneksenä, kun euroalueen taloudellinen toimeliaisuus vilkastui Aasian kriisiin

negatiivisten vaikutusten jäljiltä. Neljännesvuosikasvuvauhdit ja vuositasolle korotetut kasvuvauhdit ovat kuitenkin usein vaihtelevampia kuin vuosikasvuvauhdit. Vuosikasvuvauhtiin vaikuttavat jakson aikana tapahtuneiden muutosten lisäksi edellisten jaksojen neljännesvuosikasvuvauhdit, joten vuosikasvuvauhti ottaa huomioon kumulatiiviset muutokset. On kuitenkin syytä huomata, että vuosikasvuvauhdissa ovat mukana myös vertailuajankohdan vaikutukset, joita on säännöllisesti selostettu mm. Kuukausikatsauksessa samassa yhteydessä kuin on tarkasteltu, mitä vaikutuksia öljyn hinnan voimakkailla muutoksilla on ollut inflaatioon kahden viime vuoden aikana. Tämä on pidettävä mielessä, kun vuosikasvuvauhtien perusteella arvioidaan aivan viimeaikaisinta kehitystä.

Kaiken kaikkiaan tässä selostetuissa laskutavoissa on kussakin hyviä ja huonoja piirteitä, ja niitä kaikkia tulisi siksi seurata samanaikaisesti. Esimerkiksi vuoden 1999 ensimmäisellä neljänneksellä kertaluonteiset tekijät vaikuttivat selvästi neljännesvuosikasvuvauhtiin, joka oli 0,7 % ja vuositasolle korotettuna 3,0 %, kun vastaava kasvuvauhti edellisenä eli vuoden 1998 viimeisenä neljänneksenä oli 0,2 % ja vuositasolle korotettuna 1,0 %, ja seuraavana eli vuoden 1999 toisena neljänneksenä 0,5 % ja vuositasolle korotettuna 2,1 %. Näin ollen vuoden 1999 ensimmäisen neljänneksen kehitystä tarkasteltaessa on tarkoituksenmukaisempaa käyttää vuosikasvuvauhtia, joka oli 1,8 % ja siten paremmin linjassa vuoden 1998 viimeisen neljänneksen 1,9 prosentin ja vuoden 1999 toisen neljänneksen 2,1 prosentin vuosikasvuvauhdin kanssa. On kuitenkin niin, että viimeisimpien ajanjaksojen vuosikasvuvauhtien perusteella kasvu näyttää kiihtyneen jatkuvasti vuoden 2000 toiseen neljänneksen saakka, kun taas vuositasolle korotetut neljännesvuosikasvuvauhdit ovat olleet jokseenkin yhtä nopeat viimeisen neljän neljänneksen ajan. Näistä esimerkeistä käy ilmi, että viimeaikaisista kehitystä arvioitaessa ei saisi luottaa vain yhteen lukuun vaan samanaikaisesti tulisi tarkastella eri tavoin laskettuja BKT:n kasvuvauhteja.

den 2000 toisella neljänneksellä. Sekä ilman rakentamista lasketun teollisuustuotannon että ilman julkishallinnon palveluita laskettujen palveluiden reaalin arvonlisäys kasvoi noin prosentin neljännesvuositasolla ja noin 5 % vuositasolla (ks. tilasto-osan taulukko 5.1 osassa).

Teollisuustuotannon kasvuvauhti yhä nopea, joskin ehkä tasoittumassa

Kuten syyskuun Kuukausikatsauksessa kerrottiin, ilman rakentamista lasketun teollisuustuotannon kasvuvauhti euroalueella nopeutui vuoden 2000

Taulukko 5.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	2000			2000			2000			2000		
			Huhti	Touko	Kesä	Huhti	Touko	Kesä	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	
							Kuukausimuutos			3 kk:n liukuva keskiarvo				
Koko teollisuus														
pl. rakentaminen	4,2	1,8	5,9	8,1	3,6	0,5	0,5	-0,5	1,0	1,1	1,6	1,9	1,5	
Tehdasteollisuus	4,6	1,8	6,3	8,3	3,9	0,3	1,6	-1,8	1,2	1,1	1,6	1,9	1,5	
<i>pääaloittain:</i>														
Väli tuotteet	3,9	2,2	5,5	8,1	3,4	-0,4	1,7	-1,7	1,2	1,1	1,3	1,5	0,8	
Pääomahyödykkeet	6,4	1,4	7,4	11,6	5,8	0,9	1,0	-0,4	1,8	2,3	2,6	2,8	2,4	
Kulutustavarat	5,3	2,8	9,5	10,1	4,7	1,1	1,5	-2,1	1,8	1,5	2,6	2,7	2,3	
Kestävät	5,9	3,0	10,5	11,3	5,1	1,1	1,6	-2,5	2,4	2,2	3,0	2,8	2,1	
Ei-kestävät	2,0	1,6	3,8	3,5	1,9	1,1	0,7	0,7	-1,6	-2,3	0,3	2,2	3,4	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon nähden on laskettu käyttämällä kausivaihtelusta puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.

Taulukko 6.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat EU:n suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	2,4	2,7	-0,2	0,1	0,9	1,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	.
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	-4	6	9	7	10	11	11	11	11	12	10	11	12
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	3	6	0	1	6	10	13	11	12	12	15	14	.
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	-12	2	14	14	18	21	23	21	23	22	24	23	26
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	-4	2	0	-2	-2	5	8	10	2	9	12	2	3
Kapasiteetin käyttöaste, % ³⁾	81,4	82,9	82,0	81,8	82,5	83,4	83,8	-	83,7	-	-	83,9	-

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Vuotuinen prosenttimuutos edellisestä kaudesta.

2) Saldoluvut prosentteina. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot ovat neljännesvuosihavaintojen keskiarvoja.

toisella neljänneksellä (ks. taulukko 5). Lähinnä arkipyhien tai vapaapäivien vaikutusten vuoksi euroalueen teollisuustuotanto supistui kesäkuussa 2000 toukokuun tuotantoon verrattuna. Heinäkuussa teollisuustuotanto sen sijaan näyttäisi kansallisten tietojen perusteella hieman kasvaneen.

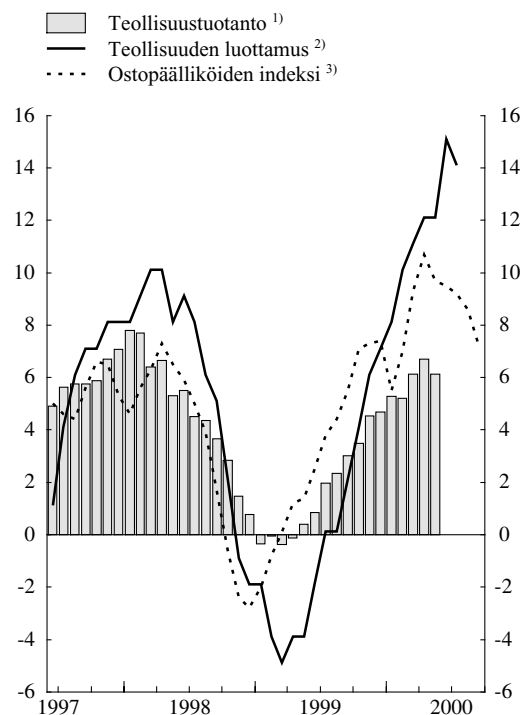
Vuoden 2000 kolmanteen neljännekseen ulottuvien kyselytietojen perusteella näyttää siltä, että teollisuustuotannon kasvuvauhti on ehkä saavuttanut huippunsa. Yrityksiä ja kuluttajia koskevien Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan euroalueen teollisuuden luottamus heikkeni hieman heinäkuussa 2000 edellisen kuukauden huipustaan (ks. taulukko 6). Käytettävissä olevien kansallisten kyselytietojen mukaan tämä luottamus heikkeni enintään hieman lisää elokuussa 2000, mutta syyskuussa se on saattanut tasaantua. Koska luottamus pysyttelee ennätysellisen hyvänä, teollisuustuotannon kasvuvauhdin voidaan katsoa tasaantuneen huipputasolle.

Teollisuuden luottamusindikaattoriin verrattuna euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) on laskenut vähitellen tämän vuoden toukokuusta. Syyskuussa 2000 indeksiluku oli 57,2 eli se oli yhä pienentynyt edellisestä. Kumulatiivisesti se oli laskenut yli 3 indeksipistettä huhtikuun 2000 huipustaan. Samalla indeksi pysyi selvästi korkeampana kuin sen viitearvo 50, joka vastaa nol-lakasvua, sekä korkeampana kuin indeksiluvut, jotka ovat aiemmin vastanneet tehdasteollisuus-

Kuvio 13.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.

2) Saldoluvut prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammikuusta 1985 lähtien.

3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

den tuotannon nopeata kasvuvauhtia (ks. taulukko 13). Ostopäällikköiden indeksin lasku syyskuussa 2000 johtui lähinnä uusien tilausten ja tuotannon osatekijöiden supistumisesta.

Öljyn kalleus saattaa vaikuttaa negatiivisesti kuluttajien luottamukseen

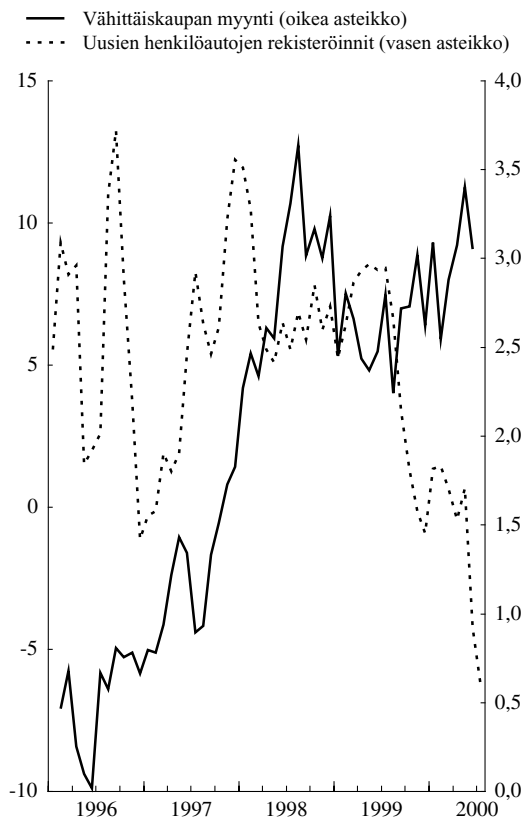
Yrityksiä ja kuluttajia koskevien Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaan kuluttajien luottamus euroalueella koheni elokuussa 2000 ja palasi näin toukokuun ennätystasolle. Käytettävissä olevien, vuoden 2000 syyskuuta koskevien kansallisten tietojen perusteella näyttäisi siltä, että euroalueen kuluttajien luottamus on saattanut heikentyä syyskuussa. Kuluttajien luottamusindikaattori ilmentää kotitalouksien omia arvioita niiden taloudellisesta tilanteesta ja halukkuudesta tehdä isoja hankintoja sekä niiden arvioita yleisestä taloustilanteesta. Tällä indikaattorilla on siis taipumus kuvastaa myös sellaisia tekijöitä, joilla katsotaan olevan haitallinen vaikutus talouteen yleensä. Tällaisia tekijöitä ovat esim. öljyn hinnan voimakas nousu elokuussa ja syyskuussa 2000. Itse asiassa öljyn hinnan nousu merkitsee koko talouden reaalityulojen supistumista. Kuitenkin etenkin työllisyyden voimakkaana jatkuvan kasvun pitäisi kompensoida tehokkaasti öljyn viimeaikaisen hintakehityksen vaikutuksia kuluttajien luottamukseen ja yksityisen kulutuksen kasvuun.

Tilastot vähittäiskaupan myynnin määrän kasvusta euroalueella ulottuvat heinäkuun 2000 loppuun ja tiedot uusien henkilöautojen rekisteröinnistä elokuun loppuun. Niistä eivät siis käy ilmi vaikutukset, jotka johtuvat euroalueen kuluttajien luottamuksen mahdollisesta vähenemisestä syyskuussa 2000. Kolmen kuukauden ajanjaksona touko-heinäkuussa 2000 vähittäiskaupan myynti kasvoi 3,0 % vuodentakaisesta, eli kasvuvauhti oli hieman hitaampi kuin vuoden 2000 toisella neljänneksellä (ks. kuvio 14). Kolmen kuukauden ajanjaksona kesä-elokuussa 2000 uusien henkilöautojen rekisteröinnit vähenivät edellisen vuoden vastaavan ajankohdan rekisteröinteihin verrattuna. Vaikka rekisteröintejä olikin vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla hieman enemmän kuin vuoden 1999 toisella puoliskolla, jolloin rekisteröinnit vähenivät, uusien henkilöautojen rekisteröintien kasvuvauhti on pysynyt vaimeana.

Kuvio 14.

Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ja vähittäiskaupan myynti euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistetut tiedot)

Lähteet: Eurostat ja ACEA/A.A.A. (European Automobile Manufacturers' Association).

Yleisesti ottaen tuoreimmat tiedot tuotannon ja kysynnän kehityksestä eivät viittaa siihen, että euroalueen talouskasvun myönteiset näkymät muuttuisivat. Tämänhetkisten tietojen perusteella näyttää siltä, että talouskasvu on mahdollisesti tullut suhdannevaiheeseen, jossa kasvuvauhti on pysyy edelleen nopeana, mutta tasaantuu. Toisaalta öljyn viimeaikainen hintakehitys on hieman lisännyt epävarmuutta tulevasta kehityksestä.

Taulukko 7.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	
Yhteensä	11,6	10,9	10,0	9,9	9,7	9,5	9,2	9,4	9,2	9,2	9,1	9,0	9,0	
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	23,2	21,3	19,1	18,9	18,2	18,0	17,5	17,9	17,7	17,5	17,3	17,4	17,5	
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat ²⁾	9,9	9,4	8,7	8,6	8,5	8,3	8,0	8,2	8,1	8,0	8,0	7,9	7,9	

Lähde: Eurostat.

Huom. ILO:n suositusten mukaan.

1) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 23,3 %.

2) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 76,7 %.

Työttömyysaste pysyi ennallaan elokuussa 2000

Elokuussa 2000 euroalueen standardoitu työttömyysaste oli 9,0 % (ks. kuvio 15). Koska edeltävien kuukausien työttömyyslukuja on korjattu aiempaa pienemmiksi, työttömyysaste näyttää nyt pysyneen ennallaan tämän vuoden heinäkuuhun

verrattuna. Heinä-elokuussa työttömien määrä itse asiassa kasvoi hieman eli 45 000:lla, kun taas työttömien määrä oli vähentynyt kuukausittain keskimäärin 125 000:lla tammikuusta kesäkuuhun.

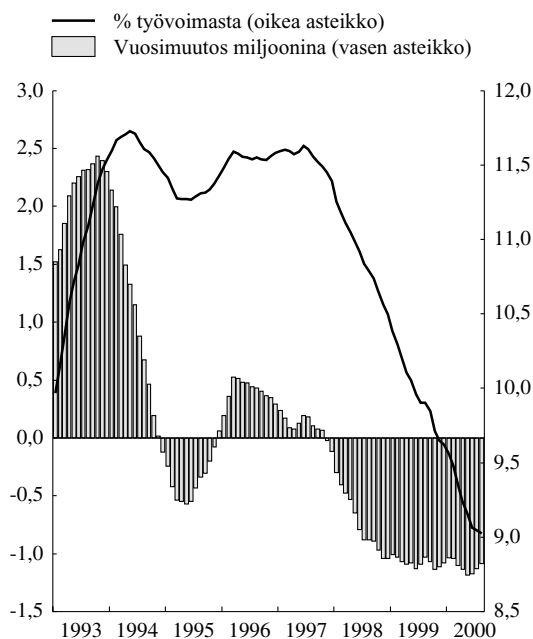
Euroalueen työttömyysaste on laskenut kolmen viime vuoden aikana 2,6 prosenttiyksikköä heinäkuussa 1997 tilastoidusta 11,6 prosentista, mikä johtuu lähinnä euroalueen talouden elpymisestä. Vuoden 2000 alkupuoliskolla työttömyys väheni 0,5 prosenttiyksikköä, mikä on varsin nopeaa verrattuna vuoden 1999 jälkipuoliskon 0,3 prosenttiyksikköön. Työttömyysaste on pysynyt heinä-elokuussa 2000 vakaana, minkä voidaan katsoa johtuvan epäsäännöllisestä kausittaisesta kehityksestä eikä niinkään siitä, että vauhti, jolla työttömyys vähenee, olisi jotenkin perusteellisesti muuttunut. Samanlainen kehitys oli havaittavissa elokuussa 1999. Työttömyyden odotetaan vähenevän edelleen talouden toimeliaisuuden kasvaessa ja työllisyysnäköymien pysyessä suotuisina.

Ikäryhmittäinen tarkastelu osoittaa yli 25-vuotiaiden työttömyysasteen olleen vuoden 2000 elokuussa 7,9 % eli pysyneen samana kuin heinäkuussa 2000 (ks. taulukko 7). Vakaalta näyttävästä tilanteesta huolimatta tähän ikäryhmään kuuluvien työttömien absoluuttinen määrä kasvoi elokuussa 2000 ensimmäisen kerran sitten elokuun 1997. Samaan aikaan nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömyysaste nousi hieman eli heinäkuun 17,4 prosentista elokuun 17,5 prosenttiin. Tämä merkitsi sitä, että nuorten työttömien määrä kasvoi 35 000:lla heinäkuusta elokuuhun.

Kuvio 15.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Taulukko 8.**Työllisyyden kasvu euroalueella***(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)*

	1998	1999	1999				2000				2000	2000	2000
			III	IV	I	II	III	IV	I	II			
											Huhti	Touko	Kesä
Koko kansantalous ²⁾	1,6	1,8	1,8	1,8	1,9	2,2	0,5	0,4	0,6	0,6	-	-	-
Koko teollisuus	-0,1	0,0	0,1	-0,1	0,1	.	-0,1	0,0	0,1	.	0,0	.	.
Rakentaminen	0,3	3,1	3,8	2,1	1,9	.	0,6	0,3	0,7	.	1,0	.	.
Koko teollisuus pl. rakentaminen	0,2	-0,7	-1,0	-0,7	-0,4	-0,1	-0,2	0,0	0,1	0,1	-0,2	-0,1	0,1
Tehdasteollisuus	0,5	-0,5	-0,8	-0,5	-0,1	0,4	-0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,6

*Lähteet: Kansalliset tiedot ja Eurostat (Short-term Business Statistics).**1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.**2) Ei sisällä Belgian ja Irlannin tietoja.***Työllisyyden kasvu jatkuu vahvana vuoden 2000 toisella neljänneksellä**

Työllisyyden kasvu on jatkuu vahvana, mikä käy yksiin työttömyyden vähenemisen kanssa vuoden 2000 toisella neljänneksellä. Euroalueen työllisyyden kasvuvauhdin arvioidaan neljännesvuositasolla olleen vuoden 2000 toisella neljänneksellä 0,6 % eli yhtä nopea kuin edellisen neljänneksen aikana (ks. taulukko 8). Vuositasolla työllisyys lisääntyi toisella neljänneksellä 2,2 %, eli kasvuvauhti oli huomattavasti nopeampi kuin sekä vuoden 1999 keskimääräinen että edellisen neljänneksen vuotuinen kasvuvauhti. Työllisyyden kasvun paraneminen johtuu pääasiassa talouskasvun vahvistumisesta.

Työllisyys kasvoi laaja-alaisesti useilla talouden osa-alueilla. Vuoden 2000 toisella neljänneksellä ilman rakentamista laskettu teollisuuden työllisyys kasvoi neljännesvuositasolla 0,1 %, mikä vahvistaa edellisellä neljänneksellä todetun tilanteen kohentumisen. Vuositasolla tämän sektorin työllisyys väheni toisella neljänneksellä vain 0,1 %, kun se vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä oli vähentynyt 0,4 %. Tämän kehityksen voidaan katsoa johtuvan tehdasteollisuuden työllisyydestä,

jonka arvioidaan kasvaneen vuoden 2000 toisella neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Tehdasteollisuuden työllisyyden kasvuvauhti pysyi ennallaan ensimmäiseen neljännekseen verrattuna, mikä vahvistaa käsitystä, että tämän sektorin työllisyys on kääntynyt kasvuun supistuttuaan suurimman osan vuodesta 1999. Vuositasolla tehdasteollisuuden työllisyys kasvoi toisella neljänneksellä 0,4 %, kun se oli supistunut vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 0,1 %. Rakennusalan työllisyyden kasvun arvioidaan jatkuneen toisella neljänneksellä suhteellisen voimakkaana yrityksiä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin perustuvien suotuisten kasvuodotusten mukaisesti. Näin ollen koko teollisuuden työllisyyden arvioidaan toisella neljänneksellä kasvaneen vuositasolla hieman enemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Talouden kaikkien toimialojen työllisyyskehityksen perusteella vaikuttaa siltä, että palvelusektorin työllisyys on kasvanut tuntuvasti vuoden 2000 toisella neljänneksellä. Tämä kehitys vastaa yrityksiä ja kuluttajia koskevien Euroopan komission suhdannekyselyjen mukaisia vähittäiskaupan odotuksia vuoden 2000 toisella neljänneksellä sekä ostopäälliköiden kyselyn mukaisia palvelusektoria koskevia odotuksia elokuussa 2000.

4 Valuuttakurssit ja maksutase

Yhteisinterventio tuki euron vahvistumista syyskuussa

Euroopan keskuspankin aloitteesta Yhdysvaltojen, Japanin, Englannin ja Kanadan keskuspankit osallistuivat 22.9.2000 Euroopan keskuspankin kanssa yhteisinterventioon valuuttamarkkinoilla. Syynä interventioon oli yhteinen huoli euron kurssin viimeaikaisen kehityksen mahdollisista vaikutuksista maailmantalouteen. Yhteisintervention myötä euron kurssi vahvistui suhteessa Yhdysvaltain dollariin noin 0,88:aan ja suhteessa Japanin jeniin noin 95:een. Euro vakiintui näille tasoille myöhemmin. Intervention jälkeisenä viikona euron kurssi pysyi jokseenkin vakaana. Pra-

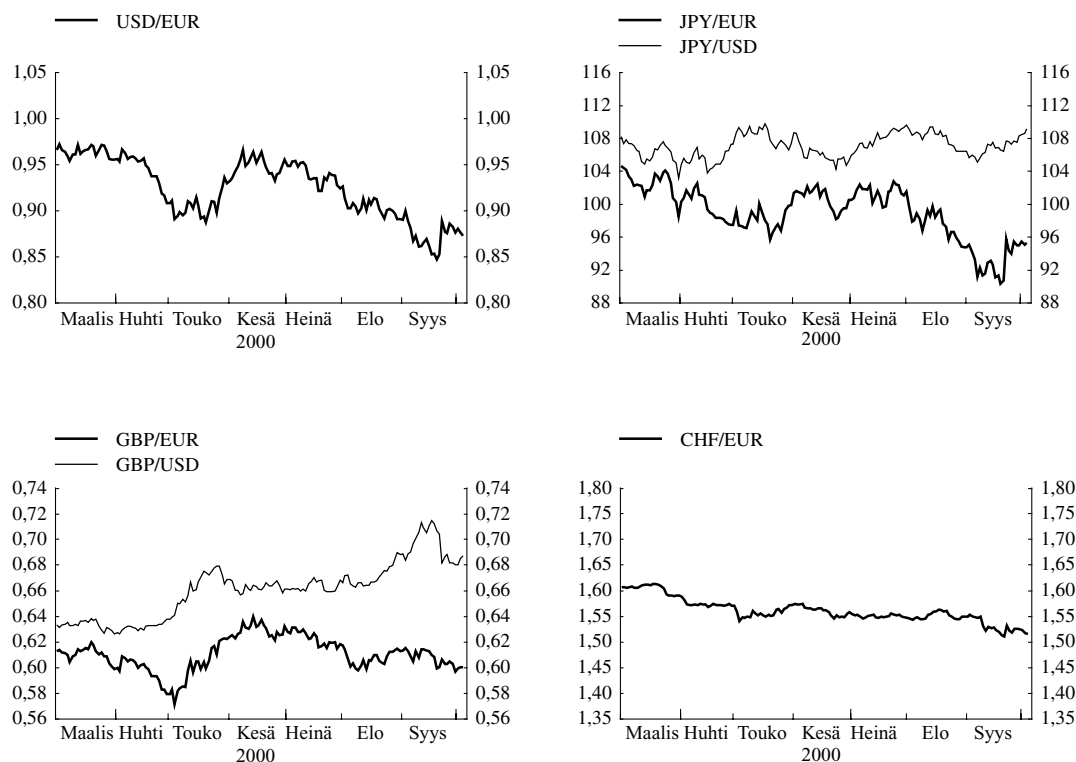
han huippukokouksen jälkeen 23.9. antamassaan lausunnossa G7-teollisuusmaat korostivat, että ne sitoutuvat seuraamaan tiiviisti valuuttakurssikehitystä ja tekemään tarvittaessa yhteistyötä valuuttamarkkinoilla. Tanskan 28.9. tekemällä päätöksellä olla ottamatta euroa käyttöön ei ollut merkittävää vaikutusta.

Euron heikkous Yhdysvaltain dollariin nähden jatkui aluksi syyskuussa 2000, ja 20.9. sen dollari-kurssi oli 0,848, eli siihen mennessä alhaisin noteeraus (ks. kuvio 16). Kun otetaan huomioon, että Yhdysvaltojen ja euroalueen väliset korkoerot ovat kaventuneet huomattavasti huhtikuusta 2000 lähtien, valuuttakurssikehitys on yhä enemmän

Kuvio 16.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

ristiriidassa talouden perustekijöiden keskipitkän aikavälin kehityksen kanssa, kuten edellisissä Kuukausikatsauksissa on todettu. Syyskuun 22. päivänä 2000 toteutetun yhteisintervention jälkeen euro vahvistui 3,5 % Yhdysvaltain dollariin nähden ja heilahteli sen jälkeen vain vähän. Lokakuun 4. päivänä euron dollarikurssi oli 0,87.

Euro heikkeni Japanin jeniin nähden syyskuun alkupuoliskolla, sillä markkinoiden entistä positiivisempaa suhtautumista jeniin vahvistivat viitteet siitä, että Japanin taloudessa saattaisi alkaa aikaisempaa kestävämmän kasvun kausi. Siitä huolimatta, että yrityssektorin uudelleenjärjestelyissä on edistytty jonkin verran, on jälleen näkynyt myös merkkejä Japanin kulutuskysynnän heikkoudesta. Tämä on saattanut hillitä Japanin jenin vahvistumisen jatkumista suhteessa kaikkiin keskeisiin valuuttoihin. Yhteisintervention jälkeen euro vahvistui suhteessa jeniin noin 2,8 % ja pysyi kutakuinkin vakaana tarkastelukauden loppuun saakka. Lokakuun 4. päivänä euron jeniin kurssi oli 95,3.

Syyskuussa 2000 Englannin punta heilahteli suhteellisen vähän euroon nähden. Punnan heilahtelut suhteessa Yhdysvaltain dollariin olivat jatkuvasti suuria, mikä oli poikkeuksellista ottaen huomioon, että punnan ja Yhdysvaltain dollarin välillä on yleensä ollut melko vakaa suhde. Punta vahvistui syyskuun jälkipuoliskolla heikennyttyään tuntuvasti elokuussa ja syyskuun alussa. Yhteisinterventiolla oli vain vähäinen vaikutus euron puntaan kurssiin. Lokakuun 4. päivänä euron puntaan kurssi oli 0,60.

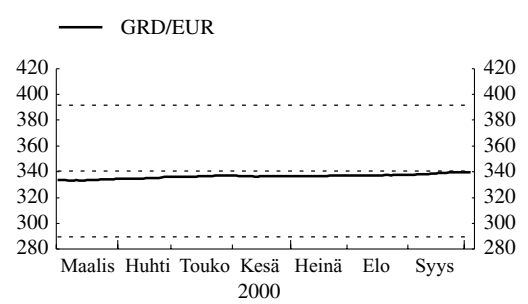
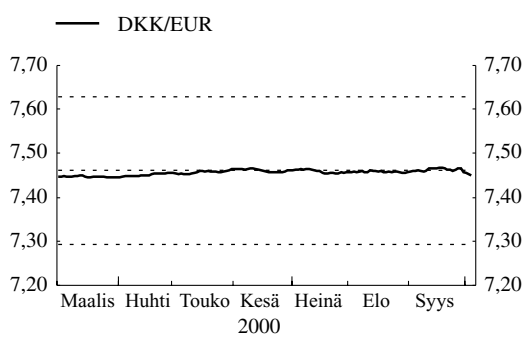
Syyskuussa 2000 euro heikkeni hieman suhteessa Sveitsin frangiin, mutta vahvistui intervention jälkeen 22.9. ja saavutti tilapäisesti suunnilleen sen tason, jolla se oli ollut syyskuun toisella viikolla. Ruotsin kruunuun nähden euro oli pysynyt huomattavan vakaana, ennen kuin se vahvistui 22.9. ja vakiinnutti vahvistuneen kurssinsa.

ERM II:een kuuluva Tanskan kruunu pysyi melko vakaana syyskuussa ennen 28.9. järjestettyä kansanäänestystä Tanskan liittymisestä EMUun. Tanskan keskuspankki ilmoitti kuitenkin toteuttaneensa valuuttaintervention helpottaakseen kruunuun kohdistuvaa painetta. Sen jälkeen kun tanskalaiset olivat päättäneet jäädä euroalueen ulkopuo-

lulle, Tanskan keskuspankki ilmoitti, että maan valuuttakurssipolitiikka pysyisi ennallaan. Välttääkseen kruunuun kohdistuvaa epävarmuutta Tanskan keskuspankki lisäksi nosti korkojaan 50 peruspisteellä 29.9.2000. Lokakuun 4. päivänä euron kruunukurssi oli 7,45, eli hieman alempi kuin tämän vuoden syyskuun puolivälissä (ks. kuvio 17). Kreikan drakma lähentyi edelleen eurokeskuskurssiaan. Lokakuun 4. päivänä drakman euron kurssi oli 339,3, eli niukasti 0,5 % eurokeskuskurssia korkeampi.

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli syyskuun puolivälissä tämän Kuukausikatsauksen laatimiseen mennessä vahvistunut kaiken kaikkiaan 0,5 %. Euro on heikentynyt tämän vuoden alusta 7,5 % ja vuoden 1999 ensimmäisestä neljänneksestä 17 %; euron heikentyminen on siis jatkunut pitkän aikaa. Euron reaalin efektiiv-

Kuvio 17.
Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa
(päivähavainnot)

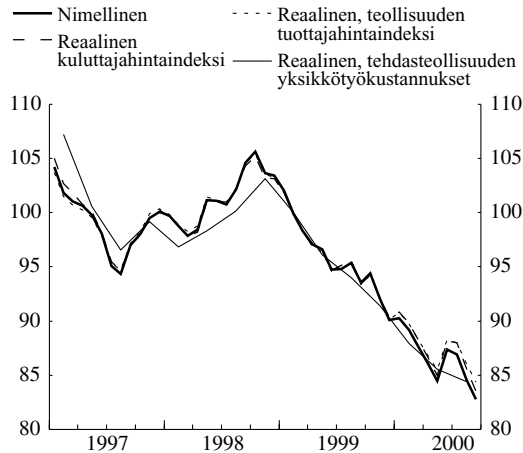

Lähde: EKP.
Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat keskuskurssia (DKK 7,46 ja GRD 340,75 [17.1.2000 alkaen]) ja vaihteluvälitä (DKK ±2,25 % ja GRD ±15 %).

Kuvio 18.

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia keskiarvoja, 1999/1 = 100)

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat EKP:n laskelmiin (ks. huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkeli). Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat syyskuulta 2000 ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten osalta vuoden 2000 kolmannelta neljännekseltä.

nen valuuttakurssi, jossa otetaan huomioon euroalueen ja sen tärkeiden kauppakumppaneiden erilainen hintakehitys, on edelleen merkittävästi pitkäaikaisen keskiarvonsa alapuolella, kun mitareina käytetään kaikkia käytettävissä olevia hintadeflaattoreita (ks. kuvio 18).

Öljyn hinnan nousu lisäsi vaihtotaseen vajausta

Heinäkuussa 2000 euroalueen vaihtotase oli 2,2 miljardia euroa alijäämäinen, kun se oli ollut vuotta aikaisemmin 6,4 miljardia euroa ylijäämäinen (ks. taulukko 9). Aikaisempien kuukausien tavoin tämä johtui lähinnä tavarakaupan ylijäämän supistumisesta (14,6 miljardista eurosta 8,4 miljardiin euroon). Lisäksi tuotannontekijäkorvausten taseen ja tulonsiirtojen taseen alijäämät kasvoivat, kun taas palvelutaseen vähäinen alijäämä muuttui hienoiseksi ylijäämäksi.

Euroalueen vaihtotase oli vuoden 2000 ensimmäisten seitsemän kuukauden aikana 14,0 miljardia euroa alijäämäinen, kun se oli osoittanut edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona 21,4

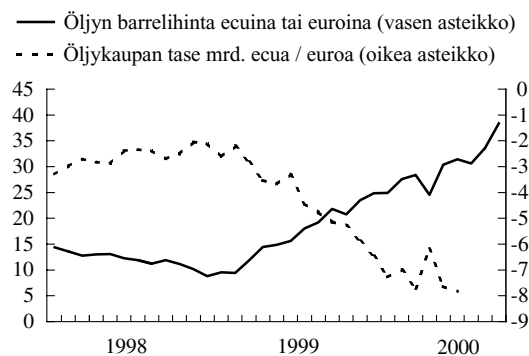
miljardin euron ylijäämää. Tämä johtui lähinnä tavarakaupan ylijäämän supistumisesta (60,9 miljardista eurosta 35,5 miljardiin euroon). Lisäksi palvelutaseen, tuotannontekijäkorvausten taseen ja tulonsiirtojen taseen alijäämät olivat kasvaneet.

Voimakas tuonnin arvon kasvu, joka johtui lähinnä tuontihintojen noususta ja vähäisemmässä määrin kotimaisen kysynnän kasvusta, oli tärkein tavarakaupan ylijäämän supistumiseen vaikuttanut tekijä tämän vuoden ensimmäisten seitsemän kuukauden aikana. Tuonnin arvo kasvoi tuolloin 32 %, kun taas viennin arvon kasvu jäi 22 prosenttiin. Öljyn hinnan huomattava nousu ja euron heikkeneminen ovat suurin syy tuontihintojen nousuun. Toisaalta saatavissa olevat tiedot viittaavat siihen, että viennin määrän voimakas kasvu, joka johtuu hintakilpailukyyn lisääntymisestä ja ulkomaisen kysynnän vahvuudesta, on pääsyy viennin arvon kasvuun (vaikka myös euroalueen vientihinnat ovat jonkin verran nousseet). Pitkällä aikavälillä hintojen kehityksellä on ollut huomattava negatiivinen vaikutus ulkomaankaupan vaihtosuhteeseen, koska euron käyttöön otosta kesäkuuhun 2000 ulottuvana jaksona koko tuonnin hintojen nousu oli lähes 33 % ja vientihintojen nousu samaan aikaan noin 11 %.

Kuvio 19.

Öljyn hinta ja öljykaupan tase

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Taulukko 9.

Euroalueen maksutase

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	1999 Tammi-heinäkuu	1999 Heinäkuu	2000 Tammi-heinäkuu	2000 Toukokuu	2000 Kesäkuu	2000 Heinäkuu
Vaihtotase	21,4	6,4	-14,0	-0,6	-0,1	-2,2
Tulot	741,8	115,9	872,6	133,7	131,2	132,2
Menot	720,4	109,4	886,6	134,4	131,3	134,4
Tavarat	60,9	14,6	35,5	5,0	6,8	8,4
Vienti	445,6	72,8	543,3	83,4	82,5	83,9
Tuonti	384,6	58,2	507,9	78,4	75,7	75,5
Palvelut	-3,1	-0,1	-6,4	-0,2	-0,3	0,6
Vienti	132,7	22,7	148,2	22,0	22,8	24,8
Tuonti	135,8	22,8	154,6	22,2	23,2	24,2
Tuotannontekijäkorvaukset ¹⁾	-17,1	-3,6	-21,1	-2,8	-2,3	-5,7
Tulonsiirrot	-19,4	-4,5	-21,9	-2,6	-4,3	-5,5
Pääomansiirrot	6,9	0,7	5,9	0,6	0,4	0,5
Rahoitustase	-85,8	-24,4	51,0	7,0	-15,8	7,0
Suorat sijoitukset	-78,0	-9,8	117,3	-10,7	-2,5	-11,3
Ulkomaille	-116,8	-3,6	-138,2	-35,6	-10,9	-9,9
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	.	.	-90,5	-15,1	-12,5	-21,2
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	.	-	-47,8	-20,5	1,7	11,3
Euroalueelle	38,8	-6,2	255,5	24,9	8,4	-1,5
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	.	.	218,7	8,9	3,1	9,2
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	.	.	36,8	16,0	5,4	-10,7
Arvopaperisijoitukset	-64,9	-3,2	-168,2	-5,1	43,3	-5,9
Saamiset	-35,5	1,2	-255,3	-13,9	18,6	-14,5
Osakkeet	-72,4	-9,8	-196,5	-18,0	-21,3	-22,2
Velkapaperit	36,9	11,0	-58,7	4,1	39,9	7,7
Velat	-29,3	-4,4	87,1	8,8	24,7	8,6
Osakkeet	-100,5	-12,2	-76,6	-11,7	-11,8	-8,6
Velkapaperit	71,2	7,8	163,7	20,5	36,5	17,2
Johdannaiset	-1,2	0,8	3,2	0,3	1,5	-3,2
Muut sijoitukset	46,9	-11,5	95,7	21,2	-61,6	28,0
Valuuttavaranto	11,3	-0,8	3,0	1,3	3,4	-0,5
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	57,6	17,3	-42,9	-7,0	15,6	-5,3

Lähde: EKP.

Huom. Pyörästysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku sen vähennystä. Yksityiskohtaiset tilastot esitetään tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukoissa 8.1–8.7.

1) Kuukausitiedot vuodelta 1999 eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

Vaikka öljy muodostaa vain noin 10 % koko tavarantuonnista, öljyn hinnan nousu on vaikuttanut merkittävästi tavarakaupan ylijäämän supistumiseen. Euroalueen öljykaupan alijäämä onkin kasvanut vuoden 1998 lopun noin 2 miljardista

ecusta kuukaudessa tämän vuoden tammi-kesäkuun lähes 8 miljardiin euroon kuukaudessa (ks. kuvio 19). Öljykaupan alijäämä on kasvanut vuositasolla noin 50 miljardiin euroon vuonna 1999 (0,8 % BKT:stä), kun se vuonna 1998 oli 31 mil-

jardia ecua (0,5 %). Tämän vuoden alkupuoliskolla alijäämä oli lähes 44 miljardia euroa, kun se oli ollut viime vuoden vastaavana ajanjaksona hie-man yli 18 miljardia euroa. Muiden kuin öljytuot-teiden kaupan taseet sen sijaan kohenevat, kun hintakilpailukyky paranee euron heikkenemisen ansiosta. Erityisesti tärkeimpien tehdasteollisuus-tuotteiden kuten kemikaalien sekä konei-den ja kuljetuslaitteiden kaupan taseen ylijäämä oli tämän vuoden alkupuoliskolla huomattavasti suurempi kuin vuoden 1999 vastaavana ajanjak-sona (ks. lisätietoja tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukosta 9.3).

Euroalueen velkainstrumentteihin liittyvä pääoman nettotuonti tasoitti heinäkuussa suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvää pääoman vientiä vain osittain

Suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liit-tyvä pääoman nettovienti oli heinäkuussa 2000 yhteensä 17,2 miljardia euroa, kun kesäkuussa 2000 pääoman nettotuonti oli ollut 40,8 miljar-dia euroa. Suurin osatekijä oli arvopaperisijoituk-siin liittyvä pääoman nettovienti (14,5 miljardia euroa). Lisäksi suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman

nettovienti oli 11,3 miljardia euroa. Tähän vaikut-tivat sekä suorat sijoitukset ulkomaille (9,9 mil-jardia euroa) että euroalueelle tehtyjen ulkomais-ten suorien sijoitusten purkaminen (1,5 miljar-dia euroa), joka koostui lähinnä yritysten sisäis-ten lainapapereiden lunastamisista. Velkainstru-mentteihin liittyi kuitenkin edelleen pääoman nettotuontia (8,6 miljardia euroa), mikä vahvisti vuoden 1999 lopusta lähtien vallinnutta suun-tausta.

Vuoden 2000 seitsemän ensimmäisen kuukau-den suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä yhteenlaskettu pääoman nettovienti (50,9 miljardia euroa) oli huomattavasti vähäi-sempää kuin edellisvuoden vastaavana ajanjak-sona (142,9 miljardia euroa). Tämä liittyi pääoman merkittävään nettotuontiin velkapapereina (87,1 miljardia euroa), kun vuoden 1999 seitse-mänä ensimmäisenä kuukautena vastaava pää-oman nettovienti oli ollut 29,3 miljardia euroa. Pääoman nettoviennin suurin syy olivat sen si-jaan euroalueella olevien sijoitukset ulkomaisiin yrityksiin, toisin sanoen niiden suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset ulkomaille. Näiden pää-omavirtojen kokonaismäärä kasvoi 138,0 miljar-diin euroon, kun se oli ollut 113,5 miljardia eu-roa edellisvuoden vastaavana ajanjaksona.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit

Potentiaalisen tuotannon mittareilla on keskeinen merkitys monissa taloustieteellisissä malleissa, koska niiden avulla voidaan erottaa toisistaan talouden keskipitkän aikavälin kehitys ja lyhyen aikavälin suhdannevaihtelut. Tässä artikkelissa tarkastellaan potentiaalisen tuotannon käsitteitä ja käyttötapoja sekä selvittää erilaisia estimointimenetelmiä. Menetelmät jaetaan tavallisesti kahteen ryhmään: sellaisiin, joilla trendi- ja suhdannekomponentit erotellaan pääasiassa tilastollisin menetelmin, ja rakenteellisiin menetelmiin, jotka edellisiä enemmän perustuvat talusteoriaan. Vaikka eri menetelmillä saadaan yleensä potentiaalisen tuotannon kasvuvauhdista melko samanlaisia arvioita, tuotantokuilun suuruutta koskevat arviot vaihtelevat enemmän ja niihin liittyy enemmän epävarmuutta. Koska lisäksi potentiaalisen tuotannon estimaatit perustuvat historiatietoihin, eivät rakennemuutokset heijastu niihin ennen kuin vasta pitkän ajan kuluttua muutoksesta. Niinpä on oltava erityisen varovainen talouspoliittisissa päätöksissä, jotka perustuvat tuotantokuilun suuruutta koskeviin estimaatteihin.

I Johdanto

Potentiaalisen tuotannon käsite ja sen estimointi on EKP:lle tärkeää vakauteen tähtäävän rahapolitiikan strategian kannalta. Kuten EKP:n aiemmissa Kuukausikatsauksissa on seikkaperäisesti selvitetty, strategian ensisijainen tavoite on hintavakauden ylläpitäminen euroalueella. Strategia rakentuu kahdesta ns. pilarista, joista ensimmäisen muodostaa rahan määrälle annettu näkyvä asema. Tästä viestii ilmoitus lavean raha-aggregaatin kasvulle asetettavasta viitearvosta ja yksityiskohtainen analyysi rahan määrän kehityksestä. Toisen pilarin muodostaa pääasiassa muiden kuin rahan määrään liittyvien indikaattorien analyysi, jolla pyritään arvioimaan tulevaa hintakehitystä laajasti (ks. erityisesti tammi-, helmi- ja huhtikuun 1999 Kuukausikatsaukset).

Potentiaalisen tuotannon ja sen kasvuvauhdin mittaaminen on tärkeää kummankin pilarin kannalta. Trendikasvua mittaamalla ja yhdessä EKP:n

kvantitatiivisen hintavakausmääritelmän ja rahan kiertonopeuden hidastumistrendiä koskevan arvion kanssa voidaan johtaa lavean raha-aggregaatin M3:n kasvun viitearvo. Toisen pilarin eli hintakehityksen arvioinnin kannalta potentiaalisen tuotannon kasvun ja toteutuneen tuotannon suhde potentiaaliseen tuotantoon (eli tuotantokuilu) voivat olla hyödyllisiä indikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida inflaatiopaineiden mahdollisuutta lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Potentiaalinen tuotanto ja sen kasvuvauhti ovat kaksi niistä monista indikaattoreista, joita käytetään tulevan hintakehityksen arvioinnissa. Koska potentiaalista tuotantoa ei voida mitata todellisten havaintojen pohjalta, se on arvioitava. Näistä syistä tässä artikkelissa tarkastellaan potentiaalisen tuotannon käsitettä ja arvioidaan erilaisten estimointimenetelmien käyttökelpoisuutta ja luotettavuutta.

2 Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun mittareiden käsitteet ja käyttötavat

Potentiaalisen tuotannon käsitettä voidaan tarkastella useasta näkökulmasta. Puhtaasti tilastollisesti sitä voidaan pitää toteutuneen tuotannon trendi- tai tasoitettuna komponenttina ilman, että otetaan kantaa toteutuneen ja trendinmukaisen tuotannon erojen syihin. Vaihtoehtoisesti, talous-

teoriaan nojaten, potentiaalisen tuotannon käsitteen katsotaan usein kuvaavan talouden kestävästä kokonaistarjontaa, joka määräytyy tuotantorakenteen, teknisen kehittyneisyyden ja käytettävissä olevien panosten mukaan. Näin määritelty potentiaalinen tuotanto eroaa siitä po-

tentiaalisesta tuotannosta, joka määritellään teknisesti saavutettavissa olevaksi tuotannon tasoksi, jolloin tuotannontekijät ovat maksimaalisessa käytössä. Käytännössä ei ole järkevää hyödyntää kaikkia tuotannontekijöitä äärimmilleen, nimittäin silloin kun tuotannontekijöiden käyttöaste on suuri, rajakustannukset kasvavat jyrkästi (ja ylittävät rajahyödyt). Taloustieteellisestä näkökulmasta käyttökelpoiset potentiaalisen tuotannon mittarit kuvaavat tuotannontekijämarkkinoilla vallitsevia taloudellisia rajoitteita.

Taloustieteellisessä kirjallisuudessa on annettu useita eri selityksiä sille, miksi toteutunut ja potentiaalinen tuotanto eroavat usein toisistaan, ts. selityksiä tuotantokuilun syntymisen syistä. Yhden teorian mukaan toteutunut tuotanto voi poiketa potentiaalisesta tuotannosta, koska talouden jäykkyyksien vuoksi vie aikaa ennen kuin hinnat ja palkat sopeutuvat. Tässä tapauksessa tuotantokuilu on tärkeä talouden kokonaiskysynnän ja -tarjonnan välisen tasapainon mittari ja voi antaa hyödyllistä tietoa hintapaineista. Erään toisen teorian mukaan taloutta kuvaavat parhaiten niin sanotut reaalisten suhdannevaihtelujen (muista kuin nimellisistä häiriöistä johtuvat suhdannevaihtelut, RBC) mallit, joissa toteutunut tuotanto eroaa trendinmukaisesta tuotannosta satunnaisten tuottavuussokkien mukaisesti. Tällöin tuotantokuilu kuvaa tilapäisiä häiriöitä, jotka johtuvat tuotantoprosessin sopeutumisesta tekniseen kehitykseen ja tarjontapuolen odottamattomasta kehityksestä.

Kuten johdannossa todettiin, potentiaalisen tuotannon ja sen kasvuvauhdin mittareilla on merkitystä EKP:n vakauteen tähtäävän rahapolitiikan strategian kannalta. Toinen tärkeä alue, jolla näitä mittareita käytetään, on kokonaistaloudellisten aikasarjojen suhdannekorjaukset. Esimerkiksi tuotantokuiluja käytetään yhdessä sellaisten mittareiden kanssa, joilla mitataan sitä, kuinka herkästi tuotannon suhdannevaihtelut vaikuttavat julkisen talouden tuloihin ja menoihin, tuottamaan julkisen talouden suhdannekorjatun rahoitusaseman estimaatti. Tällaisten korjausten avulla voidaan johtaa indikaattori, joka kuvaa finanssipolitiikan harkinnanvaraista viritystä. Tuotantokuiluja käytetään myös kansainvälisen kilpailukyvyn kehityksen seurannassa tarvittavien reaalkurssien laskemiseen, koska ne perustuvat suhdannekorjattuihin yksikkötyökustannuksiin.

Talouspolitiikasta päättävien on tärkeää pystyä havaitsemaan varhaisessa vaiheessa, jos potentiaalisen tuotannon kasvuvauhti on muuttunut. Koska pääomakannan ja työvoiman muutokset ovat yleensä melko tasaisia, potentiaalisen tuotannon kasvun ei odoteta vaihtelevan kovinkaan paljon. Potentiaalisen tuotannon kasvuvauhti voi kuitenkin muuttua merkittävästi rakennemuutosten, esimerkiksi työmarkkinoiden institutionaalisen uudistuksen vuoksi. Kuten seuraavassa jaksossa selvitetään, potentiaalisen tuotannon kasvun perinteiset mittarit kuvaavat pääasiassa senhetkisiä instituutioita ja rakenteita.

3 Potentiaalisen tuotannon kasvun estimointimenetelmät

Potentiaalista tuotantoa voidaan estimoida eri menetelmillä, ja ne voidaan jakaa kahteen pääryhmään: ns. tuotantofunktioon perustuviin ja ns. tilastollisiin menetelmiin. Edellisillä menetelmillä pyritään luomaan eksplisiittinen malli talouden tarjontapuolesta taloustieteellisen teorian avulla. Tilastollisilla menetelmillä BKT:n kasvun aikasarjoista pyritään suoraan erittelemään trendi- ja suhdannekomponentit.

3.1 Tuotantofunktioon perustuva menetelmä

Potentiaalisen tuotannon ja sen rakenteellisten tekijöiden suhde voidaan esittää tuotantofunktiolla. Tämä on hyödyllinen väline selitettäessä keskeisiä taloudellisia tekijöitä, jotka vaikuttavat tuotannon ja kasvun keskipitkän aikavälin kehitykseen. Merkittäviä vaikutuksia voi olla työvoi-

man tarjonnan muutoksilla (jotka johtuvat demograafisista muutoksista, muuttoliikkeestä, työvoiman työhönosallistumisasteen muutoksista tai rakenteellisen työttömyyden muutoksista) tai kiinteän pääoman muodostumisen vauhdista. Yksinkertainen euroalueen kasvutilinpito, jossa panoksina ovat pääoma ja työvoima, osoittaa, että vuosina 1991–1997 pääoman kasvun osuus tuotannon kokonaiskasvusta oli 67 %, työvoiman kasvun osuus -13 % ja muiden, tuottavuuteen liittyvien tekijöiden kuten teknisen kehityksen osuus oli 45 %. Tekninen kehitys on pitkällä aikavälillä todennäköisesti merkittävin tekijä, joka systemaattisesti johtaa henkeä kohti lasketun tuotannon kasvuun.

Tuotantofunktioon pohjautuva menetelmä kytkee tuotannon tekniikan ja tuotannontekijäpanosten tasoon, yleensä työvoimaan ja pääomaan. Tuotantofunktioista on useita mahdollisia käytökelpoisia muotoja, kuten laajalti käytetty Cobbin ja Douglasin tuotantofunktio. Seuraava kaava on esimerkki Cobbin ja Douglasin funktiosta, jossa panoksina ovat pääoma ja työvoima:

$$Y_t = A_t K_t^{1-\alpha} N_t^\alpha$$

Kaavassa Y_t on potentiaalinen tuotanto, A_t tuotannontekijöiden kokonaistuottavuuden trendikomponentti, K_t pääomakanta ja N_t efektiivisen työvoimatarjonnan trendikomponentti (ts. tasapainotyöttömyydellä korjattu työvoima). Parametri α on tuotannon työvoimajousto: jos työvoima kasvaa 1 % ja pääoma pidetään vakiona, tuotanto kasvaa α %. Täydellisen kilpailun oloissa parametri α :n pitäisi olla yhtä suuri kuin työvoiman kansantulo-osuus. Kasvutilinpidossa tämän rajoituksen avulla saadaan ns. Solow'n jäänöstermi, jolla tarkoitetaan sitä tuotannon kasvun osaa, joka ei johdu työvoimasta eikä pääoman muodostumisesta. Tuotantofunktion suora estimointi voi kuitenkin tuottaa α :n arvoja, jotka poikkeavat selvästi kansantalouden tilinpidossa lasketusta työvoimaosuudesta. Tämä saattaa johtua siitä, että täydellisen kilpailun oletus ei päde taloudessa kokonaisuudessaan.

Tuotantofunktioon perustuvaa menetelmää käytetään laajalti potentiaalisen tuotannon estimaattien johtamiseen. Menetelmää käyttävät mm.

OECD, IMF ja jotkin muut kansainväliset järjestöt. Sen katsotaan tarjoavan potentiaalisen tuotannon estimoimiseksi kattavan taloustieteellisen kehikon, jossa luodaan selvä kytkös tuotannon ja sen pitkäaikaisten, perustavaa laatua olevien selittäjien välille. Siten menetelmän avulla voidaan arvioida rakennemuutosten ja -politiikan vaikutusta potentiaaliseen tuotantoon, vaikka tämä edellyttää sitä, että tällaisten muutosten vaikutusta keskeisiin selittäjiin, kuten rakenteelliseen työttömyyteen ja tuotannontekijöiden kokonaistuottavuuteen, arvioidaan kvantitatiivisesti. Yksi tuotantofunktioon perustuvan menetelmän etuja on, että potentiaalista tuotantoa voidaan ennustaa, koska tärkeiden komponenttien (työllisyys, työttömyys, investoinnit ja siten pääomakanta) ennusteet ovat yleensä saatavissa.

Tähän menetelmään liittyy kuitenkin myös tiettyjä haittoja:

- Merkittävät aineisto-ongelmat ovat mahdollisia, koska tavallisesti etenkin pääomakan-
nan mittari ei ole kovin luotettava eikä työ-
tunneista ole useinkaan tilastoja.
- Tuotantofunktioon perustuva menetelmä
pohjaa panosten trendikomponenttien mit-
tareihin. Tuottavuuden ja työvoiman tarjon-
nan suurten vaihtelujen vuoksi on kuitenkin
hyvin vaikeaa saada selville sekä kokonaistuot-
tavuuden että työvoiman trendit. Näkemyk-
set vaihtelevat esimerkiksi siitä, miten tek-
nistä kehitystä pitäisi mallintaa. Erilaisia nä-
kemyksiä on myös siitä, millä trenditasolla
efektiivisen työvoiman tarjonnan pitäisi olla,
koska se jonkin verran riippuu työmarkki-
noiden jäykkyyksistä. Erilaiset oletukset näistä
trendikomponenteista johtavat hyvin erilai-
siin arvioihin potentiaalisesta tuotannosta.

3.2 Tilastolliset menetelmät

Potentiaalisen tuotannon tilastollisissa estimoin-
timenetelmissä olennaista on trendin eristämi-
nen tuotantoa koskevista aikasarjoista tilastolli-
sin keinoin. Menetelmät voidaan jakaa kahteen
ryhmään. Niin sanottuihin yhden muuttujan
menetelmiin kuuluvien avulla trendin eristetään
tuotannon aikasarjoissa olevista tiedoista käyt-

tämättä muihin muuttujiin sisältyvää tietoa. Toiseen ryhmään kuuluvat menetelmät, joilla pyritään eristämään trendi käyttämällä tuotannon aikasarjoissa olevia tietoja yhdessä muihin muuttujiin sisältyvien, ennen muuta inflaatiovauhtia koskevien tietojen kanssa. Näillä menetelmillä tavallisesti yritetään ottaa huomioon empiirisiä riippuvuuksia, kuten lyhyen aikavälin Phillipsin käyrä, joka olettaa, että työttömyyden (tai työttömyyden muutosten) ja inflaation välillä on käänteinen suhde.

Yhden muuttujan menetelmät

Yhden muuttujan menetelmissä potentiaalisen tuotannon estimaatti johdetaan pääasiassa sovitamalla trendiä koko aikasarjaan. Keskeistä näissä menetelmissä on niiden suhteellinen helpokäyttöisyys. Yhden muuttujan menetelmiä on useita, eikä kaikkia voida tässä käsitellä tyhjentävästi. Käsitelmän mahdollisista näkökulmista saa selvittämällä kahta eri menetelmää. Nämä perustuvat ns. deterministisen aikatrendin ja Hodrickin ja Prescottin suotimen käyttöön. Kuten seuraavasta käy ilmi, keskeinen kysymys on trendinmukaisen tuotannon estimaattien tasaisuus.

Deterministiseen aikatrendiin perustuva menetelmä lähtee oletuksesta, että tuotannon trendikomponentti on ajan lineaarinen funktio. Tuotantokuilu on yksinkertaisesti poikkeama tästä lineaarisesta trendistä. Menetelmän ilmeisenä etuna on sen yksinkertaisuus, koska se pohjimmiltaan merkitsee koko toteutuneen BKT:n aikasarjan lävistävää suoraa, jolloin saadaan trendin vakiokasvuvauhti. Tämä kuitenkin edellyttää hyvin voimakasta oletusta, että trendinmukainen tuotanto on pelkästään ajan funktio riippumatta siitä, miten talouden tarjontapuoli kehittyy. Vaihtoehtoisesti menetelmää voidaan muuttaa siten, että trendissä saa olla murroksia. Esimerkkejä trendin murroksista ovat mm. suuret rakennemuutokset, kuten 1970-luvun alun ja lopun öljykriisien aiheuttamat muutokset. Yleensä tätä menetelmää on kuitenkin käytettävä täysiin suhdanteisiin, jotta trendinmukaisen tuotannon kasvulle voidaan johtaa luotettava estimaatti, koska suhdannemuutokset voisivat muutoin vaikuttaa voimakkaasti estimaattiin. Tämä rajoittaa huomattavasti menetelmän mahdollisuuksia tuottaa po-

tentiaalisen tuotannon nykyisen tason tai kasvuvauhdin estimaatteja.

Erittäin laajasti käytetty potentiaalisen tuotannon estimointimenetelmä on Hodrickin ja Prescottin suodin (esimerkiksi Euroopan komissio käyttää tätä menetelmää tehdessään mahdollisen tuotantokuilun estimaatteja, joita käytetään julkisen talouden rahoitusasemien suhdannevaikutusten oikaisemiseen). Suotimen avulla suodatetaan trendikomponentti tasapainoilemalla hyvän sovituksen ja trendin tasaisuuden välillä. Suotimen keskeisestä parametrimestä, jota tavallisesti kutsutaan lambdaksi (k), määräytyy kummallekin ominaisuudelle annettu painoarvo. Jos k lähestyy ääretöntä, silloin painoarvo on kokonaan hyvässä tasaisuudessa, mikä johtaa lineaariseen trendiin. Jos k on nolla, painoarvo on kokonaan siinä, miten hyvin sovite vastaa alkupeleistä sarjaa, ja siten estimoitu trendi on aina sama kuin toteutunut tuotanto. Hodrickin ja Prescottin suotimen tärkein etu on suhteellisen yksinkertainen toteutus. Suotimella on kuitenkin monia haittapuolia, jotka on lueteltu seuraavassa.

- Suodin voi virheellisesti tunnistaa suhdanteen aikasarjasta, jossa sellaista ei ole.
- Tasoittavan parametrin k valinta on ratkaisevaa, mutta loppujen lopuksi mielivaltaista. Yleensä eri maiden aineistoon käytetään kiinteää lambdaa, mutta tämä ei ole erityisen tyydyttävää, koska todennäköisesti talouden sopeutumisen nopeus häiriöihin vaihtelee.
- Suotimeen vaikuttaa vahingollisesti otoksen lopun estimaattien heikko luotettavuus, mikä rajoittaa sen käyttökelpoisuutta ennustettaessa potentiaalisen tuotannon trendiarvon tämänhetkistä arvoa. Yksi yritys tämän ongelman ratkaisemiseksi on jatkaa BKT:tä koskevaa aikasarjaa sisällyttämällä siihen BKT:n ennusteita. Tällä tavoin potentiaalisen tuotannon tämän hetken arvioon vaikuttaa sen rakentamisessa käytettyjen makrotaloudellisten ennusteiden laatu.
- Muiden yhden muuttujan menetelmien tavoin tässä menetelmässä ei oteta huomioon muiden sarjojen sisältämää tietoa, joka auttaa ha-

vaitsemaan jaon trendi- ja suhdannekomponentteihin, eikä taloustieteellistä teoriaa.

- Suodin tasoittaa rakenteelliset murrokset, vaikka nämä merkitsevät selviä tuotannon tai sen kasvuvauhdin muutoksia. Näin se tuottaa tältä ajalta harhaanjohtavia potentiaalisen tuotannon estimaatteja.

Monimuuttujamenetelmät

Joidenkin yhden muuttujan menetelmiin liittyvien haittojen ratkaisemiseksi on kehitetty useita tilastollisia monimuuttujamenetelmiä, jotka ovat viime vuosina tulleet akateemisessa kirjallisuudessa yhä suosituimmiksi. Näillä menetelmillä johdetaan potentiaalisen tuotannon arvio käyttämällä useamman kuin yhden sarjan tietoa, ja menetelmissä voidaan hyödyntää myös tunnettuja taloudellisia riippuvuuksia. Yksi laajalti käytetty monimuuttujamenetelmä on havaitsemattoman komponentin (UC) mallintamismenetelmä. Tavallisesti menetelmä rakentuu Phillipsin käyrään. Siinä määritellään yhteinen suhdannekomponentti tuotannolle ja inflaatiolle. Taloustieteellinen teoria on otettu menetelmään mukaan siten, että inflaation ja taloudellisen toimeliaisuuden mittarin välillä on teoreettinen lyhyen

aikavälin kytkentä, joka johtuu hinta- ja palkkajäykkyyksistä.

Monimuuttujamenetelmillä on useita etuja ja rajoitteita:

- Vaikka nämä menetelmät eivät ole yhtä yksinkertaisesti toteutettavissa kuin yhden muuttujan menetelmät, ne voidaan valita käyttöön helpommin kuin tuotantofunktioon perustuvat menetelmät, koska ne edellyttävät näitä yksinkertaisempaa mallintamista ja suppeampaa aineistoa.
- Tuotantofunktioon perustuvien menetelmien tavoin myös näissä otetaan huomioon BKT:n määrän lisäksi muut tiedot taloudellisesta kehityksestä ja mukaan otetaan joitakin talusteorian elementtejä.
- Näiden menetelmien toteuttamiseen liittyvillä tärkeillä teknisillä yksityiskohdilla voi kuitenkin olla erittäin merkittäviä vaikutuksia potentiaalisen tuotannon estimaattien suuruuteen. Esimerkiksi UC-mallia käytettäessä on tehtävä oletus kehitykseen vaikuttavasta trendikomponentista (esim. onko trendi deterministinen, tasainen vai vaihteleva).

4 Tuotantokuilun ja potentiaalisen tuotannon estimaatit ja epävarmuuden lähteet

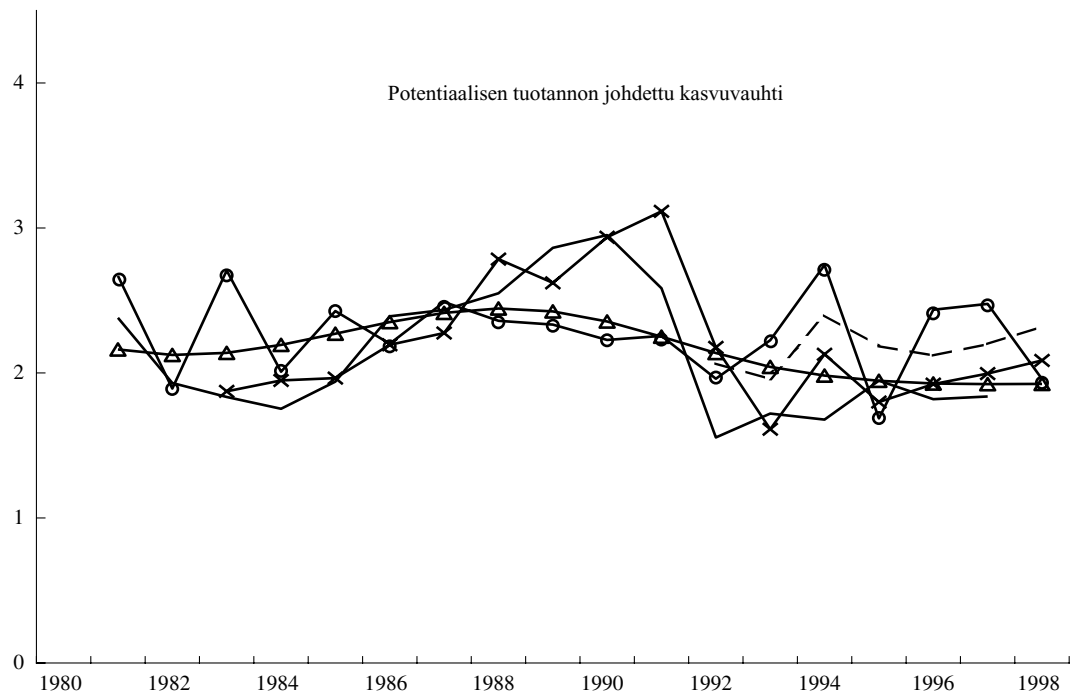
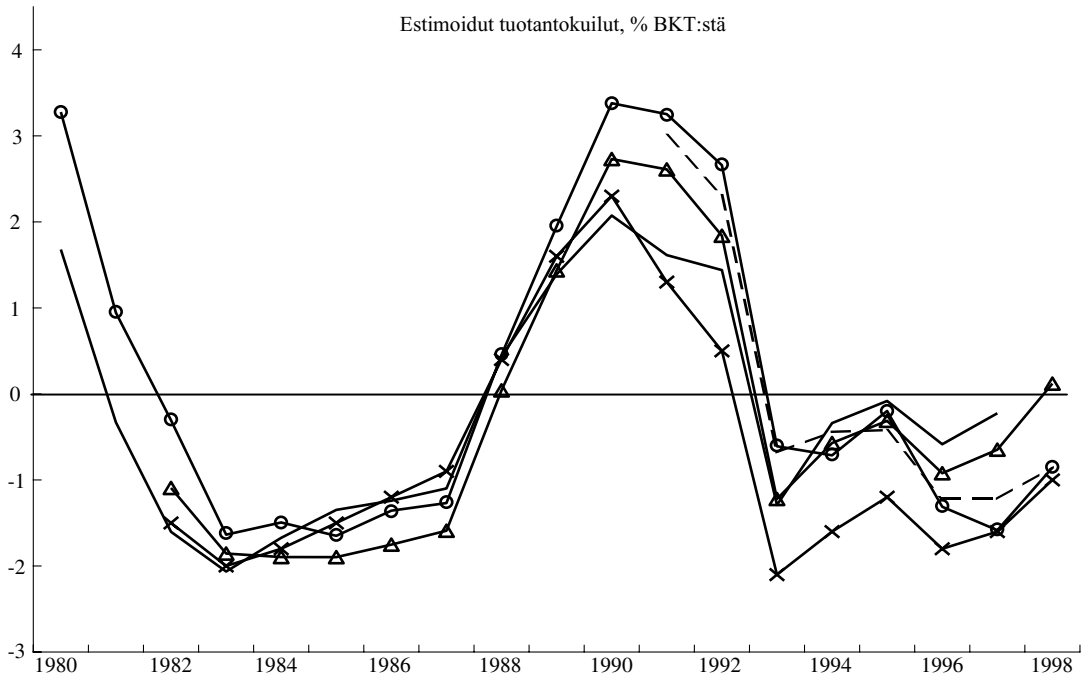
Kuviossa I esitetään viisi eri tuotantokuilun ja potentiaalisen tuotannon kasvuvauhdin arviota, jotka koskevat euroaluetta vuosina 1980–1998 (kaikkia arvioita ei ole käytettävissä koko ajalta). OECD:n estimaatit perustuvat tuotantofunktioon ja Euroopan komission Hodrickin ja Prescottin suotimeen. Näiden lisäksi esitetään joitakin kuvailevia estimaatteja, joita EKP:ssä on laskettu käyttäen tuotantofunktiota, Hodrickin ja

Prescottin suodinta ja havaitsemattomien komponenttien mallia. Kuten kuvioista käy ilmi, näillä menetelmillä saatujen tuotantokuiluestimaattien suuruus on vaihdellut joinakin vuosina paljon. Esimerkiksi suurimman osan 1990-lukua estimaattien vaihtelu on ollut lähes 1½ prosenttiyksikköä. Näillä menetelmillä saadut estimaatit eivät myöskään aina anna yhtäpitävää vastausta siihen, onko tuotanto potentiaalista tuotantoa

Kuvio 1.

Estimoidut tuotantokuilut prosentteina potentiaalisesta tuotannosta ja potentiaalisen tuotannon kasvuvauhti euroalueella 1980–1998

- Tuotantofunktio
- x— OECD
- △— HP-suodin
- UC-malli
- - - Euroopan komissio

Lähde: EKP:n laskelmat, OECD ja Euroopan komissio.

Huom. Hodrickin ja Prescottin suotimella estimoitu tuotantokuilu (kuviossa HP-suodin) on laskettu siten, että parametri k on 100. Tämä on tyypillinen arvo vuositietoja käytettäessä. Tämän parametrin pohjalta johdettu suhdanteen keskimääräinen kesto on 5–8 vuotta. Yksinkertaisuuden vuoksi otoksen laajentamiseksi ei ole käytetty tulevia tuotannon arvoja koskevia ennusteita. Tuotantofunktioon perustuvassa estimaatissa kokonaistuottavuuden ja työllisyyden trendikomponenttien arvo on laskettu Hodrickin ja Prescottin suotimella ($k = 100$).

vähäisempää vai suurempaa (esimerkiksi vuonna 1998). Kaikki eri estimaatit ajoittavat kuitenkin yhtäpitävästi suhdanteiden käännekohdat.

Potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtia kuvaavat luvut osoittavat, että vaikka yksittäistä vuotta koskevat eri estimaatit poikkeavat toisistaan, tämä vaihtelu on yleensä vähäisempää prosentteina tuotannosta kuin tuotantokuilun kehityksessä. Potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtia koskevat estimaatit ovat myös hyvin samanlaisia pitkällä aikavälillä. Vuosina 1982–1998 kaikkien potentiaalisen tuotannon kasvua koskevien estimaattien keskiarvo oli lähes 2,2 %.

Nämä luvut ilmentävät potentiaalista tuotantoa ja tuotantokuilua koskeviin estimaatteihin liittyvää epävarmuutta. Epävarmuuden katsotaan olevan peräisin kolmesta lähteestä: mallista, parametreistä ja aineistosta. Näitä käsitellään seuraavassa tarkemmin.

Mallista johtuva epävarmuus

Kuten edellä todettiin, ei ole yhteistä näkemystä siitä, mikä on sopivin malli mittaamaan potentiaalista tuotantoa. Akateemisessa kirjallisuudessa on kehitetty useita menetelmiä, jotka perustuvat erilaisiin tilastollisiin menetelmiin ja makrotalousteorioihin. Yhteisymmärryksen puute siitä, mikä olisi sopiva analyttinen malli, vaikuttaa sekä tilastollisiin menetelmiin että taloutta kuvaaviin eksplisiittisiin malleihin perustuviin menetelmiin.

Yhden muuttujan mallia käytettäessä erityisen olennainen kysymys on se, kuinka herkästi potentiaalista tuotantoa koskeviin estimaatteihin vaikuttaa mallille valittu täsmennys. Tämä ei koske monimuuttujamallin eikä tuotantofunktion perustuvan menetelmän käyttöä. Yleensä talusteorian perusteella on vaikea asettaa rajoituksia yhden muuttujan menetelmille. Sitä vastoin näkemykset tietyjen makrotaloudellisten muuttujien välisistä suhteista ohjaavat menetelmiä, jotka perustuvat moneen muuttujaan tai tuotantofunktion, minkä vuoksi ne ovat vähemmän mielivaltaisia kuin yhden muuttujan menetelmät ja mahdollisesti vähemmän herkkiä (sikäli kun makrotaloudelliset suhteet saavat tukea tilastotiedoista).

Parametreihin liittyvä epävarmuus

Vaikka olisikin yhteinen näkemys siitä, mikä on sopivin malli potentiaalisen tuotannon mittaamiseksi, estimaatit kärsisivät parametreihin liittyvästä epävarmuudesta. Tämä johtuu siitä, ettei ole yhtä ainoaa tapaa määrätä tietyn mallin parametrejä, koska näiden parametrien oikeaa arvoa ei tunneta ja se pitää joko olettaa tai arvioida ekonometrisin menetelmin. Parametreihin liittyvä epävarmuus muuttuu vakavaksi, kun mallin todelliset parametrit muuttuvat ajan myötä talouden rakennemuutosten vuoksi. Tällaisten muutosten vaikutukset voidaan todeta vasta jonkin ajan kuluttua muutoksista. Esimerkiksi koko talouden tuottavuuden kasvun hidastuminen Yhdysvalloissa vuoden 1965 jälkeen olisi selvästi vaikuttanut potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtiin niin paljon, että se ei olisi täysin käynyt selville siihen aikaan. Euroopassa on viime vuosikymmenenä ollut käynnissä merkittävä rakennemuutos, ja se jatkuu edelleen. Tämä rakennemuutos johtuu esimerkiksi Saksan yhdistymisestä, sisämarkkinoiden luomisesta ja talous- ja rahaliitosta. Se, ettei potentiaaliseen tuotantoon kohdistuvaa häiriötä pystytä tunnistamaan, merkitsee, että tuotantokuilun arvioitu suuruus voi olla virheellinen ja se on siten harhaanjohtava indikaattori.

Mitä enemmän on tietoa, sitä lähemmäs päästään mallin todellisia parametrejä. Niinpä vuotta 1990 koskeva, silloin laskettu tuotantokuilun estimaatti on todennäköisesti vähemmän luotettava kuin tänään laskettu, koska käytettävissä on nyt enemmän tietoa. Parametreihin liittyvän epävarmuuden suuruutta kuvaavassa kuviossa 2 esitetään tuotantokuilujen peräkkäiset estimaatit, jotka on saatu käyttäen Hodrickin ja Prescottin suodinta. Lähtökohtana ovat vuosien 1971–1980 tiedot, ja sen jälkeen estimointijaksoa on pidentetty vähitellen, kolme kuukautta kerrallaan. Vertailun vuoksi vastaavat tuotantokuilun suuruudet koko vuoteen 1998 ulottuvasta aineistosta on myös otettu mukaan, ja tämä osoittaa, että parametreihin liittyvä epävarmuus voi olla varsin huomattavaa. Esimerkiksi vuoden 1988 tuloksissa näiden kahden estimaatin etumerkkiero merkitsee, että kun vuoteen 1988 asti olevien tietojen perusteella on saatu tulokseksi positiivinen tuotantokuilu, myöhemmät havainnot

osoittavat päinvastaista siten, että lopullisessa estimoinnissa vuoden 1988 tuotantokuilu onkin negatiivinen.

Aineistoon liittyvä epävarmuus

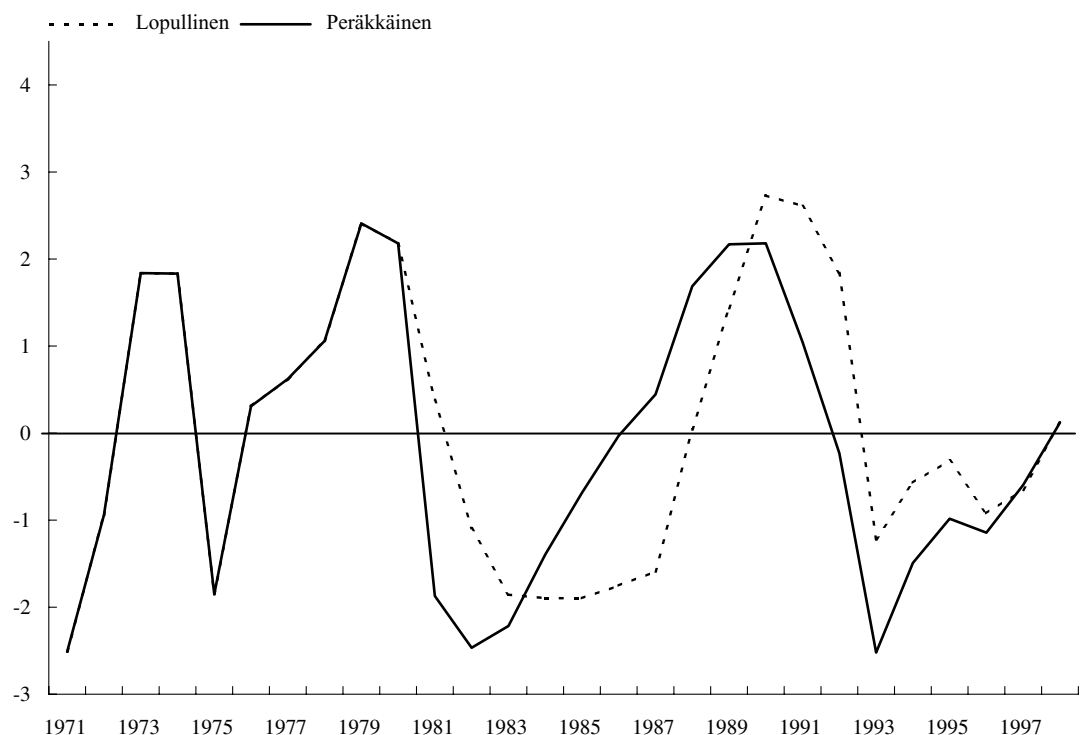
Monien taloudellisten aikasarjojen tarkat arvot eivät ole heti tiedossa, ja voi kestää melko kauan ennen kuin saadaan luotettavia arvioita. Tämä koskee erityisesti tuotannon arvioita. Näistä saadaan yleensä alustavat arviot muutamassa kuukaudessa, mutta niitä saatetaan tarkistaa merkittävästi seuraavina kuukausina tai jopa vuosina. Tämä tuoreita tuotantolukuja koskeva aineistoon liittyvä epävarmuus vaikuttaa jonkin verran potentiaalisen tuotannon kasvuvauhdin arvioihin etenkin silloin, kun käytetään yhden muuttujan menetelmiä. Sama epävarmuus koskee myös muita aikasarjoja, joita voidaan käyttää potentiaalisen tuotannon estimaattien rakentamisessa monen muuttujan tai tuotantofunktioon perustuvissa menetelmissä. Tällaiset tiedot kos-

kevat hintoja, työvoiman tarjontaa ja pääomakantaa. Epävarmuuden vaikutus potentiaalisen tuotannon kasvua koskeviin, tuoreimpiin tietoihin perustuviin estimaatteihin ei kuitenkaan todennäköisesti ole suuri, jos on käytetty pitkiä aikasarjoja. Vielä tärkeämpää on, että koska tuoreimman tuotantokuilun laskemisessa on suoraan käytetty toteutuneen tuotannon tuoreimpia lukuja, aineistoon liittyvällä epävarmuudella on paljon suurempi merkitys. Tällä on merkitystä, koska tuoreimpiin tilastotietoihin perustuva tuotantokuilun arvio on päättäjille tarpeellisin suhdanneindikaattori.

Parametriin ja aineistoon liittyvää epävarmuutta voidaan arvioida tuotantokuilun estimaattien luotettavuuskäsitteen avulla. Tuotantokuilun arviota voidaan pitää luotettavana, jollei reaaliaikaisiin havaintoaineistoihin pohjautuvia ja lopulliseen havaintoaineistoon pohjautuvien estimaattien välillä ole mittavia eroja. Viimeaikaisessa tutkimuksessa on käytetty Yhdysvaltojen ja euroalueen tilastotietoja, ja se osoittaa, että tuotanto-

Kuvio 2.

Tuotantokuilun HP-suotimella laskettu lopullinen ja peräkkäinen estimaatti (euroalue, 1971–1998)

Lähde: EKP:n laskelmat.

kuilun arviot eivät yleensä ole erityisen luotettavia, varsinkaan kun on käytetty yhden muuttujan menetelmiä. Ensimmäisiä arvioita joudutaankin tavallisesti korjaamaan melkoisesti, kun saadaan uusia havaintoja. Yhdysvaltojen aineiston avulla saadut tulokset viittaavat myös siihen, että parametreistä ja mallin täsmennyksestä johtuva epävarmuus on suhteellisesti suurempaa kuin aineistoon liittyvä epävarmuus.

Tulevan potentiaalisen tuotannon kasvun ja rakennemuutoksen estimointi

Vaikka kuviossa I esitetyt luvut viittaavatkin siihen, ettei tuotantokuilun suuruutta tietynä vuotena saada kovin luotettavasti selville, voidaan lukujen perusteella kuitenkin paljon luotettavammin päätellä, että viime vuosikymmeninä potentiaalisen tuotannon vuotuinen kasvu on ollut noin 2–2½ %. Tämä potentiaalisen tuotannon kasvun mennyttä aikaa koskevien arvioiden luotettavuus ei kuitenkaan päde potentiaalisen tuotannon nykyisen tai tulevan kasvuvauhdin estimointiin, joka on selvästi tärkeää tulevaisuuteen tähtäävän rahapolitiikan kannalta. Esimerkiksi jos teknisen kehityksen tai rakenteellisen ympäristön muutosvauhti muuttuisi merkittävästi, tämä voisi muuttaa trendinmukaista kasvuvauhtia.

Arvioitaessa potentiaalisen tuotannon todennäköistä kasvuvauhtia tulevina vuosina on tärkeää ottaa huomioon talouden rakenteelliset muutokset, joilla voi olla vaikutusta tarjontapuoleen. Kuten oheisessa kehikossa selvitetään, esimerkiksi uuteen talouteen liittyvä kehitys saattaa rakenteellisten ja teknisten muutosten kautta stimuloida kasvua. Yleisemminkin on syytä har-

kita muita tarjontapuolen tekijöitä kuten pääomakannan ja työmarkkinoiden kehitystä. Kuten artikkelin kolmannessa osassa selvitetään, esimerkiksi työvoiman tarjonnalla on suuri merkitys potentiaalisen tuotannon kasvun kannalta. Monissa Euroopan maissa väestön kasvu on hidastumassa ja väestön keskimääräinen ikä on nousemassa. Jonkin verran tätä voi kuitenkin tasoittaa se, että naisten osuus työvoimasta on lisääntymässä ja myös vanhojen työntekijöiden työhönsallistumisaste saattaa nousta. Lisäksi euroalueen työmarkkinoiden syvään juurtuneiden, pääasiassa rakenteellisten ongelmien vuoksi olisi uudistusten, joilla todella saadaan rakenteellinen työttömyys vähenemään tai joilla lisätään työvoimaan osallistumista, osaltaan edistettävä potentiaalisen tuotannon kasvua (ks. esimerkiksi toukokuun 2000 Kuukausikatsausta, jossa käsitellään työmarkkinoihin vaikuttavia rakenteellisiä tekijöitä ja Euroopan työmarkkina-aloitteita).

Uuteen talouteen liittyvien muutosten ja yleisempien rakennemuutosten mahdollisuus osoittaa potentiaalisen tuotannon kasvun estimaattien rajoitukset, koska estimaatit perustuvat talouden mennyttä tilannetta koskeviin tietoihin. Vaikka onkin melko helppo löytää mahdollisia syitä, miksi potentiaalisen tuotannon kasvuvauhti on voinut muuttua, on kuitenkin paljon vaikeampaa arvioida, onko kasvuvauhti todellisuudessa muuttunut, ja jos on muuttunut, kuinka suuri muutos on. Kun epäillään, että tällainen muutos saattaa olla tapahtumassa, on erityisen tärkeää ottaa huomioon kaikki muut olennaiset tietolähteet ja arvioida, missä määrin ne tukevat tällaista arvelua.

Kehikko.

Uuden talouden käsite ja pääelementit

Uuden talouden käsitteen perusoletuksena on Yhdysvalloissa saatujen kokemusten perusteella, että rakenteelliset ja tekniset muutokset ovat nopeuttaneet potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtia. Tämä käsite on saanut yhä enemmän kannatusta, kun Yhdysvaltojen talouskasvu on nykyisessä suhdannenousussa osoittautunut voimakkaammaksi ja paljon kestävämmäksi kuin aiemmissa suhdannenousuissa. Näyttää myös siltä, että palkat ja hintainflaatio kehittyvät nykyään toisella tavalla kuin ennen. Vaikka työttömyys on pienentynyt ennätyksellisen vähäiseksi, palkkojen nousu on ollut odotettua maltillisempaa. Inflaatiovauhti ei ole kiihtynyt kuten aiemmin voimakkaan talouskasvun vaiheessa, vaan itse asiassa hidastunut 1990-luvulla.

Tämä suotuisa kehitys on herättänyt ajatuksen, että Yhdysvaltojen taloudessa on alkanut uusi aikakausi. Tieto- ja viestintätekniikan huomattavia muutoksia pidetään tämän kehityksen pääsyinä, ja ne vaikuttavat usean kanavan kautta.

Uudesta taloudesta käytävän keskustelun käsitteellisiä kysymyksiä

Vaikka tässä vaiheessa uudesta taloudesta ei näytä olevan yleisesti hyväksyttyä määritelmää, ollaan varsin laajalti yhtä mieltä siitä, että uuteen talouteen liittyy kaksi pääpiirrettä. Ensinnäkin potentiaalisen tuotannon kasvu on nopeaa, mikä johtuu pääasiassa kokonaistuottavuuden trendikasvun nopeutumisesta. Toisena piirteenä on rakenteellisen työttömyysasteen pysyvä alentuminen. Ensimmäistä tekijää voidaan tulkita kahdella eri tavalla. Ensinnäkin voidaan katsoa, että tuotannon ja tuottavuuden pitkän aikavälin *kasvuvauhti* on nopeutunut aiempien ajanjaksojen vastaavasta kasvuvauhdista. Vaihtoehtoisesti voidaan katsoa, että tuotannon ja tuottavuuden *taso* on noussut, mutta tarvitaan jonkin verran aikaa ennen kuin tämä uusi taso saavutetaan, joten tästä seuraa tilapäisesti nopeampi kasvuvauhti. Jos katsotaan, että tietotekniikan vallankumous on merkki tärkeästä teknisestä innovaatiosta, joka johtaa ennennäkemättömään kasvuun, tämän uuden tason saavuttamiseen tarvittava aika saattaisi olla varsin pitkä, jopa kymmeniä vuosia. Vaikka tärkeimmistä kysymyksistä ollaan pitkälti yhtä mieltä, keskustelu jatkuu edelleen siitä, kuinka kestäviä näiden kahden elementin olisi oltava, jotta kyse olisi uudesta taloudesta.

Uuden talouden olemassaoloa on hyvin vaikea päätellä näihin elementteihin liittyvien tietojen pohjalta. Vaikka mikrotaloudellinen tutkimus osoittaa, että tietotekniikka tehostaa huomattavasti yritysten tuotantoa ja organisaatiota, makrotason tutkimustiedoista on saatavissa vain vähän tukea. Vaikeutena ovat muun muassa huomattavat mittausongelmat, jotka liittyvät sopivien deflaattorien käyttöön, kun johdetaan esimerkiksi kiinteisiin hintoihin perustuvia tilastotietoja. Yhdysvalloissa saadut kokemukset ovat osoittaneet, että mitatut hintojen nousut ilmoitetaan kansantalouden tilinpidossa tavallisesti liian suuriksi, jolloin reaaliomuuttujien kasvu ilmoitetaan liian vähäiseksi.

Vaikka yhä kiistellään siitä, onko uutta taloutta Yhdysvalloissa mahdollisesti olemassa, on jo ryhdytty spekulimaan, voisiko aiempaa nopeampi, inflaatiota kiihdyttämätön kasvu olla mahdollista myös Euroopassa. Euroalueella tässä asiassa on edistytty jonkin verran, mutta erot Yhdysvaltoihin ovat edelleen merkittävät. Eroja on etenkin rakenteellisissa jäykkyyksissä, jotka kaventavat uusien teknisten mahdollisuuksien etuja. Rakenneuudistusta vahvistamalla lisätään mahdollisuuksia ylläpitää tuotannon voimakasta kasvua tulevana vuosina samalla, kun hinnat pysyvät vakaina. Tällainen tilanne on euroalueella tällä hetkellä.

Uutta taloutta edistävät tekijät

Uuden talouden taustalla on useita toisiaan vahvistavia tekijöitä. Ensinnäkin uskotaan, että tietojen käsittelyn ja televiestinnän merkittävä tekninen kehitys on johtanut tuottavuuden nousuun. Tietoteknisen kehityksen

ansionsa tuottavuus saattaa myös hyötyä organisaation toiminnan tehostumisesta. Toisena tekijänä on globaalistuminen ja kilpailun kiristyminen, joka hyödyke- ja palvelumarkkinoilla on parantanut tehokkuutta ja vähentänyt hinnoitteluvaultaa. Itse tietotekniikan alan tuotantohintojen merkittävä aleneminen vaikuttaa myös suoraan myönteisesti inflaatiouvauhtiin. Kolmantena taustatekijänä on se, että erittäin kilpailukykyisen ja säännöstelemättömän markkinarakenteen ansiosta uusia liiketoiminta-aloja voi syntyä aiempaa helpommin ja uudet tekniikat voivat helposti levitä ja lisätä tehokkuutta. Tätä edistää rahoitusmarkkinoiden syveneminen, jota tietotekniikan kehitys puolestaan edistää ja jonka avulla huipputekniikan yritykset voivat aloittaa uusia toimintoja. Lisäksi yhtenä merkittävänä tekijänä on vielä suotuisa talouspoliittinen ympäristö. Tämä tarkoittaa makrotasolla, että sitoudutaan julkisen talouden kurinalaiseen hoitoon ja hintavakauteen, ja mikrotasolla pyrkimystä yritysystävälliseen alhaiseen verotukseen ja vähäiseen sääntelyyn. Tämä hälventää epävarmuutta, kannustaa yritystoimintaa ja helpottaa investointien lisääntymistä.

Kaikkia näitä suotuisia vaikutuksia havaitaan yksittäin. Monet niistä näyttävät Yhdysvaltojen taloudessa toteutuneen kymmenen viime vuoden aikana, jolloin tuloksena on ollut nopea kasvu ja melko hidas inflaatio. Euroalueella on tapahtunut kehitystä useilla alueilla, mutta merkittäviä eroja Yhdysvaltoihin on vielä olemassa. Uuden talouden syntyminen Euroopassa riippuu ratkaisevasti laajan rakenneuudistuksen toteuttamisesta.

5 Päätelmät

Potentiaalisen tuotannon mittarit ovat EKP:n kannalta kiinnostavia talouskehityksen kestävyys-arviointivälineinä. Ne ovat EKP:n vakauten tähtävään rahapolitiikan strategian kannalta tärkeitä kahdesta syystä: trendinmukaisen tuotannon kasvun mittarina, kun johdetaan rahan määrän kasvun viitearvo, ja tulevan hintakehityksen laaja-alaisessa arvioinnissa.

Tässä artikkelissa kuvattujen potentiaalisen tuotannon eri estimointimenetelmien valinnassa joudutaan väistämättä tekemään jonkinlainen kompromissi yksittäisten menetelmien välillä sen mukaan, kuinka yksinkertaisia ne ovat ja kuinka hyvin niissä voidaan ottaa huomioon talousteoreettiset näkemykset. Eri menetelmillä saadaan yleensä jotakuinkin vertailtavia potentiaalisen tuotannon kasvuvauhdin arvioita, etenkin kun tarkastellaan pitkää aikaväliä. Tästä syystä eri menetelmät antavat myös samanlaisia tuotantokuilun muutosten arvioita. Tietyn hetken tuotantokuilun suuruutta koskeviin estimaatteihin liittyy kuitenkin yleensä paljon epävarmuutta. Vaikka

siis tuotantokuilun suuruus saattaa olla hyödyllinen lyhyen aikavälin hintapaineiden indikaattori, tällaisten estimaattien perusteella voidaan talouspolitiikassa tehdä johtopäätöksiä vain erityisen varovasti.

Historiatietoihin perustuvien potentiaalisen tuotannon estimaattien käytössä on vaikeata se, että rakennemuutos ei näy estimaateissa riittävästi kuin vasta pitkän ajan perästä muutoksesta. Jos siis uskotaan, että tärkeitä rakennemuutoksia on tulossa, tämä viittaisi vastaavasti suurempaan epävarmuuteen, joka liittyy nykyisen potentiaalisen tuotannon estimaatteihin. Tällaisessa tilanteessa tulevaisuuteen suuntautuva rahapolitiikka, joka tähtää hintavakauden säilyttämiseen, haluaa selvästi ottaa huomioon tällaisten muutosten mahdolliset vaikutukset. Tämä johtaisi kuitenkin siihen, että tarvittaisiin selkeitä ja kiistattomia osoituksia siitä, että rakennemuutokset todellakin muuttavat potentiaalisen tuotannon kasvuvauhtia. Tämä voidaan saavuttaa vain arvioimalla yleisesti kaikkia muita taloutta koskevia olennaisia tietolähteitä.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin

Euron käyttöönotto ja siihen liittyvä toimivaltuuksien siirto äskettäin perustetulle Euroopan keskuspankkijärjestelmälle (EKPJ) – jonka ytimessä on Euroopan keskuspankki (EKP) – johti myös siihen, että Euroopan yhteisön institutionaalinen rakenne muuttui merkittävästi. Euroalueen uuden, rahapolitiikasta vastaavan viranomaisen tehtävät ja valtaoikeudet on selkeästi määritelty Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa (jäljempänä perustamissopimus), ja se on uusi toimija Euroopassa. Tämän artikkelin tarkoituksena on tarkastella tätä uutta institutionaalista toimintaympäristöä, ja siinä esitetään yleiskatsaus EKP:n ja Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten välisiin suhteisiin. EKP:n suhteet näihin elimiin perustuvat yhtäältä sen lakisääteisiin velvollisuuksiin, koska jo perustamissopimuksen määräyksissä on mukana useita kanssakäymisen muotoja EKP:n ja Euroopan unionin (EU) muiden päättävien elinten välillä. Näitä kanssakäymisen muotoja ovat mm. kuuleminen, politiikkaa koskeva vuoropuhelu ja sääntelyvaltuudet. Toisaalta EKP:n ja Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten väliset suhteet perustuvat toiminnallisuuteen, sillä yhteydet muihin päättäviin elimiin auttavat EKP:tä tehtäviensä täyttämässä. Samaan aikaan EKPJ:n ja EKP:n institutionaalinen erityisasema ja erityisesti niiden riippumaton asema sekä ensisijainen tavoite eli hintavakauden säilyttäminen asettavat selkeät rajat keskinäiselle kanssakäymiselle. Tässä artikkelissa tarkastellaan siten EKP:n suhteita Euroopan parlamenttiin, EU:n neuvostoon, ns. euroryhmään, Euroopan komissioon, talous- ja rahoituskomiteaan ja talouspoliittiseen komiteaan. Artikkelissa tarkastellaan myös makrotaloudellista vuoropuhelua ja EKP:n yleisten tehtävien täyttämiseen liittyviä yhteyksiä.

I Johdanto

EKPJ ja EKP perustettiin perustamissopimuksen määräysten mukaisesti EMUn kolmannen vaiheen alussa. Valtuuksiensa käyttämisen ja lakisääteisten tehtäviensä täyttämisen (ks. kehikko I) myötä EKP ja EKPJ ovat uusia päättäviä elimiä Euroopan yhteisön institutionaalisessa rakenteessa. Tällä hetkellä EKPJ:n perustehtävistä kuitenkin huolehtii eurojärjestelmä, johon kuuluvat EKP ja niiden EU:n jäsenvaltioiden keskuspankit, jotka ovat ottaneet euron käyttöön.

EKP ja EKPJ/eurojärjestelmä on perustettu perustamissopimuksen määräysten mukaisesti, ja niille on annettu tehtäviensä täyttämisen edellyttämät toimialat ja valtaoikeudet. Siten ne ovat osa Euroopan yhteisön institutionaalista rakennetta ja ne pitävät yllä suhteita Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Perustamissopimuksessa itsessään on määräyksiä, joilla nämä suhteet on perustettu, ja joilla näitä suhteita myös säädellään. Perustamissopimuksen määräysten mukaisesti EKP on näissä Euroopan yhteisön sisäisissä suhteissa miltei aina osapuolena. Tässä

artikkelissa keskitytäänkin käsittelemään yksinomaan EKP:n ja Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten välisiä suhteita siltä osin, kun ne perustuvat perustamissopimuksen määräyksiin tai liittyvät EKPJ:n lakisääteisten tehtävien täyttämiseen.

EKP osallistuu Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten toimintaan siinä määrin kuin EMU:ssa on toimivaltakin jaettu niiden kesken. Toimivallan jako on määritelty perustamissopimuksessa. Eurojärjestelmällä on yksinomainen toimivalta määritellä ja toteuttaa yhteistä rahapolitiikkaa ja pitää hallussaan ja hoitaa euroalueen maiden virallisia valuuttavarantoja. EKP:llä on myös yksinoikeus hyväksyä eurosetelien liikkeeseenlasku. Jäsenvaltiot sitä vastoin laskevat EKP:n luvalla liikkeeseen eurokolikot. Eurojärjestelmän lakisääteisiin tehtäviin kuuluu myös edistää maksujärjestelmien moitteetonta toimintaa ja osallistua toimivaltaisten viranomaisten politiikan määrittelyyn, kun ne valvovat luottolaitosten toimintaa ja rahoitusjärjestelmän vakautta. Valuuttakurssi-

Kehikko I.

Perustamissopimuksen ja EKPJ:n perussäännön keskeisiä kohtia EKP:n/ EKPJ:n perustamisesta, tehtävistä ja toimivallasta

Perustamissopimuksen **artikla 8** (EKPJ:n ja EKP:n perustamisesta)

Perustetaan tässä sopimuksessa määrättyjä menettelyjä noudattaen Euroopan keskuspankkijärjestelmä, jäljempänä ”EKPJ”, sekä Euroopan keskuspankki, jäljempänä ”EKP”; ne toimivat niille tällä sopimuksella sekä siihen liitettyllä EKPJ:n ja EKP:n perussäännöllä, jäljempänä ”EKPJ:n perussääntö”, annettujen valtuuksien rajoissa.

Perustamissopimuksen **artikla 105** (EKPJ:n tavoitteista ja tehtävistä)

1. EKPJ:n ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. EKPJ tukee yleistä talouspolitiikkaa yhteisössä osallistuakseen 2 artiklassa määriteltyjen yhteisön tavoitteiden saavuttamiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hintatason vakauden tavoitetta. EKPJ toimii sellaiseen vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti, joka suosii voimavarojen tehokasta kohdentamista, ja se noudattaa sopimuksen 4 artiklassa määrättyjä periaatteita.

2. EKPJ:n perustehtäviä ovat

- yhteisön rahapolitiikan määrittäminen ja toteuttaminen
- valuuttamarkkinatoimien suorittaminen 111 artiklan mukaisesti
- jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarantojen hallussapito ja hoito
- maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen.

3. Mitä 2 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa määrätään, sovelletaan sen kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden hallitusten mahdollisuutta pitää hallussaan ja hoitaa valuuttamääräisiä käyttövaroja.

4. EKP:a kuullaan

- ehdotuksista yhteisön säädöksiksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla
- suunnitelmista lainsäädännöksi EKP:n toimivaltaan kuuluvilla aloilla, mutta niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 107 artiklan 6 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen; tällöin EKP:a kuulevat kansalliset viranomaiset.

EKP voi toimivaltaansa kuuluvilla aloilla antaa lausuntoja asianomaisille yhteisön toimielimille ja laitoksille sekä kansallisille viranomaisille.

5. EKPJ myötävaikuttaa luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauteen liittyvän toimivaltaisten viranomaisten politiikan moitteettomaan harjoittamiseen.

(...)

Perustamissopimuksen **artikla 106** (seteleistä ja kolikoista)

1. EKP:lla on yksinoikeus antaa lupa setelien liikkeeseen laskemiseen yhteisössä. EKP ja kansalliset keskuspankit voivat laskea liikkeeseen seteleitä. Ainoastaan EKP:n ja kansallisten keskuspankkien liikkeeseen laskemat setelit ovat laillisina maksuvälineinä kelpaavia seteleitä yhteisössä.

2. Jäsenvaltiot voivat laskea liikkeeseen metallirahoja saatuaan EKP:n hyväksymisen liikkeeseen laskemisen määrälle. (...)

Perustamissopimuksen **artikla 108** (riippumattomuudesta)

Käyttäessään sille tällä sopimuksella ja EKPJ:n perussäännöllä annettuja valtuuksiaan tai suorittaessaan niillä sille annettuja tehtäviään ja velvollisuuksiaan EKP tai kansallinen keskuspankki taikka EKP:n tai kansallisen keskuspankin päätöksentekuelimen jäsen ei pyydä eikä ota ohjeita yhteisön toimielimiltä tai laitoksilta, jäsenvaltioiden hallituksilta eikä miltään muultakaan taholta. Yhteisön toimielimet ja laitokset sekä jäsenvaltioiden hallitukset sitoutuvat kunnioittamaan tätä periaatetta ja pidättymään yrityksistä vaikuttaa EKP:n tai kansallisten keskuspankkien päätöksentekuelinten jäseniin heidän suorittaessaan tehtäviään.

Perustamissopimuksen **artikla 110** (sääntelyvaltuuksista)

1. EKPJ:lle uskottujen tehtävien suorittamiseksi EKP tämän sopimuksen määräysten mukaisesti ja EKPJ:n perussäännössä määrätyn edellytyksin

- antaa asetuksia, siinä laajuudessa kuin se on tarpeen EKPJ:n perussäännön 3.1 artiklan ensimmäisessä luetelmakohdassa taikka 19.1, 22 tai 25.2 artiklassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi, sekä tapauksissa, joista säädetään 107 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuissa neuvoston säädöksissä
- tekee päätökset, jotka ovat tarpeen EKPJ:lle tällä sopimuksella sekä EKPJ:n perussäännöllä uskottujen tehtävien suorittamiseksi
- antaa suosituksia ja lausuntoja.

(...)

Perustamissopimuksen **artikla 111** (valuuttakurssipolitiikasta)

1. Poiketen siitä, mitä 300 artiklassa määrätään, neuvosto voi yksimielisesti EKP:n tai komission suosituksesta sekä kuultuaan EKP:a pyrkimyksin saavuttaa hintatason vakauden tavoitteen kanssa sopusoinnussa oleva yhteisymmärrys ja Euroopan parlamenttia kuultuaan sekä noudattaen 3 kohdassa määrättyä menettelyä mainitussa kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen määrittämiseksi, tehdä muodollisia sopimuksia valuuttakurssijärjestelmästä, joka koskee ecun suhdetta muihin valuuttoihin kuin yhteisön valuuttoihin. Neuvosto voi määräenemmistöllä EKP:n tai komission suosituksesta sekä kuultuaan EKP:a pyrkimyksin saavuttaa hintatason vakauden tavoitteen kanssa sopusoinnussa oleva yhteisymmärrys, vahvistaa tai kumota ecun keskuskurssit valuuttakurssijärjestelmässä taikka muuttaa niitä. Neuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan parlamentille tiedon ecun keskuskurssien vahvistamisesta, muuttamisesta tai kumoamisesta.

2. Jos ei ole olemassa 1 kohdassa tarkoitettua valuuttakurssijärjestelmää suhteessa yhteen tai useampaan muuhun valuuttaan kuin yhteisön valuuttaan, neuvosto voi määräenemmistöllä joko komission suosituksesta ja EKP:a kuultuaan taikka EKP:n suosituksesta laatia yleiset suuntaviivat tällaisia valuuttoja koskevaa valuuttakurssipolitiikkaa varten. Nämä yleiset suuntaviivat eivät vaikuta EKPJ:n ensisijaiseen tavoitteeseen pitää yllä hintatason vakautta.

(...)

EKPJ:n perussäännön **artikla 5** (tilastotietojen keräämisestä)

5.1. EKPJ:n tehtävistä huolehtiakseen EKP kerää kansallisten keskuspankkien avustuksella tarvittavat tilastotiedot joko toimivaltaisilta kansallisilta viranomaisilta tai suoraan taloudellisilta toimijoilta. Tätä varten se toimii yhteistyössä yhteisön toimielinten ja laitosten kanssa sekä jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja kansainvälisten järjestöjen kanssa.

(...)

5.3. EKP:n tehtävänä on tarvittaessa edistää tilastotietojen keräämistä, laatimista ja jakamista koskevien sääntöjen ja niiden käytäntöjen yhdenmukaistamista sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla.

(...)

politiikassa eurojärjestelmällä on yksinoikeus päättää valuuttamarkkinaoperaatioista ja toteuttaa niitä. Valuuttakurssipolitiikan yleisestä toteuttamisesta perustamissopimuksessa kuitenkin

määrätään, että EKP ja EU:n neuvosto toimivat läheisessä yhteistyössä artiklan 111 kohtien 1 ja 2 mukaisesti.

2 EKP:n asema Euroopan yhteisön institutionaalisisessa rakenteessa

Perustamissopimuksen artiklassa 7 perustetaan Euroopan yhteisön toimielimet (erityisesti Euroopan parlamentti, EU:n neuvosto, Euroopan komissio, Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ja tilintarkastustuomioistuin), joiden tehtävänä on toteuttaa Euroopan yhteisön tehtäviä perustamissopimuksessa niille annettujen toimivaltuuksien rajoissa. EKP:n ja EKP:n oikeudellisesta perustasta sitä vastoin määrätään erillisessä artiklassa (artikla 8), jossa korostetaan EKP:n ja EKP:n erityisasemaa Euroopan yhteisössä muista toimielimistä erillisinä eliminä ja rajoitetaan niiden toiminnot tarkkaan määriteltyihin tehtäviin.

EKP instituutioon eroaa perustamissopimuksen artiklassa 7 luetelluista toimielimistä eniten juuri riippumattomuudessaan. EKP:n riippumattomuudesta määrätään artiklassa 108, jonka mukaan ”EKP tai kansallinen keskuspankki taikka EKP:n tai kansallisen keskuspankin päätöksentekuelimen jäsen ei pyydä eikä ota ohjeita yhteisön toimielimiltä tai laitoksilta, jäsenvaltioiden hallituksilta eikä milteään muultakaan taholta”, kun se käyttää sille perustamissopimuksella ja EKP:n perussäännöllä annettuja valtuuksia tai kun se suorittaa niillä sille annettuja tehtäviä. Saman artiklan mukaisesti Euroopan yhteisön toimielimet ja laitokset sekä jäsenvaltioiden hallitukset ”sitoutuvat kunnioittamaan tätä periaatetta ja pidättymään yrityksistä vaikuttaa EKP:n tai kansallisen keskuspankkien päätöksentekuelinten jäseniin heidän suorittaessaan tehtäviään”. EKP:n riippumaton erityisasema asettaakin selkeät rajat Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten sekä EKP:n väliselle kanssakäymiselle.

Käytännössä EKP:n riippumattomuuden kunnioittaminen ja EKP:n velvollisuuksien tunnistaminen tarkoittavat, että talouspolitiikassa EKP:n suhteet muihin päättäviin elimiin voivat olla ainoastaan sellaista vuoropuhelua, joka ei sido mitään osapuolta. Helsingissä joulukuussa 1999 pitämässään kokouksessa Eurooppa-neuvosto vahvisti näkemyksen, jonka mukaan EKP osallistuu talouspoliittiseen yhteistyöhön euroalueen tasolla ainoastaan vuoropuheluna eikä koordinoi ennakoivasti rahapolitiikkaansa muun politiikan kanssa.

EKP:n institutionaalista riippumattomuutta tukee myös se, että EKP on oikeushenkilö. EKP on lisäksi taloudellisesti riippumaton eli sen toimintabudjetti ei ole osa Euroopan yhteisön yleistä talousarviota, vaikka EKP:n budjetin tarkastavatkin riippumattomat ulkopuoliset tilintarkastajat. Tässä artikkelissa ei kuitenkaan käsitellä EKP:n taloudellista asemaa eikä myöskään EKP:n ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen välistä suhdetta tuomioistuinvalvonnan instrumentteihin liittyvissä asioissa (näitä on käsitelty tarkemmin heinäkuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne”).

EKP:n institutionaalista erityisasemaa korostaa myös sen selkeästi määritelty tehtävä säilyttää hintavakaus euroalueella ja siten edesauttaa Euroopan yhteisön tavoitteiden toteuttamista. Näin EKP voi parhaiten edistää sellaista kestävästä kasvua, joka ei kiihdytä inflaatiota, ja työllisyyden korkeaa tasoa (ks. perustamissopimuksen artikla 2), kun se toteuttaa hintavakauteen tähtäävää rahapolitiikkaa (ks. tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkeli ”Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia”). Ainoastaan tällä tavoin voidaan rahapolitiikalla vaikuttaa siihen, että hintamekanismi toimii asianmukaisesti, mikä taas on edellytys hyvin toimivalle markkinataloudelle. Hintavakaassa ympäristössä riskipremiot ja pitkät reaalkorot ovat lisäksi yleensä verrattain alhaisia, ja se lisää sijoituksia, mikä puolestaan edistää talouskasvua.

EKP:n säädöksellinen erityisasema ja sen selkeästi määritelty ensisijainen tavoite eli hintavakauden säilyttäminen perustuvat nykyaikaiselle talouskäsitteelle, jota historialliset seikat tukevat. Kun riippumattomilla keskuspankeilla on ollut selkeästi määritelty tavoite, ne ovat onnistuneet parhaiten pitämään inflaation hitaana ja säilyttämään valuutan vakaana ja luotettavana. Tässä mielessä Euroopan yhteisö paitsi toteuttaa hyvin kehittyneitä ja hyväksi todettua rahapolitiittista järjestelmää, se on myös kirjannut sen perustamissopimukseensa eikä tavalliseen lakiin.

Perustamissopimuksen määräykset näistä asioista perustuvat osaltaan kansallisista rahapoliittisista järjestelmistä saatuihin hyviin kokemuksiin siten, että määräyksissä säädetään useista tietojenvaihtokanavista ja foorumeista, joiden avulla EKP voi käydä vuoropuhelua muiden päättäjien ja suuren yleisön kanssa. Tähän vaikuttavat seuraavat perustavaa laatua olevat tekijät.

EKP:n ja Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten väliset suhteet perustuvat siihen, että kunnioitetaan demokraattisten yhteiskuntien peruseriaatteita. Euron käyttöönoton ja siihen liittyvän rahapoliittisen toimivallan siirron myötä eurojärjestelmälle on annettu itsemääräämisoikeus. Koska EKP on rahapoliittista tehtävänsä suorittaessaan täysin itsenäinen, sen täytyy olla vastuussa demokraattisesti valituille edustajille eli Euroopan parlamentille. Perustamissopimuksessa ja muissa soveltuvissa säädöksissä onkin sellaisia tätä asiaa koskevia määräyksiä, jotka koskevat erityisesti EKP:n ja Euroopan parlamentin välistä suhdetta ja EKP:n yleistä raportointivelvollisuutta.

Näiden institutionaalisten suhteiden lisäksi perustamissopimuksen määräyksissä säädetään muista muodollisista yhteydenpitomuodoista EKP:n ja Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten välillä (ks. kehikko 2). Näitä yhteydenpitomuotoja ovat erityisesti EKP:n pääjohtajan osallistuminen EU:n neuvoston kokouksiin ja EU:n neuvoston puheenjohtajan ja Euroopan komission jäsenen osallistuminen EKP:n neuvoston kokouksiin.

Näiden EKP:n ja Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten välisten suhteiden tarkoituksena on näkemysten vaihto ja poliittinen vuoropuhelu, ja ne ovat perusteltuja myös toiminnallisista näkökulmista. Toimivat suhteet EKP:n ja EU:n

muiden päättävien elinten välillä ovatkin välttämättömiä, jotta eurojärjestelmä voi toteuttaa tehtävänsä. Tämä on itsestään selvää niissä tehtävissä, joissa toimivalta on jaettu eurojärjestelmän ja muiden elinten välillä. Näissä tapauksissa perustamissopimuksen määräyksissä säädetään yhteistyöstä EKP:n ja kyseisten elinten välillä (näihin tehtäviin kuuluvat mm. tilastojen laatiminen). On kuitenkin EKP:n edun mukaista käydä vuoropuhelua muiden päättäjien kanssa myös yhteisestä rahapolitiikasta, jonka määrittelyssä ja toteutuksessa EKP:llä on yksinomainen toimivalta. Tämä johtuu siitä, että vaikka euroalueella on yhteinen rahapolitiikka, talouspoliittinen päätöksenteko on hajautettu. EKP:llä on käytettävissään rahapoliittiset instrumentit hintavakauden säilyttämiseen keskipitkällä aikavälillä. Muut talouspoliittiset päättäjät kuitenkin vaikuttavat sellaisiin tärkeisiin talouden muuttujiin, jotka vaikuttavat euroalueen lyhyen aikavälin hintakehitykseen. Nämä päättäjät toimivat pääasiassa kansallisella tasolla, kuten vaikkapa hallitukset tai työmarkkinaosapuolet. Muiden päättäjien kanssa käymässään vuoropuhelussa EKP voi selvittää rahapolitiikan linjaa ja syventää ulkopuolisten tahojen ymmärtämystä EKP:n toiminnoista. Tämänkaltaisten näkemysten vaihto on kaikkien osapuolten etujen mukaista, koska EKP:n päätösten perusteluista muut päättäjät voivat saada tärkeää pohjaa omille päätöksilleen. Siten EKP voi toimia luotettavana kulmakivenä ja vertailukohtana muiden talouspoliittisten toimijoiden päätöksissä, joiden tarkoituksena on inflaatioodotusten tasoittaminen.

Luvuissa 3, 4, 5 ja 6 oleva kuvaus EKP:n ja Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten välisestä suhteista liittyy EKP:n kaikkiin tehtäviin (ks. taulukko 1). Luvussa 7 esitetään EKP:n suhteet Euroopan yhteisön julkisiin päättäjiin asioissa, jotka liittyvät joihinkin tiettyihin EKP:n toimiin.

3 Suhteet Euroopan parlamenttiin

EKP:lla on läheiset suhteet yhteisöjen toimieliiniin ja laitoksiin, ja näistä suhteilla Euroopan parlamenttiin on erityinen, itse asiassa keskeinen asema. Euroopan parlamentti on ainoa toimielin, joka koostuu suoraan vaaleilla valituista Euroopan kansalaisten edustajista ja jolla on sen vuoksi ratkaisevan tärkeä asema sen varmistamisessa, että EKP:n vastuu rahapolitiikan harjoittamisesta toteutuu. EKP pyrkii saavuttamaan tavoitteensa rahapoliittisilla päätöksillä, ja ne vaikuttavat miljoonien EU:n kansalaisten elämään ja hyvinvointiin. Demokraattisessa yhteiskunnassa tällaisten päätösten tulee olla kansalaisten tai heidän äänestämiensä edustajien arvioitavissa. Tätä taustaa vasten EKP:n suhteita Euroopan parlamenttiin ei tulisi pitää pelkkänä lakisääteisenä vaatimuksena. Pikemminkin EKP:n pääjohtajan ja johtokunnan muiden jäsenten esiintymiset Euroopan parlamentissa edistävät osaltaan sitä, että suuri yleisö hyväksyy EKP:n riippumattoman aseman. Siksi on EKP:n oman edun mukaista vaalia suhteita Euroopan parlamenttiin.

Vastuun toteutuminen voidaan määritelmänsä mukaisesti varmistaa vasta jälkikäteen. Euroopan parlamentin suhteessa EKP:hen painottuukin selvästi EKP:n rahapoliittisten päätösten arviointi taannehtivasti. EKP sitoutuu omalta osaltaan selittämään päätöksiään yksityiskohtaisesti. Vaikka

EKP voi tiedottaa Euroopan parlamentin jäsenille tulevista hankkeistaan (esim. Euro 2002 -tiedotuskampanjasta), EKP:n riippumattomuuden kunnioittaminen tarkoittaa, että kaikenlainen poliittinen painostus olisi lainvastaista.

Pääsääntönä on, että EKP:n pääjohtaja raportoi EKP:n rahapolitiikasta ja siihen liittyvistä asioista neljästi vuodessa Euroopan parlamentin talous- ja raha-asiaain valiokunnalle. Raportoinnin jälkeen pääjohtaja keskustelelee avoimesti valiokunnan jäsenten kanssa monista asioista. Myös EKP:n johtokunnan muut jäsenet voivat raportoida talous- ja raha-asiaain valiokunnalle, ja he ovatkin jo tehneet niin joistakin erityisasioista, kuten Euro 2002 -tiedotuskampanjaan liittyvistä asioista ja yhteisön ulkoisesta edustautumisesta EMU:ssa. Lisäksi perustamissopimuksen artiklan 113 kohdan 3 mukaisesti EKP esittelee Euroopan parlamentille vuosikertomuksensa, jossa tarkastellaan EKP:n ja eurojärjestelmän toimintaa sekä edellisen että kuluvan vuoden rahapolitiikkaa. Euroopan parlamenttia täytyy myös kuulla EKP:n pääjohtajan, varapääjohtajan ja johtokunnan muiden jäsenten nimityksissä, ja parlamentti järjestääkin näistä nimityksistä kuulemistilaisuuksia. EKP:n yhteistoiminnasta Euroopan parlamentin kanssa kerrotaan tarkemmin EKP:n vuoden 1999 vuosikertomuksessa.

4 Suhteet EU:n neuvostoon

Ecofin-neuvosto

Ministerineuvosto on – monissa tapauksissa yhdessä Euroopan parlamentin kanssa – yhteisön ylin lainsäätävä, ja sillä on keskeinen asema EU:n päätöksenteossa. Tiukan lainsäädännöllisen määritelmän mukaan on olemassa vain yksi EU:n neuvosto. Käytännössä neuvosto kuitenkin koostuu eri kokoonpanoissa sen mukaan, mikä asia on kulloinkin käsiteltävänä. Raha- ja reaali-taloutta ja rahoitusmarkkinoita koskevat asiat kuuluvat Ecofin-neuvoston alaisuuteen. Joulukuussa 1997 Luxemburgissa pitämässään kokouksessa neuvosto nimenomaan totesi, että Ecofin-neuvosto toimii ”jäsenvaltioiden talouspolitiikan keskeisenä yhteensovittajana” ja että se on ”toimivaltainen asiaankuuluvilla aloilla”. Näin ollen Ecofin-neuvosto on EKP:n tärkein osapuoli. Perustamissopimuksen artiklan 113 kohta 1 edellyttää, että Ecofin-neuvoston puheenjohtajalla (ja Euroopan komission jäsenenä) on mahdollisuus osallistua EKP:n neuvoston kokouksiin. Tähän mennessä Ecofin-neuvoston puheenjohtajat ovat puolen vuoden puheenjohtajuuskautensa aikana yleensä osallistuneet ainakin yhteen EKP:n neuvoston kokoukseen. Nämä mahdollisimman korkean tason yhteydenpidot edistävät asianosaisten tiedonkulkua, parantavat osapuolten näkökulmien keskinäistä ymmärtämistä ja laajemmin katsottuna mahdollistavat ajatustenvaihdon yhteisesti tärkeiksi koetuista asioista. Perustamissopimuksen artiklan 113 kohta 1 edellyttää selvästi, että Ecofin-neuvoston puheenjohtajalla on mahdollisuus tehdä aloitteita EKP:n neuvoston harkittavaksi. Samanaikaisesti perustamissopimuksessa nimenomaan evätään Ecofin-neuvoston puheenjohtajalta (ja Euroopan komission jäseneltä) äänioikeus EKP:n neuvoston kokouksissa.

Tätä vuoropuhelua ei ole kuitenkaan erityisesti tarkoitettu yksisuuntaiseksi: EKP:llä on puolestaan lakisääteinen oikeus (perustamissopimuksen artiklan 113 kohdan 2 mukaisesti) tulla kutsutuksi Ecofin-neuvoston kokouksiin aina silloin, kun niissä keskustellaan EKP:n tavoitteisiin ja tehtäviin liittyvistä asioista. Näitä ovat mm. talouspolitiikan laajat suuntaviivat, euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotto, Euroopan rahoitussektoria koskevat uudistukset ja EU:n ulkoinen

edustautuminen EMU:n puitteissa sekä valuuttakurssipolitiikkaan liittyvät asiat. Ecofin-neuvostolla on virallinen päätösvalta, kun solmitaan euron ja kolmansien maiden valuuttojen välisiä valuuttakurssisopimuksia tai hyväksytään valuuttakurssipolitiikan ”yleisiä suuntaviivoja”. Nämä päätökset eivät kuitenkaan saa rajoittaa EKP:n ensisijaista tavoitetta, ja EKP:tä täytyy kuulla, jotta voidaan saavuttaa hintavakauden ylläpidon (perustamissopimuksen artikla 111 kohta 1, ks. kehikko 1) kanssa sopuoinnussa oleva yhteisymmärrys.

EKP osallistuu myös Ecofin-neuvoston kokouksiin aina silloin, kun se käyttää EKP:n perussäännön artiklojen 42 ja 41 mukaista oikeuttaan tehdä aloitteita ”täydentävästä lainsäädännöstä” (esim. vähimmäisvarantoihin liittyviä aloitteita) tai aloitteita EKP:n perussäännön tiettyjen artiklojen muuttamiseksi. Kun valmistellaan Ecofin-neuvoston päätöksiä EKP:n tekemistä lainsäädäntöaloitteista, myös EKP on edustettuna Ecofin-neuvoston toimivaltaisissa alayksiköissä. Lisäksi pääsääntönä on, että EKP kutsutaan tarkkailijana mukaan valmistelemaan yhteisön muuta lainsäädäntöä, jos asialla on erityistä merkitystä EKP:lle. EKP on myös mukana erityisissä ad hoc -työryhmissä tai se edistää osaltaan niiden toimintaa silloin, kun niissä käsitellään asioita, jotka ovat EKP:n kannalta kiintoisia tai merkityksellisiä. Esimerkkeinä mainittakoon rahoituspalvelujen politiikkaryhmä Financial Services Policy Group tai hiljattain tehty ns. viisaiden miesten aloite Euroopan arvopaperimarkkinoiden sääntelystä.

Ecofin-neuvoston toiminta kattaa melko laajan asioiden kirjon, ja neuvoston kokouksissa käsiteltävät aiheet eivät aina ole EKP:tä välittömästi kiinnostavia. Kun nämä seikat otetaan huomioon, EKP:n edustajan osallistuminen Ecofin-neuvoston kokouksiin ei olekaan aina tarpeen. EKP osallistuu säännöllisesti Ecofin-neuvoston puolivuositaisiin epävirallisiin kokouksiin, joissa on tilaisuus keskustella ajankohtaisista asioista suoraan ja avoimesti, koska näissä kokouksissa ei noudateta Ecofin-neuvoston tavanomaista menettelytapaa. Näihin kokouksiin kutsutaan myös kansallisten keskuspankkien pääjohtajat jäsenvaltioidensa valtionvarainministerien seurassa.

Kehikko 2.

Otteita yhteisön laitoksia ja toimielimiä koskevista oikeudellisista asiakirjoista

Perustamissopimuksen artikla 113

1. Neuvoston puheenjohtaja ja yksi komission jäsen voi osallistua EKP:n neuvoston kokouksiin, mutta heillä ei ole äänioikeutta.

Neuvoston puheenjohtaja voi tehdä aloitteen EKP:n neuvostossa käsiteltäväksi asiaksi.

2. EKP:n puheenjohtaja kutsutaan neuvoston kokouksiin, jos niissä käsitellään EKP:n tavoitteisiin ja tehtäviin liittyviä asioita.

3. EKP laatii vuosittain EKP:n toiminnasta sekä edellisen ja kuluvan vuoden rahapolitiikasta kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle sekä Eurooppa-neuvostolle. EKP:n puheenjohtaja esittelee tämän kertomuksen neuvostolle sekä Euroopan parlamentille, joka voi käydä yleiskeskustelun sen pohjalta.

EKP:n puheenjohtajaa ja muita EKP:n johtokunnan jäseniä voidaan Euroopan parlamentin pyynnöstä tai heidän omasta aloitteestaan kuulla Euroopan parlamentin toimivaltaisissa valiokunnissa.

Perustamissopimuksen artikla 114

(...)

2. Kolmannen vaiheen alkaessa perustetaan talous- ja rahoituskomitea. (...)

Jäsenvaltiot, komissio ja EKP nimeävät kukin enintään kaksi jäsentä komiteaan.

(...)

Eurooppa-neuvoston Luxemburgissa pitämän kokouksen päätöslauselma talouspolitiikan yhteensovittamisesta talous- ja rahaliiton kolmannessa vaiheessa sekä perustamissopimuksen artikkelit 111 ja 113 (aikaisemmin artikkelit 109 ja 109b) (joulukuu 1997)

(...)

Euroalueeseen osallistuvien jäsenvaltioiden ministerit voivat kokoontua epävirallisesti keskustelemaan kysymyksistä, jotka liittyvät heille kuuluviin, yhteisestä rahasta johtuviin erityisiin vastuualueisiin. Komissio ja tarvittaessa Euroopan keskuspankki kutsutaan näihin kokouksiin.

(...)

Talous- ja rahoituskomitea, johon kuuluu kansallisten keskuspankkien ja EKP:n sekä jäsenvaltioiden valtiovarainministeriöiden korkeita virkamiehiä, muodostaa puitteet, joissa vuoropuhelua voidaan valmistella ja jatkaa korkeiden virkamiesten tasolla.

Eurooppa-neuvoston Kölnissä pitämän kokouksen puheenjohtajan päätelmät (kesäkuu 1999)

(...)

Eurooppa-neuvosto pitää välttämättömänä, että Luxemburgin ja Cardiffin prosessien lisäksi aloitetaan säännöllinen makrotaloudellinen vuoropuhelu Ecofin-neuvoston puitteissa yhteistyössä työ- ja sosiaaliasioiden neuvoston kanssa sekä molempien neuvoston kokoonpanojen, komission, Euroopan keskuspankin ja työmarkkinaosapuolten edustajien osallistuessa siihen.

EKP:llä on myös tärkeitä raportointivelvollisuuksia Ecofin-neuvostolle. EKP:n pääjohtaja mm. esittelee EKP:n vuosikertomuksen EU:n neuvostolle, ja perustamissopimuksen artiklan 122 mukaisesti hän raportoi EU:n neuvostolle lähentymisen edistymisestä kerran kahdessa vuodessa. EKP:n vuosikertomus toimitetaan myös Eurooppa-neuvostolle. Tähän yhteyteen on myös syytä lisätä, että valtion- tai hallitusten päämiesten vastuulla on sopia yhteisellä sopimuksella EKP:n pääjohtajan, varapääjohtajan ja johtokunnan muiden jäsenten nimityksistä, kun päämiehet ovat kuulleet Euroopan parlamenttia ja EKP:n neuvostoa.

Euroryhmä

Tällä hetkellä kaikki EU:n 15 jäsenvaltiota eivät vielä ole ottaneet käyttöön euroa. Koska EU mahdollisesti laajenee huomattavasti, pitkittyä entisestään tilanne, jossa euroalue edustaa vain osaa koko Euroopan unionista. Vaikka Ecofin-neuvosto luonnollisesti edustaa koko Euroopan unionia, perustamissopimuksen missään määräyksessä ei säädetä elimestä, johon kuuluisivat euroalueen jäsenvaltioiden valtionvarainministerit. Tämän tilanteen korjaamiseksi Eurooppa-neuvoston kokouksessa Luxemburgissa joulukuussa 1997 perustettiin epävirallinen elin eli euroryhmä, jossa euroalueen jäsenvaltioiden ministereillä (ja Euroopan komission jäsenellä) on mahdollisuus keskustella euroaluetta ja yhteistä rahaa koskevista yhteisistä asioista. EKP kutsutaan euroryhmän kokouksiin ”tarvittaessa”, ja toistaiseksi se onkin kutsuttu säännöllisesti. Koska euroryhmä on luonteeltaan epävirallinen, kaikista euroaluetta koskevista asioista voidaan keskustella avoimesti. Avoimuuden ja luottamuksen ilmapiiriä lujittaa se, että euroryhmän kokouk-

siin saavat osallistua ainoastaan ministerit, Euroopan komission jäsen ja EKP:n pääjohtaja (jokaisella saa olla mukanaan yksi henkilö). Virallisissa Ecofin-neuvoston kokouksissa osanottajajoukko on sitä vastoin yleensä laaja. Pääsääntönä on, että euroryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa ennen Ecofin-neuvoston kokousta. Eräissä mielessä euroryhmää voitaisiin pitää yrityksenä luoda euroalueen laajuinen tiedonvaihdonkanava, joka muistuttaa hallitusten ja keskuspankkien välisiä epävirallisia yhteydenpitokanavia kansallisella tasolla.

Euroryhmässä käytävien keskustelujen tarkoituksena on parantaa euroalueen talouden yleistä toimivuutta. Niinpä euroryhmässä arvioidaan säännöllisesti euroalueen yleisiä talousnäköymiä, keskustellaan kunkin euroalueen jäsenvaltion budjettikehityksestä ja tehdään poliittisia aloitteita, jotta rakenteellisia uudistuksia voidaan vauhdittaa. Tämän lisäksi euroryhmässä keskustellaan euron valuuttakurssin kehityksestä ja siitä, mielletäänkö euroalue omaksi itsenäiseksi kokonaisuudekseen sen ulkopuolella. Euroryhmä tekikin äskettäin päätöksen siitä, että se haluaa valottaa omaa työtään suurelle yleisölle järjestämällä säännöllisesti lehdistötilaisuudet kokoustensa jälkeen. EKP tukee näitä pyrkimyksiä ja pitää euroryhmän kanssa käytävää vuoropuhelua tehokkaana tapana vaihtaa ajatuksia euroalueen raha- ja talouspolitiikasta vastaavien viranomaisten kanssa. Samalla EKP pyrkii hoitamaan ”yhteisestä rahasta johtuviin erityisiin vastuualueisiin” liittyvät velvollisuutensa toisten osapuolten vastuualueita täysin kunnioittaen (Eurooppa-neuvoston Luxemburgissa joulukuussa 1997 pidetyn kokouksen päätöslauselma, ks. kehikko 2).

5 Suhteet Euroopan komissioon

Euroopan komissiolla on tärkeä asema yhteisön asioiden hoidossa. Kun otetaan huomioon komission keskeiset lakisääteiset tehtävät, joita ovat mm. yhteisön politiikka koskevien aloitteiden tekeminen ja yhteisön sopimusten täytäntöönpanon valvominen, Euroopan komissio luonnollisesti osallistuu myös EKP:n ja Ecofin-neuvoston väliseen vuoropuheluun. Komission talous- ja rahapolitiikasta vastaava jäsen on läsnä Ecofin-neuvoston kokouksissa. Lisäksi perustamissopimuksen artiklan 113 kohdan I mukaan komission jäsen on oikeutettu osallistumaan EKP:n neuvoston kokouksiin, ja näin onkin säännöllisesti tapahtunut.

Tämän korkeimman tason vuoropuhelun lisäksi Euroopan komissiolla ja EKP:llä on hyvin toimivat suhteet, joita vahvistaa tiivis yhteydenpito sekä monenvälisissä elimissä, kuten talous- ja rahoituskomiteassa tai talouspoliittisessa komiteassa, että kahdenvälisissä kokouksissa. Tämä yhteydenpito on erittäin tärkeää, kun otetaan huomioon, kuinka keskeinen asema Euroopan komissiolla on Euroopan yhteisön talouspoliittisessa päätöksenteossa. On erityisesti huomioitava, että Euroopan komissiolla on talous- ja rahaliitossa useita erityistehtäviä. Näitä ovat esimerkiksi talouspolitiikan laajoja suuntaviivoja koskevan suosituksen antaminen vuosittain, jäsenvaltioiden budjettitilanteen seuranta ja raportointi Ecofin-neuvostolle. Lisäksi Euroopan komissio laatii Maastrichtin sopimuksen kriteerien täyt-

tämisestä vähintään kahden vuoden välein lähentymisraportin niistä jäsenmaista, jotka eivät vielä ole ottaneet euroa käyttöön.

Lisäksi Euroopan komissio on käynnistänyt monia erityishankkeita – tai on mukana sellaisissa – jotka joko liittyvät euron käyttöönottoon tai vaikuttavat EKP:n rahapolitiikan harjoittamiseen. Monissa tapauksissa EKP:n suorasta osallistumisesta saattaa usein olla huomattavaa hyötyä tai se saattaa olla jopa välttämätöntä, kun tällaisia hankkeita toteutetaan. Esimerkiksi tilastoinnissa Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP tekevät tiivistä yhteistyötä kaikissa yhteisesti tärkeiksi koetuissa asioissa, kuten yhteisten tilastointistandardien ja tiedonkeruun kehittämisessä. Myös muilla aloilla EKP on mukana useissa Euroopan komission alaisuuteen perustetuissa erityistyrityksissä. Ne käsittelevät monia eri asioita, kuten esimerkiksi rahoitusmarkkinoiden integraatiota (esim. ns. Giovannini Group), vakauden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän vakautta (esim. pankkialan neuvoo-antava komitea Banking Advisory Group) ja euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönottoon liittyviä asioita (esim. euron käyttöönottoon liittyviä käytännön asioita selvittävä neuvoo-antava ryhmä Consultative Group on the Practical Aspects of the Introduction of the Euro). EU:n laajentumisprosessissa Euroopan komissio ja EKP tekevät läheistä yhteistyötä ja neuvottelevat asioista, jotka liittyvät EKP:n toimivaltaan ja asiantuntemukseen.

6 Suhteet muihin yhteisön toimielimiin

Talous- ja rahoituskomitea (Economic and Financial Committee)

Perustamissopimuksen artiklan 114 kohdan 2 nojalla perustettu talous- ja rahoituskomitea toimii Ecofin-neuvoston neuvonantajana ja tuottaa alustavia selvityksiä laajalti taloutta ja rahoitustilannetta koskevista asioista. Itse perustamissopimuksessa säädetään EKP:n osallistumisesta talous- ja rahoituskomitean toimintaan määräämällä, ettei ainoastaan jäsenvaltioiden ja Euroopan komission vaan myös EKP:n tulee nimittää

komitean jäsenet (kukin enintään kaksi). Jäsenvaltioiden edustajat ovat ministeriöiden ja kansallisten keskuspankkien johtavia virkamiehiä. Luxemburgissa vuonna 1997 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa talous- ja rahoituskomitean tehtäväksi annettiin myös ”muodostaa puitteet, joissa neuvoston ja Euroopan keskuspankin (EKP) välistä vuoropuhelua voidaan valmistella ja jatkaa ministeriöiden, kansallisten keskuspankkien, komission ja EKP:n korkeiden virkamiesten tasolla”. Koska EKP osallistuu talous- ja rahoituskomitean työskentelyyn, se on

mukana keskusteluissa, jotka koskevat vuosittain tarkistettavia talouspolitiikan laajoja suuntaviivoja ja finanssipolitiikan seurantaan jäsenvaltioiden vuotuisten vakaus- ja lähentymisohjelmien pohjalta. EKP on tällä tavoin keskusteluissa mukana, kun valmistellaan eurooppalaisia kannanottoja kansainvälisiin kysymyksiin. Lisäksi EKP osallistuu talous- ja rahoituskomitean muuhun toimintaan, joka ulottuu teknisistä kysymyksistä, kuten eurokolikoiden lyönnistä, institutionaalisiin uudistuksiin ja yhteisön ulkoiseen edustautumiseen EMUn puitteissa.

Talous- ja rahoituskomiteassa käytävien keskustelujen tarkoituksena on myös valmistella euroalueen valtiovarainministereiden ja EKP:n välistä vuoropuhelua, jota käydään euroryhmässä. Keskeisellä sijalla EKP:n osallistumisessa talous- ja rahoituskomitean työhön onkin euroalueen yleisiä talousnäkömiä ja valuuttakurssikehitystä koskevien arvioiden valmistelu. Myös julkisen talouden kestävyyttä ja finanssipolitiikan yleislinjojen tarkoituksenmukaisuutta seurataan jatkuvasti.

EKP:n osallistuminen talous- ja rahoituskomitean työskentelyyn perustuu luonnollisesti siihen, että keskuspankin riippumattomuutta kunnioitetaan täysin. Tämä näkyy siinä, että EKP voi osallistua täysipainoisesti keskusteluun ja ilmaista kantansa kaikista kysymyksistä, vaikka se ei voikaan osallistua äänestykseen. Lisäksi talous- ja rahoituskomitea pidättyy tietoisesti keskustelemasta rahapolitiikan toteuttamisesta. Samaa periaatetta sovelletaan yhteistä rahapolitiikkaa koskeviin lausuntoihin, joita annetaan kansainvälisten järjestöjen kokouksissa ja muissa vastaavissa tilaisuuksissa (esimerkiksi Kansainvälisen valuutta-rahaston tai G7-maiden kokoukset). Toimivallan jaon mukaisesti tällaisten lausuntojen valmistelu ja esittely kuuluu EKP:n yksinomaiseen toimivaltaan.

EU:n talouspoliittinen komitea (Economic Policy Committee)

Vuonna 1974 EU:n neuvoston päätöksellä (74/122/ETY) perustettu talouspoliittinen komitea koostuu edustajista, jotka jäsenvaltiot ja Euroopan komissio valitsevat (kukin neljä). Vuoden

1999 huhtikuusta lähtien myös EKP on kutsusta osallistunut talouspoliittisen komitean kokouksiin. EKP:n jäsenyys on kuitenkin hiljattain asetettu komitean perussäännön muutoksella oikeudellisesti tasavertaiseksi nykyisten komitean jäsenten aseman kanssa. Talous- ja rahoituskomitean tavoin talouspoliittinen komitea on mukana euroryhmän ja Ecofin-neuvoston kokousten valmistelussa. Sen työ keskittyy kuitenkin erityisesti rakenteellisiin uudistuksiin. Komitea vertailee vuosittain perusteellisesti jäsenvaltioiden talousuudistuksia ja analysoi talouspolitiikan pitkän aikavälin kysymyksiä, kuten väestön ikääntymisen vaikutuksia budjettipolitiikkaan. Lisäksi talouspoliittinen komitea on tiiviisti mukana sekä ns. Cardiffin prosessissa, jonka tavoitteena on parantaa yhteisön hyödyke-, pääoma- ja palvelumarkkinoiden toimivuutta, että ns. Luxemburgin prosessissa, jossa on sovittu jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan koordinoinnin periaatteista. EKP pitää jäsenvaltioiden rakenteellisia uudistuksia erittäin tärkeinä, koska ne ovat pääasiallinen keino, jolla voidaan taistella työttömyyttä vastaan ja hyödyntää täysimittaisesti euroalueen kasvupotentiaalia. Koska EKP osallistuu talouspoliittisen komitean toimintaan, sillä on hyvät mahdollisuudet edistää komitean työtä rakenteellisten uudistusten toteuttamiseksi. Tämä työ tullee näkymään entistä selvemmin eurooppalaisissa puheenvuoroissa. Kuten EKP:n työskentely talous- ja rahoituskomiteassa, myös sen osallistuminen talouspoliittisen komitean toimintaan perustuu keskuspankin riippumattoman aseman täyteen kunnioittamiseen.

Makrotaloudellinen vuoropuhelu

Makrotaloudellisen vuoropuhelun tavoitteena on auttaa talouspolitiikan päätöksentekijöitä entistä paremmin ymmärtämään EMUn mukanaan tuomia talouspolitiikan vaatimuksia, jotta voitaisiin parantaa inflaatiota kiihdyttämättömän ja työllisyyttä luovan kasvun edellytyksiä. Kölnissä vuonna 1999 pitämässään kokouksessa Eurooppa-neuvosto päätti kahdesti vuodessa käytävästä vuoropuhelusta, johon osallistuvat jäsenvaltioiden hallitusten edustajat, Euroopan komissio, työmarkkinaosapuolten EU-tason edustajat ja EKP sekä yhden euroalueen ulkopuolisen maan kansallinen keskuspankki. Makrotaloudellinen

vuoropuhelu (ns. Kölnin prosessi) on osa Euroopan työllisyys sopimusta, ja se täydentää siten sekä Luxemburgin prosessia (joka liittyy työllisyyspolitiikan koordinointiin) että Cardiffin prosessia (jolla pyritään parantamaan pääoma- ja hyödykemarkkinoiden toimivuutta). Myös tämä vuoropuhelu perustuu kaikkien osapuolien riippumattomuuden täydelliseen kunnioittamiseen.

Tämä koskee erityisesti työmarkkinaosapuolten riippumattomuutta palkkaratkaisuissa ja EKP:n riippumattomuutta yhteisessä rahapolitiikassa. Kun tunnustetaan, että eri tahot ovat vastuussa talouspolitiikan eri osa-alueista, lisätään samalla tietoisuutta siitä, että kunkin poliittisen päättäjän tehtävänä on varmistaa omaan toimivaltaansa kuuluvan politiikan toteuttamisen onnistuminen.

7 Tiettyihin lakisäätteisiin tehtäviin liittyvät suhteet

EKP:n osallistuminen yhteisön toimielinten ja laitosten työskentelyyn liittyy myös laajemmin sen tehtäviin ja toimintaan. Kaikki nämä toisinaan melko tekniset tehtävät tukevat osaltaan EKP:n pyrkimyksiä täyttää perustamissopimuksen mukaiset velvoitteensa ja turvata euron asema valuuttana, johon Euroopan kansalaiset ja yritykset voivat luottaa. Kuten edellä on todettu, kaikki nämä tehtävät eivät ole eurojärjestelmän yksinomaisella vastuulla, ja niinpä EKP pitääkin yllä toimivia suhteita asianomaisiin yhteisön toimielimiin ja laitoksiin saavuttaakseen haluamansa tavoitteet.

Osallistuminen yhteisön lainsäädäntöön

Perustamissopimuksen artiklassa 110 EKP:lle myönnetään oikeus antaa säädöksiä sen toimintakenttään kuuluvilla erityisalueilla. Tämän suoran sääntelyvaltuuden perusteella EKP on jo antanut muun muassa asetuksen vähimmäisvarantojen soveltamisesta, asetuksen Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia ja asetuksen rahalaitossektorin konsolidoidusta ta-seesta.

Lisäksi EKP:llä on oikeus tehdä yhteisön lainsäädäntöön liittyviä aloitteita toimivaltansa rajoissa. Tätä oikeutta se käyttää yhdessä Euroopan

komission kanssa. Kun EKP käyttää oikeutta tehdä lainsäädännöllisiä aloitteita, se esittää suosituksensa Ecofin-neuvostolle ja seuraa sen jälkeen lakiehdotusten käsittelyä yhteisön lainsäädäntöprosessissa. EKP on jo käyttänyt lainsäädännöllistä aloiteoikeuttaan ja antanut suosituksia neuvoston asetuksiksi ja päätöksiksi lukuisista tehtäviensä täyttämiseen liittyvistä asioista, kuten tilastotietojen keräämisestä, EKP:n pääoman korottamisen rajojen ja ehtojen asettamisesta ja valuuttavarantosaamaisia koskevista EKP:n lisävaatimuksista. EKP voi myös suositella Ecofin-neuvostolle, että EKP:n perussäännön muutokset tehtäisiin perustamissopimuksen artiklan 107 kohdan 5 mukaisessa yksinkertaistetussa menettelyssä. Euroopan parlamentin on tällöin annettava suostumuksensa lainsäädäntöön, kun sitä puolestaan on kuultava artiklan 107 kohdan 6 perusteella tehdyistä ns. täydentävän sekundääri-lainsäädännön aloitteista.

Lopuksi todettakoon, että EKP:n oikeus tulla kuulluksi yhteisön lainsäädäntöehdotuksista perustamissopimuksen artiklan 105 kohdan 4 mukaisesti kattaa huomattavan määrän erilaisia asioita. Tämä kuulluksi tuleminen oikeus ulottuu myös jäsenvaltioiden lainsäädäntösuunnitelmiin silloin, kun ne kuuluvat EKP:n toimivallan piiriin. EKP onkin antanut muun muassa lausunnot elektronisen rahan liikkeeseenlaskijoita koske-

vasta ehdotuksesta yhteisön direktiiviksi ja kansallisista lakiehdotuksista, jotka koskevat keskuspankkien itsenäistä asemaa. Lisäksi EKP voi omasta aloitteestaan antaa lausuntoja yhteisön toimielimille tai kansallisille viranomaisille toimivaltansa kuuluvista asioista. (Yksityiskohtaisempi selvitys aiheesta on marraskuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euroopan keskuspankin säädökset”.)

Tilastotietojen kerääminen

EKP hyödyntää suurta määrää taloutta ja rahoitusmarkkinoita koskevaa tietoa, jolla se voi tukea rahapolitiikkansa ja eurojärjestelmän muiden tehtävien toteuttamista. Euroopan komission (Eurostat) ja EKP:n välillä on sovittu, että EKP vastaa raha- ja pankkitilastoista EU:n tasolla, kun taas EKP ja Euroopan komissio jakavat vastuun maksuasetilastoista ja siihen liittyvistä tilastoista ja rahoitustilinpäiden tilastoista. Hinta-, kustannus- ja muista taloustilastoista vastaa kuitenkin Euroopan komissio. EKP:n perussäännön artikla 5 itse asiassa edellyttää, että EKP:n on oltava yhteistyössä yhteisön toimielinten, kansallisten viranomaisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa, kun se kerää eurojärjestelmän tehtävien suorittamiseksi tarvittavia tilastotietoja. EKP ja Euroopan komissio tekevät tiiviistä yhteistyötä myös kaikissa yhteisesti tärkeiksi koetuissa tilastoasioissa, esimerkiksi kun on kyse tilastoihin liittyvistä aloitteista tai kuulemisesta yhteisön lainsäädännön antamiseksi. Yhteistyötä tehdään sekä kahdenvälisesti että komiteoissa, joihin myös jäsenvaltiot osallistuvat.

Eurosetelit ja -kolikot

Perustamissopimuksen artiklan 106 mukaisesti EKP:llä on yksinoikeus antaa lupa eurosetelien liikkeeseen laskemiseen, mutta jäsenvaltiot voivat laskea liikkeeseen eurokolikkoja edellyttäen, että EKP hyväksyy liikkeelle laskettavat määrät. Lisäksi EKP arvioi itsenäisesti eurokolikoiden laadun. Niinpä EKP on jatkuvassa neuvotteluyhteydessä rahapajojen johtajien työryhmään (Mint Directors Working Group) ja moniin muihin erikoisalojen asiantuntijoihin. EKP luonnollisesti kantaa erityistä huolta yleisön luottamuksesta

uuteen rahaan ja pyrkii siten suojaamaan eurosetelit ja -kolikot väärentämiseltä. Jotta EKP voitaata tehokkaan suojan myös (euroalueen jäsenvaltioiden) kansallisten rajojen ulkopuolella, se pitää tiiviisti yllä toimivia suhteita Europoliin, Interpoliin ja Euroopan komissioon. Euroopan kansalaisten valmistaminen euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönottoon edellyttää yhteisiä ponnisteluja, joihin osallistuvat EKP ja euroalueen kansalliset keskuspankit Euro 2002 -tiedotuskampanjallaan ja Euroopan komissio ja euroalueen yksittäiset jäsenvaltiot vastaavilla kampanjoillaan.

Luottolaitosten toiminnan vakauden valvonta ja rahoitusjärjestelmän vakaus

Perustamissopimuksen artiklan 105 kohdassa 5 EKP:n tehtäväksi asetetaan myötävaikuttaa ”luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauten liittyvän toimivaltaisten viranomaisten politiikan moitteetomaan harjoittamiseen”. Käytännössä tämä tarkoittaa, että keskuspankkien ja valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä edistetään luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakauten liittyvissä yhteisesti tärkeiksi koetuissa asioissa. Tätä tavoitetta pyritään toteuttamaan EKP:n neuvoston perustamassa pankkivalvontakomiteassa (Banking Supervision Committee), joka koostuu jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien ja valvontaviranomaisten sekä EKP:n edustajista. EKP:llä on tällä alueella myös neuvoa-antavia tehtäviä, joista säädetään perustamissopimuksen artiklan 105 kohdassa 4 ja EKP:n perussäännön artikkelissa 25.1. Eurojärjestelmän ja EKP:n mukanaolo luottolaitosten toiminnan vakauden valvonnassa ja rahoitusjärjestelmän vakauden turvaamisessa edellyttää yhteistyötä muiden Euroopassa toimivien asianosaisten, erityisesti pankkialan neuvo-antavan komitean (Banking Advisory Committee, perustettu Euroopan komission alaisuuteen) ja Groupe de Contactin (Euroopan talousalueen kaikkien maiden pankkivalvontaviranomaisten muodostama komitea) kanssa. Euroopan valvontaviranomaisten välisistä suhteista ja eurojärjestelmän osallistumisesta kerrotaan tarkemmin huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”EMU ja pankkivalvonta”.

Taulukko I.

EKP:n osallistuminen EU:n toimielimiin ja foorumeihin

Toimielin/foorumi	Pääasialliset tavoitteet	Jäsenyys
Euroopan parlamentti (perustettu 1958)	<ul style="list-style-type: none">Säätää yhdessä EU:n neuvoston kanssa yhteisön lainsäädäntöä useista asioista.Kuulee Euroopan yhteisön toimielinten ja laitosten (myös EKP) johtoon ehdolla olevia henkilöitä.	<ul style="list-style-type: none">Nykyisin 626 jäsentä.Kahdeksan poliittista ryhmää, jotka edustavat eri ideologioita suuntauksia.
EU:n neuvosto (ECOFIN) (perustettu 1958)	<ul style="list-style-type: none">Tekee päätökset perustamissopimuksen osaston III, lukuun 4 (pääomat ja maksut) ja osastoon VII (talous- ja rahapolitiikka) liittyvissä asioissa.Koordinoi jäsenvaltioiden yleistä talouspolitiikkaa.	<ul style="list-style-type: none">Jokaisen jäsenvaltion talous- tai valtiovarainministeri (tai edustaja, jolla on oikeus tehdä valtuutuksen antanutta maata sitovia päätöksiä).Euroopan komission edustaja kutsutaan kokouksiin.EKP:n edustaja kutsutaan kokouksiin kun niissä käsitellään asioita, joissa EKP:llä on aloiteoikeus tai neuvosto käsittelee EKP:n tavoitteisiin ja tehtäviin liittyviä asioita.
Euroryhmä (perustettu 1998)	<ul style="list-style-type: none">Toimii keskustelufoorumina ministereille asioissa, jotka liittyvät heille kuuluviin, yhteisestä rahasta aiheutuviin erityisiin vastuualueisiin.	<ul style="list-style-type: none">Euroalueen maiden talous- ja valtiovarainministerit.Euroopan komission ja tarvittaessa EKP:n edustaja kutsutaan mukaan kokouksiin.
Talous- ja rahoitus-komitea (perustettu 1999)	<ul style="list-style-type: none">Seuraa jäsenvaltioiden ja Euroopan yhteisön taloudellista tilannetta ja rahoitustilannetta sekä raportoi niistä – erityisesti rahoitussuhteista kolmansiin maihin ja kansainvälisiin laitoksiin – EU:n neuvostolle ja Euroopan komissiolle.Antaa EU:n neuvostolle ja Euroopan komissiolle lausuntoja niiden pyynnöstä tai omasta aloitteestaan.Osallistuu Ecofin-neuvoston työn valmisteluun ja suorittaa muut neuvoston sille antamat neuvoa-antavat tehtävät.Tarkastelee ainakin kerran vuodessa pääoman liikkuvuutta ja maksujen vapautta.	<ul style="list-style-type: none">Kaksi edustajaa kustakin jäsenvaltiosta, Euroopan komissiosta ja EKP:stä.Kunkin jäsenvaltion kaksi edustajaa valitaan julkisen hallinnon ja kansallisen keskuspankin johtavien virkamiesten joukosta.
Talospoliittinen komitea (perustettu 1974)	<ul style="list-style-type: none">Osallistuu EU:n neuvoston työn valmisteluun laatimalla analyyseja, lausuntoja menettelytavoista ja suositusluonnoksia erityisesti kasvu-mahdollisuuksien ja työllisyyden kohentamisesta.Neuvoo Euroopan komissiota ja EU:n neuvostoa.Vastaa makrotaloudellisen vuoropuhelun teknisistä järjestelyistä.	<ul style="list-style-type: none">Enintään neljä edustajaa kustakin jäsenvaltiosta, Euroopan komissiosta ja EKP:stä.
Makro-taloudellinen vuoropuhelu (perustettu 1999)	<ul style="list-style-type: none">Vaihtaa tietoja ja näkemyksiä siitä, kuinka makrotaloudellisella politiikalla voidaan inflaatiota kiihdyttämättömän kasvun kautta lisätä työllisyyttä.	<ul style="list-style-type: none">Jäsenvaltioita edustaa kolmen ministerin ryhmä, yksi EU:n neuvoston edellisestä, nykyisestä ja seuraavasta puheenjohtajamaasta. Jäsenet valitaan Ecofin-neuvostosta ja sosiaalisia asioita käsittelevästä neuvostosta.Kokouksiin osallistuvat myös Euroopan komission, EKP:n ja euroalueen ulkopuolisten EU-maiden kansallisten keskuspankkien edustajat.Työmarkkinaosapuolia edustavat EU:n laajusten työnantaja- ja ammattiliittojen edustajat.

EKP:n edustus	Kokoontumistiheys ja alayksiköt	Muita havaintoja	Toimielin/foorumi
Pääjohtaja tai varapääjohtaja; johtokunnan muut jäsenet raportoivat erityisistä aiheista.	<ul style="list-style-type: none"> Talous- ja raha-asiain valiokunta kuulee EKP:tä periaatteessa neljästi vuodessa. EKP:n vuosikertomus esitetään täysistunnolle. Valiokunnat voivat tarvittaessa kuulla EKP:n virkamiehiä. 	EKP:n vastuu perustuu EKP:n ja Euroopan parlamentin väliseen rahapolitiittiseen vuoropuheluun.	Euroopan parlamentti
Pääjohtaja/ varapääjohtaja, tai poikkeustapauksissa johtokunnan jäsen.	<ul style="list-style-type: none"> Yleensä kerran kuussa. Kahdesti vuodessa epävirallinen kokous, johon kansallisten keskuspankkien, EKP:n ja Euroopan komission edustajat kutsutaan osallistumaan. Useita alayksiköitä, pysyvien edustajien komitea (Coreper) ja työryhmiä. 	Ecofin-neuvosto on yksi EU:n neuvoston kokoonpanoista. EU:n neuvosto on yleisesti ottaen yhteisön ylin lakiasäättävä elin, ja lait säädetään useissa tapauksissa yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa.	EU:n neuvosto (ECOFIN)
Pääjohtaja/ varapääjohtaja, tai poikkeustapauksissa johtokunnan jäsen.	<ul style="list-style-type: none"> Yleensä kerran kuussa ennen Ecofin-neuvoston kokousta. 	Euroryhmä on epävirallinen elin, joka perustettiin Luxemburgissa vuonna 1997 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa. Euroryhmällä ei ole oikeudellista perustaa perustamissopimuksessa eikä myöskään lainsäädäntövaltaa.	Euroryhmä
Varapääjohtaja ja johtokunnan jäsen; varalla kaksi johtavaa virkamiestä.	<ul style="list-style-type: none"> Yleensä kerran kuussa. Alayksiköitä ovat varajäsenten komitea ja työryhmät, kuten rahoitusalan asiantuntijaryhmä (Financial Experts Group), EU:n jäsenvaltioiden joukkovelkakirjoja ja velkasitoumuksia käsittelevä työryhmä (Working group on EU Governments Bonds and Bills), tilastotyöryhmä (Working Group on Statistics) ja eurometallirahoja käsittelevä alakomitea (Euro-Coins subcommittee). Alayksiköt valmistelevat talous- ja rahoituskomitean kokouksia. 	Rahakomitean (perustettu 1958) seuraaja. Pääasiallinen foorumi, jossa ministeriöiden, kansallisten keskuspankkien, Euroopan komission ja EKP:n johtavat virkamiehet voivat valmistella ja käydä EU:n neuvoston ja EKP:n välistä vuoropuhelua.	Talous- ja rahoituskomitea
Kolme EKP:n virkamiestä.	<ul style="list-style-type: none"> Yleensä kerran kuussa. Useita alayksiköitä (esim. rakenneuudistusindikaattoreita käsittelevä työryhmä), jotka valmistelevat talouspoliittisen komitean kokouksia. 	Keskittyy lähinnä rakenteellisiin asioihin. Tarkastelee vuosittain yksityiskohtaisesti jäsenvaltioiden rakenteellisia uudistuksia. Tarkastelusta raportoidaan vuosikertomuksessa (Annual Report on Structural Reforms), jota käytetään talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen laatimisessa.	Talouspoliittinen komitea
Pääjohtaja tai varapääjohtaja ja yksi avustaja.	<ul style="list-style-type: none"> Kahdesti vuodessa (keväällä ja syksyllä). Teknisen tason vuoropuhelussa valmistellaan poliittisen tason vuoropuhelua. Valmisteleva komitea tukee työskentelyä. 	Makrotaloudellista vuoropuhelua kutsutaan myös Kölnin prosessiksi. Se on osa eurooppalaista työllisyys-sopimusta ja sen tarkoituksena on täydentää ns. Luxemburgin prosessia (työllisyyspoliittinen strategia) ja ns. Cardiffin prosessia (pääoma- ja työmarkkinoiden uudistaminen).	Makrotaloudellinen vuoropuhelu

Maksujärjestelmät

Maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen kuuluu olennaisesti nykyaikaisen keskuspankin rooliin, ja se onkin osa eurojärjestelmän perustehtäviä (kuten perustamissopimuksen artiklan 105 kohdassa 2 on määritelty). Maksujärjestelmien häiriötön toiminta edistää puolestaan rahoitusjärjestelmän vakautta, yleisön luottamusta rahaan ja sitä, että rahapoliittiset signaalit välittyvät tehokkaasti (ks. lähemmin EKP:n 21.6.2000 antama lehdistötiedote ”Lausunto eurojärjestelmän asemasta maksujärjestelmien yleisvalvonnassa”). Koska arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät ovat yhteydessä maksu-

järjestelmiin ja rahapolitiikkaan, EKP:n neuvosto pyrkii varmistamaan myös näiden järjestelmien luotettavuuden ja tehokkuuden.

Tällä alueella EKP tekee läheistä yhteistyötä Euroopan komission ja muiden sääntelyviranomaisten kanssa ja toimii aloitteentekijänä ja neuvonantajana asioissa, jotka koskevat yhteisön tasolla tarvittavaa sääntelyä ja lainsäädäntöä. Lisätietoja maksujärjestelmien ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien kehityksestä on marraskuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”TARGET JA euromääräiset maksut” ja helmikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Arvopaperiselvityksen yhdentyminen”.

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
I	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
	2.1 Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
	2.3 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.4 Raha-aggregaatit	16*
	2.5 Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	19*
	2.6 Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	20*
	2.7 Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	21*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuuttoittain	22*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	24*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	25*
	3.3 Osakeindeksit	26*
	3.4 Pankkien luotto- ja talletuskorot	27*
	3.5 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	28*
	3.6 Muut euomääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	30*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	36*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	37*
5	Euroalueen reaalitalous	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	38*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja	40*
	5.3 Suhdanekyselyt	41*
	5.4 Työmarkkinat	42*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	43*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä	44*
	7.2 Velka	45*
	7.3 Velan muutos	46*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
	8.1 Maksutase	47*
	8.2 Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	48*
	8.3 Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	49*
	8.4 Maksutase: suorat sijoitukset	50*
	8.5 Maksutase: arvopaperisijoitukset	51*
	8.6 Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	52*
	8.7 Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	54*

9	Euroalueen ulkomaankauppa	56*
10	Valuuttakurssit	60*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	62*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
	12.1 Taloudellinen kehitys	63*
	12.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	64*
	Tekninen huomautus	65*
	Yleistä	67*

Taulukkomerkintöjen selityksiä

- ”.” Tiedot puuttuvat.
- ”-” Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
- ”..” Nolla tai merkityksetön.
- ”miljardia” 10⁹
- ^(p) Ennakkotieto.
- kp. Kausivaihteluista puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ¹⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
				3 kk:n liukuva keskiarvo				
	1	2	3	4	5	6	7	8
1999	12,3	6,7	5,6	-	10,0	.	2,96	4,66
1999 II	11,7	6,5	5,4	-	9,9	.	2,63	4,26
1999 III	13,0	7,1	5,8	-	10,1	.	2,70	5,05
1999 IV	12,0	6,5	5,9	-	10,0	.	3,43	5,32
2000 I	10,0	4,8	5,9	-	9,2	23,2	3,55	5,61
2000 II	9,4	4,8	6,1	-	10,0	20,7	4,27	5,43
2000 III	.	.	.	-	.	.	4,74	5,44
2000 huhti	11,2	5,4	6,6	6,4	10,4	20,7	3,93	5,41
2000 touko	8,6	4,6	5,9	5,9	10,2	22,0	4,35	5,52
2000 kesä	6,8	4,1	5,3	5,5	9,3	18,2	4,50	5,35
2000 heinä	6,7	3,5	5,1	5,3	9,0	18,2	4,58	5,45
2000 elo	7,1	4,1	5,6	.	9,4	.	4,78	5,40
2000 syys	4,85	5,47

2. Hintojen ja reaalityökalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)
1999	1,1	-0,4	2,2	2,4	1,8	81,8	1,7	10,0
1999 II	1,0	-1,4	2,0	2,1	0,5	81,8	1,6	10,0
1999 III	1,1	0,1	2,3	2,5	2,4	81,6	1,7	9,9
1999 IV	1,5	2,1	2,4	3,2	4,1	81,9	1,7	9,7
2000 I	2,0	4,3	3,6	3,4	4,9	83,0	1,9	9,5
2000 II	2,1	5,2	.	3,8	5,8	83,7	.	9,2
2000 III	83,9	.	.
2000 huhti	1,9	4,6	-	-	5,9	-	-	9,2
2000 touko	1,9	5,3	-	-	8,1	-	-	9,2
2000 kesä	2,4	5,6	-	-	3,6	-	-	9,1
2000 heinä	2,4	5,6	-	-	.	-	-	9,0
2000 elo	2,3	5,6	-	-	.	-	-	9,0
2000 syys	.	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1999/1 = 100)		USD/euro
	Vaihtotase ja pääoman-siirrot	Niistä: tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperi-sijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
1999	36,1	99,5	-138,8	-28,9	372,4	96,6	95,8	1,066
1999 II	12,0	24,8	-52,6	-7,0	.	96,5	96,0	1,057
1999 III	6,2	26,6	-23,3	29,8	.	95,5	94,6	1,049
1999 IV	8,8	26,5	-47,3	3,0	372,4	94,2	92,6	1,038
2000 I	-5,0	9,3	148,0	-192,6	385,4	91,1	89,5	0,986
2000 II	-1,4	17,7	-19,4	30,4	385,8	88,4	86,6	0,933
2000 III	87,3	85,2	0,905
2000 huhti	-1,6	6,0	-6,2	-7,9	399,7	88,4	86,7	0,947
2000 touko	0,0	5,0	-10,7	-5,1	388,9	86,9	85,1	0,906
2000 kesä	0,3	6,8	-2,5	43,3	385,8	89,9	88,1	0,949
2000 heinä	-1,7	8,4	-11,3	-5,9	391,4	89,4	87,6	0,940
2000 elo	402,6	87,0	85,0	0,904
2000 syys	85,3	82,9	0,872

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännevuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja kultasaamiset	Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Euromääräiset luotot euroalueen rahoitussektorille	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Käänteiset hienosäätöoperaatiot
2000 touko	5.	115 677	266 475	17 500	4 834	214 169	152 812	59 999	0
	12.	115 677	264 161	18 202	4 680	196 865	135 608	59 999	0
	19.	115 677	270 555	17 825	4 988	198 601	137 533	59 999	0
	26.	115 677	267 485	17 556	4 988	205 413	144 080	59 995	0
kesä	2.	115 677	265 353	19 344	4 850	201 957	140 340	59 905	0
	9.	115 677	264 791	18 333	4 722	198 214	136 728	59 905	0
	16.	115 677	264 177	18 138	4 717	204 375	142 783	59 905	0
	23.	115 677	263 531	18 262	4 529	206 453	142 020	59 905	0
	30.	121 188	263 926	18 325	4 130	234 528	172 961	59 907	0
heinä	7.	120 911	262 183	18 311	4 299	218 320	157 001	59 907	0
	14.	120 911	261 515	18 115	4 425	217 434	157 002	59 907	0
	21.	120 911	262 887	17 539	4 020	212 425	152 004	59 907	0
	28.	120 911	264 105	16 676	3 776	226 277	170 999	54 911	0
elo	4.	120 911	263 524	16 329	3 708	218 337	163 001	54 911	0
	11.	120 911	262 539	15 693	4 065	211 125	156 002	54 911	0
	18.	120 911	264 354	15 066	4 442	220 131	165 002	54 911	0
	25.	120 911	263 684	15 254	4 214	222 715	166 999	54 911	0
syys	1.	120 911	263 927	15 735	4 392	231 172	180 999	49 999	0
	8.	120 911	265 579	14 347	4 094	226 322	176 001	49 999	0
	15.	120 911	264 117	15 566	4 211	221 510	171 002	49 999	0
	22.	120 911	262 962	14 775	3 904	219 766	167 000	49 999	0
	29.	124 948	281 673	16 566	4 017	230 305	185 002	44 998	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä olevat setelit	Euromääräiset velat euroalueen rahoitussektorille	RTGS-tilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)	Talletusmahdollisuus	Määräaikaiset talletukset	Käänteiset hienosäätöoperaatiot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset	Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset
2000 touko	5.	355 893	122 195	122 129	41	0	0	25	6 265
	12.	354 655	104 640	104 335	291	0	0	14	6 265
	19.	352 117	118 570	118 401	150	0	0	19	6 265
	26.	350 858	115 949	115 908	26	0	0	15	6 265
kesä	2.	355 498	114 669	114 637	25	0	0	7	6 265
	9.	357 130	109 696	109 665	25	0	0	6	6 265
	16.	354 702	116 117	116 072	33	0	0	12	6 265
	23.	353 587	109 841	108 429	1 400	0	0	12	6 265
	30.	355 726	120 417	120 316	91	0	0	10	6 265
heinä	7.	359 442	112 936	112 782	151	0	0	3	6 265
	14.	359 514	109 930	109 883	45	0	0	2	6 265
	21.	357 627	114 910	111 113	3 794	0	0	3	6 265
	28.	358 533	113 458	113 406	49	0	0	3	6 265
elo	4.	362 200	115 833	115 797	34	0	0	2	6 265
	11.	361 546	106 584	106 343	240	0	0	1	6 265
	18.	357 961	116 105	115 983	122	0	0	0	6 265
	25.	353 848	106 518	106 487	29	0	0	2	6 265
syys	1.	355 876	119 054	119 021	27	0	0	6	6 265
	8.	357 489	113 148	112 951	197	0	0	0	6 265
	15.	355 314	110 780	110 689	91	0	0	0	6 265
	22.	352 633	114 194	112 587	1 607	0	0	0	6 265
	29.	354 797	115 333	114 892	441	0	0	0	4 574

Lähde: EKP.

							Yhteensä				
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut luotot	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset					
9	10	11	12	13	14	15	16				
0	144	32	1 182	25 347	59 032	83 446	786 480		2000	touko	5.
0	92	35	1 131	25 225	59 032	84 232	768 074				12.
0	135	30	904	25 103	59 026	84 128	775 903				19.
0	193	41	1 104	25 191	59 026	83 886	779 222				26.
0	330	81	1 301	25 030	59 026	83 657	774 894			kesä	2.
0	163	56	1 362	25 163	59 026	84 056	769 982				9.
0	80	49	1 558	24 852	58 986	83 897	774 819				16.
0	3 050	53	1 425	25 171	58 986	84 159	776 768				23.
0	145	89	1 426	25 086	58 986	86 299	812 468				30.
0	362	86	964	25 149	58 986	85 321	793 480			heinä	7.
0	61	15	449	25 083	58 986	84 710	791 179				14.
0	156	9	349	25 310	58 986	84 613	786 691				21.
0	1	25	341	25 435	58 986	84 559	800 725				28.
0	62	24	339	25 382	58 986	84 909	792 086			elo	4.
0	48	17	147	25 487	58 986	84 972	783 778				11.
0	5	65	148	25 539	58 986	84 860	794 289				18.
0	614	45	146	25 474	58 986	85 730	796 968				25.
0	17	16	141	25 271	58 986	82 024	802 418			syys	1.
0	68	114	140	25 400	58 986	82 127	797 766				8.
0	166	90	253	25 324	58 986	82 158	792 783				15.
0	2 392	118	257	25 594	58 994	81 604	788 510				22.
0	29	141	135	25 623	58 867	84 311	826 310				29.

								Yhteensä				
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville	Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tili	Pääoma ja rahastot					
9	10	11	12	13	14	15	16	17				
45 523	7 357	805	13 271	6 763	55 739	118 007	54 662	786 480		2000	touko	5.
46 144	7 120	915	12 361	6 763	56 541	118 007	54 663	768 074				12.
37 673	7 158	921	17 910	6 763	55 540	118 007	54 979	775 903				19.
47 699	7 269	840	14 723	6 763	55 869	118 007	54 980	779 222				26.
40 153	7 242	842	14 362	6 763	56 112	118 007	54 981	774 894			kesä	2.
39 480	7 842	817	13 204	6 763	55 664	118 007	55 114	769 982				9.
41 339	7 081	815	12 578	6 763	56 037	118 007	55 115	774 819				16.
50 836	7 131	819	12 281	6 763	56 123	118 007	55 115	776 768				23.
65 224	7 305	814	13 272	6 691	60 749	120 893	55 112	812 468				30.
53 038	7 353	821	11 701	6 691	59 208	120 895	55 130	793 480			heinä	7.
54 117	7 206	812	11 300	6 691	59 319	120 895	55 130	791 179				14.
45 923	7 364	812	11 181	6 691	59 892	120 895	55 131	786 691				21.
60 120	7 296	814	11 784	6 691	59 738	120 895	55 131	800 725				28.
45 761	7 149	840	11 199	6 691	60 121	120 895	55 132	792 086			elo	4.
48 055	7 299	841	10 108	6 691	60 361	120 895	55 133	783 778				11.
50 689	7 549	800	10 821	6 691	61 380	120 895	55 133	794 289				18.
65 464	8 120	800	10 727	6 691	62 506	120 895	55 134	796 968				25.
60 743	7 427	827	11 057	6 691	58 448	120 895	55 135	802 418			syys	1.
60 261	7 195	827	11 493	6 691	58 366	120 895	55 136	797 766				8.
58 973	7 460	827	11 244	6 692	59 196	120 895	55 137	792 783				15.
54 225	7 187	854	11 541	6 692	58 886	120 895	55 138	788 510				22.
58 097	9 167	927	11 667	7 077	65 376	144 156	55 139	826 310				29.

Taulukko 1.2

EKP:n korot

(korke vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos
			Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja			
	Korko	Muutos	Korko	Korko		Korko	Muutos
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi	1. 2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
	4. ²⁾ 2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
	22. 2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti	9. 1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras	5. 2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi	4. 2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis	17. 2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti	28. 2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä	9. 3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
	28. ³⁾ 3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys	1. 3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
loka	6. 3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25

Lähde: EKP.

- 1) Päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivä-määrää seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita.
- 2) EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.-21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisia korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 huhti	5. 2 869 408	48 000	3,50	-	-	-	14
	12. 4 290 278	82 000	3,50	-	-	-	15
	19. 4 277 306	58 000	3,50	-	-	-	15
	27. 5 492 939	89 000	3,50	-	-	-	13
touko	4. 4 624 944	64 000	3,75	-	-	-	13
	10. 6 352 776	72 000	3,75	-	-	-	14
	17. 6 574 441	66 000	3,75	-	-	-	14
	24. 7 057 234	78 000	3,75	-	-	-	14
	31. 7 127 001	62 000	3,75	-	-	-	15
kesä	7. 8 491 195	75 000	3,75	-	-	-	14
	15. 3 544 808	68 000	4,25	-	-	-	13
	21. 1 867 673	74 000	4,25	-	-	-	14
	28. ²⁾ 201 612	99 000	-	4,25	4,29	4,32	14
heinä	5. 171 848	58 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	12. 192 977	99 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	19. 160 519	53 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	26. 211 485	118 000	-	4,25	4,30	4,31	14
elo	2. 172 252	45 000	-	4,25	4,31	4,31	14
	9. 199 922	111 000	-	4,25	4,30	4,31	14
	16. 173 995	54 000	-	4,25	4,35	4,37	14
	23. 218 102	113 000	-	4,25	4,47	4,50	14
	30. 149 939	68 000	-	4,25	4,68	4,71	14
syys	6. 190 506	108 000	-	4,50	4,55	4,57	14
	13. 158 302	63 000	-	4,50	4,58	4,59	14
	20. 168 230	104 000	-	4,50	4,56	4,58	14
	27. 159 098	81 000	-	4,50	4,65	4,68	14
loka	4. 174 302	99 000	-	4,50	4,67	4,68	14

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä (sarakeet 6-8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- 2) Ks. taulukon 1.2 alaviite 3. Marginaalikorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla likviditeettiä jaettiin.

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteä korko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko		
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi 14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42	
14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70	
14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105	
helmi 25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91	
maalis 25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98	
huhti 29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91	
touko 27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91	
heinä 1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91	
29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91	
elo 26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91	
syys 30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84	
loka 28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91	
marras 25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98	
joulu 23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98	
2000 tammi 27.	87 052	20 000	-	3,28	3,30	91	
maalis 2.	72 960	20 000	-	3,60	3,61	91	
30.	74 929	20 000	-	3,78	3,80	91	
huhti 27.	64 094	20 000	-	4,00	4,01	91	
kesä 1.	64 317	20 000	-	4,40	4,42	91	
29.	41 833	20 000	-	4,49	4,52	91	
heinä 27.	40 799	15 000	-	4,59	4,60	91	
elo 31.	35 417	15 000	-	4,84	4,87	91	
syys 28.	34 043	15 000	-	4,84	4,86	92	

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteä korko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko		
	1	2	3	4	5	6	7	
2000 tammi 5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7	
kesä 21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	4,26	4,28	1	

3) Ks. alaviite 2.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1), 2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta			
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina-paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit	
	1	2	3	4	5	6	7	
1999	elo	8 856,3	4 893,0	113,2	165,4	1 164,9	484,8	2 035,0
	syys	8 969,1	4 912,7	120,6	170,0	1 166,5	537,2	2 062,1
	loka	9 083,7	4 967,3	129,0	178,5	1 180,3	554,2	2 074,5
	marras	9 295,2	5 079,6	135,9	202,9	1 193,3	562,6	2 121,0
	joulu	9 187,4	5 123,4	113,5	169,3	1 204,9	503,5	2 072,8
2000	tammi	9 265,7	5 164,6	108,0	156,8	1 210,3	547,9	2 078,2
	helmi	9 338,9	5 189,6	114,5	164,5	1 220,7	553,1	2 096,4
	maalis	9 490,8	5 306,7	117,1	174,9	1 231,3	543,8	2 116,9
	huhti	9 629,4	5 411,5	116,7	174,7	1 243,2	537,5	2 145,9
	touko	9 641,5	5 390,3	118,4	188,4	1 241,3	541,4	2 161,7
	kesä	9 539,4	5 316,9	120,4	184,7	1 250,6	506,7	2 160,1
	heinä	9 590,1	5 348,0	119,8	192,3	1 258,0	489,9	2 182,2
	elo ^(p)	9 681,0	5 389,2	123,0	197,1	1 268,1	502,5	2 201,1

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosenttivähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjaksot alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾	
	1	2	3	4	5	
1999	loka	102,8	103,3	0,6	0,0	2,50
	marras	103,4	104,0	0,5	0,0	2,73
	joulu	104,9	105,4	0,5	0,0	3,00
2000	tammi	107,7	108,5	0,8	0,0	3,00
	helmi	107,5	107,9	0,4	0,0	3,12
	maalis	108,0	108,4	0,5	0,0	3,27
	huhti	108,7	109,5	0,8	0,0	3,50
	touko	111,3	111,8	0,5	0,0	3,67
	kesä	113,4	113,9	0,5	0,0	3,90
	heinä	113,3	114,0	0,7	0,0	4,28
	elo	111,8	112,3	0,5	0,0	4,32
	syys	112,6	113,1	0,5	0,0	4,57
	loka ^(p)	113,6	-	-	-	-

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päätyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrää lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen konttäsammavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päätyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät						Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkitilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- raha) ⁵⁾
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot						Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾				
	Eurojär- jestelmän kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likviditeettiä lisäävät operaatiot ²⁾	Talletus- mahdol- lisuus				Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot ²⁾			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1999	loka	349,7	143,0	45,0	0,3	0,0	0,6	0,0	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7
	marras	351,8	140,5	53,7	0,3	0,0	0,4	0,0	343,1	51,5	47,3	104,2	447,6
	joulu	351,7	150,4	65,0	0,3	0,0	1,0	0,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,8
2000	tammi	362,3	138,5	75,0	1,9	0,0	0,5	3,3	363,0	41,0	61,2	108,7	472,3
	helmi	367,8	130,9	70,5	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	49,2	64,2	108,1	455,9
	maalis	369,2	136,1	66,2	0,2	0,0	0,3	0,0	347,6	51,7	63,5	108,6	456,4
	huhti	377,1	136,7	61,0	0,2	0,0	0,9	0,0	349,7	45,6	69,1	109,7	460,3
	touko	378,8	142,6	60,0	0,4	0,0	2,3	0,0	353,8	41,9	71,8	112,0	468,2
	kesä	378,1	140,9	59,9	0,3	0,2	0,8	0,0	354,1	38,3	72,1	114,2	469,1
	heinä	380,8	157,9	59,9	0,4	0,0	0,5	0,0	357,0	50,4	76,8	114,2	471,7
	elo	382,0	163,1	55,4	0,1	0,0	0,3	0,0	359,2	48,8	80,0	112,4	471,9
	syys	381,6	173,1	51,1	0,3	0,0	0,2	0,0	354,8	56,6	81,2	113,3	468,3

Lähde: EKP.

1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitilialdoiden yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.

2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden eräänntyminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.

3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.

4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.

5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
1997	237,2	215,5	21,1	0,6	114,0	0,7	111,8	1,5	2,9	0,5	2,4	324,1	7,0	51,6	736,7
1998 III	303,6	282,3	21,1	0,2	82,7	1,0	81,0	0,7	4,8	2,0	2,8	328,6	8,0	50,0	777,6
1998 IV	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0
1999 I	608,5	587,9	20,4	0,2	94,0	1,5	91,9	0,6	8,1	4,0	4,1	427,3	9,3	52,2	1 199,6
1999 II	788,8	768,3	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	498,6	9,7	47,1	1 445,3
1999 elo	530,8	510,2	20,4	0,2	91,9	1,1	90,0	0,7	8,8	4,4	4,4	423,0	9,9	52,8	1 117,1
1999 syys	456,9	436,3	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,9	9,8	47,9	1 043,7
1999 loka	567,0	546,4	20,4	0,2	92,4	1,9	89,4	1,2	8,6	4,3	4,3	432,6	9,9	53,9	1 164,3
1999 marras	508,4	487,8	20,4	0,2	92,6	2,1	89,4	1,1	8,8	4,2	4,6	410,3	9,9	56,0	1 086,1
1999 joul	442,3	422,1	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	55,8	1 011,9
2000 tammi	465,0	444,6	19,8	0,6	90,3	1,7	87,6	1,0	14,2	4,4	9,8	424,3	9,9	52,1	1 055,7
2000 helmi	382,2	361,8	19,8	0,6	93,2	1,8	90,4	1,0	14,2	4,3	9,8	417,5	9,8	52,2	969,0
2000 maal	443,2	424,3	18,4	0,5	96,2	2,4	92,7	1,1	14,4	4,3	10,1	439,1	9,8	48,6	1 051,3
2000 huhti	465,5	446,6	18,4	0,5	96,7	2,6	93,0	1,1	14,4	4,3	10,1	438,0	9,9	51,1	1 075,5
2000 touko	469,2	450,3	18,4	0,5	97,1	2,7	93,2	1,2	14,4	4,4	10,1	441,9	10,0	51,6	1 084,1
2000 kesä	580,7	561,8	18,4	0,5	97,4	2,6	93,6	1,2	14,7	4,4	10,4	453,5	10,0	51,8	1 208,1
2000 heinä	501,4	482,6	18,4	0,5	98,2	2,5	94,5	1,2	14,7	4,4	10,3	449,7	10,1	51,4	1 125,5
2000 elo ^(p)	482,5	463,7	18,4	0,5	98,5	2,8	94,4	1,3	14,7	4,4	10,3	435,4	10,2	52,2	1 093,3

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta	Rahamarkkinat			Rahamarkkinapaperit	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ²⁾	Muut velat	Yhteensä
			Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden						
1997	354,9	147,0	91,9	51,7	3,4	13,4	14,8	106,0	33,4	67,2	736,7
1998 III	341,5	211,8	140,2	66,4	5,2	11,9	12,0	109,6	23,2	67,6	777,6
1998 IV	359,1	152,0	94,2	54,4	3,5	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0
1999 I	348,3	549,5	486,6	54,4	8,5	4,9	5,3	138,0	97,9	55,8	1 199,6
1999 II	355,8	724,3	672,3	43,1	8,9	4,9	5,3	140,7	171,4	43,0	1 445,3
1999 elo	358,6	463,7	403,2	53,8	6,6	4,9	5,3	139,9	93,9	50,9	1 117,1
1999 syys	359,4	390,5	332,9	50,1	7,6	3,3	5,3	146,3	88,8	50,1	1 043,7
1999 loka	361,2	500,6	440,8	50,2	9,5	3,3	5,3	150,6	93,8	49,4	1 164,3
1999 marras	362,9	443,0	368,3	64,1	10,6	3,3	4,6	150,3	69,5	52,4	1 086,1
1999 joul	393,0	339,3	277,1	53,4	8,8	3,3	4,6	175,1	49,8	46,9	1 011,9
2000 tammi	365,9	388,9	333,4	47,1	8,4	3,3	4,6	175,7	72,6	44,7	1 055,7
2000 helmi	363,5	311,8	246,7	56,7	8,4	3,3	4,6	175,1	64,4	46,3	969,0
2000 maal	365,9	372,0	319,6	43,3	9,1	1,7	4,6	186,9	75,1	45,3	1 051,3
2000 huhti	372,3	388,3	334,5	43,4	10,3	1,7	4,6	189,7	75,2	43,8	1 075,5
2000 touko	371,4	390,7	345,1	34,1	11,5	1,7	4,6	188,7	82,4	44,6	1 084,1
2000 kesä	374,0	498,4	432,8	53,1	12,5	1,7	4,6	193,8	92,0	43,6	1 208,1
2000 heinä	377,3	414,9	354,7	49,7	10,5	1,7	4,6	196,6	84,6	45,8	1 125,5
2000 elo ^(p)	372,9	401,0	336,1	53,8	11,2	1,7	4,6	200,1	66,6	46,5	1 093,3

Lähde: EKP.

1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.

2) Tammikuun 1999 alusta alkaen ulkomaisiin saamisiin ja velkoihin sisältyvät TARGETin toimintaan liittyvät eurojärjestelmän väliaikaiset bruttosäämiset ja -velat euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisiin keskuspankkeihin nähden. Tammikuun 2000 lopussa niitä oli noin 46 miljardia euroa, helmikuun 2000 lopussa noin 40 miljardia euroa, maaliskuun 2000 lopussa noin 51 miljardia euroa, huhtikuun 2000 lopussa noin 47 miljardia euroa, toukokuun lopussa noin 53 miljardia euroa, kesäkuun 2000 lopussa noin 65 miljardia euroa, heinäkuun 2000 lopussa noin 59 miljardia euroa, elokuun 2000 lopussa noin 41 miljardia euroa ja syyskuun lopussa noin 47 miljardia euroa. Vuoden 1999 kunkin kuukauden lopun tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun 2000 numerossa. Vuoden 1999 kunkin kuukauden lopun tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun 2000 numerossa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euro-alueelle				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet			Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet	Rahalaitosten	Muiden	Ulkomaaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4		5	6	7								
1997	8 436,1	2 905,6	821,4	4 709,1	1 868,4	635,5	1 050,6	182,3	99,7	329,8	94,2	235,6	1 594,8	238,9	796,9	13 364,7
1998 III	8 844,1	3 073,7	809,8	4 960,5	2 040,0	705,5	1 137,2	197,3	105,8	381,2	109,8	271,4	1 650,8	237,0	785,8	14 044,4
1998 IV	9 098,4	3 181,5	821,2	5 095,8	2 012,3	721,3	1 102,3	188,7	107,1	424,2	123,3	300,8	1 579,9	243,9	777,4	14 243,2
1999 I	9 252,0	3 277,2	816,7	5 158,1	2 087,8	761,4	1 131,7	194,7	99,1	469,4	126,3	343,2	1 627,5	244,6	876,2	14 656,5
1999 II	9 450,5	3 328,7	816,5	5 305,3	2 138,7	800,6	1 125,8	212,3	101,9	484,6	124,7	359,8	1 646,0	250,0	866,2	14 937,8
1999 elo	9 489,6	3 350,1	804,4	5 335,1	2 153,0	810,7	1 118,3	224,0	110,4	482,9	126,8	356,1	1 632,8	255,4	824,4	14 948,4
1999 syys	9 568,3	3 384,1	809,4	5 374,7	2 180,0	828,3	1 134,4	217,3	111,1	481,7	129,8	352,0	1 653,3	258,9	813,1	15 066,5
1999 loka	9 697,3	3 457,5	818,7	5 421,2	2 203,1	840,9	1 147,2	215,1	115,0	484,6	131,2	353,4	1 686,1	261,1	850,9	15 298,2
1999 marras	9 859,3	3 541,9	831,7	5 485,8	2 218,0	850,0	1 145,0	223,0	128,1	497,6	129,9	367,7	1 764,4	265,3	898,9	15 631,6
1999 joulou	9 764,2	3 420,2	827,5	5 516,6	2 175,6	827,5	1 121,6	226,5	129,9	521,4	138,0	383,4	1 702,2	281,2	917,7	15 492,3
2000 tammi	9 832,8	3 450,8	819,5	5 562,5	2 193,4	834,8	1 131,1	227,5	121,1	528,7	141,5	387,1	1 723,7	282,5	935,9	15 618,1
2000 helmi	9 836,7	3 425,3	814,9	5 596,5	2 216,1	845,4	1 137,2	233,5	130,8	546,2	144,7	401,5	1 768,3	282,1	952,1	15 732,4
2000 maalisk	10 002,5	3 515,2	820,3	5 667,0	2 221,3	868,9	1 124,8	227,6	131,9	594,3	155,1	439,2	1 804,3	287,5	976,1	16 017,6
2000 huhti	10 049,6	3 499,6	822,4	5 727,6	2 216,0	877,8	1 102,5	235,7	149,1	609,4	157,1	452,3	1 904,4	288,9	1 017,1	16 234,4
2000 touko	10 126,8	3 554,7	816,0	5 756,1	2 228,4	894,5	1 091,2	242,7	157,4	628,6	162,1	466,5	1 888,5	288,8	1 016,5	16 334,9
2000 kesä	10 106,2	3 474,9	812,5	5 818,8	2 206,6	893,1	1 070,0	243,5	156,0	589,1	157,3	431,8	1 865,9	271,6	1 027,2	16 222,5
2000 heinä	10 058,1	3 402,1	810,1	5 846,0	2 213,0	919,2	1 042,3	251,5	153,2	586,8	149,6	437,2	1 895,1	273,4	1 074,8	16 254,4
2000 elokuu ^(p)	10 113,6	3 446,9	798,6	5 868,2	2 211,7	925,6	1 030,4	255,6	153,2	587,4	149,7	437,7	1 956,4	275,7	1 107,3	16 405,3

2. Velat

	Liikkeissä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden	Rahamarkkinapaperit				Rahamarkkinapaperit	Liikkeen lasketut velkapaperit	Rahamarkkinapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaaiset velat	Muut velat	Yhteensä
						Yön yli	Määräaikaiset	Irri-sanomiset	Repot							
1997	0,4	7 773,9	3 009,3	102,1	4 662,5	1 229,6	1 901,2	1 326,3	205,4	252,0	1 924,8	138,8	687,5	1 373,5	1 213,9	13 364,7
1998 III	0,4	8 043,6	3 227,5	90,0	4 726,2	1 268,8	1 901,0	1 345,4	211,0	260,4	2 093,2	154,1	725,9	1 482,8	1 284,0	14 044,4
1998 IV	0,4	8 279,3	3 311,7	95,3	4 872,3	1 382,7	1 924,1	1 388,8	176,7	241,2	2 116,0	160,8	742,4	1 500,4	1 202,7	14 243,2
1999 I	0,5	8 330,4	3 390,6	79,0	4 860,8	1 387,1	1 984,9	1 310,6	178,3	279,8	2 194,0	180,5	759,3	1 617,9	1 294,1	14 656,5
1999 II	0,5	8 445,6	3 437,3	81,9	4 926,5	1 479,6	1 961,2	1 319,1	166,4	305,3	2 268,9	183,2	781,9	1 666,6	1 285,7	14 937,8
1999 elo	0,6	8 452,2	3 458,1	84,0	4 910,0	1 439,1	1 988,1	1 320,2	162,6	307,3	2 291,0	195,0	788,0	1 683,1	1 231,4	14 948,4
1999 syys	0,6	8 508,2	3 503,8	83,1	4 921,3	1 466,9	1 976,7	1 317,1	160,6	307,1	2 329,3	204,1	795,0	1 688,5	1 233,6	15 066,5
1999 loka	0,6	8 605,0	3 584,7	84,8	4 935,5	1 467,4	1 996,7	1 314,0	157,5	307,6	2 355,7	214,6	801,2	1 753,8	1 259,7	15 298,2
1999 marras	0,7	8 735,1	3 679,7	81,9	4 973,5	1 501,1	2 005,0	1 308,7	158,6	310,2	2 376,8	243,5	805,2	1 839,5	1 320,7	15 631,6
1999 joulou	0,7	8 709,1	3 579,4	88,6	5 041,0	1 532,3	2 037,4	1 327,1	144,2	309,8	2 364,7	242,1	836,3	1 774,7	1 255,0	15 492,3
2000 tammi	0,7	8 708,7	3 555,5	86,5	5 066,7	1 561,7	2 023,0	1 327,1	154,9	326,3	2 370,6	221,6	856,6	1 837,0	1 296,5	15 618,1
2000 helmi	0,7	8 706,9	3 548,0	87,7	5 071,2	1 554,6	2 040,3	1 316,9	159,4	343,6	2 396,3	233,0	864,2	1 874,7	1 313,0	15 732,4
2000 maalisk	0,7	8 785,1	3 604,4	86,9	5 093,8	1 562,7	2 047,0	1 307,0	177,1	343,1	2 423,3	248,8	878,9	1 991,2	1 346,6	16 017,6
2000 huhti	0,7	8 797,8	3 578,4	88,2	5 131,2	1 597,1	2 055,3	1 299,4	179,5	409,7	2 452,2	248,1	887,9	2 068,3	1 369,8	16 234,4
2000 touko	0,6	8 847,7	3 640,7	79,8	5 127,2	1 580,6	2 074,6	1 291,3	180,8	412,7	2 470,7	260,0	895,0	2 066,4	1 381,7	16 334,9
2000 kesä	0,6	8 820,6	3 611,5	93,5	5 115,6	1 588,0	2 072,4	1 286,5	168,6	410,4	2 475,8	261,8	894,9	1 955,7	1 402,7	16 222,5
2000 heinä	0,6	8 739,5	3 532,5	85,1	5 121,9	1 586,9	2 082,4	1 279,3	173,4	408,9	2 499,8	273,3	900,7	1 996,8	1 434,7	16 254,4
2000 elokuu ^(p)	0,0	8 769,2	3 561,9	86,9	5 120,4	1 565,4	2 109,6	1 274,5	170,9	419,3	2 524,7	277,8	904,2	2 057,8	1 452,3	16 405,3

Lähde: EKP.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä¹⁾)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

		Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	tammi	5 948,8	839,5	5 109,3	1 401,9	1 192,8	209,1	319,4	2 049,3	254,1	962,9	10 936,5
	helmi	5 951,0	839,7	5 111,3	1 409,8	1 207,8	202,0	326,7	1 958,7	252,7	978,6	10 877,5
	maalis	5 995,4	837,2	5 158,3	1 418,9	1 223,7	195,2	347,3	2 054,8	253,9	897,1	10 967,4
	huhti	6 009,5	830,0	5 179,5	1 421,8	1 219,3	202,4	359,9	2 058,4	255,9	863,7	10 969,3
	touko	6 042,1	830,2	5 211,9	1 444,8	1 236,1	208,7	372,9	2 009,2	257,1	849,7	10 975,8
	kesä	6 142,3	836,9	5 305,5	1 429,0	1 215,8	213,2	364,1	2 144,6	259,7	880,6	11 220,2
	heinä	6 169,0	828,8	5 340,2	1 420,6	1 204,0	216,6	361,6	2 081,9	264,4	862,9	11 160,4
	elo	6 160,1	824,8	5 335,3	1 433,1	1 208,3	224,8	360,4	2 055,8	265,2	844,2	11 118,8
	syys	6 204,8	829,8	5 374,9	1 442,7	1 224,3	218,4	356,4	2 081,2	268,7	828,1	11 181,9
	loka	6 260,4	839,1	5 421,3	1 452,8	1 236,5	216,2	357,7	2 118,7	271,0	872,3	11 332,8
	marras	6 338,0	852,1	5 486,0	1 458,5	1 234,4	224,1	372,2	2 174,8	275,3	921,2	11 540,0
	joulu	6 364,3	847,2	5 517,1	1 435,3	1 207,7	227,6	393,3	2 102,8	291,1	929,5	11 516,3
2000	tammi	6 402,4	839,3	5 563,1	1 447,2	1 218,7	228,5	396,9	2 148,0	292,4	954,1	11 641,0
	helmi	6 431,8	834,7	5 597,1	1 462,1	1 227,5	234,6	411,4	2 185,9	291,9	971,0	11 754,0
	maalis	6 506,2	838,7	5 667,5	1 446,2	1 217,5	228,6	449,3	2 243,3	297,3	992,4	11 934,8
	huhti	6 568,9	840,8	5 728,1	1 432,2	1 195,4	236,8	462,4	2 342,4	298,8	1 032,6	12 137,2
	touko	6 591,0	834,4	5 756,6	1 428,2	1 184,3	243,9	476,5	2 330,3	298,7	1 033,2	12 158,1
	kesä	6 650,1	830,9	5 819,3	1 408,3	1 163,6	244,7	442,2	2 319,4	281,6	1 045,4	12 146,9
	heinä	6 674,9	828,4	5 846,5	1 389,5	1 136,8	252,7	447,4	2 344,7	283,5	1 091,1	12 231,2
	elo ²⁾	6 685,6	816,9	5 868,7	1 381,7	1 124,9	256,9	447,9	2 391,7	285,9	1 124,3	12 317,2

2. Velat: kannat

		Liik- keessä oleva raha	Valtion talletuk- set	Muiden julkisyh- teistöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikkee- seen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	tammi	313,2	132,3	4 883,8	1 415,8	1 984,1	1 312,5	171,4	340,0	1 417,1	755,5	1 682,6	1 433,7	-21,8	10 936,5
	helmi	312,8	141,2	4 866,6	1 388,8	1 980,8	1 313,4	183,7	355,4	1 433,4	753,5	1 643,0	1 378,8	-7,2	10 877,5
	maalis	317,4	133,4	4 869,3	1 395,6	1 984,9	1 310,6	178,3	366,1	1 436,4	767,0	1 715,8	1 350,0	12,1	10 967,4
	huhti	319,5	115,8	4 883,7	1 411,1	1 986,9	1 314,0	171,7	387,6	1 453,1	778,0	1 731,0	1 300,1	0,4	10 969,3
	touko	321,2	120,7	4 904,6	1 442,8	1 974,7	1 314,7	172,4	389,1	1 463,5	782,6	1 720,7	1 257,8	15,5	10 975,8
	kesä	323,7	125,0	4 935,3	1 488,5	1 961,2	1 319,1	166,4	391,5	1 472,1	793,3	1 837,9	1 328,7	12,6	11 220,2
	heinä	331,7	134,9	4 938,7	1 474,7	1 979,1	1 321,3	163,7	383,3	1 476,5	797,9	1 770,4	1 313,2	13,7	11 160,4
	elo	326,2	137,8	4 916,7	1 445,7	1 988,1	1 320,2	162,6	396,6	1 484,5	796,6	1 776,9	1 282,4	1,0	11 118,8
	syys	327,1	133,2	4 928,8	1 474,4	1 976,7	1 317,1	160,6	403,5	1 504,9	807,1	1 777,3	1 283,7	16,2	11 181,9
	loka	329,4	135,0	4 945,1	1 476,9	1 996,7	1 314,0	157,5	410,5	1 518,2	816,3	1 847,6	1 309,1	21,7	11 332,8
	marras	329,9	146,0	4 984,1	1 511,7	2 005,0	1 308,7	158,6	428,9	1 529,3	821,4	1 909,0	1 373,1	18,3	11 540,0
	joulu	349,6	142,0	5 049,8	1 541,1	2 037,4	1 327,1	144,2	425,2	1 539,8	869,2	1 824,5	1 301,9	14,3	11 516,3
2000	tammi	332,7	133,6	5 075,1	1 570,1	2 023,0	1 327,1	154,9	430,1	1 538,7	886,4	1 909,6	1 341,2	-6,5	11 641,0
	helmi	330,9	144,4	5 079,6	1 563,0	2 040,3	1 316,9	159,4	449,1	1 553,7	890,3	1 939,1	1 359,3	7,6	11 754,0
	maalis	334,3	130,2	5 102,9	1 571,8	2 047,0	1 307,0	177,1	461,7	1 556,6	906,3	2 066,3	1 391,9	-15,5	11 934,8
	huhti	337,4	131,6	5 141,6	1 607,4	2 055,3	1 299,4	179,5	510,4	1 576,3	916,1	2 143,6	1 413,6	-33,3	12 137,2
	touko	337,2	113,9	5 138,8	1 592,1	2 074,6	1 291,3	180,8	517,1	1 578,0	917,2	2 148,8	1 426,4	-19,3	12 158,1
	kesä	341,0	146,6	5 128,1	1 600,5	2 072,4	1 286,5	168,6	518,0	1 584,6	927,1	2 047,7	1 446,3	7,5	12 146,9
	heinä	342,8	134,8	5 132,4	1 597,4	2 082,4	1 279,3	173,4	530,6	1 582,7	943,4	2 081,4	1 480,5	2,6	12 231,2
	elo ²⁾	337,7	140,7	5 131,6	1 576,6	2 109,6	1 274,5	170,9	545,6	1 600,9	950,2	2 124,4	1 498,7	-12,6	12 317,2

Lähde: EKP.

- 1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euro-alueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.
- 2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokitelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse trans-aktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 3) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 2.

3. Saamiset: virrat²⁾

											Yhteensä	
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeesien laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		Julkis-yhteisöille	Muulle		Julkis-yhteisöjen	Muiden						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	helmi	-0,3	0,0	-0,3	16,5	24,6	-8,1	6,9	-116,1	-1,4	15,7	-78,6
	maalis	39,1	-3,3	42,3	36,0	34,1	1,9	18,9	53,2	1,2	-92,2	56,2
	huhti	12,7	-8,7	21,4	2,8	-4,4	7,2	11,9	-8,9	2,0	-33,4	-12,9
	touko	31,6	0,1	31,5	21,1	14,7	6,4	11,8	-60,4	1,1	-14,0	-8,7
	kesä	101,3	6,6	94,8	-13,1	-17,6	4,5	-9,0	126,2	2,4	30,4	238,2
	heinä	29,5	-8,0	37,5	-13,6	-16,7	3,1	-3,3	-35,3	4,7	-17,7	-35,7
	elo	-9,9	-4,1	-5,8	17,8	9,8	7,9	-0,1	-44,0	0,8	-18,8	-54,1
	syys	46,2	5,1	41,1	16,8	24,1	-7,3	-5,4	19,8	3,5	-9,3	71,7
	loka	54,2	9,1	45,1	19,8	22,5	-2,7	1,2	20,8	2,2	44,3	142,7
	marras	74,0	12,7	61,2	11,6	4,1	7,5	9,0	20,9	4,3	48,8	168,6
	joulu	29,9	-5,2	35,1	-28,5	-31,8	3,2	15,8	-77,5	16,0	5,2	-39,0
2000	tammi	33,6	-8,0	41,6	15,1	13,9	1,2	3,4	23,0	1,4	24,6	101,1
	helmi	30,1	-4,6	34,7	15,3	9,1	6,2	12,9	32,8	-0,5	16,8	107,3
	maalis	71,5	5,0	66,6	-13,6	-6,9	-6,8	36,3	32,8	5,4	22,1	154,7
	huhti	55,5	1,7	53,8	-16,4	-21,4	5,0	12,3	12,7	1,5	33,3	99,0
	touko	20,9	-6,2	27,2	-0,4	-7,8	7,4	13,1	11,1	-0,1	0,5	45,1
	kesä	51,9	-3,7	55,7	-16,1	-17,9	1,7	-34,6	5,1	-17,1	11,4	0,5
	heinä	22,0	-1,9	23,9	-20,1	-27,5	7,5	4,3	-4,6	2,0	45,4	49,0
	elo ^(p)	10,2	-8,2	18,4	-0,4	-4,0	3,6	2,3	4,5	2,3	33,0	52,1

4. Velat: virrat²⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Liikkeeseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	helmi	-0,4	8,9	-27,3	-28,1	-12,2	0,7	12,3	15,1	12,9	-0,7	-61,3	-47,1	21,4	-78,6
	maalis	4,7	-7,7	-0,5	5,4	2,4	-2,8	-5,4	6,4	4,9	14,2	55,3	-34,0	13,0	56,2
	huhti	2,1	-17,6	13,2	15,1	1,3	3,4	-6,6	20,9	15,6	11,8	6,8	-54,3	-11,4	-12,9
	touko	1,7	4,9	19,6	31,2	-13,0	0,6	0,8	1,3	9,0	5,2	-19,3	-46,3	15,1	-8,7
	kesä	2,4	4,2	29,3	45,2	-14,3	4,5	-6,0	1,3	7,4	13,9	109,4	74,4	-4,2	238,2
	heinä	8,0	10,0	6,6	-12,6	19,7	2,2	-2,7	-7,8	7,3	5,0	-45,6	-19,7	0,5	-35,7
	elo	-5,5	2,9	-24,2	-29,8	7,8	-1,1	-1,1	13,1	4,7	0,8	-4,9	-28,9	-12,1	-54,1
	syys	0,9	-4,7	13,0	29,2	-11,1	-3,1	-2,0	6,5	21,8	5,8	4,2	8,9	15,2	71,7
	loka	2,2	1,8	13,9	1,7	18,6	-3,2	-3,2	6,6	10,9	7,7	54,8	39,4	5,5	142,7
	marras	0,5	11,0	34,5	33,1	5,7	-5,3	1,1	17,8	6,3	4,1	32,4	65,5	-3,3	168,6
	joulu	19,5	-4,0	65,7	29,4	32,3	18,5	-14,4	-14,7	10,6	31,2	-87,8	-59,5	0,0	-39,0
2000	tammi	-16,9	-8,4	22,9	28,1	-15,7	-0,2	10,7	0,8	-3,0	18,7	67,8	42,8	-23,5	101,1
	helmi	-1,8	10,8	4,1	-7,2	17,0	-10,2	4,5	19,0	14,8	5,3	25,1	16,1	14,1	107,3
	maalis	3,4	-14,3	20,2	7,5	5,0	-9,9	17,6	12,0	1,3	16,9	106,4	31,9	-23,1	154,7
	huhti	3,3	1,4	33,0	33,4	4,9	-7,7	2,3	2,3	14,6	9,5	35,2	14,9	-15,1	99,0
	touko	-0,2	-17,7	0,1	-11,9	19,9	-9,2	1,4	9,8	5,6	3,0	26,2	12,1	6,2	45,1
	kesä	3,7	32,7	-7,8	9,5	-0,4	-4,7	-12,2	-3,5	12,7	4,2	-79,5	22,5	15,5	0,5
	heinä	1,9	-11,8	0,7	-4,5	7,0	-6,6	4,8	12,2	-7,8	16,1	7,0	37,0	-6,2	49,0
	elo ^(p)	-5,1	5,9	-5,2	-22,7	25,0	-4,9	-2,6	13,8	9,3	7,5	6,0	33,2	-13,2	52,1

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

		M1						M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit
				Yhteensä		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾			
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾							
						1	2	3	4			
1999	tammi	313,2	1 483,6	1 796,8	101,21	889,9	1 249,8	3 936,5	100,91	171,4	340,0	54,5
	helmi	312,8	1 453,0	1 765,8	99,40	875,1	1 252,3	3 893,1	99,73	183,7	355,4	55,5
	maalis	317,4	1 469,1	1 786,5	100,49	874,0	1 250,1	3 910,7	100,11	178,3	366,1	48,9
	huhti	319,5	1 481,4	1 800,9	101,28	874,3	1 255,1	3 930,4	100,58	171,7	387,6	52,8
	touko	321,2	1 510,6	1 831,9	102,99	864,5	1 259,9	3 956,3	101,22	172,4	389,1	57,6
	kesä	323,7	1 551,2	1 874,8	105,38	841,5	1 265,7	3 982,1	101,85	166,4	391,5	59,2
	heinä	331,7	1 543,6	1 875,3	105,47	854,3	1 270,4	4 000,0	102,38	163,7	383,3	61,7
	elo	326,2	1 513,6	1 839,8	103,43	857,3	1 270,3	3 967,4	101,50	162,6	396,6	63,0
	syys	327,1	1 537,5	1 864,6	104,85	843,8	1 267,3	3 975,8	101,73	160,6	403,5	75,5
	loka	329,4	1 542,0	1 871,4	105,18	858,6	1 265,5	3 995,4	102,14	157,5	410,5	74,0
	marras	329,9	1 575,9	1 905,8	107,02	857,9	1 260,4	4 024,1	102,78	158,6	428,9	75,6
	joulu	349,6	1 609,4	1 959,0	109,99	878,5	1 282,9	4 120,4	105,24	144,2	425,2	88,4
2000	tammi	332,7	1 637,7	1 970,4	110,58	862,0	1 283,8	4 116,1	105,08	154,9	430,1	86,6
	helmi	330,9	1 629,2	1 960,0	109,99	876,8	1 272,5	4 109,3	104,94	159,4	449,1	90,1
	maalis	334,3	1 637,5	1 971,8	110,58	885,0	1 262,1	4 118,9	105,12	177,1	461,7	89,9
	huhti	337,4	1 673,4	2 010,8	112,65	893,0	1 254,6	4 158,5	106,01	179,5	510,4	89,0
	touko	337,2	1 655,2	1 992,4	111,81	910,7	1 246,1	4 149,2	105,87	180,8	517,1	86,7
	kesä	341,0	1 663,8	2 004,7	112,56	908,5	1 239,4	4 152,7	106,02	168,6	518,0	86,7
	heinä	342,8	1 662,2	2 005,1	112,51	918,6	1 231,1	4 154,7	106,00	173,4	530,6	76,5
	elo ³⁾	337,7	1 637,5	1 975,1	110,72	943,5	1 224,9	4 143,6	105,63	170,9	545,6	78,6

2. Virrat⁴⁾

		M1				M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit		
				Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset				Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset									
				1	2	3	4				5	6
1999	helmi	-0,4	-31,8	-32,2	12,6	-16,3	2,4	-46,1	6,5	12,3	15,1	0,5
	maalis	4,7	14,7	19,4	11,7	-2,4	-2,4	14,7	6,8	-5,4	6,4	0,0
	huhti	2,1	11,9	14,0	11,5	-0,3	5,0	18,7	6,3	-6,6	20,9	1,1
	touko	1,7	28,8	30,5	12,1	-10,3	4,7	24,9	6,5	0,8	1,3	4,5
	kesä	2,4	40,0	42,5	11,5	-23,6	5,8	24,7	6,3	-6,0	1,3	1,4
	heinä	8,0	-6,5	1,5	14,1	14,1	4,8	20,5	7,7	-2,7	-7,8	2,9
	elo	-5,5	-30,8	-36,3	12,8	2,0	-0,1	-34,3	7,0	-1,1	13,1	1,0
	syys	0,9	24,5	25,4	12,8	-13,3	-3,0	9,1	6,9	-2,0	6,5	0,8
	loka	2,2	3,6	5,8	13,0	12,2	-1,9	16,1	7,0	-3,2	6,6	-1,9
	marras	0,5	32,2	32,7	11,8	-2,5	-5,2	25,0	6,4	1,1	17,8	0,7
	joulu	19,5	33,4	52,9	10,0	20,6	22,6	96,1	5,2	-14,4	-14,7	13,1
2000	tammi	-16,9	27,4	10,4	9,3	-17,4	0,8	-6,2	4,1	10,7	0,8	-2,1
	helmi	-1,8	-8,7	-10,5	10,7	16,3	-11,3	-5,5	5,2	4,5	19,0	3,5
	maalis	3,4	7,0	10,5	10,0	7,1	-10,5	7,0	5,0	17,6	12,0	-1,0
	huhti	3,3	33,7	37,0	11,2	5,7	-7,6	35,1	5,4	2,3	2,3	-0,1
	touko	-0,2	-14,9	-15,1	8,6	18,9	-9,6	-5,8	4,6	1,4	9,8	-1,7
	kesä	3,7	9,7	13,4	6,8	-0,6	-6,7	6,2	4,1	-12,2	-3,5	2,4
	heinä	1,9	-2,9	-1,0	6,7	8,3	-8,0	-0,7	3,5	4,8	12,2	-10,8
	elo ³⁾	-5,1	-26,7	-31,8	7,1	23,4	-6,3	-14,7	4,1	-2,6	13,8	1,1

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- 2) Kun joulukuun 1998 (kausivaihtelusta puhdistamaton) kanta = 100, indeksi osoittaa virroista lasketun kumulatiivisen prosenttimuutoksen kyseisenä ajankohdana, kuten alaviitteessä 4 on esitetty. Indeksien prosenttimuutos kahden ajankohdan välillä vastaa aggregaatin muutosta uudelleenluokittelun ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta.

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾		Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset			
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
4 502,4	100,95		1 095,0	123,1	1 362,5	755,5	2 032,3	5 637,9	5 109,3	101,49	366,7	1999	tammi	
4 487,8	100,55		1 106,4	121,8	1 377,9	753,5	2 047,5	5 640,0	5 111,3	101,48	315,7		helmi	
4 503,9	100,90		1 111,6	120,9	1 387,5	767,0	2 060,8	5 700,8	5 158,3	102,32	339,0		maalis	
4 542,5	101,66		1 113,6	118,7	1 400,3	778,0	2 049,4	5 741,9	5 179,5	102,75	327,4		huhti	
4 575,4	102,36		1 111,2	115,1	1 405,9	782,6	2 066,3	5 793,5	5 211,9	103,37	288,6		touko	
4 599,2	102,84		1 120,7	114,2	1 412,9	793,3	2 052,7	5 882,7	5 305,5	105,25	306,6		kesä	
4 608,6	103,13		1 125,4	111,9	1 414,9	797,9	2 032,7	5 918,4	5 340,2	105,99	311,5		heinä	
4 589,6	102,65		1 131,5	111,0	1 421,5	796,6	2 033,1	5 920,5	5 335,3	105,88	278,9		elo	
4 615,3	102,97		1 133,6	111,2	1 429,5	807,1	2 054,2	5 949,7	5 374,9	106,70	303,9		syys	
4 637,4	103,37		1 138,6	110,6	1 444,2	816,3	2 075,6	5 995,2	5 421,3	107,59	271,1		loka	
4 687,2	104,36		1 147,6	110,6	1 453,7	821,4	2 086,4	6 082,3	5 486,0	108,81	265,8		marras	
4 778,2	106,15		1 159,3	112,8	1 451,5	869,2	2 054,9	6 138,0	5 517,1	109,50	278,3		joulu	
4 787,7	106,22		1 161,4	111,8	1 452,1	886,4	2 058,0	6 188,4	5 563,1	110,33	238,4	2000	tammi	
4 808,0	106,69		1 164,0	112,8	1 463,5	890,3	2 062,2	6 243,1	5 597,1	111,01	246,8		helmi	
4 847,7	107,49		1 162,4	113,6	1 466,7	906,3	2 056,3	6 345,4	5 667,5	112,34	177,1		maalis	
4 937,3	108,36		1 162,7	113,2	1 487,3	916,1	2 036,2	6 427,2	5 728,1	113,40	198,8		huhti	
4 933,8	108,44		1 164,3	114,4	1 491,4	917,2	2 018,7	6 477,0	5 756,6	113,94	181,6		touko	
4 925,9	108,29		1 164,3	115,9	1 497,9	927,1	1 994,5	6 506,1	5 819,3	115,04	271,6		kesä	
4 935,2	108,41		1 164,2	117,0	1 506,2	943,4	1 965,2	6 546,6	5 846,5	115,51	263,4		heinä	
4 938,7	108,36		1 166,5	118,6	1 522,3	950,2	1 941,8	6 573,4	5 868,7	115,88	267,3		elo ⁴⁾	

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset			
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
-18,2	5,3	5,5	4,1	-1,3	12,4	-0,7	24,7	-1,5	-0,3	9,8	-54,8	1999	helmi	
15,7	5,5	5,3	4,8	-0,8	4,9	14,2	30,8	63,2	42,3	10,0	-2,1		maalis	
34,1	5,3	5,4	1,8	-2,2	14,5	11,8	-13,1	40,5	21,4	9,6	-15,7		huhti	
31,4	5,5	5,4	-2,7	-3,6	4,5	5,2	14,8	49,7	31,5	9,9	-41,0		touko	
21,4	5,5	5,6	9,3	-1,0	6,0	13,9	-11,0	90,3	94,8	10,4	16,8		kesä	
12,9	5,9	5,7	5,3	-2,3	4,4	5,0	-24,7	37,3	37,5	10,2	10,2		heinä	
-21,3	5,7	5,9	5,8	-0,9	3,7	0,8	5,7	2,0	-5,8	10,0	-39,0		elo	
14,4	6,0	5,8	2,2	0,2	21,0	5,8	29,2	28,5	41,1	9,9	15,6		syys	
17,6	5,7	5,9	6,2	-0,6	12,8	7,7	31,6	43,6	45,1	10,0	-33,9		loka	
44,7	6,1	6,0	8,2	0,1	5,5	4,1	16,8	77,8	61,2	10,2	-11,5		marras	
80,1	6,1	5,8	11,7	2,1	-2,5	31,2	-36,9	54,1	35,1	9,5	10,4		joulu	
3,2	5,2	5,8	1,7	-0,9	-0,9	18,7	5,9	46,2	41,6	8,7	-44,8	2000	tammi	
21,5	6,1	6,0	0,8	1,0	11,2	5,3	4,4	53,8	34,7	9,4	7,8		helmi	
35,7	6,5	6,4	-2,1	0,8	2,3	16,9	-1,9	96,1	66,6	9,8	-73,6		maalis	
39,5	6,6	6,4	-0,8	-0,4	14,7	9,5	-19,6	71,1	53,8	10,4	-22,5		huhti	
3,7	5,9	5,9	1,0	1,2	7,4	3,0	-14,1	47,7	27,2	10,2	-15,1		touko	
-7,0	5,3	5,5	0,1	1,5	10,2	4,2	-21,6	22,8	55,7	9,3	84,6		kesä	
5,4	5,1	5,3	-1,2	1,4	3,0	16,1	-29,5	35,7	23,9	9,0	-11,6		heinä	
-2,3	5,6	-	1,5	1,7	8,2	7,5	-12,3	24,3	18,4	9,4	-1,4		elo ⁴⁾	

3) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueella sijaitseville ei-rahallaisille ja sijoitukset euroalueella sijaitsevien ei-rahallaisien liikkeeseeen laskemiin arvopapereihin.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihtelusta puhdistetut kannat

	M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)		
	M1				Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾		Jälkmarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾	
	Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %					
	1	2	3	4					5	6	7	8	9
1999	tammi	1 782,8	100,42	2 112,6	99,39	3 895,4	99,86	579,8	103,74	4 475,1	100,34	5 100,6	101,31
	helmi	1 778,6	100,12	2 107,7	99,08	3 886,3	99,55	592,1	105,80	4 478,4	100,34	5 119,7	101,65
	maalis	1 798,4	101,16	2 118,0	99,50	3 916,4	100,25	587,6	105,40	4 504,0	100,90	5 160,0	102,36
	huhti	1 809,7	101,77	2 122,3	99,67	3 932,0	100,63	601,9	107,37	4 533,9	101,47	5 187,3	102,90
	touko	1 829,0	102,83	2 124,0	99,72	3 953,0	101,14	605,7	107,96	4 558,7	101,99	5 227,3	103,68
	kesä	1 845,8	103,74	2 118,1	99,42	3 963,9	101,39	613,8	109,18	4 577,7	102,36	5 284,7	104,84
	heinä	1 871,0	105,22	2 130,5	100,07	4 001,5	102,41	608,4	108,37	4 609,9	103,16	5 318,9	105,57
	elo	1 872,7	105,28	2 131,4	100,06	4 004,1	102,44	615,5	109,54	4 619,6	103,32	5 355,0	106,27
	syys	1 883,5	105,91	2 131,1	100,06	4 014,5	102,72	637,7	111,35	4 652,2	103,80	5 389,1	106,98
	loka	1 893,4	106,42	2 139,3	100,32	4 032,7	103,09	646,5	112,73	4 679,2	104,30	5 434,7	107,86
	marras	1 905,8	107,02	2 141,5	100,33	4 047,3	103,37	662,2	115,21	4 709,5	104,86	5 489,6	108,88
	joulu	1 907,1	107,08	2 140,3	100,27	4 047,4	103,37	685,0	117,24	4 732,4	105,13	5 480,7	108,78
2000	tammi	1 948,9	109,37	2 123,9	99,46	4 072,8	103,97	690,5	117,39	4 763,3	105,67	5 556,5	110,20
	helmi	1 974,1	110,78	2 133,0	99,96	4 107,1	104,88	696,3	118,36	4 803,4	106,59	5 607,5	111,22
	maalis	1 988,7	111,52	2 138,8	100,17	4 127,4	105,33	721,7	122,46	4 849,1	107,52	5 668,7	112,36
	huhti	2 003,0	112,22	2 144,0	100,30	4 147,0	105,72	765,5	122,27	4 912,5	107,82	5 736,9	113,58
	touko	1 997,2	112,08	2 152,6	100,70	4 149,7	105,88	767,5	123,17	4 917,2	108,08	5 774,5	114,29
	kesä	1 979,3	111,14	2 156,2	100,95	4 135,5	105,58	768,6	123,04	4 904,1	107,81	5 795,5	114,57
	heinä	1 993,8	111,87	2 162,1	101,16	4 155,8	106,03	781,1	124,87	4 937,0	108,45	5 820,5	115,00
	elo ^(p)	2 015,7	113,00	2 170,3	101,46	4 186,0	106,71	786,4	125,36	4 972,4	109,10	5 890,9	116,32

4. Kausivaihtelusta puhdistetut virrat⁵⁾

	M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)		
	M1				Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾		Jälkmarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	
	Yhteensä		Muutos edellisestä kuukaudesta, %		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %					
	1	2	3	4					5	6	7	8	9
1999	tammi	64,4	3,7	5,4	0,3	69,8	1,8	-4,3	-0,7	65,5	1,5	100,6	2,0
	helmi	-5,4	-0,3	-6,5	-0,3	-11,8	-0,3	11,5	2,0	-0,3	0,0	16,8	0,3
	maalis	18,5	1,0	8,8	0,4	27,3	0,7	-2,2	-0,4	25,1	0,6	35,7	0,7
	huhti	10,8	0,6	3,7	0,2	14,5	0,4	11,0	1,9	25,5	0,6	27,4	0,5
	touko	18,9	1,0	1,1	0,1	20,0	0,5	3,3	0,6	23,3	0,5	39,1	0,8
	kesä	16,3	0,9	-6,5	-0,3	9,8	0,2	6,8	1,1	16,6	0,4	58,6	1,1
	heinä	26,3	1,4	13,8	0,7	40,1	1,0	-4,5	-0,7	35,6	0,8	36,9	0,7
	elo	1,0	0,1	-0,1	0,0	0,9	0,0	6,5	1,1	7,4	0,2	35,2	0,7
	syys	11,3	0,6	-0,1	0,0	11,1	0,3	10,2	1,7	21,3	0,5	35,6	0,7
	loka	9,0	0,5	5,6	0,3	14,6	0,4	7,9	1,2	22,5	0,5	44,2	0,8
	marras	10,8	0,6	0,2	0,0	11,0	0,3	14,2	2,2	25,2	0,5	51,5	0,9
	joulu	1,0	0,1	-1,1	-0,1	-0,1	0,0	11,7	1,8	11,5	0,2	-5,0	-0,1
2000	tammi	40,9	2,1	-17,4	-0,8	23,5	0,6	0,9	0,1	24,4	0,5	71,5	1,3
	helmi	25,1	1,3	10,6	0,5	35,7	0,9	5,7	0,8	41,4	0,9	51,6	0,9
	maalis	13,2	0,7	4,5	0,2	17,7	0,4	24,1	3,5	41,8	0,9	57,4	1,0
	huhti	12,4	0,6	2,8	0,1	15,1	0,4	-1,1	-0,1	14,1	0,3	61,4	1,1
	touko	-2,5	-0,1	8,7	0,4	6,2	0,1	5,6	0,7	11,8	0,2	36,1	0,6
	kesä	-16,8	-0,8	5,3	0,2	-11,5	-0,3	-0,8	-0,1	-12,3	-0,2	14,1	0,2
	heinä	13,1	0,7	4,4	0,2	17,5	0,4	11,4	1,5	29,0	0,6	21,7	0,4
	elo ^(p)	20,0	1,0	6,5	0,3	26,5	0,6	3,0	0,4	29,6	0,6	66,6	1,1

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 16* alaviite 1.

2) Ks. sivu 16* alaviite 2. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkmarkkinakelpoisin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 17* alaviite 4.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossektorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ^{2,3)}	Kotitaloudet ^{2,3)}			Kulutusluotot ⁴⁾			Asuntoluotot ⁴⁾			Muu luotonanto			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾		
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ³⁾			
															1	2
1998	III	2 223,6	775,1	324,3	1 124,3	2 420,4	80,2	126,0	195,1	28,9	48,6	1 379,3	111,8	86,6	364,0	36,8
	IV	2 286,8	813,3	316,2	1 157,3	2 479,6	84,6	128,4	199,8	28,2	42,0	1 419,6	114,3	82,0	380,7	36,9
1999	I	2 258,6	818,7	338,4	1 101,4	2 527,8	87,0	149,0	187,3	15,4	66,9	1 464,0	135,0	98,0	325,1	35,8
	II	2 328,7	844,0	351,3	1 133,5	2 594,4	85,2	154,4	193,0	18,7	63,7	1 513,7	138,3	98,4	329,1	35,7
	III	2 344,9	831,5	362,3	1 151,1	2 653,3	86,7	157,2	195,3	19,5	64,3	1 561,7	135,7	96,1	336,8	36,2
	IV	2 417,1	857,8	372,2	1 187,0	2 718,1	89,4	156,3	194,2	19,9	60,4	1 619,2	141,4	98,4	338,9	37,4
2000	I	2 494,3	901,7	392,2	1 200,4	2 761,3	89,8	160,2	198,3	20,2	58,8	1 650,2	140,8	100,3	342,8	39,1
	II ⁴⁾	2 555,4	923,0	405,9	1 226,4	2 824,5	91,7	164,8	201,2	21,1	61,0	1 694,6	144,7	101,7	343,8	38,1

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾					
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			
	16	17	18	19	20	21	22	23	
1998	III	247,5	143,3	54,2	50,0	35,2	27,2	2,4	5,6
	IV	264,0	158,0	52,9	53,0	27,8	19,0	2,5	6,3
1999	I	300,0	183,4	54,8	61,8	35,9	27,0	3,0	5,9
	II	306,2	192,2	51,7	62,3	40,2	28,7	2,7	8,8
	III	298,7	181,1	53,3	64,3	41,7	32,9	2,8	6,0
	IV	314,8	190,5	54,6	69,7	29,2	20,6	2,7	5,9
2000	I	335,3	206,6	55,8	72,8	37,0	25,6	4,0	7,4
	II ⁴⁾	362,9	226,9	60,3	75,6	36,7	26,8	3,8	6,1

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										Sosiaaliturvarahastot	
	Valtio ⁵⁾	Muut julkisyhteisöt										
		Osavaltiohallinto			Paikallishallinto							
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			
	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1998	III	831,5	216,5	273,7	7,8	14,2	251,7	326,1	18,3	11,2	296,7	15,3
	IV	841,7	201,6	291,2	11,4	13,5	266,3	334,9	18,9	10,9	305,2	14,0
1999	I	837,2	220,7	276,7	12,1	20,9	243,7	327,4	19,4	12,5	295,5	12,4
	II	836,9	212,1	279,2	11,5	20,5	247,1	328,2	19,9	10,9	297,4	17,3
	III	829,8	206,2	278,4	10,1	21,3	247,0	328,4	19,8	10,4	298,2	16,8
	IV	843,9	199,8	289,9	15,0	22,1	252,7	338,6	20,5	11,4	306,8	15,6
2000	I	835,2	193,9	288,5	13,2	24,0	251,3	336,8	21,2	10,6	305,1	15,9
	II ⁴⁾	826,9	186,6	287,0	9,9	25,1	252,1	336,6	21,9	10,5	304,2	16,8

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.
- 4) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.
- 5) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset

	Yritykset ^{2),3)}					Kotitaloudet ^{2),3)}				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot
	1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1998 III	705,6	392,2	250,5	25,4	37,5	3 225,1	745,6	1 111,0	1 311,6	56,8
1998 IV	743,2	435,6	252,4	25,6	29,5	3 313,1	794,1	1 116,4	1 355,0	47,7
1999 I	726,1	393,2	285,9	23,5	23,5	3 222,6	797,3	1 110,7	1 275,1	39,5
1999 II	738,9	425,7	263,6	25,8	23,8	3 236,2	840,2	1 082,5	1 280,8	32,7
1999 III	743,3	427,3	268,4	25,4	22,1	3 232,1	843,5	1 075,9	1 278,7	33,9
1999 IV	768,2	443,6	279,3	23,8	21,5	3 299,3	870,1	1 098,7	1 291,1	39,4
2000 I	783,7	438,2	290,1	24,3	31,1	3 289,1	884,8	1 092,1	1 269,8	42,4
2000 II ^(p)	810,9	453,9	302,5	24,1	30,5	3 280,0	885,2	1 098,3	1 249,9	46,6

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten talletukset

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ^{2),3)}					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot
	1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1998 III	254,1	68,6	77,8	10,3	97,4	408,3	24,8	363,1	4,4	16,0
1998 IV	259,2	79,1	83,4	9,3	87,3	410,9	28,6	367,5	4,6	10,2
1999 I	375,5	127,4	141,9	4,7	101,5	424,9	32,0	379,1	3,0	10,8
1999 II	401,5	134,4	165,0	4,7	97,4	429,6	36,2	379,5	3,3	10,7
1999 III	390,1	122,0	172,4	5,2	90,4	435,2	31,8	388,6	3,3	11,5
1999 IV	397,8	142,6	181,2	4,7	69,3	446,3	32,0	399,2	3,3	11,9
2000 I	433,7	161,6	179,4	5,6	87,2	457,3	35,1	405,9	3,2	13,1
2000 II ^(p)	423,9	165,6	178,8	5,3	74,3	460,0	34,4	410,3	3,5	11,8

3. Julkisyhteisöjen talletukset

	Julkisyhteisöt ²⁾																
	Valtio	Muut julkisyhteisöt															
		Osavaltiohallinto					Paikallishallinto					Sosiaaliturvarahastot					
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1998 III	297,0	156,4	52,7	7,8	44,6	0,1	0,2	47,2	21,7	20,3	3,5	1,6	40,8	14,3	23,7	1,3	1,5
1998 IV	299,4	149,7	53,7	10,1	43,5	0,1	0,1	52,8	25,7	22,3	3,5	1,2	43,1	12,9	28,3	1,1	0,8
1999 I	253,8	133,4	25,6	7,4	17,9	0,1	0,2	52,9	24,1	23,9	3,2	1,7	41,9	14,3	25,6	1,0	1,0
1999 II	254,5	125,0	27,3	8,1	18,9	0,2	0,1	54,4	26,1	24,1	3,4	0,7	47,9	18,2	27,6	1,1	1,0
1999 III	262,0	133,2	27,8	8,7	18,7	0,1	0,2	54,4	24,5	25,4	3,3	1,1	46,6	17,1	27,2	0,9	1,5
1999 IV	280,7	142,0	31,6	10,2	21,1	0,1	0,2	59,0	27,1	27,2	3,4	1,2	48,1	16,0	30,6	0,7	0,7
2000 I	269,8	130,2	28,7	8,3	20,2	0,1	0,1	58,3	25,7	27,5	3,3	1,8	52,6	18,7	31,9	0,7	1,4
2000 II ^(p)	300,4	146,6	32,2	10,5	21,5	0,1	0,1	62,2	28,5	28,4	3,1	2,2	59,3	23,0	32,7	0,5	3,1

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljännessä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Eurojärjestelmä²⁾

		Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset			
		Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		
		1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7
1998	III	78,7	70,4	4,4	3,9	94,0	3,0	89,8	1,2	0,6	0,1	0,5	10,3	9,5	0,4	0,4
	IV	84,4	70,0	13,1	1,2	120,8	2,3	116,2	2,3	0,6	0,1	0,5	12,8	12,1	0,4	0,4
1999	I	108,4	97,1	8,4	2,9	185,4	3,9	178,7	2,9	0,4	0,1	0,3	91,9	89,6	0,4	1,8
	II	191,4	174,7	13,1	3,7	175,2	4,5	166,9	3,8	0,4	0,1	0,3	165,2	162,8	0,2	2,2
	III	108,1	99,0	6,8	2,3	176,2	4,0	168,1	4,1	0,4	0,1	0,3	82,6	80,6	0,4	1,5
	IV	59,6	45,6	10,5	3,5	193,9	5,7	184,4	3,8	0,6	0,1	0,5	43,2	39,8	0,3	3,2
2000	I	92,9	81,8	8,9	2,2	199,7	4,8	189,2	5,7	0,5	0,1	0,4	68,3	66,7	0,2	1,4
	II ⁽⁴⁾	101,0	87,9	10,3	2,7	205,5	4,5	197,1	4,0	0,4	0,1	0,3	85,3	82,8	0,5	2,0

2. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

		Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset			
		Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		
		1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7
1998	III	1 323,6	949,8	68,7	305,1	271,1	66,6	84,1	120,4	57,6	23,0	34,7	1 485,9	1 159,3	34,0	292,7
	IV	1 253,0	890,4	70,1	292,5	272,4	64,5	89,4	118,5	55,2	21,9	33,3	1 501,9	1 139,6	39,2	323,0
1999	I	1 267,3	896,0	61,2	310,1	300,0	71,5	105,5	123,0	58,5	22,3	36,2	1 618,0	1 204,4	70,7	342,9
	II	1 248,3	849,8	63,9	334,5	320,8	78,1	104,5	138,2	75,2	32,5	42,7	1 666,6	1 214,7	63,0	388,9
	III	1 254,4	850,5	64,5	339,4	319,7	87,6	90,0	142,0	77,6	37,7	39,9	1 688,5	1 230,2	62,6	395,7
	IV	1 276,6	862,6	64,7	349,2	340,1	94,1	89,6	156,5	80,1	37,4	42,7	1 773,5	1 278,4	72,0	423,1
2000	I	1 329,1	889,0	66,5	373,6	371,9	108,5	100,5	162,9	98,1	45,9	52,2	1 989,9	1 441,0	71,2	477,7
	II ⁽⁴⁾	1 340,1	908,1	67,1	364,9	417,8	133,7	112,4	171,6	103,2	48,6	54,7	1 953,8	1 400,8	74,3	478,6

3. Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)

		Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset			
		Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		
		1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7
1998	III	1 402,3	1 020,2	73,1	309,0	365,1	69,7	173,8	121,6	58,2	23,0	35,1	1 496,2	1 168,8	34,3	293,1
	IV	1 337,4	960,4	83,3	293,7	393,2	66,8	205,6	120,8	55,8	22,0	33,8	1 514,7	1 151,7	39,6	323,4
1999	I	1 375,7	993,1	69,6	313,0	485,4	75,4	284,2	125,8	58,9	22,4	36,5	1 709,9	1 294,0	71,2	344,7
	II	1 439,7	1 024,5	77,0	338,2	496,0	82,5	271,4	142,0	75,6	32,5	43,0	1 831,8	1 377,5	63,2	391,1
	III	1 362,5	949,5	71,3	341,7	495,9	91,6	258,1	146,1	78,0	37,8	40,2	1 771,1	1 310,8	63,0	397,2
	IV	1 336,2	908,3	75,2	352,8	534,0	99,8	274,0	160,3	80,7	37,5	43,2	1 816,8	1 318,2	72,3	426,3
2000	I	1 422,0	970,8	75,4	375,9	571,6	113,3	289,7	168,6	98,6	46,0	52,6	2 058,2	1 507,7	71,3	479,1
	II ⁽⁴⁾	1 441,1	996,0	77,5	367,6	623,3	138,2	309,5	175,6	103,7	48,7	55,0	2 039,1	1 483,7	74,8	480,6

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Tammikuussa 1999 käyttöön otettujen uusien raportointisääntöjen vuoksi aikasarjoissa on katkos vuoden 1999 ensimmäisenä neljänneksenä.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

4) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

		Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	III	3 310,6	2 932,0	41,1	337,4	234,1	27,1	44,2	32,0	4 889,2	4 736,7	19,7	132,7	95,2	12,7	13,7	11,2
	IV	3 405,4	3 024,3	41,3	339,8	237,7	27,3	50,3	24,5	5 025,5	4 878,3	19,9	127,2	91,2	13,2	13,2	9,7
1999	I	3 875,8	3 452,1	49,1	374,7	263,6	27,1	54,5	29,5	5 002,6	4 850,7	23,7	128,1	89,2	14,2	14,5	10,2
	II	4 109,6	3 710,4	44,7	354,5	252,9	26,8	51,5	23,3	5 059,8	4 898,9	25,7	135,1	97,1	15,0	12,5	10,6
	III	3 836,7	3 430,1	46,0	360,6	253,4	30,0	56,1	21,0	5 061,5	4 901,1	25,8	134,6	95,9	16,3	11,9	10,4
	IV	3 856,5	3 447,8	42,4	366,3	258,1	33,9	54,1	20,2	5 191,3	5 027,2	24,0	140,1	100,8	17,3	11,5	10,5
2000	I	3 924,0	3 488,6	56,3	379,0	261,9	35,0	60,2	21,9	5 232,5	5 058,8	30,1	143,7	103,9	17,2	11,9	10,7
	II ^(p)	4 044,2	3 606,9	52,4	385,0	267,8	37,2	60,3	19,6	5 274,1	5 094,9	28,7	150,6	110,6	16,9	13,0	10,1

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

		Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	III	1 168,8	464,3	127,3	577,2	443,6	47,5	54,1	32,0	330,8	143,1	28,8	158,9	122,3	13,8	11,2	11,6
	IV	1 151,7	455,3	123,5	572,9	438,1	56,1	52,6	26,1	366,4	154,5	33,2	178,6	131,3	22,8	12,1	12,5
1999	I	1 294,0	556,5	128,4	609,2	470,4	52,9	53,1	32,7	415,1	178,1	36,8	200,3	149,2	24,2	12,9	13,9
	II	1 377,5	614,8	134,0	628,7	500,8	39,2	52,3	36,5	454,1	193,5	40,8	219,8	168,8	24,5	11,7	14,8
	III	1 310,8	553,8	130,1	626,9	495,6	43,9	53,5	33,9	458,8	199,8	43,4	215,7	162,0	27,5	11,4	14,8
	IV	1 318,2	539,0	120,9	658,3	526,0	48,8	50,7	32,7	498,5	214,0	46,7	237,8	183,4	27,3	13,0	14,2
2000	I	1 507,7	598,5	155,9	753,3	589,9	64,1	64,5	34,9	550,5	237,0	54,3	259,2	198,5	32,8	12,5	15,4
	II ^(p)	1 483,7	586,5	141,0	756,1	591,7	66,2	61,1	37,2	555,4	235,4	51,9	268,0	204,5	32,3	15,8	15,5

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinaperit

		Velkapaperit								Rahamarkkinaperit							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	III	2 105,7	1 891,4	26,0	188,3	105,3	33,9	33,4	15,8	166,1	147,9	0,6	17,6	15,5	1,0	0,7	0,3
	IV	2 121,3	1 903,5	27,7	190,1	106,6	35,4	33,2	15,0	169,4	155,4	0,6	13,4	11,3	0,9	1,1	0,1
1999	I	2 199,2	1 967,2	26,7	205,3	119,5	35,4	35,2	15,1	185,4	169,8	0,8	14,9	12,6	0,8	1,3	0,2
	II	2 274,3	2 026,7	32,2	215,4	125,8	35,4	37,1	17,0	188,1	170,3	1,4	16,5	13,8	1,1	1,5	0,2
	III	2 334,5	2 079,9	33,8	220,9	127,7	38,5	37,2	17,4	207,4	187,8	1,2	18,4	13,3	2,7	2,2	0,2
	IV	2 369,0	2 108,8	35,2	225,0	128,0	42,4	36,9	17,6	245,4	220,5	1,5	23,4	17,2	3,6	2,3	0,4
2000	I	2 427,8	2 147,0	42,6	238,2	133,1	52,9	33,6	18,6	250,5	226,0	1,7	22,8	14,5	4,6	2,0	1,7
	II ^(p)	2 480,5	2 189,2	40,9	250,4	140,7	57,0	34,0	18,6	263,5	235,2	1,4	26,9	17,6	5,4	2,5	1,4

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Sisältää euron kansalliset ilmentymät.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

		Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
1998	III	3 356,0	-	-	-	-	-	-	-	5 792,7	5 630,4	26,3	136,0	77,7	12,7	42,8	2,9
	IV	3 386,1	-	-	-	-	-	-	-	5 937,5	5 764,0	26,6	147,0	79,0	15,4	48,8	3,8
1999	I	3 865,1	-	-	-	-	-	-	-	5 994,6	5 798,0	20,2	176,4	99,9	18,3	53,7	4,5
	II	4 097,0	-	-	-	-	-	-	-	6 142,3	5 931,4	21,3	189,6	109,0	19,5	57,9	3,2
	III	3 820,5	-	-	-	-	-	-	-	6 204,7	5 984,9	23,3	196,6	106,9	23,9	61,6	4,2
	IV	3 842,3	-	-	-	-	-	-	-	6 364,3	6 132,0	22,3	210,0	114,7	28,3	62,4	4,6
2000	I	3 939,5	-	-	-	-	-	-	-	6 506,2	6 239,9	33,7	232,6	126,4	35,7	63,9	6,7
	II ⁹⁾	4 036,7	-	-	-	-	-	-	-	6 650,1	6 357,1	36,2	256,8	140,2	39,7	68,8	8,1

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

		Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
1998	III	706,8	679,7	7,2	20,0	12,9	2,9	1,4	2,9	1 416,1	1 380,3	10,2	25,6	14,0	7,0	2,3	2,3
	IV	722,4	680,9	17,8	23,6	15,8	3,6	1,8	2,5	1 377,8	1 340,9	10,6	26,3	14,7	8,2	2,3	1,1
1999	I	762,9	727,3	7,8	27,9	18,3	5,6	1,3	2,7	1 418,9	1 386,4	3,9	28,5	15,4	10,2	2,0	0,9
	II	802,1	768,0	6,1	28,0	18,9	5,2	1,1	2,9	1 429,0	1 398,8	3,2	27,0	13,6	10,2	2,1	1,1
	III	829,7	795,7	6,8	27,2	17,8	5,1	1,7	2,6	1 442,7	1 412,5	3,1	27,1	13,0	10,4	2,2	1,6
	IV	829,4	794,8	7,3	27,3	18,2	4,8	2,3	2,0	1 435,3	1 402,8	5,4	27,1	12,7	10,3	1,9	2,2
2000	I	871,2	834,2	11,8	25,3	15,9	5,4	2,4	1,6	1 446,2	1 413,8	4,5	27,9	13,1	10,2	1,5	3,1
	II ⁹⁾	895,8	856,6	12,9	26,2	17,1	4,9	2,7	1,5	1 408,3	1 374,0	5,9	28,3	14,3	9,5	1,8	2,8

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

		Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
1998	III	1 020,2	435,2	83,5	501,5	364,1	67,5	26,7	43,2	380,2	174,7	24,8	180,7	157,6	5,3	11,9	5,9
	IV	960,4	371,8	74,5	514,1	374,7	74,7	26,6	38,1	373,6	147,5	26,9	199,3	172,7	8,3	13,7	4,5
1999	I	993,1	457,8	76,3	459,0	325,1	62,3	27,2	44,4	384,6	134,1	29,1	221,4	193,7	7,7	14,4	5,6
	II	1 024,5	477,0	77,1	470,4	349,8	52,9	26,2	41,6	417,3	139,3	34,8	243,1	212,6	8,0	16,3	6,3
	III	949,5	428,1	78,4	442,9	320,3	54,1	28,3	40,2	413,6	143,4	36,9	233,3	198,8	10,8	18,0	5,8
	IV	908,3	388,8	74,9	444,5	323,3	53,9	30,0	37,4	431,4	138,3	39,6	253,5	217,0	11,1	18,8	6,7
2000	I	970,8	426,3	90,4	454,0	322,2	58,0	33,2	40,6	455,1	145,6	40,0	269,6	229,6	13,7	20,0	6,3
	II ⁹⁾	996,0	450,5	92,8	452,7	318,0	58,7	32,3	43,7	449,0	138,5	39,3	271,2	229,7	13,8	20,8	6,8

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

		Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
1998	III	69,7	20,3	-4,3	53,7	39,7	5,2	1,0	7,8	290,2	41,5	31,5	217,2	161,1	30,1	4,4	21,6
	IV	66,8	19,6	5,6	41,5	28,1	4,9	0,8	7,6	321,2	48,1	31,0	242,1	182,2	35,7	4,2	19,8
1999	I	75,4	19,5	5,6	50,3	35,0	5,3	0,9	9,1	409,7	52,4	30,9	326,4	255,1	37,2	4,3	29,7
	II	82,5	21,7	6,2	54,6	39,1	5,6	1,2	8,8	413,1	66,9	33,0	313,2	248,7	37,1	4,9	22,5
	III	91,6	34,0	6,1	51,5	38,1	5,9	1,0	6,5	403,7	80,6	30,9	292,2	237,4	33,5	4,5	16,8
	IV	99,8	38,0	7,2	54,5	39,5	6,9	1,0	7,1	433,0	91,2	31,4	310,4	253,3	34,4	4,7	18,1
2000	I	113,3	43,6	7,0	62,8	49,0	6,6	1,4	5,8	456,4	94,4	28,5	333,4	278,8	34,3	6,1	14,2
	II ⁹⁾	138,2	48,5	12,4	77,4	62,7	6,4	1,7	6,6	483,2	94,2	29,0	360,0	307,4	33,2	5,1	14,3

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

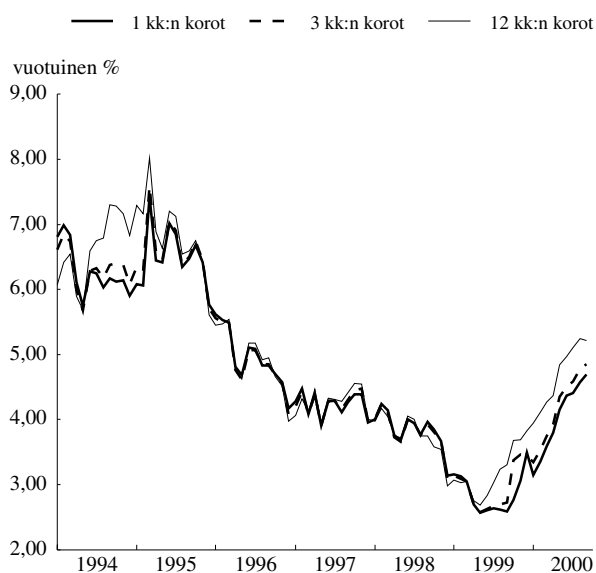
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli -talletukset ^{2, 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset	3 kk:n talletukset
	1	2	3	4	5	6	7
1995	5,62	6,51	6,59	6,68	6,86	6,04	1,23
1996	4,04	4,95	4,92	4,89	4,93	5,51	0,57
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22
1999 syys	2,43	2,58	2,73	3,11	3,30	5,57	0,10
loka	2,50	2,76	3,38	3,46	3,68	6,18	0,25
marras	2,94	3,06	3,47	3,48	3,69	6,10	0,30
joulu	3,04	3,49	3,44	3,51	3,83	6,13	0,33
2000 tammi	3,04	3,15	3,34	3,56	3,95	6,04	0,15
helmi	3,28	3,36	3,54	3,73	4,11	6,10	0,13
maalis	3,51	3,59	3,75	3,94	4,27	6,20	0,14
huhti	3,69	3,80	3,93	4,09	4,37	6,31	0,12
touko	3,92	4,15	4,35	4,53	4,84	6,75	0,10
kesä	4,29	4,37	4,50	4,68	4,96	6,79	0,13
heinä	4,31	4,41	4,58	4,84	5,11	6,73	0,22
elo	4,42	4,57	4,78	5,01	5,25	6,69	0,32
syys	4,59	4,70	4,85	5,04	5,22	6,67	0,41
2000 syys 1.	4,60	4,66	4,83	5,04	5,26	6,67	0,40
8.	4,64	4,71	4,86	5,09	5,29	6,66	0,40
15.	4,53	4,65	4,81	5,01	5,20	6,66	0,39
22.	4,12	4,68	4,81	4,98	5,12	6,66	0,39
29.	4,91	4,79	5,00	5,06	5,20	6,81	0,54

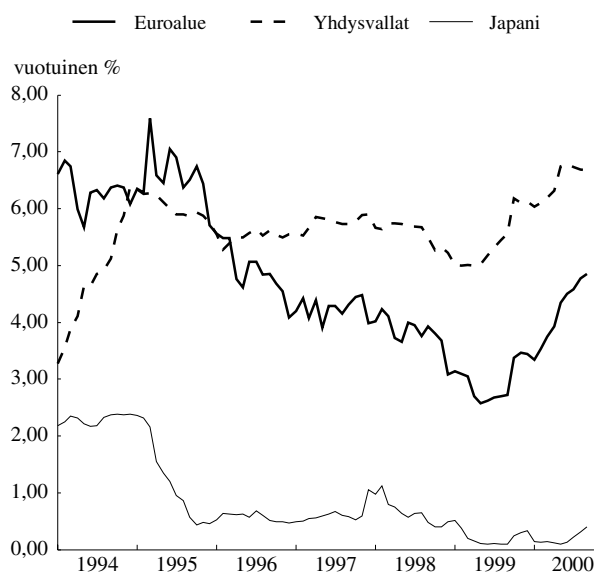
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korvoja koskevia tietoja joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja sitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

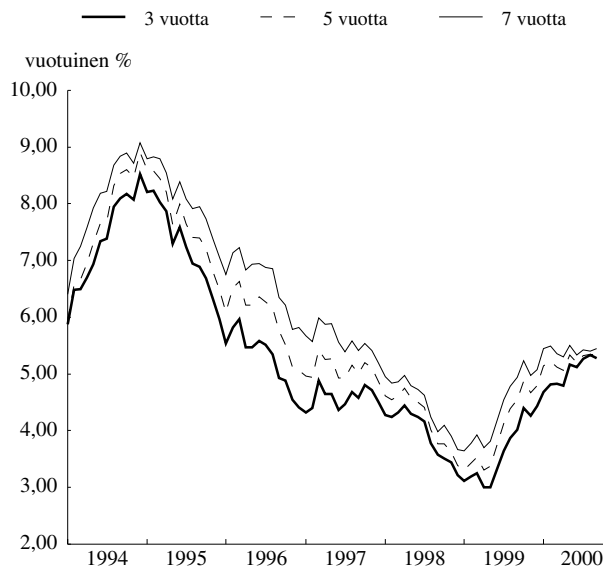
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
1995	5,69	5,97	6,48	7,06	8,73	6,69	3,32
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
1999 syys	3,66	4,02	4,55	4,94	5,24	5,91	1,75
loka	4,07	4,40	4,87	5,23	5,47	6,10	1,78
marras	3,99	4,27	4,67	4,97	5,18	6,03	1,81
joulu	4,18	4,43	4,79	5,07	5,30	6,26	1,73
2000 tammi	4,38	4,68	5,14	5,44	5,70	6,66	1,71
helmi	4,55	4,82	5,23	5,49	5,66	6,52	1,83
maalis	4,59	4,83	5,12	5,35	5,49	6,26	1,81
huhti	4,58	4,79	5,06	5,30	5,41	6,00	1,75
touko	5,00	5,16	5,34	5,51	5,52	6,42	1,71
kesä	5,02	5,12	5,19	5,33	5,35	6,10	1,69
heinä	5,19	5,27	5,32	5,43	5,45	6,04	1,72
elo	5,28	5,34	5,35	5,40	5,40	5,83	1,77
syys	5,22	5,28	5,33	5,44	5,47	5,80	1,88
2000 syys 1.	5,24	5,29	5,31	5,39	5,39	5,72	1,95
8.	5,30	5,35	5,40	5,49	5,48	5,74	1,85
15.	5,20	5,26	5,34	5,47	5,51	5,85	1,88
22.	5,11	5,19	5,24	5,39	5,44	5,84	1,86
29.	5,17	5,21	5,25	5,38	5,42	5,78	1,84

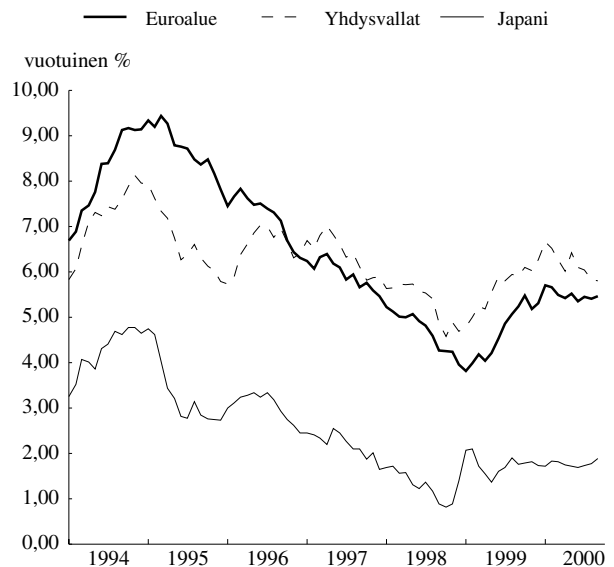
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

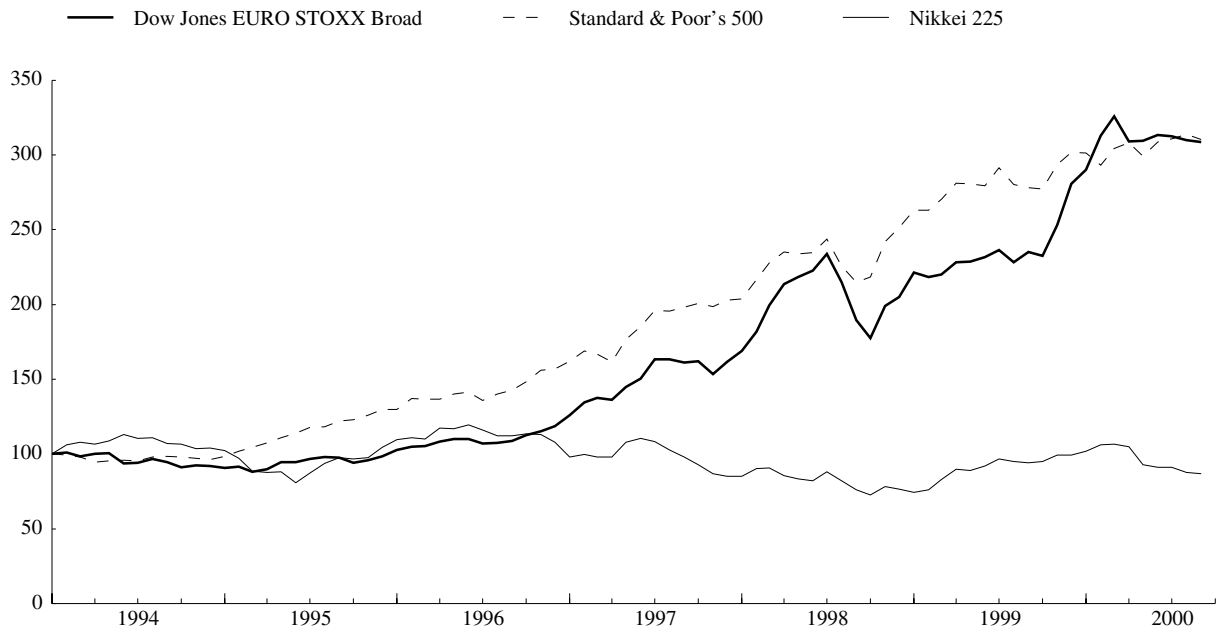
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani		
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit													
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito			Standard & Poor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
1995	130,5	1 388,1	150,6	127,9	141,1	131,2	117,0	124,5	146,0	132,3	161,9	166,4	542,2	17 363,4		
1996	151,6	1 657,5	181,1	146,8	180,6	159,5	129,9	134,7	150,0	166,3	202,4	230,2	671,2	21 061,7		
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,4	301,8	873,9	18 373,4		
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,1	487,7	348,6	1 085,3	15 338,4		
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,0	718,8	392,8	1 327,8	16 829,9		
1999	syys	325,9	3 772,8	294,3	257,5	328,7	312,3	289,8	297,8	480,8	296,1	683,3	383,3	1 318,2	17 532,8	
	loka	322,4	3 742,6	282,7	253,2	321,5	295,4	290,9	294,4	489,0	281,9	695,7	395,5	1 312,6	17 697,9	
	marras	351,2	4 160,0	294,9	265,0	333,2	305,7	310,3	314,7	589,9	297,4	836,2	427,1	1 391,6	18 440,3	
	joulu	389,1	4 590,1	334,6	288,4	327,7	307,4	318,6	366,0	755,7	311,7	1 051,7	398,2	1 429,0	18 430,6	
2000	tammi	402,4	4 714,7	338,2	296,9	319,8	300,6	318,9	379,8	836,4	310,1	1 143,2	366,6	1 427,5	18 905,6	
	helmi	433,8	5 090,6	309,3	308,1	307,6	299,7	313,6	396,4	989,4	346,4	1 423,7	371,3	1 388,4	19 700,9	
	maalis	452,1	5 317,1	302,5	316,1	305,4	310,5	325,4	402,7	1 070,1	374,6	1 496,0	377,8	1 442,2	19 823,0	
	huhti	428,6	5 149,1	306,8	293,7	313,3	329,1	339,0	382,2	957,4	353,9	1 236,7	411,1	1 459,7	19 517,7	
	touko	429,4	5 174,7	304,2	294,5	322,3	353,1	340,0	388,0	1 004,4	356,4	1 135,1	435,5	1 416,7	17 222,5	
	kesä	434,7	5 274,2	274,6	294,8	326,1	349,8	350,0	385,4	1 052,1	349,7	1 149,7	456,4	1 462,0	16 969,3	
	heinä	433,8	5 227,8	283,1	297,8	328,2	345,7	360,4	384,3	1 044,6	333,9	1 083,0	502,2	1 472,1	16 961,1	
	elo	429,9	5 152,0	290,0	301,3	331,1	363,1	375,9	380,3	982,6	334,1	951,6	545,8	1 485,5	16 329,9	
	syys	428,1	5 132,9	280,3	298,7	329,5	376,4	371,4	371,8	1 015,4	335,1	910,2	553,4	1 470,6	16 170,4	
2000	syys	1.	443,5	5 298,6	292,0	312,4	337,2	370,4	375,1	388,0	1 099,4	341,7	974,7	552,4	1 520,8	16 739,8
		8.	437,7	5 229,0	287,1	306,5	328,5	381,6	379,2	383,7	1 047,5	336,9	952,6	536,8	1 494,5	16 501,6
		15.	431,6	5 199,1	279,9	301,0	324,9	383,8	372,2	376,4	1 038,9	336,7	921,0	553,3	1 465,8	16 213,3
		22.	411,7	4 945,4	273,3	286,8	329,0	368,9	362,7	354,8	938,2	330,0	841,7	557,3	1 448,7	15 818,3
		29.	411,3	4 915,2	270,0	285,5	333,3	358,3	371,8	354,2	906,4	332,6	841,7	569,6	1 436,5	15 747,3

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittaiset tiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

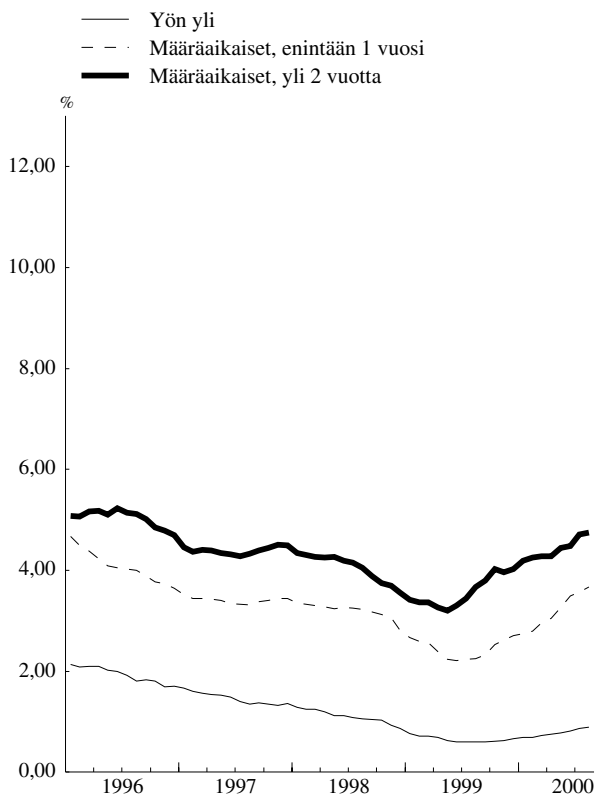
Pankkien luotto- ja talletuskorot

(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot			
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet	
		1	Enintään 1 vuosi 2	Enintään 2 vuotta 3	Yli 2 vuotta 4	Enintään 3 kk 5	Yli 3 kk 6	Enintään 1 vuosi 7	Yli 1 vuosi 8	Kulutus- luotot 9
1997	1,46	3,41	3,63	4,40	2,80	3,09	7,59	6,64	10,61	6,63
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,74	5,80	10,05	5,87
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,66	5,10	9,38	5,29
1999										
elo	0,60	2,25	2,26	3,67	2,00	2,73	5,42	5,16	9,31	5,47
syys	0,60	2,32	2,32	3,79	1,99	2,80	5,38	5,19	9,29	5,53
loka	0,61	2,52	2,52	4,03	2,00	2,93	5,58	5,55	9,36	5,79
marras	0,63	2,62	2,62	3,97	2,02	3,01	5,74	5,54	9,36	5,77
joulu	0,67	2,70	2,71	4,02	2,04	3,05	5,82	5,51	9,38	5,80
2000										
tammi	0,69	2,74	2,74	4,19	2,05	3,18	5,92	5,74	9,51	6,03
helmi	0,70	2,80	2,81	4,25	2,06	3,18	6,01	5,85	9,52	6,13
maalis	0,72	2,96	2,96	4,28	2,07	3,33	6,08	5,85	9,54	6,10
huhti	0,76	3,05	3,05	4,27	2,09	3,44	6,25	5,99	9,62	6,12
touko	0,77	3,26	3,26	4,45	2,12	3,65	6,41	6,16	9,70	6,30
kesä	0,82	3,49	3,49	4,48	2,15	3,87	6,56	6,23	9,81	6,34
heinä	0,87	3,57	3,57	4,71	2,32	3,94	6,77	6,37	9,92	6,46
elo	0,89	3,67	3,67	4,75	2,35	4,06	6,81	6,44	9,96	6,51

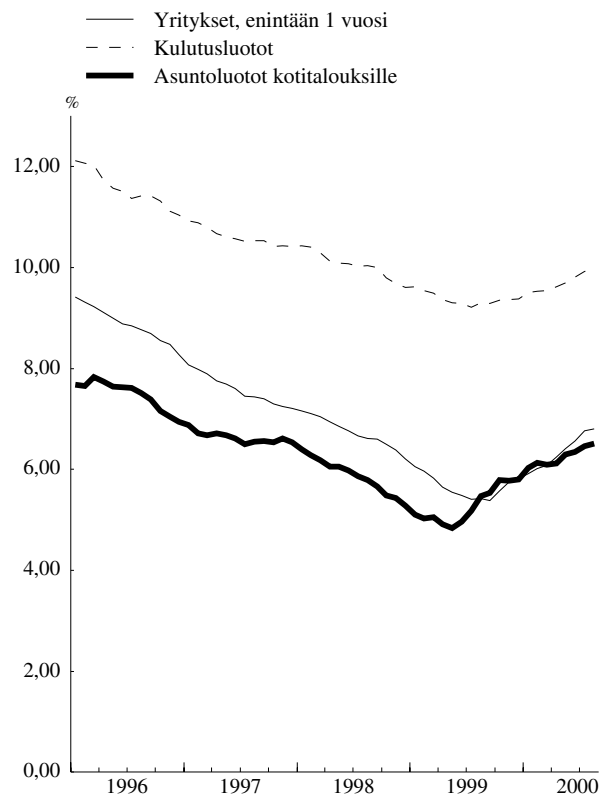
Talletuskorot

(kuukausittain)

Luottokorot

(kuukausittain)

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan^{1), 2)}

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset³⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	209,8	212,1	-2,3	563,5	203,3	205,9	-2,6	536,0	6,5	6,2
	elo	181,8	164,7	17,2	581,7	175,0	159,0	16,0	552,1	6,8	5,6
	syys	192,1	188,2	4,0	585,5	185,0	183,3	1,7	553,1	7,1	4,8
	loka	198,3	189,9	8,4	596,1	192,3	182,9	9,4	563,1	6,0	7,0
	marras	195,0	176,6	18,4	615,0	187,6	169,9	17,7	580,6	7,5	6,7
	joulu	171,4	169,2	2,2	618,2	162,6	163,5	-0,8	579,9	8,7	5,7
2000	tammi	250,7	265,5	-14,9	599,3	239,3	255,2	-16,0	562,0	11,4	10,3
	helmi	252,5	239,1	13,5	613,6	239,9	230,0	9,9	572,0	12,6	9,0
	maalis	269,7	248,7	21,0	633,6	257,5	239,5	18,0	590,8	12,2	9,2
	huhti	251,6	249,7	1,9	635,4	239,5	238,5	1,0	590,7	12,1	11,1
	touko	277,4	261,3	16,1	653,3	266,3	250,7	15,6	608,8	11,1	10,6
	kesä	256,1	256,9	-0,7	653,9	242,2	246,3	-4,1	605,1	14,0	10,6
	heinä	286,2	279,4	6,8	663,1	269,2	265,2	4,0	610,2	17,0	14,2

2. Pitkäaikaiset³⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	130,0	88,5	41,5	5 773,2	120,9	78,3	42,6	5 353,0	9,1	10,2
	elo	70,7	49,6	21,1	5 800,0	62,3	43,9	18,4	5 372,1	8,5	5,7
	syys	138,7	75,2	63,5	5 862,2	123,7	67,2	56,5	5 428,8	15,0	8,0
	loka	116,5	75,1	41,4	5 909,2	107,3	69,4	37,9	5 467,8	9,2	5,7
	marras	104,7	78,6	26,1	5 941,7	94,8	71,9	22,9	5 490,8	9,9	6,7
	joulu	77,1	110,7	-33,6	5 914,4	70,5	97,1	-26,6	5 462,0	6,6	13,6
2000	tammi	110,4	98,7	11,7	5 933,6	101,7	91,0	10,7	5 476,7	8,7	7,7
	helmi	123,1	70,1	53,0	5 986,9	111,0	62,1	48,9	5 526,0	12,1	8,0
	maalis	128,6	93,6	35,0	6 034,5	115,2	83,8	31,4	5 559,4	13,4	9,9
	huhti	110,8	76,2	34,7	6 079,1	100,6	67,5	33,1	5 592,2	10,2	8,7
	touko	124,4	85,1	39,4	6 114,5	112,2	74,5	37,7	5 633,5	12,2	10,6
	kesä	99,9	60,1	39,8	6 152,6	89,9	53,0	36,9	5 671,8	10,0	7,0
	heinä	118,9	81,4	37,6	6 190,2	97,9	75,9	22,1	5 689,0	21,0	5,5

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuolelutukset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	339,8	300,6	39,2	6 336,7	324,2	284,2	40,0	5 889,0	15,6	16,4
	elo	252,6	214,3	38,3	6 381,8	237,3	202,9	34,3	5 924,2	15,3	11,4
	syys	330,8	263,3	67,5	6 447,7	308,7	250,5	58,2	5 981,9	22,2	12,8
	loka	314,8	265,0	49,8	6 505,3	299,7	252,3	47,4	6 030,9	15,2	12,7
	marras	299,8	255,3	44,5	6 556,7	282,4	241,9	40,5	6 071,4	17,4	13,4
	joulu	248,5	279,9	-31,4	6 532,6	233,1	260,6	-27,4	6 042,0	15,4	19,4
2000	tammi	361,1	364,2	-3,2	6 532,9	341,0	346,2	-5,2	6 038,7	20,1	18,0
	helmi	375,6	309,2	66,4	6 600,5	350,9	292,1	58,8	6 098,0	24,7	17,1
	maalis	398,3	342,3	56,0	6 668,1	372,7	323,3	49,4	6 150,2	25,6	19,0
	huhti	362,4	325,8	36,6	6 714,4	340,1	306,0	34,1	6 182,9	22,3	19,8
	touko	401,8	346,4	55,4	6 767,7	378,5	325,2	53,3	6 242,3	23,3	21,2
	kesä	356,1	316,9	39,1	6 806,4	332,1	299,3	32,8	6 276,9	24,0	17,6
	heinä	405,1	360,8	44,3	6 853,3	367,1	341,1	26,1	6 299,2	38,0	19,7

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Nettoluvut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun tai muiden tarkistusten vuoksi.

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuoletuksot (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuoletuksot (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,3	27,5	1999 heinä
1,2	29,6	elo
2,3	32,3	28,0	18,6	9,4	31,7	591,3	566,8	24,5	584,8	syys
-1,0	33,0	loka
0,8	34,4	marras
3,0	38,2	21,8	20,0	1,8	34,6	564,4	536,3	28,0	614,5	joulu
1,1	37,3	2000 tammi
3,6	41,6	helmi
3,0	42,8	32,6	32,0	0,6	36,8	769,3	756,8	12,5	627,6	maalis
0,9	44,7	huhti
0,5	44,5	touko
3,4	48,7	37,3	31,0	6,3	43,0	785,3	766,5	18,8	648,2	kesä
2,8	52,9	heinä

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuoletuksot (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuoletuksot (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
-1,1	420,1	1999 heinä
2,7	428,0	elo
7,0	433,4	63,7	12,5	51,1	566,3	370,5	201,9	168,6	5 995,0	syys
3,5	441,3	loka
3,2	450,9	marras
-7,0	452,4	49,4	21,4	27,9	594,5	322,0	259,9	62,1	6 056,6	joulu
1,0	457,0	2000 tammi
4,1	460,9	helmi
3,5	475,1	65,7	21,4	44,3	639,0	393,6	258,2	135,4	6 198,4	maalis
1,5	486,8	huhti
1,7	481,0	touko
2,9	480,8	44,4	23,7	20,7	659,8	347,2	218,7	128,5	6 331,6	kesä
15,5	501,2	heinä

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuoletuksot (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuoletuksot (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
-0,8	447,7	1999 heinä
3,9	457,6	elo
9,3	465,8	91,7	31,1	60,6	597,9	961,8	768,7	193,1	6 579,9	syys
2,5	474,4	loka
4,0	485,3	marras
-4,0	490,6	71,2	41,5	29,7	629,1	886,3	796,2	90,1	6 671,1	joulu
2,1	494,3	2000 tammi
7,7	502,5	helmi
6,6	517,9	98,3	53,4	44,9	675,8	1 162,9	1 015,0	147,8	6 826,0	maalis
2,5	531,5	huhti
2,1	525,5	touko
6,3	529,5	81,7	54,7	27,0	702,8	1 132,5	985,2	147,3	6 979,7	kesä
18,3	554,1	heinä

3) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pidempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritely.

4) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	536,0	178,8	6,8	60,9	286,5	3,0
	elo	552,1	191,3	7,0	62,3	288,7	2,8
	syys	553,1	200,6	6,8	64,6	278,6	2,5	31,7	11,2	12,0	7,3
	loka	563,1	213,8	6,6	66,1	273,6	3,0
	marras	580,6	237,2	6,4	67,5	266,0	3,5
	joulu	579,9	248,6	5,7	66,5	254,4	4,8	34,6	14,4	12,1	6,3
2000	tammi	562,0	229,1	6,2	66,1	257,1	3,5
	helmi	572,0	240,2	6,2	65,8	256,7	3,0
	maalis	590,8	250,9	6,0	66,7	264,6	2,6	36,8	15,5	11,9	8,1
	huhti	590,7	245,7	5,8	72,2	264,1	2,8
	touko	608,8	259,8	5,1	76,0	265,7	2,2
	kesä	605,1	259,2	3,5	76,1	264,0	2,2	43,0	18,7	11,7	10,8
	heinä	610,2	264,9	3,8	78,0	260,6	2,9

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	5 353,0	1 932,6	171,1	194,3	2 960,9	94,1
	elo	5 372,1	1 938,3	172,4	194,4	2 972,9	94,0
	syys	5 428,8	1 964,2	180,3	195,7	2 993,6	94,9	566,3	153,3	75,9	101,1
	loka	5 467,8	1 983,7	183,1	199,0	3 008,4	93,7
	marras	5 490,8	1 993,9	190,6	198,4	3 013,7	94,2
	joulu	5 462,0	1 976,7	192,4	197,0	3 001,7	94,1	594,5	159,2	81,8	113,9
2000	tammi	5 476,7	1 984,5	191,6	192,1	3 014,2	94,3
	helmi	5 526,0	2 003,7	193,6	192,5	3 041,2	95,1
	maalis	5 559,4	2 021,7	195,3	195,9	3 050,6	95,9	639,0	176,9	89,1	128,2
	huhti	5 592,2	2 042,2	196,6	202,0	3 054,5	96,9
	touko	5 633,5	2 066,2	200,1	204,8	3 064,3	98,1
	kesä	5 671,8	2 076,1	205,0	211,5	3 081,5	97,8	659,8	185,1	93,0	136,4
	heinä	5 689,0	2 081,2	211,9	218,4	3 078,6	98,9

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	5 889,0	2 111,4	177,9	255,2	3 247,3	97,2
	elo	5 924,2	2 129,7	179,4	256,7	3 261,7	96,8
	syys	5 981,9	2 164,8	187,1	260,3	3 272,3	97,4	597,9	164,5	87,9	108,4
	loka	6 030,9	2 197,5	189,7	265,1	3 282,0	96,6
	marras	6 071,4	2 231,1	197,0	265,8	3 279,7	97,7
	joulu	6 042,0	2 225,3	198,1	263,5	3 256,1	98,9	629,1	173,6	93,9	120,2
2000	tammi	6 038,7	2 213,6	197,8	258,2	3 271,4	97,7
	helmi	6 098,0	2 244,0	199,8	258,3	3 297,8	98,1
	maalis	6 150,2	2 272,6	201,3	262,6	3 315,1	98,6	675,8	192,4	101,0	136,3
	huhti	6 182,9	2 287,9	202,4	274,3	3 318,7	99,6
	touko	6 242,3	2 325,9	205,2	280,8	3 330,0	100,3
	kesä	6 276,9	2 335,3	208,5	287,6	3 345,5	100,0	702,8	203,9	104,7	147,2
	heinä	6 299,2	2 346,1	215,7	296,4	3 339,2	101,9

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokituksen: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	1999 heinä
0,3	0,6	0,3	584,8	211,8	18,8	71,9	279,0	3,1	0,3	elo
.	syys
0,3	0,6	0,8	614,5	263,0	17,8	72,8	254,7	5,5	0,8	loka
.	marras
.	joulu
.	2000 tammi
0,2	0,3	0,7	627,6	266,4	17,9	74,9	264,8	3,0	0,7	helmi
.	maalis
.	huhti
0,2	0,4	1,2	648,2	278,0	15,2	86,9	264,2	2,6	1,2	touko
.	kesä
.	heinä

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	1999 heinä
82,7	29,2	124,1	5 995,0	2 117,4	256,2	296,8	3 076,4	124,1	124,1	elo
.	syys
.	loka
86,6	29,1	124,0	6 056,6	2 135,9	274,2	310,9	3 088,3	123,3	124,0	marras
.	joulu
.	2000 tammi
93,5	30,0	121,3	6 198,4	2 198,6	284,4	324,0	3 144,1	125,9	121,3	helmi
.	maalis
.	huhti
96,6	29,9	118,7	6 331,6	2 261,2	298,0	347,9	3 178,1	127,7	118,7	touko
.	kesä
.	heinä

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
.	1999 heinä
83,1	29,8	124,3	6 579,9	2 329,2	275,0	368,7	3 355,3	127,3	124,3	elo
.	syys
.	loka
86,9	29,8	124,8	6 671,1	2 398,9	292,0	383,7	3 343,0	128,7	124,8	marras
.	joulu
.	2000 tammi
93,7	30,3	122,0	6 826,0	2 465,0	302,3	398,9	3 408,8	128,9	122,0	helmi
.	maalis
.	huhti
96,8	30,3	119,9	6 979,7	2 539,2	313,2	434,8	3 442,3	130,3	119,9	touko
.	kesä
.	heinä

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	203,3	110,9	1,7	42,5	46,9	1,4
	elo	175,0	92,3	2,0	35,8	43,8	1,1
	syys	185,0	105,1	1,2	37,8	40,0	0,8	28,0	9,7	10,6	6,7
	loka	192,3	107,3	1,5	41,3	40,7	1,5
	marras	187,6	117,7	1,2	33,7	33,0	2,0
	joulu	162,6	117,9	0,9	23,0	18,5	2,3	21,8	9,6	6,9	4,2
2000	tammi	239,3	154,7	2,1	40,0	41,2	1,3
	helmi	239,9	155,4	1,9	44,2	37,0	1,4
	maalis	257,5	169,9	1,7	45,0	40,0	0,9	32,6	14,0	10,2	7,5
	huhti	239,5	141,4	2,0	51,3	43,4	1,4
	touko	266,3	175,8	1,6	52,9	34,6	1,4
	kesä	242,2	159,9	2,1	46,5	32,7	1,0	37,3	16,4	9,3	10,0
	heinä	269,2	167,6	2,0	56,5	41,4	1,8

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	120,9	35,5	8,3	8,8	67,2	1,1
	elo	62,3	27,6	2,2	1,7	30,5	0,2
	syys	123,7	55,7	9,6	3,9	53,0	1,4	63,7	21,3	9,8	22,2
	loka	107,3	49,8	4,4	5,5	46,5	1,0
	marras	94,8	45,3	9,1	3,0	36,1	1,3
	joulu	70,5	39,3	4,6	1,6	23,5	1,5	49,4	13,7	7,8	15,9
2000	tammi	101,7	41,5	2,0	0,1	57,3	0,8
	helmi	111,0	49,8	3,6	3,9	51,7	2,0
	maalis	115,2	51,8	3,3	4,6	53,7	1,7	65,7	24,0	9,7	17,9
	huhti	100,6	46,2	3,5	7,5	41,6	1,9
	touko	112,2	53,5	5,2	4,4	47,6	1,5
	kesä	89,9	36,3	9,3	8,4	35,6	0,4	44,4	15,6	6,3	15,1
	heinä	97,9	43,6	8,5	9,2	34,6	2,1

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	heinä	324,2	146,4	10,0	51,3	114,1	2,4
	elo	237,3	119,9	4,2	37,5	74,3	1,4
	syys	308,7	160,8	10,9	41,8	93,0	2,2	91,7	31,0	20,4	28,9
	loka	299,7	157,1	5,9	46,9	87,2	2,5
	marras	282,4	163,0	10,3	36,6	69,2	3,3
	joulu	233,1	157,2	5,5	24,6	42,1	3,8	71,2	23,4	14,8	20,1
2000	tammi	341,0	196,2	4,1	40,1	98,4	2,1
	helmi	350,9	205,3	5,5	48,1	88,6	3,4
	maalis	372,7	221,7	5,0	49,6	93,7	2,7	98,3	38,0	19,9	25,4
	huhti	340,1	187,6	5,4	58,8	85,0	3,4
	touko	378,5	229,2	6,8	57,3	82,3	2,9
	kesä	332,1	196,2	11,5	54,9	68,3	1,4	81,7	32,0	15,6	25,1
	heinä	367,1	211,1	10,5	65,7	76,0	3,9

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokituksen: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999	
0,3	0,5	0,2	591,3	318,0	15,4	122,9	131,0	3,8	0,2	heinä	
.	elo	
0,2	0,2	0,7	564,4	352,6	10,6	102,2	92,4	5,8	0,7	syys	
.	loka	
.	marras	
0,2	0,2	0,6	769,3	494,0	15,8	136,7	118,3	3,9	0,6	joulu	
.	2000	
0,1	0,3	1,1	785,3	493,5	15,1	160,6	110,9	4,1	1,1	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
.	touko	
.	kesä	
.	heinä	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999	
5,0	2,1	3,2	370,5	140,1	30,0	36,7	155,8	4,8	3,2	heinä	
.	elo	
6,6	1,0	4,3	322,0	148,2	25,9	26,0	112,8	4,8	4,3	syys	
.	loka	
.	marras	
9,5	1,9	2,6	393,6	167,2	18,7	26,6	172,1	6,4	2,6	joulu	
.	2000	
4,5	1,5	1,4	347,2	151,5	24,2	35,4	129,3	5,3	1,4	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
.	touko	
.	kesä	
.	heinä	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999	
5,4	2,6	3,5	961,8	458,1	45,4	159,5	286,8	8,5	3,5	heinä	
.	elo	
6,8	1,1	5,0	886,3	500,7	36,5	128,2	205,2	10,7	5,0	syys	
.	loka	
.	marras	
9,7	2,1	3,1	1 162,9	661,2	34,5	163,3	290,4	10,3	3,1	joulu	
.	2000	
4,7	1,8	2,5	1 132,5	645,1	39,3	196,0	240,2	9,5	2,5	tammi	
.	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
.	touko	
.	kesä	
.	heinä	

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 heinä	-2,6	5,2	-0,1	2,3	-10,1	0,1	
elo	16,0	12,3	0,2	1,4	2,3	-0,3	
syys	1,7	9,9	-0,1	2,3	-10,1	-0,3	9,4	3,1	3,5	2,4	
loka	9,4	12,7	-0,2	1,5	-5,0	0,4	
marras	17,7	23,5	-0,3	1,4	-7,6	0,6	
joulu	-0,8	10,9	-0,4	-0,9	-11,6	1,3	1,8	2,8	-0,3	-1,3	
2000 tammi	-16,0	-18,0	0,6	-0,4	2,0	-0,2	
helmi	9,9	11,0	0,0	-0,3	-0,5	-0,4	
maalis	18,0	9,9	-0,3	0,8	7,9	-0,4	0,6	0,5	-0,7	1,5	
huhti	1,0	-4,1	-0,1	5,5	-0,4	0,1	
touko	15,6	12,7	-0,7	3,7	0,5	-0,6	
kesä	-4,1	-2,9	0,5	0,1	-1,7	0,0	6,3	3,2	-0,2	2,7	
heinä	4,0	4,6	0,3	1,9	-3,4	0,7	

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 heinä	42,6	5,0	4,9	6,6	25,7	0,5	
elo	18,4	5,2	1,3	0,0	12,0	-0,1	
syys	56,5	25,9	7,6	1,3	20,7	0,9	51,1	17,1	7,1	20,1	
loka	37,9	18,2	2,8	3,4	14,8	-1,3	
marras	22,9	9,6	7,5	0,0	5,3	0,5	
joulu	-26,6	-15,4	1,9	-1,1	-11,9	0,0	27,9	5,6	6,0	12,8	
2000 tammi	10,7	4,2	-0,9	-5,4	12,6	0,2	
helmi	48,9	18,7	2,0	0,4	27,0	0,8	
maalis	31,4	16,7	1,4	3,0	9,5	0,9	44,3	17,6	7,3	14,4	
huhti	33,1	20,3	1,1	6,2	4,6	0,9	
touko	37,7	22,9	3,7	2,7	7,2	1,3	
kesä	36,9	7,6	7,4	6,7	15,5	-0,3	20,7	8,3	3,8	8,2	
heinä	22,1	9,4	6,9	7,5	-2,9	1,2	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999 heinä	40,0	10,2	4,7	8,8	15,6	0,6	
elo	34,3	17,5	1,5	1,4	14,3	-0,4	
syys	58,2	35,8	7,5	3,6	10,6	0,6	60,6	20,2	10,6	22,5	
loka	47,4	31,0	2,6	4,8	9,8	-0,8	
marras	40,5	33,1	7,3	1,4	-2,3	1,1	
joulu	-27,4	-4,5	1,4	-2,0	-23,6	1,2	29,7	8,4	5,7	11,5	
2000 tammi	-5,2	-13,8	-0,2	-5,8	14,6	-0,1	
helmi	58,8	29,7	2,0	0,1	26,6	0,4	
maalis	49,4	26,6	1,2	3,8	17,3	0,5	44,9	18,1	6,6	16,0	
huhti	34,1	16,1	1,1	11,7	4,2	1,1	
touko	53,3	35,6	3,0	6,4	7,6	0,7	
kesä	32,8	4,7	7,9	6,7	13,8	-0,3	27,0	11,5	3,6	10,9	
heinä	26,1	14,0	7,2	9,4	-6,4	1,9	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokituksen: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999	
0,0	0,3	0,1	24,5	30,5	3,4	8,4	-17,9	-0,1	0,1	heinä	
.	elo	
0,0	0,0	0,6	28,0	49,9	-1,2	0,6	-24,2	2,3	0,6	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
.	2000	
-0,1	-0,3	-0,2	12,5	3,3	-0,3	1,7	9,3	-1,4	-0,2	tammi	
.	helmi	
0,0	0,1	0,5	18,8	8,9	-0,5	11,9	-1,7	-0,3	0,5	maalis	
.	huhti	
.	touko	
.	kesä	
.	heinä	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999	
4,6	1,8	0,4	168,6	53,3	20,9	28,0	62,9	3,1	0,4	heinä	
.	elo	
3,9	-0,1	-0,3	62,1	18,1	18,2	15,1	12,0	-0,9	-0,3	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
.	2000	
7,0	0,9	-2,9	135,4	57,2	9,8	12,4	56,1	2,7	-2,9	tammi	
.	helmi	
3,1	-0,1	-2,6	128,5	59,0	16,1	23,8	30,4	1,8	-2,6	maalis	
.	huhti	
.	touko	
.	kesä	
.	heinä	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999	
4,6	2,1	0,6	193,1	83,7	24,3	36,4	45,1	3,0	0,6	heinä	
.	elo	
3,9	-0,1	0,2	90,1	68,0	17,0	15,7	-12,2	1,4	0,2	syys	
.	loka	
.	marras	
.	joulu	
.	2000	
6,9	0,6	-3,1	147,8	60,6	9,5	14,1	65,4	1,3	-3,1	tammi	
.	helmi	
3,1	0,0	-2,1	147,3	67,9	15,6	35,8	28,7	1,4	-2,1	maalis	
.	huhti	
.	touko	
.	kesä	
.	heinä	

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

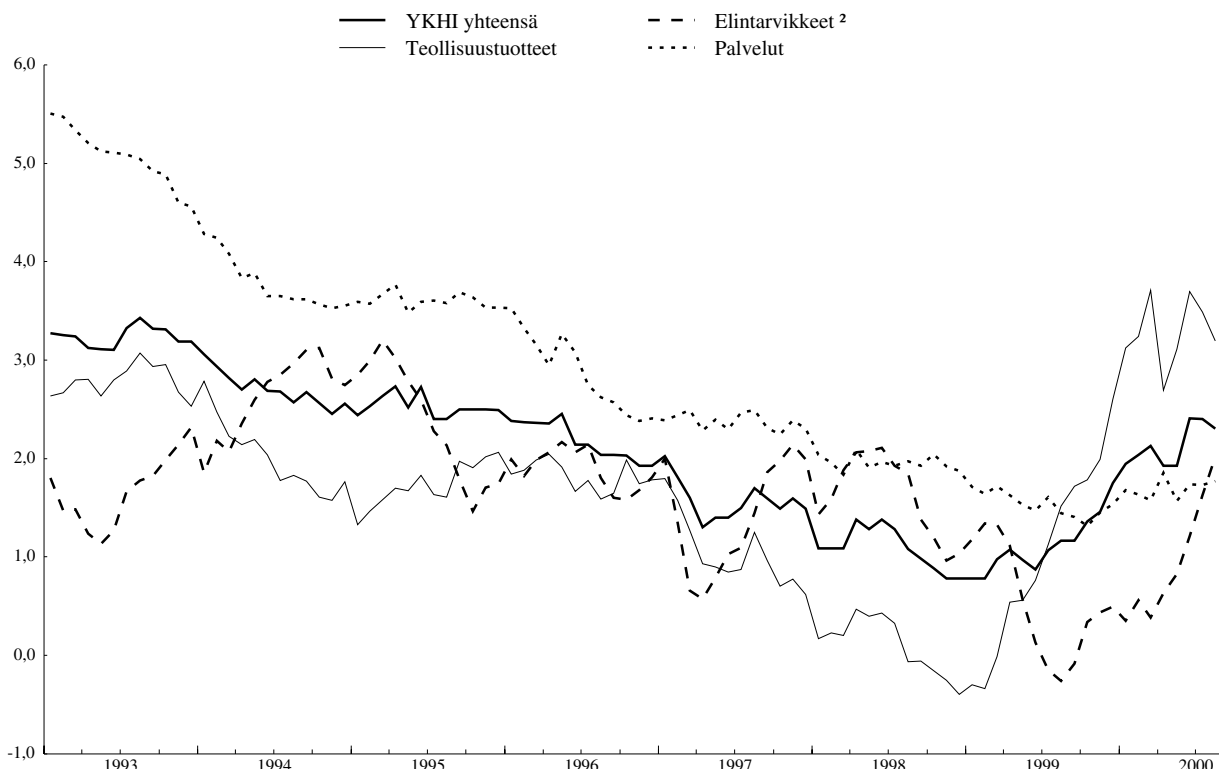
4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Kokonais- indeksi 1996 = 100	Kokonais- indeksi	Tavarat							Palvelut
			Elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet				
						Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia			
Paino kokonais- indeksissä (%) ³⁾	100,0	100,0	62,7	20,9	12,6	8,2	41,8	32,8	9,0	37,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1995	97,9	2,5	2,0	2,4	2,5	2,2	1,7	1,8	1,4	3,6
1996	100,0	2,2	1,9	1,9	1,9	1,7	1,8	1,5	3,0	2,9
1997	101,6	1,6	1,2	1,4	1,4	1,4	1,0	0,5	2,8	2,4
1998	102,7	1,1	0,6	1,6	1,4	1,9	0,1	0,9	-2,6	2,0
1999	103,8	1,1	0,8	0,5	0,9	0,0	1,0	0,7	2,2	1,5
1999 II	103,8	1,0	0,6	0,6	0,8	0,3	0,6	0,6	0,5	1,5
1999 III	104,1	1,1	0,9	-0,2	0,6	-1,4	1,5	0,6	4,6	1,5
1999 IV	104,4	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,3	2,1	0,6	7,8	1,4
2000 I	105,2	2,0	2,3	0,4	1,0	-0,3	3,4	0,6	13,6	1,6
2000 II	105,9	2,1	2,4	0,9	1,0	0,8	3,2	0,6	12,5	1,7
1999 elo	104,1	1,2	0,9	-0,3	0,6	-1,6	1,5	0,6	4,7	1,4
1999 syys	104,1	1,2	1,1	-0,1	0,6	-1,1	1,7	0,5	6,2	1,4
1999 loka	104,2	1,4	1,3	0,3	0,8	-0,4	1,8	0,5	6,3	1,3
1999 marras	104,3	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,3	2,0	0,6	7,1	1,5
1999 joul	104,7	1,7	1,9	0,5	1,0	-0,2	2,6	0,6	10,0	1,5
2000 tammi	104,8	1,9	2,2	0,4	1,0	-0,5	3,1	0,7	12,0	1,7
2000 helmi	105,2	2,0	2,3	0,6	1,0	0,0	3,2	0,5	13,5	1,6
2000 maal	105,6	2,1	2,6	0,4	1,0	-0,5	3,7	0,6	15,3	1,6
2000 huhti	105,7	1,9	2,0	0,6	0,9	0,2	2,7	0,5	10,5	1,9
2000 touko	105,8	1,9	2,3	0,8	1,0	0,6	3,1	0,6	12,2	1,6
2000 kesä	106,3	2,4	2,8	1,2	1,0	1,5	3,7	0,6	14,7	1,7
2000 heinä	106,5	2,4	2,9	1,6	1,0	2,6	3,5	0,6	13,7	1,7
2000 elo	106,5	2,3	2,8	2,0	1,1	3,4	3,2	0,6	12,3	1,8

Lähde: Eurostat. Kansallisiin kuluttajahintaindeksihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia vuodesta 1995 käytettävissä olleen YKHI-indeksin kanssa.

1) Kattavuutta on laajennettu tammikuusta 2000 alkaen. Muutos vaikuttaa vuotuisen prosenttimuutokseen vuonna 2000. Muutosta on selitetty lyhyesti tilastoliitteen Yleistä-osassa.

2) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

3) Viittaa ajanjaksoon 2000.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat								Raaka-aineiden maailmanmarkkina-hinnat ²⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/ barreli)	
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonaisindeksi		Kokonaisindeksi pl. energia
	1995 = 100			Väli-tuotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutus-tavarat						
							Kestävät	Ei-kestävät				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1995	100,0	3,7	4,0	3,2	.	0,2	2,1	13,0
1996	100,3	0,3	1,0	-0,5	1,3	2,1	2,1	2,2	1,3	6,5	-6,9	15,9
1997	101,4	1,1	0,8	1,4	0,3	1,0	0,4	1,4	1,3	10,0	12,9	17,1
1998	100,6	-0,7	-0,6	-2,7	0,6	0,6	0,3	0,7	0,2	-21,2	-12,5	12,0
1999	100,2	-0,4	0,2	-0,4	0,2	0,2	0,5	0,1	0,9	17,8	-3,1	17,1
1999 III	100,6	0,1	0,8	1,2	0,0	0,2	0,4	0,1	1,2	31,0	1,1	19,7
1999 IV	101,7	2,1	2,6	5,4	0,2	0,6	0,6	0,6	0,9	61,5	14,0	23,0
2000 I	103,3	4,3	4,5	10,3	0,5	0,9	1,0	0,9	1,9	78,3	19,9	27,1
2000 II	104,8	5,2	5,1	11,4	0,6	1,4	1,1	1,5	.	53,7	18,3	29,1
2000 III	46,7	18,0	33,9
1999 syys	101,0	0,7	1,3	2,5	0,1	0,4	0,6	0,3	.	41,4	6,6	21,8
1999 loka	101,3	1,4	1,9	3,7	0,2	0,6	0,7	0,5	.	44,3	10,7	20,8
1999 marras	101,7	2,1	2,6	5,3	0,2	0,6	0,6	0,7	.	60,4	11,9	23,5
1999 joul	102,2	2,9	3,3	7,3	0,3	0,6	0,7	0,6	.	81,3	19,3	24,8
2000 tammi	102,8	3,8	3,9	9,1	0,5	0,8	0,9	0,7	.	76,2	19,4	24,9
2000 helmi	103,3	4,4	4,6	10,5	0,6	0,9	1,0	0,9	.	87,6	20,0	27,6
2000 maal	103,8	4,8	4,9	11,2	0,6	1,0	1,0	1,0	.	72,0	20,2	28,4
2000 huhti	104,1	4,6	4,6	10,3	0,6	1,2	1,0	1,3	.	43,9	19,4	24,6
2000 touko	104,9	5,3	5,2	11,6	0,6	1,5	1,0	1,7	.	61,9	22,8	30,4
2000 kesä	105,3	5,6	5,4	12,4	0,7	1,4	1,2	1,5	.	55,2	12,9	31,5
2000 heinä	105,9	5,6	5,2	12,0	0,8	1,6	1,3	1,7	.	42,0	14,3	30,6
2000 elo	106,2	5,6	5,0	11,6	0,7	1,6	1,3	1,7	.	47,5	18,3	33,6
2000 syys	50,3	21,4	37,4

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)							Vienti ⁵⁾	Tuonti ⁵⁾
	BKT		Kotimäinen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus			
	1995 = 100								
	13	14	15	16	17	18	19	20	
1995	100,0	2,7	2,6	2,9	2,9	1,7	2,9	2,7	
1996	102,1	2,1	2,1	2,4	2,2	0,9	0,9	0,8	
1997	103,6	1,5	1,7	1,9	1,6	0,9	1,8	2,6	
1998	105,3	1,6	1,2	1,3	1,6	0,7	0,0	-1,4	
1999	106,5	1,2	1,3	1,2	2,3	0,7	-0,3	0,1	
1998 I	104,7	1,7	1,6	1,6	1,6	0,9	1,2	0,9	
1998 II	105,2	1,7	1,4	1,6	1,7	0,9	0,8	-0,4	
1998 III	105,5	1,7	1,1	1,2	1,6	0,7	-0,4	-2,4	
1998 IV	105,8	1,4	0,8	0,9	1,4	0,3	-1,8	-3,8	
1999 I	106,1	1,4	0,8	0,9	2,0	0,4	-1,9	-3,8	
1999 II	106,4	1,2	1,2	1,1	2,4	0,5	-1,2	-1,3	
1999 III	106,7	1,1	1,5	1,1	2,5	0,7	0,1	1,3	
1999 IV	106,9	1,1	1,9	1,5	2,4	1,2	2,0	4,6	
2000 I	107,3	1,1	2,3	1,9	1,6	1,8	3,9	7,8	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (International Petroleum Exchange) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een; vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin deflaattoreihin.

5) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnan

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1995	5 309,0	5 210,9	2 998,4	1 093,7	1 092,4	26,4	98,1	1 569,6	1 471,5
1996	5 533,0	5 407,4	3 143,1	1 142,3	1 121,2	0,7	125,7	1 657,9	1 532,2
1997	5 646,2	5 496,5	3 196,2	1 150,9	1 136,1	13,3	149,7	1 828,5	1 678,8
1998	5 868,8	5 727,1	3 320,0	1 176,0	1 197,0	34,1	141,8	1 943,1	1 801,3
1999	6 116,4	6 005,9	3 470,4	1 226,7	1 273,2	35,6	110,5	2 033,9	1 923,4
1999 I	1 506,1	1 477,9	855,6	302,8	310,7	8,8	28,2	480,2	452,0
II	1 518,4	1 490,7	862,3	305,7	315,6	7,2	27,7	496,2	468,5
III	1 537,4	1 507,9	872,3	308,2	322,3	5,1	29,5	519,3	489,7
IV	1 554,6	1 529,5	880,2	310,1	324,6	14,6	25,1	538,2	513,1
2000 I	1 574,2	1 550,3	893,7	312,8	333,6	10,3	23,9	560,4	536,6
II

2. Kiintein hinnan

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnan, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1995	5 309,0	5 210,9	2 998,4	1 093,7	1 092,4	26,4	98,1	1 569,6	1 471,5
1996	5 382,6	5 262,4	3 045,4	1 111,4	1 105,7	0,0	120,2	1 637,8	1 517,6
1997	5 503,6	5 347,6	3 089,5	1 122,0	1 129,5	6,6	156,0	1 808,1	1 652,2
1998	5 651,4	5 526,2	3 178,5	1 132,5	1 185,1	30,1	125,2	1 932,8	1 807,5
1999	5 787,1	5 684,3	3 263,8	1 147,8	1 245,7	26,9	102,8	2 019,8	1 916,9
1999 I	1 430,6	1 410,5	810,1	285,8	305,4	9,1	20,1	482,3	462,2
II	1 438,0	1 414,7	812,1	286,3	309,3	7,0	23,3	495,5	472,1
III	1 452,6	1 422,1	818,6	287,4	314,8	1,2	30,5	514,3	483,8
IV	1 465,9	1 437,0	822,9	288,4	316,2	9,6	28,9	527,7	498,8
2000 I	1 479,5	1 446,9	830,6	290,4	322,2	3,6	32,6	541,7	509,0
II	1 493,3	1 463,0	839,2	290,5	322,3	10,9	30,3	560,6	530,3

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,2	2,0	1,8	0,6	2,3	–	–	7,9	7,4
1996	1,4	1,0	1,6	1,6	1,2	–	–	4,3	3,1
1997	2,2	1,6	1,4	1,0	2,2	–	–	10,4	8,9
1998	2,7	3,3	2,9	0,9	4,9	–	–	6,9	9,4
1999	2,4	2,9	2,7	1,4	5,1	–	–	4,5	6,1
1999 I	1,8	2,8	2,9	1,3	4,0	–	–	0,6	3,6
II	2,1	2,9	2,6	1,2	5,5	–	–	2,0	4,7
III	2,5	2,8	2,7	1,5	5,5	–	–	5,7	6,7
IV	3,2	2,9	2,5	1,4	5,5	–	–	9,7	9,1
2000 I	3,4	2,6	2,5	1,6	5,5	–	–	12,3	10,1
II	3,8	3,4	3,3	1,5	4,2	–	–	13,1	12,3

Lähde: Eurostat.

1) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een. Yleistä-osan alussa selostetaan lyhyesti käyvin hinnan ilmaistuja tietoja, jotka on esitetty ecua vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavara ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain¹⁾

3. Käyvin hinnoin

(1995 = 100; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden välituotekäyttö ²⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistointa, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
Osuus (%) ³⁾	100	2,6	23,7	6,0	20,7	25,3	21,7		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	104,1	105,9	102,2	99,7	102,7	107,3	104,8	102,7	105,0
1997	105,9	105,1	103,9	96,5	105,2	110,9	105,8	102,0	108,7
1998	109,7	105,5	106,9	97,1	110,2	116,1	109,1	102,2	115,0
1999	113,9	104,1	108,4	101,2	114,3	122,9	113,5	103,7	123,6
1999 I	112,3	106,5	106,9	99,4	113,0	120,6	112,2	102,9	120,5
1999 II	113,1	103,5	107,4	100,5	113,5	122,0	113,3	103,4	122,6
1999 III	114,5	102,1	109,1	101,8	114,8	123,8	114,1	103,7	124,4
1999 IV	115,6	104,2	110,3	103,0	116,1	125,3	114,5	104,6	126,9
2000 I	117,2	106,3	111,7	105,2	117,3	127,3	116,1	105,7	126,8
2000 II

4. Kiintein hinnoin⁴⁾

(1995 = 100; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden välituotekäyttö ²⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistointa, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
Osuus (%) ³⁾	100	2,6	23,7	6,0	20,7	25,3	21,7		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	101,5	105,9	99,6	98,0	100,8	103,7	101,8	102,6	101,3
1997	103,8	106,8	102,8	96,2	103,9	107,0	102,7	105,6	103,5
1998	106,6	108,9	104,9	96,1	108,0	111,2	104,3	109,7	106,4
1999	109,1	111,1	106,5	97,8	111,4	115,1	105,5	113,5	110,2
1999 I	107,8	110,0	104,8	96,8	110,3	113,4	105,0	111,5	108,9
1999 II	108,4	110,4	105,8	97,5	110,5	114,4	105,2	112,4	109,2
1999 III	109,6	111,7	107,2	98,1	111,7	115,7	105,8	114,4	110,4
1999 IV	110,4	112,4	108,2	98,8	112,9	116,9	106,0	115,7	112,4
2000 I	111,7	111,2	110,0	100,0	114,5	118,5	106,5	117,0	111,0
2000 II	112,6	111,4	111,1	99,1	115,8	119,7	106,9	118,8	113,9

(vuotuinen prosentimuutos)

1995	2,3	0,9	3,0	-0,3	2,3	3,1	1,5	-0,3	0,6
1996	1,5	5,9	-0,4	-2,0	0,8	3,7	1,8	2,6	1,3
1997	2,3	0,9	3,2	-1,9	3,0	3,2	0,9	2,9	2,1
1998	2,7	1,9	2,1	0,0	3,9	3,9	1,5	3,9	2,9
1999	2,3	2,0	1,5	1,7	3,1	3,5	1,2	3,5	3,6
1999 I	1,7	0,6	-0,3	-0,4	3,0	3,2	1,5	3,1	3,1
1999 II	2,0	1,5	0,7	2,1	2,9	3,3	1,1	3,4	2,9
1999 III	2,5	3,0	1,9	2,1	3,0	3,7	1,1	3,7	3,7
1999 IV	3,1	3,1	3,8	3,0	3,7	3,8	1,0	3,7	4,6
2000 I	3,7	1,1	4,9	3,3	3,8	4,5	1,4	4,9	2,0
2000 II	3,9	0,9	5,0	1,6	4,8	4,7	1,6	5,7	4,3

Lähde: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Arviot perustuvat epätäydellisiin kansallisiin tietoihin, ja siksi ne esitetään indekseinä.

2) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

3) Jokaisen toimialan osuus kokonaisarvonlisäyksestä vuonna 1995.

4) Arvonlisäys vuoden 1995 hintoina.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		5	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat	Ei- kestokulutus- tavarat	
	1	2	3	4							
1995	100,1	2,8	100,1	3,5	3,6	2,6	7,3	-0,7	-1,2	1,8	0,5
1996	100,1	-0,1	100,4	0,3	0,0	-0,2	1,6	0,0	0,0	-0,4	-2,4
1997	103,8	3,8	104,7	4,3	4,9	5,5	4,9	3,6	3,7	2,8	0,0
1998	107,6	3,7	109,1	4,2	4,6	3,9	6,4	5,3	5,9	2,0	0,3
1999	109,8	2,0	111,0	1,8	1,8	2,2	1,4	2,8	3,0	1,6	2,8
1999 II	108,6	1,0	109,9	0,5	0,4	0,5	0,7	1,4	1,7	-0,1	3,1
1999 III	110,6	2,5	111,7	2,4	2,3	3,2	1,6	3,1	3,3	2,2	2,7
1999 IV	112,0	4,2	113,5	4,1	4,5	5,4	2,6	5,1	5,4	3,4	4,7
2000 I	113,4	5,1	114,7	4,9	5,2	5,9	6,3	6,8	8,0	0,3	4,8
2000 II	114,5	5,4	116,4	5,8	6,1	5,7	8,2	8,0	8,9	3,0	0,1
1999 elo	111,2	3,4	111,7	3,6	3,6	4,0	3,2	6,5	7,2	3,6	2,3
1999 syys	110,7	2,6	112,3	2,5	2,5	3,3	2,3	2,5	2,6	1,5	2,7
1999 loka	111,1	2,8	113,0	2,7	3,1	3,8	1,8	3,2	3,3	2,7	2,9
1999 marras	112,2	4,3	113,7	4,4	4,8	5,3	3,1	5,2	5,4	4,2	3,9
1999 joul	112,7	5,6	113,7	5,2	5,8	7,4	3,0	7,5	8,3	3,2	7,9
2000 tammi	112,0	3,1	113,8	3,3	3,3	4,6	4,5	3,9	5,0	-1,8	1,5
2000 helmi	114,3	7,0	114,7	5,8	6,6	6,9	6,9	8,9	10,1	1,7	12,8
2000 maal	114,0	5,3	115,7	5,3	5,6	6,0	7,4	7,4	8,5	0,9	0,8
2000 huhti	113,8	5,5	116,2	5,9	6,3	5,5	7,4	9,5	10,5	3,8	-0,5
2000 touko	116,3	7,8	116,8	8,1	8,3	8,1	11,6	10,1	11,3	3,5	3,4
2000 kesä	113,4	3,0	116,3	3,6	3,9	3,4	5,8	4,7	5,1	1,9	-2,6
2000 heinä
2000 elo

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin		Kiintein hinnoin							Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet					
	1995 = 100		1995 = 100			Tekstiilit, vaatteet, jalkineet	Kotitalous- esineet				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
1995	100,0	.	100,0	777	0,9	
1996	101,8	1,9	100,5	0,5	0,6	.	-0,9	0,1	826	6,2	
1997	104,1	2,2	101,7	1,2	1,1	1,2	0,6	1,5	861	4,2	
1998	107,8	3,6	104,7	2,9	2,1	3,5	2,1	4,5	923	7,2	
1999	111,4	3,3	107,4	2,6	3,2	2,3	1,4	3,1	974	5,5	
1999 II	110,3	2,8	106,7	2,4	3,0	2,2	2,3	3,1	978	8,6	
1999 III	111,8	2,9	107,7	2,2	3,3	1,8	-0,9	4,0	1 001	6,6	
1999 IV	113,6	4,3	108,8	3,0	3,5	2,6	2,7	3,8	949	-0,1	
2000 I	114,0	3,7	109,1	2,5	3,3	1,7	1,4	5,3	980	1,4	
2000 II	115,6	4,8	110,3	3,4	3,5	3,0	1,6	5,0	984	0,7	
1999 elo	112,1	3,2	107,8	2,3	3,1	2,6	0,9	4,7	968	5,3	
1999 syys	111,3	2,5	107,4	1,9	3,6	0,2	-4,9	3,4	964	2,1	
1999 loka	113,6	5,1	108,9	3,9	4,8	3,0	4,0	3,8	971	3,0	
1999 marras	114,0	3,9	108,9	2,4	3,0	2,3	1,6	3,7	955	-1,3	
1999 joul	113,3	4,0	108,6	2,8	2,8	2,7	2,5	3,9	921	-2,8	
2000 tammi	113,5	3,9	108,9	2,7	3,7	1,8	-0,3	4,6	974	0,7	
2000 helmi	114,9	5,3	109,7	3,8	3,5	4,1	7,2	6,8	993	5,3	
2000 maal	113,7	2,1	108,8	1,2	2,7	-0,7	-2,5	4,5	972	-0,9	
2000 huhti	114,9	4,6	110,1	3,7	3,3	3,8	1,9	5,8	973	-1,7	
2000 touko	116,4	6,1	110,8	4,4	5,0	4,2	3,4	5,8	980	1,4	
2000 kesä	115,6	3,7	110,1	2,2	2,2	1,1	-0,5	3,4	999	2,4	
2000 heinä	115,7	3,3	110,6	2,7	2,6	1,3	0,0	4,7	894	-14,5	
2000 elo	940	-4,3	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

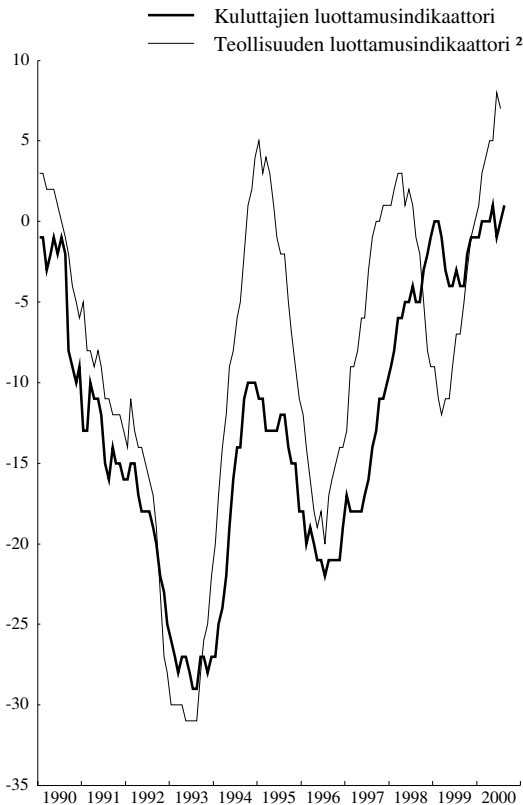
Suhdannekyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamus- indikaattori	Vähittäiskaupan luottamus- indikaattori	Kuluttajien luottamus- indikaattori
	Luottamus- indikaattori	Tuotanto- odotukset	Tilaukanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1995	-2	10	-8	82,6	-27	-12	-13
1996	-16	-1	-30	80,6	-36	-11	-20
1997	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1998	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1999	-7	7	-17	81,8	-7	-5	-2
1999 III	-6	8	-17	81,6	-7	-7	-4
1999 IV	-1	14	-9	81,9	-3	-7	-1
2000 I	3	15	-2	83,0	0	0	0
2000 II	6	17	5	83,7	2	3	0
2000 III	.	.	.	83,9	.	.	.
1999 elo	-7	7	-17	-	-9	-7	-4
1999 syys	-5	10	-15	-	-8	-7	-4
1999 loka	-3	13	-11	-	-6	-9	-2
1999 marras	-1	15	-9	-	0	-9	-1
1999 joul	0	13	-6	-	-4	-2	-1
2000 tammi	1	13	-4	-	2	-2	-1
2000 helmi	3	16	-2	-	-2	-3	0
2000 maalis	4	15	1	-	0	5	0
2000 huhti	5	15	3	-	2	-3	0
2000 touko	5	16	4	-	1	4	1
2000 kesä	8	19	8	-	3	7	-1
2000 heinä	7	19	5	-	2	-3	0
2000 elo	.	.	.	-	5	-2	1

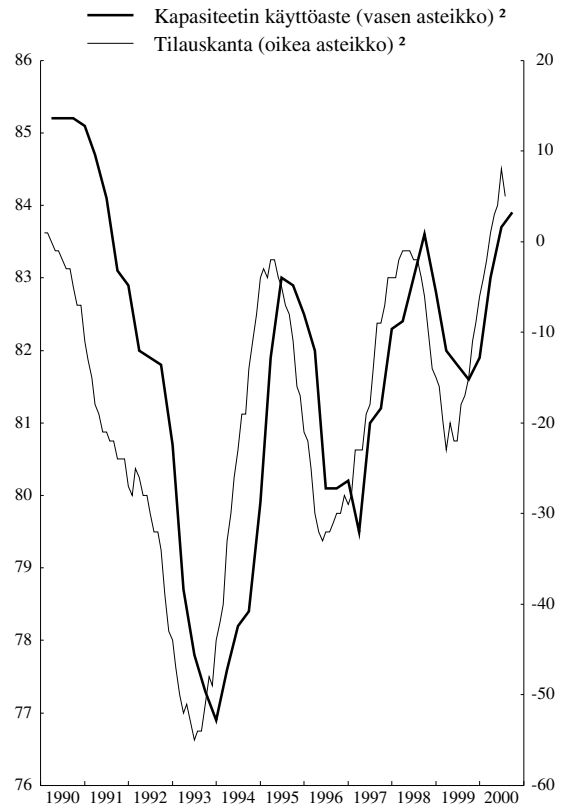
Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihtelusta puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilaukanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilaukanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisten kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys					Työttömyys (kp.)					
	Koko kansantalous				Teollisuus (pl. rakentaminen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuisväestö ²⁾	Nuoriso ³⁾	
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1995	100,0	14,321	11,3	9,5	23,3	
1996	100,4	0,4	0,5	0,5	-1,3	1,5	14,724	11,5	9,8	23,9	
1997	101,1	0,7	0,9	0,2	-0,4	1,4	14,822	11,6	9,9	23,2	
1998	102,7	1,5	1,8	0,8	1,1	2,1	14,084	10,9	9,4	21,3	
1999	104,4	1,7	2,1	-0,4	0,2	2,5	13,007	10,0	8,7	19,1	
1999	II	104,3	1,6	2,0	-0,4	-0,2	2,4	13,100	10,0	8,8	19,3
	III	104,8	1,7	2,1	-0,7	-0,1	2,5	12,902	9,9	8,6	18,9
	IV	105,2	1,7	2,1	-0,6	0,1	2,4	12,617	9,7	8,5	18,2
2000	I	105,8	1,9	2,3	-0,3	0,2	2,5	12,352	9,5	8,3	18,0
	II	11,936	9,2	8,0	17,5
1999	elo	-	-	-	-	-	-	12,931	9,9	8,6	19,0
	syys	-	-	-	-	-	-	12,847	9,8	8,6	18,8
	loka	-	-	-	-	-	-	12,691	9,7	8,5	18,4
	marras	-	-	-	-	-	-	12,599	9,7	8,5	18,2
	joulu	-	-	-	-	-	-	12,561	9,6	8,5	18,1
2000	tammi	-	-	-	-	-	-	12,491	9,6	8,4	18,1
	helmi	-	-	-	-	-	-	12,373	9,5	8,3	18,1
	maalis	-	-	-	-	-	-	12,192	9,4	8,2	17,9
	huhti	-	-	-	-	-	-	12,063	9,2	8,1	17,7
	touko	-	-	-	-	-	-	11,936	9,2	8,0	17,5
	kesä	-	-	-	-	-	-	11,809	9,1	8,0	17,3
	heinä	-	-	-	-	-	-	11,800	9,0	7,9	17,4
	elo	-	-	-	-	-	-	11,845	9,0	7,9	17,5

2. Työvoimakustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työvoimakustannusindeksit ja aluerät ³⁾					Palkat työntekijää kohden tehdas- teollisuudessa	
	Yksikkötyö- kustannukset	Työvoima- kustannukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Palkat ja palkkiot	Muut	Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut		
							Yhteensä	Yhteensä		
										11
1995	1,5	3,3	1,8	-	-	-	-	-	3,9	
1996	1,9	3,0	1,1	3,4	3,0	4,3	3,5	3,9	3,7	
1997	0,7	2,3	1,6	2,5	2,4	2,8	2,3	2,6	2,6	
1998	0,2	1,4	1,2	1,8	1,9	1,3	1,8	1,4	2,9	
1999	1,1	1,9	0,7	2,2	2,4	1,6	2,2	1,8	2,3	
1998	I	-1,5	1,0	2,6	1,8	2,0	1,1	1,5	1,5	2,5
	II	0,1	1,2	1,0	1,8	2,1	1,2	2,0	1,5	3,1
	III	0,5	1,2	0,8	1,7	1,7	1,5	1,9	1,2	2,9
	IV	1,0	1,2	0,2	1,8	1,9	1,4	2,0	1,3	3,2
1999	I	1,6	1,6	0,0	2,1	2,1	1,7	2,1	1,6	2,7
	II	1,5	2,1	0,5	2,0	2,2	1,4	1,9	2,0	2,5
	III	1,0	1,8	0,7	2,3	2,5	1,8	2,3	2,0	2,3
	IV	0,3	1,7	1,4	2,4	2,6	1,7	2,5	1,7	1,8
2000	I	0,5	2,2	1,7	3,6	3,8	2,8	3,4	3,0	2,7

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Kattavuuserojen vuoksi neljännesvuositilastot eivät täysin täsmää vuositilastojen kanssa. Työttömyys-tilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja siitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

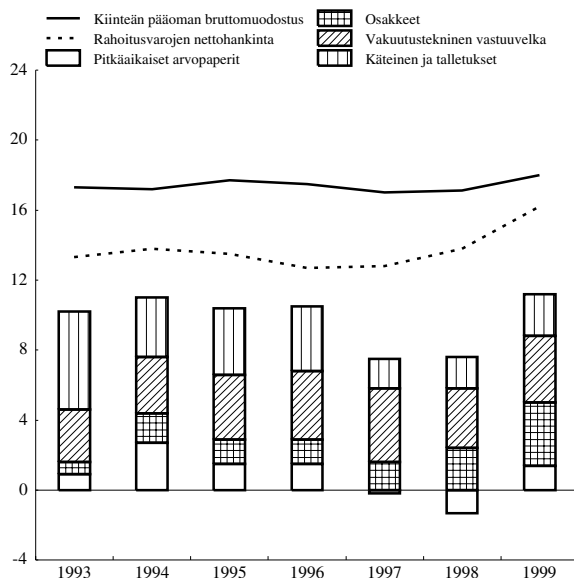
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) investoinnit ^{1), 2)}							Osakkeet	Vakuutus- tekninen vastuuvelka
	Brutto- säästäminen	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Netto- luotonanto rahaliiton ulko- puolisille	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Yritykset (pl. rahoitus- sektori)	Rahoitus- varojen netto- hankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkä- aikaiset arvopaperit			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1992	21,4	22,9	-0,9	18,9	12,0	13,5	4,0	1,6	0,4	1,4	2,9	
1993	20,5	20,9	0,5	17,3	10,5	13,3	5,6	0,5	0,9	0,7	3,0	
1994	21,0	20,6	0,2	17,2	10,3	13,8	3,4	2,5	2,7	1,7	3,2	
1995	22,3	21,1	0,4	17,7	10,8	13,5	3,8	1,8	1,5	1,4	3,7	
1996	22,0	20,8	0,9	17,5	10,7	12,7	3,7	0,4	1,5	1,4	3,9	
1997	22,5	20,3	1,4	17,0	10,6	12,8	1,7	-0,5	-0,2	1,6	4,2	
1998	22,5	20,4	1,0	17,1	10,8	13,8	1,8	-2,2	-1,3	2,4	3,4	
1999	22,2	21,3	0,1	18,0	11,8	16,2	2,4	1,4	1,4	3,6	3,8	

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1), 2)}						Netto- rahoitus- investoinnit ³⁾	Rahoitus- investoinnit, % brutto- investoin- neista ³⁾	Netto- velkaantu- minen, % rahoituk- sesta ³⁾		
	Brutto- säästäminen	Kotitaloudet	Netto- velkaantu- minen	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Osakkeet				Lainat	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1992	20,9	12,9	10,2	0,7	0,6	1,4	6,7	4,7	3,3	41,7	32,8
1993	20,6	12,5	7,9	1,3	1,4	1,5	3,6	4,4	5,4	43,5	27,7
1994	20,7	11,7	9,6	1,0	1,1	1,8	3,9	4,0	4,2	44,5	31,7
1995	21,7	12,0	7,1	-1,8	-1,8	1,4	4,7	3,2	6,4	43,3	24,7
1996	21,3	11,8	8,5	0,2	0,0	1,7	5,5	4,5	4,2	42,1	28,5
1997	20,4	10,5	9,1	0,1	0,1	1,4	5,9	4,5	3,7	43,0	30,8
1998	19,1	10,0	11,3	0,3	0,2	2,5	6,8	4,9	2,5	44,7	37,2
1999	17,7	9,7	14,6	0,9	0,4	1,9	9,4	7,0	1,6	47,4	45,2

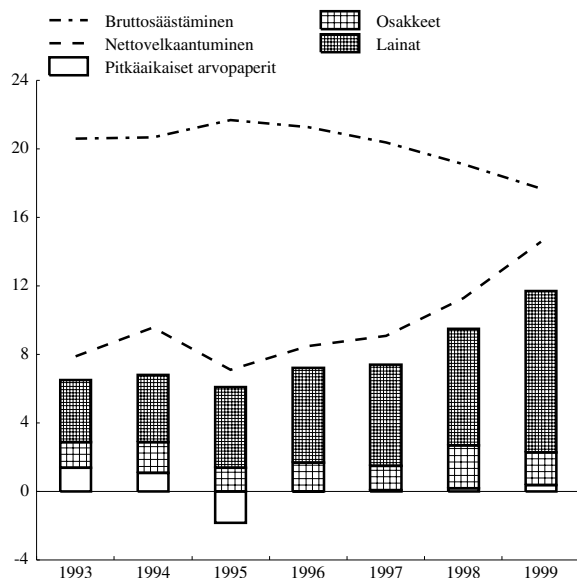
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1), 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3) Sarakkeet 6–14.

4) Sarake 6: (sarakkeet 4+6).

5) Sarake 14: (sarakkeet 12+14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot										Pää- oma- tulot	Pää- oma- verot	Lisä- tieto- verot yhteen- sä ²⁾
		Väli- tömmät verot	Koti- taloudet	Yritykset	Väli- liset verot	EU:n toimi- elinten	Sosiaali- turva- maksut	Työn- antaja	Vakuu- tettu	Myynnit				
											3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	46,3	46,0	11,8	9,5	2,2	13,0	0,9	16,7	8,5	5,3	2,3	0,3	0,2	41,8
1992	47,5	46,8	11,9	9,8	2,0	13,0	0,9	17,1	8,6	5,5	2,4	0,7	0,6	42,6
1993	48,3	47,8	12,1	10,0	2,1	13,3	0,8	17,5	8,7	5,7	2,4	0,5	0,3	43,2
1994	47,7	47,3	11,6	9,6	2,0	13,5	0,8	17,5	8,5	5,7	2,4	0,4	0,2	42,8
1995	47,2	46,6	11,6	9,5	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,7	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,6	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,7	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,3	47,6	12,2	9,6	2,6	13,6	0,7	17,5	8,7	5,7	2,5	0,7	0,4	43,7
1998	47,8	47,3	12,4	9,9	2,4	14,2	0,7	16,5	8,5	5,1	2,4	0,5	0,3	43,4
1999	48,4	47,9	12,9	10,1	2,6	14,4	0,6	16,4	8,5	5,0	2,4	0,5	0,3	44,0

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot								Pää- oma- menot	Inves- toinnit	Pää- oma- siirrot	EU:n toimi- elinten maksat	Lisä- tieto- perus- menot ⁴⁾
		Yhteensä	Palkan- saaja- korvauk- set	Väli- tuote- käyttö	Korko- menot	Tulon- siirrot	Sosiaali- etuudet ja avustuk- set ³⁾	Tuki- palkkiot	EU:n toimi- elinten maksat					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	50,8	45,9	11,2	5,4	5,1	24,2	20,4	2,4	0,6	4,8	3,3	1,6	0,0	45,7
1992	52,1	47,4	11,4	5,5	5,6	24,9	21,4	2,3	0,5	4,7	3,2	1,5	0,0	46,6
1993	53,8	49,1	11,6	5,7	5,8	26,0	22,3	2,5	0,6	4,7	3,1	1,7	0,1	48,0
1994	52,7	48,3	11,3	5,4	5,5	26,0	22,4	2,4	0,6	4,4	2,9	1,5	0,0	47,2
1995	52,2	47,7	11,2	5,3	5,7	25,6	22,3	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,3	48,3	11,2	5,3	5,7	26,1	22,8	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,6
1997	50,9	47,1	11,0	5,3	5,1	25,7	22,6	2,1	0,5	3,7	2,4	1,3	0,1	45,8
1998	50,0	46,1	10,7	5,2	4,7	25,5	22,2	2,1	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	45,3
1999	49,7	45,6	10,7	5,2	4,3	25,5	22,1	2,1	0,5	4,0	2,5	1,5	0,1	45,4

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää- mä (-) / ylijää- mä (+) ⁵⁾	Julkinen kulutus ⁶⁾							
	Yhteensä	Valtio	Osa- valtio- hallinto	Paikal- lis- hallinto	Sosiaali- turva- rahasot		Yhteensä	Palkan- saaja- korvauk- set	Väli- tuote- käyttö	Luon- toismuo- toiset tulonsiirrot	Kiinteän pääoman kulu- minen	Myynnit (miinus)	Kollek- tiiviset kulutus- menot	Yksi- lölliset kulutus- menot
1991	-4,4	-4,2	-0,3	-0,1	0,3	0,7	20,2	11,2	5,4	4,5	1,7	-2,3	8,8	11,5
1992	-4,6	-4,0	-0,3	-0,2	-0,1	0,9	20,7	11,4	5,5	4,7	1,7	-2,4	8,9	11,8
1993	-5,5	-4,9	-0,5	-0,2	-0,1	0,3	21,2	11,6	5,7	4,8	1,8	-2,4	9,1	12,1
1994	-5,0	-4,3	-0,5	-0,2	0,0	0,5	20,8	11,3	5,4	4,9	1,7	-2,4	8,8	12,0
1995	-5,0	-4,1	-0,5	-0,1	-0,3	0,7	20,5	11,2	5,3	5,0	1,8	-2,5	8,5	11,9
1996	-4,3	-3,6	-0,4	0,0	-0,2	1,4	20,6	11,2	5,3	5,0	1,8	-2,5	8,6	12,0
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,0	2,5	20,3	11,0	5,3	5,0	1,8	-2,5	8,4	11,9
1998	-2,1	-2,1	-0,3	0,2	0,1	2,6	20,0	10,7	5,2	4,9	1,7	-2,4	8,2	11,8
1999	-1,3	-1,6	-0,1	0,2	0,3	3,0	20,0	10,7	5,2	4,9	1,7	-2,4	8,2	11,8

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	-3,8	-3,4	-5,0	-4,1	-0,2	-7,1	2,6	-1,8	-3,8	-4,0	-3,2
1997	-1,9	-2,7	-3,2	-3,0	0,7	-2,7	3,4	-1,1	-1,7	-2,6	-1,5
1998	-0,9	-2,1	-2,6	-2,7	2,1	-2,8	3,7	-0,7	-2,3	-2,3	1,3
1999	-0,7	-1,4	-1,1	-1,8	1,9	-1,9	4,4	1,0	-2,1	-2,0	1,9

Lähteet: Euroalueetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tulot, menoja ja alijäämää (-) / ylijäämää (+) koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville voittotelemattomille yhteisöille.

4) Kokonaismenot miinus korkomenot.

5) Kokonaisalijäämä (-) / ylijäämä (+) pl. korkomenot.

6) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾			Muut luotonantajat ³⁾	
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1991	57,3	2,6	16,0	8,4	30,5	48,1	24,9	7,4	15,8	9,3
1992	60,8	2,6	16,6	8,7	33,0	50,3	26,7	7,7	15,9	10,7
1993	67,2	2,7	17,5	8,2	39,0	52,6	28,0	8,8	15,8	14,8
1994	69,8	2,9	16,5	8,4	42,2	56,1	30,4	9,7	16,0	13,8
1995	74,0	2,9	18,1	7,7	45,4	58,5	31,0	10,9	16,6	15,6
1996	75,2	2,9	17,6	7,6	47,1	59,2	30,7	13,1	15,3	16,1
1997	74,6	2,9	16,8	6,4	48,6	57,0	29,4	14,4	13,2	17,6
1998	72,9	2,8	15,6	5,5	49,1	53,5	27,3	16,2	10,0	19,4
1999	72,1	2,9	14,7	4,5	50,0	51,1	26,1	.	.	21,3

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ³⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahas-tot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtu-vakor-koinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutta ⁵⁾	Ei-koti-maan valuutta	
1991	57,3	46,2	4,7	6,3	0,3	11,5	45,8	4,8	17,5	18,3	21,7	56,3	1,7	1,1
1992	60,8	49,3	4,8	6,3	0,4	12,0	48,8	6,4	17,8	20,8	22,4	59,7	2,1	1,3
1993	67,2	54,9	5,3	6,6	0,6	11,9	55,4	6,7	18,6	23,9	24,8	65,6	2,7	1,7
1994	69,8	57,4	5,5	6,4	0,7	11,1	58,7	7,4	16,8	26,2	27,0	68,1	2,7	1,9
1995	74,0	61,3	5,7	6,3	0,8	10,6	63,4	6,8	17,7	26,0	30,4	72,2	2,6	1,9
1996	75,2	62,5	6,1	6,2	0,5	10,2	65,0	6,3	19,2	25,1	31,0	73,3	2,4	2,0
1997	74,6	61,9	6,3	5,9	0,6	8,8	65,8	5,9	18,6	25,1	30,9	72,6	2,4	2,0
1998	72,9	60,7	6,3	5,7	0,3	7,6	65,3	5,4	16,5	25,8	30,8	71,2	2,8	1,8
1999	72,1	60,0	6,2	5,5	0,3	6,9	65,1	4,9	14,4	26,4	31,3	70,2	-	1,9

3. Euromaat – julkinen velka

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	130,9	59,8	68,2	57,1	74,3	122,1	6,2	75,2	69,1	62,7	57,1
1997	125,4	60,9	66,9	59,3	65,1	119,8	6,0	70,0	64,5	59,4	54,1
1998	119,6	60,7	65,1	59,7	55,0	116,2	6,4	66,6	64,0	55,7	48,7
1999	116,1	61,1	63,7	58,9	50,1	115,1	6,0	62,9	65,2	55,8	46,6

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-fylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttana.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja					Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu-muutok-set ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikot ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Koti-mainen luoton-antaja ⁶⁾	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset		
											11	12		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
1991	5,0	5,0	0,0	0,2	-0,2	0,1	1,2	-0,1	3,7	.	.	.		
1992	6,6	5,6	0,3	0,7	0,0	0,1	1,5	0,8	4,2	4,7	3,1	0,7		
1993	7,9	7,6	0,3	0,1	-0,1	0,2	1,3	-0,3	6,8	3,6	1,9	1,3		
1994	5,8	5,1	0,2	0,7	-0,1	0,4	-0,1	0,6	5,0	6,1	3,8	1,3		
1995	7,6	5,6	0,2	2,2	-0,3	0,2	2,4	-0,3	5,3	5,2	2,2	1,7		
1996	3,7	4,2	-0,2	0,1	-0,4	0,1	0,1	0,2	3,3	2,6	0,8	2,6		
1997	2,2	2,3	0,2	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,9	3,2	0,1	-0,2	1,8		
1998	1,5	1,8	-0,2	0,0	-0,1	0,1	-0,4	-0,7	2,6	-1,1	-0,9	2,4		
1999	1,7	1,3	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	-0,8	2,7	-0,6	-0,3	.		

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁸⁾											Muut ¹⁰⁾	
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset								Arvos-tus-tekijät	Valuutta-kurssi-vaiku-tukset		Luokit-telu-muu-tokset
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Arvo-paperit ⁹⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis-tämis-tulot	Pääoma-sijoituk-set					
											4				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1991	5,0	-4,4	0,6	1,0	0,3	0,1	0,4	0,2	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	-0,7	
1992	6,6	-4,6	2,0	0,8	0,2	0,1	0,3	0,1	-0,1	0,2	0,3	0,3	0,7	0,2	
1993	7,9	-5,5	2,4	1,4	1,0	0,2	0,4	-0,2	-0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,6	
1994	5,8	-5,0	0,8	0,2	0,0	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	0,7	-0,3	
1995	7,6	-5,0	2,6	0,6	0,0	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,3	0,2	0,0	2,2	-0,4	
1996	3,7	-4,3	-0,6	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,2	0,1	-0,5	
1997	2,2	-2,6	-0,4	-0,5	0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,1	
1998	1,5	-2,1	-0,6	-0,3	0,2	0,0	0,0	-0,6	-0,8	0,3	-0,2	0,0	0,0	-0,1	
1999	1,7	-1,3	0,4	-0,1	0,4	0,1	0,0	-0,6	-1,0	0,3	0,3	0,2	0,0	0,2	

Lähteet: EKP.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Tiedot vuoteen 1995 asti eivät ole täysin vertailukelpoisia viime vuosia koskevien tietojen kanssa. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(\text{velka } [t] - \text{velka } [t-1]) / \text{BKT} (t)$.
- 2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.
- 3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- 4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.
- 5) Aggregoidun velan muutosten ja ennen vuotta 1999 valuuttakurssimuutosten aiheuttamien maittaisten velkojen muutosten välinen erotus (aggregoitu velka saadaan laskemalla maiden velat yhteen).
- 6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 8) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- 9) Ei sisällä johdannaisia.
- 10) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

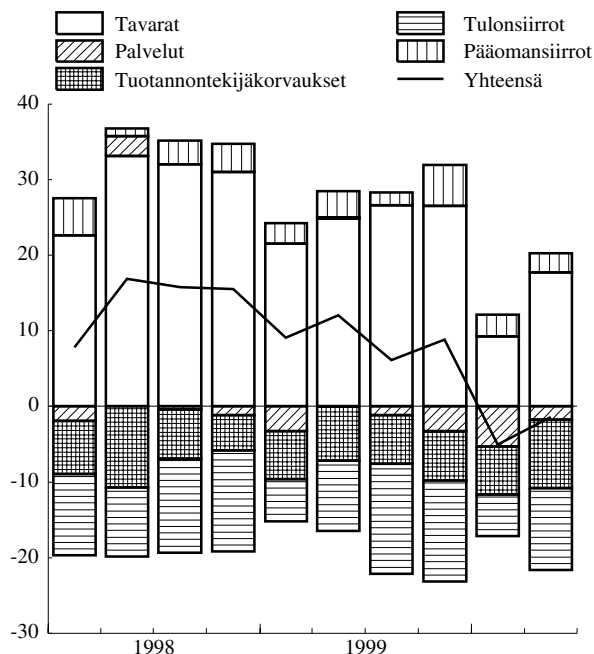
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamatomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	76,2	124,8	7,1	-15,2	-40,5	13,1	.	-48,1	-22,8
1998	43,3	118,8	-0,9	-28,8	-45,8	12,7	-69,1	-102,6	-85,3	-8,2	118,5	8,5	13,1
1999	22,8	99,5	-7,5	-26,4	-42,8	13,3	-64,3	-138,8	-28,9	-1,0	90,8	13,7	28,2
1999 II	8,6	24,8	0,2	-7,1	-9,3	3,4	-28,3	-52,6	-7,0	-0,6	25,3	6,6	16,2
1999 III	4,5	26,6	-1,1	-6,4	-14,6	1,7	-6,7	-23,3	29,8	1,5	-16,1	1,4	0,5
1999 IV	3,4	26,5	-3,3	-6,5	-13,4	5,5	3,8	-47,3	3,0	-0,5	48,5	0,2	-12,6
2000 I	-7,9	9,3	-5,3	-6,3	-5,5	2,8	47,8	148,0	-192,6	2,5	91,3	-1,4	-42,7
2000 II	-3,9	17,7	-1,7	-9,0	-10,9	2,5	-3,8	-19,4	30,4	3,9	-23,6	4,9	5,2
1999 touko	-1,5	5,9	0,7	-4,9	-3,2	1,4	-11,0	-19,1	-28,5	-3,9	37,0	3,5	11,1
1999 kesä	5,4	11,0	-0,1	-2,3	-3,2	1,4	-12,2	-18,9	7,9	-0,1	-2,3	1,3	5,4
1999 heinä	6,4	14,6	-0,1	-3,6	-4,5	0,7	-24,4	-9,8	-3,2	0,8	-11,5	-0,8	17,3
1999 elo	1,3	6,5	-0,5	0,1	-4,8	0,6	27,2	-7,2	12,0	1,9	20,0	0,5	-29,0
1999 syys	-3,2	5,6	-0,6	-2,9	-5,2	0,4	-9,5	-6,3	20,9	-1,2	-24,6	1,7	12,3
1999 loka	2,2	10,5	-0,2	-3,9	-4,1	1,5	14,7	-7,3	-13,5	-1,8	37,2	0,1	-18,4
1999 marras	1,6	8,4	-1,8	-0,7	-4,3	1,1	-4,5	-19,4	13,6	1,6	-1,0	0,6	1,8
1999 joul	-0,5	7,7	-1,3	-1,9	-5,0	2,8	-6,3	-20,6	2,9	-0,3	12,2	-0,5	3,9
2000 tammi	-9,0	-0,5	-2,1	-5,0	-1,3	1,4	19,2	0,8	-5,3	-0,8	26,7	-2,2	-11,6
2000 helmi	0,0	4,2	-2,1	-1,0	-1,2	0,1	-1,9	146,0	-152,9	1,9	2,8	0,3	1,8
2000 maal	1,2	5,6	-1,1	-0,3	-3,0	1,3	30,5	1,1	-34,4	1,4	61,8	0,5	-32,9
2000 huhti	-3,2	6,0	-1,2	-3,9	-4,0	1,5	5,0	-6,2	-7,9	2,1	16,8	0,2	-3,4
2000 touko	-0,6	5,0	-0,2	-2,8	-2,6	0,6	7,0	-10,7	-5,1	0,3	21,2	1,3	-7,0
2000 kesä	-0,1	6,8	-0,3	-2,3	-4,3	0,4	-15,8	-2,5	43,3	1,5	-61,6	3,4	15,6
2000 heinä	-2,2	8,4	0,6	-5,7	-5,5	0,5	7,0	-11,3	-5,9	-3,2	28,0	-0,5	-5,3

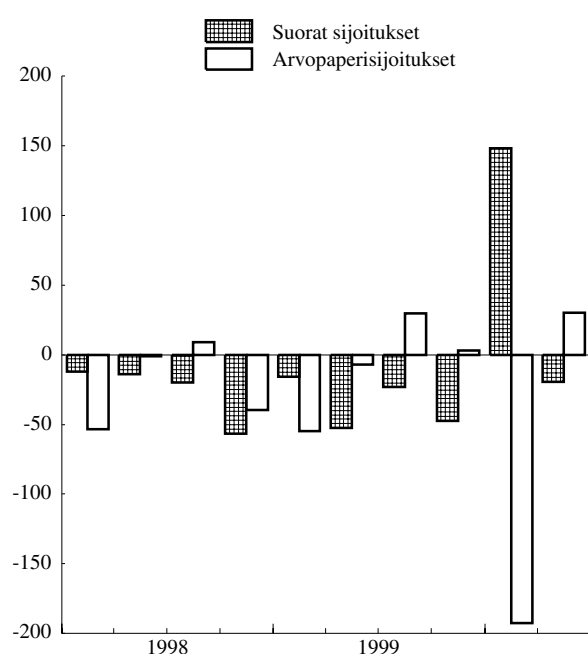
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot	
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1997	1 212,2	1 136,0	744,1	619,3	217,9	210,8	189,5	204,7	60,7	101,1	18,9	5,8
1998	1 264,0	1 220,6	772,4	653,6	232,0	232,8	198,5	227,3	61,1	106,9	17,8	5,1
1999	1 303,8	1 280,9	796,0	696,5	236,0	243,5	205,0	231,4	66,8	109,6	19,6	6,3
1999												
II	325,2	316,6	193,1	168,2	59,3	59,1	58,0	65,1	14,8	24,2	4,6	1,2
III	323,2	318,7	199,9	173,2	62,5	63,6	47,9	54,4	12,9	27,5	3,1	1,5
IV	354,7	351,3	223,4	196,9	63,6	66,8	52,5	59,0	15,3	28,6	7,5	2,0
2000												
I	359,5	367,4	221,2	211,9	58,5	63,8	54,7	61,0	25,2	30,7	4,3	1,4
II	380,8	384,7	238,3	220,5	64,9	66,6	62,4	71,4	15,3	26,2	4,0	1,5
1999												
touko	102,6	104,2	60,7	54,9	19,2	18,5	17,3	22,2	5,4	8,6	1,8	0,3
kesä	116,8	111,4	69,1	58,1	21,6	21,7	21,6	23,8	4,6	7,8	1,9	0,5
heinä	115,9	109,4	72,8	58,2	22,7	22,8	15,7	19,3	4,6	9,1	1,3	0,6
elo	98,3	97,0	58,8	52,3	19,1	19,6	16,2	16,1	4,2	9,0	1,0	0,4
syys	109,0	112,2	68,2	62,7	20,6	21,2	16,1	19,0	4,1	9,4	0,8	0,5
loka	115,7	113,5	74,0	63,5	20,9	21,1	15,9	19,8	4,9	9,1	2,0	0,5
marras	117,6	116,0	75,3	66,9	20,5	22,3	17,1	17,8	4,7	9,0	1,8	0,7
joulu	121,3	121,8	74,1	66,4	22,2	23,4	19,5	21,4	5,6	10,6	3,7	0,8
2000												
tammi	111,9	121,0	64,5	65,0	18,2	20,4	16,4	21,4	12,9	14,2	1,9	0,5
helmi	115,8	115,8	72,9	68,7	18,6	20,7	17,4	18,4	6,8	8,0	0,5	0,4
maalis	131,8	130,6	83,8	78,2	21,7	22,8	20,9	21,1	5,5	8,5	1,8	0,5
huhti	115,9	119,1	72,3	66,3	20,0	21,2	18,7	22,6	4,8	8,9	2,1	0,5
touko	133,7	134,4	83,4	78,4	22,0	22,2	21,9	24,7	6,5	9,0	1,1	0,5
kesä	131,2	131,3	82,5	75,7	22,8	23,2	21,8	24,1	4,0	8,3	0,8	0,4
heinä	132,2	134,4	83,9	75,5	24,8	24,2	19,7	25,4	3,9	9,4	1,1	0,6

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot 1	Menot 2	Tulot 3	Menot 4	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot 5	Menot 6	Tulot 7	Menot 8	Tulot 9	Menot 10	Tulot 11	Menot 12
1999	205,0	231,4	9,6	4,9	195,4	226,5	42,4	38,4	61,9	98,5	91,1	89,7
1999 I	46,6	53,0	2,3	0,9	44,4	52,1	7,8	8,8	13,6	21,7	23,0	21,6
1999 II	58,0	65,1	2,3	1,3	55,7	63,8	12,7	8,1	17,4	31,4	25,5	24,3
1999 III	47,9	54,4	2,3	1,4	45,6	53,0	9,5	9,8	15,7	22,4	20,4	20,7
1999 IV	52,5	59,0	2,7	1,3	49,7	57,6	12,4	11,6	15,2	23,0	22,2	23,0
2000 I	54,7	61,0	3,1	1,1	51,5	59,9	13,3	13,5	13,5	21,7	24,8	24,7

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot 13	Menot 14	Tulot 15	Menot 16	Tulot 17	Menot 18	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot 19	Menot 20	Tulot 21	Menot 22	Tulot 23	Menot 24
1999	37,4	33,8	5,0	4,6	9,7	27,3	52,2	71,2	49,9	70,2	2,3	1,0
1999 I	6,9	8,0	0,9	0,9	1,6	3,7	12,0	18,0	11,6	17,3	0,5	0,7
1999 II	11,5	7,0	1,2	1,1	3,3	12,8	14,1	18,6	13,5	18,1	0,6	0,5
1999 III	8,2	8,6	1,3	1,2	2,4	4,9	13,3	17,5	12,7	17,7	0,6	-0,2
1999 IV	10,7	10,2	1,7	1,4	2,4	5,8	12,8	17,2	12,1	17,2	0,7	0,0
2000 I	11,0	12,0	2,3	1,5	1,9	5,8	11,6	15,9	11,0	16,0	0,6	-0,1

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomailla			Euroalueelle		
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja
	1	2	3	4	5	6
1997	-93,4	.	.	45,3	.	.
1997	-93,4	.	.	45,3	.	.
1998	-183,0	.	.	80,4	.	.
1999	-212,9	.	.	74,1	.	.
1999 II	-76,9	.	.	24,3	.	.
1999 III	-26,9	.	.	3,6	.	.
1999 IV	-72,7	-61,6	-11,2	25,4	8,0	17,4
2000 I	-63,3	-33,2	-30,1	211,3	191,3	20,0
2000 II	-65,0	-36,1	-28,9	45,6	18,2	27,4
1999 touko	-28,3	.	.	9,1	.	.
1999 kesä	-25,3	.	.	6,4	.	.
1999 heinä	-3,6	.	.	-6,2	.	.
1999 elo	-12,8	.	.	5,6	.	.
1999 syys	-10,5	.	.	4,3	.	.
1999 loka	-15,2	-14,9	-0,3	7,8	1,1	6,7
1999 marras	-22,4	-10,5	-11,8	3,0	2,5	0,4
1999 joul	-35,2	-36,1	1,0	14,6	4,4	10,2
2000 tammi	-7,0	-6,4	-0,5	7,8	7,4	0,4
2000 helmi	-20,1	-13,6	-6,5	166,1	159,1	7,1
2000 maalis	-36,2	-13,1	-23,1	37,3	24,8	12,6
2000 huhti	-18,6	-8,5	-10,1	12,4	6,3	6,1
2000 touko	-35,6	-15,1	-20,5	24,9	8,9	16,0
2000 kesä	-10,9	-12,5	1,7	8,4	3,1	5,4
2000 heinä	-9,9	-21,2	11,3	-1,5	9,2	-10,7

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	-302,1	216,8	-98,7	98,3	-203,3	-187,1	-16,3	118,5	102,7	15,8
1999	-316,5	287,5	-153,7	97,7	-162,7	-149,0	-13,8	189,8	119,2	70,6
1999 II	-85,6	78,6	-40,9	31,3	-44,7	-52,5	7,8	47,3	33,7	13,7
1999 III	-64,3	94,1	-37,2	27,1	-27,0	-21,0	-6,1	67,0	42,3	24,7
1999 IV	-101,2	104,2	-53,9	44,8	-47,3	-31,7	-15,7	59,4	40,4	19,1
2000 I	-153,9	-38,8	-116,9	-105,7	-37,0	-38,6	1,6	67,0	46,8	20,2
2000 II	-88,5	118,9	-57,5	39,3	-31,0	-20,9	-10,2	79,6	51,0	28,5
1999 touko	-37,9	9,4	-15,7	10,8	-22,2	-23,3	1,1	-1,4	-9,2	7,8
1999 kesä	-25,5	33,4	-13,5	12,3	-12,0	-14,4	2,4	21,1	15,2	5,9
1999 heinä	-22,0	18,8	-9,8	11,0	-12,2	-11,8	-0,3	7,8	0,4	7,4
1999 elo	-22,8	34,8	-14,8	5,5	-8,0	-6,5	-1,5	29,3	21,8	7,5
1999 syys	-19,5	40,4	-12,6	10,5	-6,9	-2,7	-4,2	29,9	20,1	9,8
1999 loka	-24,2	10,8	-13,2	10,2	-11,1	-5,4	-5,6	0,6	1,5	-0,9
1999 marras	-35,4	49,0	-18,3	16,1	-17,1	-12,2	-4,9	32,9	32,7	0,2
1999 joul	-41,5	44,4	-22,4	18,5	-19,1	-14,0	-5,1	25,9	6,2	19,7
2000 tammi	-23,5	18,2	-21,8	7,2	-1,7	-8,8	7,1	11,0	11,8	-0,9
2000 helmi	-87,2	-65,7	-68,7	-92,5	-18,6	-15,7	-2,8	26,9	12,8	14,1
2000 maal	-43,2	8,7	-26,5	-20,4	-16,7	-14,1	-2,6	29,1	22,2	6,9
2000 huhti	-25,8	17,9	-18,2	-4,7	-7,6	-4,7	-2,8	22,6	13,9	8,7
2000 touko	-29,7	24,6	-18,0	4,1	-11,7	-8,6	-3,1	20,5	15,4	5,1
2000 kesä	-33,0	76,3	-21,3	39,9	-11,8	-7,5	-4,2	36,5	21,8	14,7
2000 heinä	-30,8	24,9	-22,2	7,7	-8,6	-7,1	-1,6	17,2	25,6	-8,4

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	0,1	-2,0	3,3	-155,1	0,7	-1,6	-17,7	-130,4	0,6	-0,1	-8,0	-6,2
1999 I	0,1	-0,4	1,1	-22,5	0,1	-0,4	5,1	-48,6	1,4	-0,2	-1,1	0,0
1999 II	0,0	-0,3	-3,0	-37,7	0,8	-0,3	-10,5	-42,5	0,5	-0,5	1,1	6,6
1999 III	0,0	-0,5	6,1	-42,9	0,1	-0,6	-4,4	-16,1	-1,0	0,4	-1,0	-4,4
1999 IV	-0,1	-0,9	-1,0	-51,9	-0,3	-0,3	-7,8	-23,3	-0,3	0,1	-7,0	-8,4
2000 I	0,0	-0,7	1,7	-117,9	-1,2	-0,1	-15,5	-21,7	1,2	0,1	3,2	-2,8

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan Yleistä-osassa.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-67,5	186,0	-0,7	3,5	-1,4	-7,7	-22,6	178,1	-34,2	34,8	11,6	143,3	-42,8	12,1
1999	-58,0	148,8	9,4	0,0	-0,7	-13,4	-24,8	137,4	-50,4	39,7	25,6	97,7	-41,9	24,7
1999 II	1,0	24,4	4,4	0,0	3,9	-2,9	8,2	19,4	-15,6	13,2	23,9	6,2	-15,6	7,8
1999 III	-28,1	12,0	-0,3	0,0	-1,6	-2,4	-8,6	10,3	-14,3	8,1	5,7	2,2	-17,7	4,1
1999 IV	3,8	44,7	2,3	0,0	0,3	-3,9	-11,1	49,1	-6,5	11,3	-4,5	37,8	12,2	-0,5
2000 I	-84,0	175,3	-5,1	0,0	-6,0	-2,7	-30,0	163,1	-11,2	20,0	-18,8	143,1	-42,8	14,9
2000 II	-11,3	-12,3	3,0	0,0	2,7	0,8	-11,8	-22,0	-4,1	6,6	-7,7	-28,6	-5,2	8,8
1999 touko	-10,7	47,6	3,1	0,0	1,0	-0,9	-13,4	50,4	-3,9	6,1	-9,5	44,3	-1,4	-1,9
1999 kesä	1,1	-3,5	0,9	0,0	3,0	-2,3	6,6	-10,1	-7,1	4,5	13,7	-14,6	-9,4	9,0
1999 heinä	-14,2	2,7	0,8	0,0	-1,7	-1,2	-8,2	0,4	-2,1	3,7	-6,0	-3,2	-5,1	3,5
1999 elo	-5,1	25,1	-1,5	0,0	0,2	-0,1	-2,6	26,3	-5,4	0,1	2,8	26,2	-1,2	-1,1
1999 syys	-8,8	-15,8	0,5	0,0	-0,1	-1,1	2,2	-16,4	-6,8	4,3	9,0	-20,7	-11,4	1,7
1999 loka	-16,8	53,9	0,3	0,0	-1,1	-1,1	-20,8	51,1	-3,1	3,5	-17,7	47,5	4,9	4,0
1999 marras	-71,8	70,8	-1,7	0,0	1,1	-1,8	-68,5	71,6	1,0	-0,4	-69,4	72,0	-2,7	1,0
1999 joul	92,3	-80,1	3,8	0,0	0,3	-1,0	78,2	-73,6	-4,4	8,2	82,5	-81,8	10,0	-5,5
2000 tammi	-21,0	47,7	0,1	0,0	-2,9	-1,0	-2,6	43,4	-3,9	6,2	1,4	37,2	-15,6	5,3
2000 helmi	-31,9	34,8	-1,8	0,0	-2,7	-0,3	-17,4	26,4	-4,9	7,7	-12,5	18,7	-10,0	8,6
2000 maal	-31,0	92,9	-3,5	0,0	-0,4	-1,4	-10,0	93,3	-2,3	6,1	-7,7	87,2	-17,2	1,0
2000 huhti	-26,0	42,8	3,1	0,0	0,9	0,5	-27,9	41,8	-5,2	4,9	-22,7	36,9	-2,1	0,5
2000 touko	-12,2	33,4	-2,4	0,0	0,8	0,7	-7,0	25,7	0,5	-1,7	-7,5	27,4	-3,6	7,0
2000 kesä	26,8	-88,5	2,3	0,0	0,9	-0,4	23,1	-89,4	0,6	3,4	22,5	-92,9	0,5	1,4
2000 heinä	9,2	18,8	-1,3	0,0	3,5	0,1	9,8	19,2	-1,9	6,8	11,7	12,4	-2,8	-0,5

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999	10,0	0,0	10,0	-0,7	0,0	-0,7
1999 I	3,6	0,0	3,6	-0,7	0,0	-0,7
1999 II	4,3	0,0	4,3	0,1	0,0	0,1
1999 III	-0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
1999 IV	2,4	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0
2000 I	-5,1	0,0	-5,1	0,0	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999	-0,3	0,0	-0,4	1,5	-13,1	-11,6	-1,9	-0,2	-2,1
1999 I	-0,2	0,0	-0,2	-2,9	-4,1	-7,0	-0,3	-0,1	-0,4
II	-0,1	0,0	-0,1	5,7	-2,7	3,0	-1,8	-0,2	-2,0
III	-0,1	0,0	-0,1	-1,2	-2,5	-3,7	-0,3	0,1	-0,2
IV	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-3,9	-3,9	0,4	0,0	0,4
2000 I	0,0	0,0	0,0	-5,9	-2,3	-8,2	-0,1	-0,4	-0,5

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999	-25,9	137,0	111,2	1,1	0,4	1,5
1999 I	-17,1	61,3	44,2	3,7	-2,7	1,0
II	9,1	18,4	27,4	-0,8	1,1	0,2
III	-6,8	9,8	3,0	-1,8	0,5	-1,3
IV	-11,1	47,6	36,6	0,0	1,5	1,5
2000 I	-27,7	163,0	135,3	-2,2	0,1	-2,1

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1999	-13,4	2,7	-10,8	-5,7	14,5	8,8	-22,8	7,5	-15,3
1999 I	-3,5	4,1	0,6	-11,8	3,4	-8,4	-5,5	5,8	0,2
II	-6,2	-2,9	-9,1	1,4	9,6	11,1	-10,8	1,0	-9,7
III	-2,9	-0,1	-3,0	-11,9	2,7	-9,2	-2,9	1,5	-1,4
IV	-0,7	1,5	0,8	16,6	-1,2	15,4	-3,7	-0,8	-4,4
2000 I	-4,3	2,9	-1,4	-38,1	18,4	-19,8	-0,4	-6,4	-6,8

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	13,7	0,3	1,0	3,0	9,5	3,2	0,8	0,2	7,8	-2,4	-0,1	0,0
1999 I	5,5	0,0	2,5	0,0	3,3	1,5	3,0	0,0	1,3	-2,5	0,0	-0,3
II	6,6	0,0	-1,1	0,8	6,8	-4,6	-2,4	0,0	11,0	2,8	0,0	0,1
III	1,4	0,0	0,2	1,9	-0,9	5,3	-2,7	0,2	-3,2	-0,5	0,0	0,2
IV	0,2	0,3	-0,7	0,3	0,4	0,9	3,0	0,0	-1,3	-2,2	-0,1	-0,1
2000 I	-1,4	0,7	0,2	0,2	-2,8	2,3	-4,5	0,0	2,6	-3,1	0,0	0,2

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	42,2	114,4	129,9	-15,5	-599,6	-361,8	-237,8	-210,7	-27,0	-5,7	169,8	80,0	0,4	89,3	363,3
1998	-132,4	164,6	175,4	-10,8	-609,1	-475,5	-133,6	-125,5	-8,2	-3,6	-13,8	86,5	-172,2	71,9	329,4

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	Valuuttamääräiset saamiset euro- alueelta
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset		
		Miljoonaa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset				
						Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- paperit					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1998 jouluku ²⁾	329,4	99,6	404,131	5,1	23,4	199,8	12,5	18,3	0,0	116,7	52,4	0,0	1,5	7,6	
1999 tammi	372,4	116,4	402,758	4,5	24,2	225,2	-	-	-	-	-	0,0	2,0	14,4	
2000 tammi ³⁾	378,1	116,2	401,639	4,3	24,4	231,4	-	-	-	-	-	0,2	1,9	14,7	
helmi ³⁾	383,2	121,1	400,503	4,4	23,9	231,9	-	-	-	-	-	0,2	2,0	16,1	
maalisk	385,4	116,0	400,503	4,4	24,8	238,9	-	-	-	-	-	0,2	1,2	17,0	
huhti	399,7	121,3	400,503	4,3	22,7	249,8	-	-	-	-	-	0,2	1,7	18,1	
touko	388,9	117,2	400,503	4,5	21,1	244,6	-	-	-	-	-	0,2	1,4	19,1	
kesä	385,8	120,8	400,503	4,5	20,5	238,3	-	-	-	-	-	0,1	1,7	18,6	
heinä ³⁾	391,4	119,6	399,539	4,5	20,9	244,4	-	-	-	-	-	0,2	1,9	17,5	
elo	402,6	124,3	399,539	4,8	20,9	251,9	-	-	-	-	-	0,2	0,8	17,3	

3. Euroopan keskuspankin valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset⁴⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	Valuuttamääräiset saamiset euro- alueelta
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset		
		Miljoonaa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset				
						Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- paperit					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1999 jouluku	49,3	6,9	24,030	0,0	0,0	41,0	-	-	-	-	-	0,0	1,4	2,6	
2000 tammi	50,0	7,0	24,030	0,0	0,0	41,7	-	-	-	-	-	0,0	1,3	3,2	
helmi	48,1	7,3	24,030	0,0	0,0	39,5	-	-	-	-	-	0,0	1,3	4,2	
maalisk	49,8	7,0	24,030	0,0	0,0	42,0	-	-	-	-	-	0,0	0,9	4,3	
huhti	52,8	7,3	24,030	0,0	0,0	44,3	-	-	-	-	-	0,0	1,2	4,3	
touko	50,1	7,0	24,030	0,0	0,0	42,1	-	-	-	-	-	0,0	0,9	4,5	
kesä	50,6	7,2	24,030	0,0	0,0	42,2	-	-	-	-	-	0,0	1,2	4,1	
heinä	51,0	7,2	24,030	0,0	0,0	42,9	-	-	-	-	-	0,0	1,0	4,1	
elo	55,0	7,5	24,030	0,0	0,0	46,8	-	-	-	-	-	0,0	0,8	4,1	

Lähde: EKP.

1) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuun.

2) Tilanne 1.1.1999.

3) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

4) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], fob-arvo)

	Yhteensä 1	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka 2	Raaka- aineet 3	Energia 4	Kemi- kaalit 5	Muut teollisuus- tuotteet 6	Koneet, kuljetus- laitteet 7	Muut 8	Vienti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾ 9	Määrä ²⁾ 10	Yksikkö- arvo 11
1996	669,7	49,2	14,2	13,1	85,5	195,5	295,9	16,3	107,6	104,7	102,8
1997	762,8	52,8	16,3	14,4	99,0	216,6	342,8	20,9	122,5	115,9	105,7
1998	796,3	56,1	15,8	12,6	104,4	221,7	371,1	14,7	127,9	120,0	106,6
1999	829,9	55,3	16,3	13,5	113,6	224,2	383,1	23,9	133,3	122,3	109,0
1997 I	170,7	12,0	3,8	3,7	22,6	48,9	74,7	5,0	109,7	104,2	105,3
1997 II	191,8	13,4	4,1	3,6	25,1	53,9	86,4	5,3	123,3	117,3	105,1
1997 III	193,5	13,0	4,2	3,4	25,6	55,6	86,5	5,1	124,3	116,6	106,6
1997 IV	206,8	14,4	4,2	3,7	25,6	58,2	95,1	5,5	132,9	125,7	105,7
1998 I	194,5	13,8	4,2	3,4	26,7	54,7	88,0	3,7	125,0	115,9	107,8
1998 II	204,5	14,6	3,9	3,3	27,0	56,6	95,5	3,7	131,4	123,1	106,8
1998 III	195,9	13,5	3,9	3,0	25,8	55,3	91,0	3,6	125,9	118,2	106,5
1998 IV	201,4	14,2	3,8	2,9	25,0	55,1	96,7	3,7	129,4	122,8	105,4
1999 I	187,7	12,3	3,8	2,6	25,8	51,0	86,4	5,7	120,6	112,5	107,2
1999 II	202,9	13,5	3,9	3,1	27,9	54,9	93,9	5,8	130,4	119,8	108,9
1999 III	209,4	13,9	4,1	3,8	29,6	56,7	95,4	6,1	134,6	122,9	109,5
1999 IV	229,8	15,6	4,5	4,0	30,4	61,7	107,4	6,4	147,7	134,2	110,1
2000 I	229,6	13,7	4,8	4,8	32,5	62,1	105,2	6,5	147,6	128,8	114,6
2000 II	245,5	14,7	5,1	5,1	34,1	64,8	115,1	6,6	157,7	135,4	116,5
1998 tammi	58,6	4,3	1,3	1,2	8,4	16,3	26,0	1,2	112,9	104,8	107,7
1998 helmi	63,8	4,5	1,4	1,0	8,6	18,1	28,9	1,2	123,0	114,1	107,8
1998 maaliskuu	72,1	5,0	1,5	1,2	9,6	20,3	33,1	1,3	139,0	128,7	108,0
1998 huhti	68,2	4,9	1,3	1,1	9,2	19,0	31,3	1,3	131,4	122,9	106,9
1998 touko	65,9	4,8	1,3	1,1	8,7	18,3	30,7	1,2	127,1	118,9	106,9
1998 kesä	70,5	4,9	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,2	135,9	127,3	106,7
1998 heinä	73,0	4,8	1,3	1,1	9,3	21,1	34,2	1,2	140,8	131,7	106,9
1998 elokuu	56,7	4,2	1,2	1,0	7,7	15,6	25,9	1,1	109,3	103,2	105,9
1998 syys	66,2	4,5	1,3	0,9	8,8	18,5	30,9	1,3	127,6	119,7	106,6
1998 loka	69,0	4,8	1,3	1,0	8,6	19,6	32,5	1,2	133,1	125,8	105,8
1998 marras	67,1	4,8	1,3	1,0	8,1	18,2	32,5	1,3	129,3	123,3	104,8
1998 joulukuu	65,3	4,6	1,2	0,9	8,2	17,3	31,7	1,2	125,8	119,3	105,5
1999 tammi	54,4	3,7	1,1	0,8	7,7	14,7	24,9	1,5	104,9	98,2	106,8
1999 helmi	60,1	4,0	1,2	0,8	8,3	16,5	27,3	2,1	115,8	108,4	106,9
1999 maaliskuu	73,2	4,7	1,4	1,0	9,8	19,9	34,3	2,1	141,0	130,7	107,9
1999 huhti	65,8	4,3	1,3	1,0	9,1	17,7	30,5	1,7	126,8	116,4	108,9
1999 touko	63,7	4,5	1,3	1,0	9,0	17,3	28,8	1,8	122,7	113,1	108,5
1999 kesä	73,5	4,6	1,3	1,1	9,8	19,8	34,5	2,2	141,7	129,6	109,3
1999 heinä	76,3	4,6	1,4	1,2	10,3	20,8	35,7	2,4	147,2	133,1	110,6
1999 elokuu	60,9	4,2	1,3	1,1	9,2	16,1	27,2	1,8	117,4	106,7	110,0
1999 syys	72,2	5,1	1,4	1,5	10,1	19,8	32,5	1,9	139,2	128,9	108,0
1999 loka	77,1	5,2	1,4	1,4	10,1	20,8	36,1	2,1	148,6	135,2	109,9
1999 marras	77,2	5,3	1,5	1,2	10,6	20,7	35,8	2,0	148,9	136,7	108,9
1999 joulukuu	75,6	5,1	1,6	1,4	9,6	20,1	35,5	2,2	145,7	130,8	111,4
2000 tammi	66,0	4,0	1,4	1,5	9,4	17,6	30,1	2,0	127,2	111,8	113,8
2000 helmi	75,2	4,5	1,6	1,6	10,8	20,8	33,9	2,1	145,1	125,6	115,5
2000 maaliskuu	88,4	5,2	1,8	1,7	12,3	23,7	41,2	2,4	170,4	148,8	114,5
2000 huhti	73,1	4,4	1,6	1,6	10,3	19,4	33,9	1,9	140,8	121,5	115,9
2000 touko	87,7	5,3	1,9	1,9	12,0	23,1	41,1	2,4	169,0	145,1	116,5
2000 kesä	84,7	5,0	1,6	1,7	11,8	22,2	40,1	2,3	163,4	139,6	117,0
2000 heinä	83,9	161,8	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

- 1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).
- 2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Tuonti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	593,9	46,6	36,5	71,6	54,1	167,0	193,6	24,6	105,5	102,9	102,6
1997	674,2	49,7	41,3	81,2	62,0	188,1	228,8	23,1	119,8	110,3	108,6
1998	711,0	55,1	41,3	58,5	68,0	202,0	270,1	16,1	126,3	123,0	102,7
1999	776,1	51,8	39,2	77,5	70,6	209,3	304,2	23,6	137,9	129,8	106,3
1997 I	159,1	11,4	9,7	21,2	14,7	44,6	51,8	5,8	113,1	106,0	106,7
1997 II	168,0	12,6	11,0	18,6	16,0	46,5	57,5	5,7	119,4	111,4	107,2
1997 III	166,6	12,2	10,0	20,0	15,2	48,9	55,6	4,7	118,5	106,9	110,8
1997 IV	180,4	13,5	10,6	21,4	16,1	48,2	63,8	6,8	128,2	117,0	109,6
1998 I	179,9	13,7	10,9	16,4	17,7	51,6	65,3	4,3	127,9	119,2	107,3
1998 II	179,2	13,7	11,1	15,1	17,3	50,4	67,2	4,3	127,4	121,6	104,7
1998 III	171,1	13,4	9,7	13,8	16,4	50,8	63,4	3,6	121,6	119,5	101,8
1998 IV	180,8	14,3	9,6	13,2	16,5	49,2	74,1	3,9	128,5	131,9	97,4
1999 I	178,5	12,3	9,2	13,8	16,9	49,9	71,0	5,5	126,9	128,3	98,9
1999 II	188,6	12,8	10,1	16,8	17,6	50,4	75,1	5,8	134,0	129,1	103,8
1999 III	193,2	12,7	9,5	21,2	17,1	54,0	72,9	5,7	137,3	125,5	109,4
1999 IV	215,9	14,0	10,4	25,8	19,0	55,0	85,2	6,6	153,5	136,4	112,5
2000 I	231,0	12,5	11,3	31,7	20,0	60,6	87,4	7,5	164,2	136,3	120,5
2000 II	243,2	13,7	12,5	32,0	21,3	62,1	94,0	7,7	172,9	137,9	125,4
1998 tammi	57,7	4,5	3,5	5,7	5,6	16,6	20,4	1,4	123,0	114,3	107,6
1998 helmi	57,9	4,3	3,5	5,4	5,6	16,7	20,8	1,6	123,4	114,4	107,9
1998 maaliskuu	64,3	4,9	3,8	5,3	6,5	18,3	24,1	1,3	137,1	128,6	106,6
1998 huhti	60,1	4,8	3,7	5,2	5,8	16,8	22,6	1,3	128,2	121,5	105,5
1998 touko	56,9	4,4	3,5	5,2	5,6	15,8	21,2	1,2	121,4	115,7	104,9
1998 kesä	62,1	4,6	3,9	4,7	6,0	17,8	23,4	1,8	132,5	127,8	103,7
1998 heinä	59,3	4,7	3,6	4,7	6,0	17,8	21,2	1,3	126,4	123,6	102,2
1998 elokuu	50,1	4,1	2,8	4,4	4,7	15,0	18,1	1,0	106,9	105,7	101,1
1998 syys	61,8	4,6	3,3	4,7	5,8	17,9	24,1	1,4	131,7	129,2	101,9
1998 loka	62,5	4,8	3,3	4,7	5,8	17,4	25,1	1,4	133,2	133,9	99,5
1998 marras	59,7	4,6	3,1	4,2	5,4	16,2	24,9	1,3	127,3	131,8	96,6
1998 joulukuu	58,6	5,0	3,1	4,3	5,3	15,7	24,2	1,2	125,0	130,2	96,0
1999 tammi	54,8	3,8	3,0	4,6	5,1	15,4	21,3	1,7	116,9	119,1	98,2
1999 helmi	56,2	3,8	2,9	4,2	5,4	16,1	21,9	1,9	119,8	121,6	98,5
1999 maaliskuu	67,5	4,6	3,3	5,0	6,4	18,5	27,8	1,9	143,9	144,1	99,9
1999 huhti	61,3	4,2	3,3	5,6	5,7	15,9	24,6	1,9	130,7	127,7	102,4
1999 touko	62,1	4,2	3,3	5,7	5,7	16,4	24,9	1,8	132,5	126,7	104,6
1999 kesä	65,1	4,4	3,5	5,4	6,1	18,1	25,6	2,0	138,9	132,8	104,6
1999 heinä	64,2	4,3	3,4	6,7	5,7	18,3	24,0	1,9	137,0	126,8	108,0
1999 elokuu	58,3	4,0	2,7	7,0	5,1	16,2	21,6	1,7	124,4	113,1	110,0
1999 syys	70,6	4,4	3,4	7,6	6,3	19,5	27,3	2,1	150,6	136,6	110,2
1999 loka	69,8	4,5	3,3	7,9	6,3	18,5	27,0	2,3	148,8	133,7	111,3
1999 marras	73,7	4,7	3,6	8,4	6,6	18,6	29,5	2,3	157,1	141,8	110,8
1999 joulukuu	72,5	4,8	3,4	9,5	6,1	17,9	28,7	2,1	154,6	133,9	115,4
2000 tammi	71,0	4,0	3,5	10,3	5,8	18,5	26,5	2,4	151,3	127,8	118,4
2000 helmi	75,4	4,0	3,6	10,3	6,8	20,1	28,2	2,5	160,8	133,6	120,4
2000 maaliskuu	84,6	4,5	4,2	11,1	7,5	22,0	32,7	2,6	180,4	147,3	122,5
2000 huhti	72,8	4,2	3,7	9,5	6,5	18,3	28,3	2,3	155,2	127,4	121,8
2000 touko	87,6	5,0	4,7	11,2	7,4	22,7	33,8	2,8	186,9	147,9	126,4
2000 kesä	82,8	4,5	4,1	11,2	7,3	21,1	32,0	2,6	176,6	138,4	127,6
2000 heinä	79,0	168,5	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (fob) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8
1996	75,8	2,7	-22,3	-58,5	31,4	28,5	102,3	-8,3
1997	88,6	3,2	-25,0	-66,8	37,0	28,5	114,0	-2,2
1998	85,3	1,0	-25,5	-45,9	36,4	19,7	101,0	-1,4
1999	53,7	3,5	-22,9	-64,1	43,0	14,9	78,9	0,3
1997 I	11,6	0,6	-5,8	-17,5	7,9	4,3	22,8	-0,8
II	23,8	0,7	-6,9	-15,0	9,1	7,4	28,9	-0,4
III	26,8	0,9	-5,9	-16,6	10,4	6,8	30,9	0,3
IV	26,3	1,0	-6,4	-17,7	9,5	10,0	31,3	-1,3
1998 I	14,6	0,1	-6,7	-13,0	9,0	3,2	22,7	-0,7
II	25,4	0,9	-7,2	-11,7	9,6	6,1	28,2	-0,6
III	24,8	0,1	-5,8	-10,9	9,3	4,5	27,6	0,0
IV	20,6	-0,1	-5,7	-10,3	8,5	5,9	22,6	-0,2
1999 I	9,2	0,1	-5,4	-11,2	8,9	1,1	15,5	0,2
II	14,4	0,7	-6,2	-13,7	10,3	4,5	18,8	0,0
III	16,3	1,1	-5,4	-17,4	12,5	2,6	22,5	0,3
IV	13,9	1,6	-5,9	-21,8	11,3	6,7	22,2	-0,2
2000 I	-1,4	1,2	-6,6	-26,9	12,4	1,6	17,9	-0,9
II	2,2	1,0	-7,4	-26,8	12,8	2,7	21,0	-1,2
1998 tammi	0,9	-0,2	-2,2	-4,6	2,8	-0,3	5,6	-0,2
helmi	5,9	0,3	-2,2	-4,3	3,1	1,4	8,1	-0,4
maalis	7,8	0,1	-2,3	-4,1	3,1	2,0	9,0	0,0
huhti	8,0	0,1	-2,4	-4,1	3,4	2,2	8,7	0,0
touko	9,0	0,4	-2,3	-4,1	3,1	2,4	9,5	-0,1
kesä	8,3	0,3	-2,6	-3,5	3,1	1,5	10,1	-0,5
heinä	13,8	0,0	-2,2	-3,6	3,3	3,3	13,0	0,0
elo	6,6	0,1	-1,6	-3,5	3,0	0,6	7,7	0,1
syys	4,4	-0,1	-2,0	-3,8	3,0	0,5	6,8	-0,1
loka	6,6	0,0	-2,0	-3,7	2,8	2,2	7,4	-0,2
marras	7,4	0,2	-1,9	-3,3	2,7	2,0	7,7	0,0
joulu	6,6	-0,3	-1,9	-3,3	2,9	1,7	7,5	0,1
1999 tammi	-0,4	-0,1	-1,8	-3,8	2,6	-0,7	3,6	-0,2
helmi	3,9	0,1	-1,7	-3,3	2,9	0,4	5,4	0,2
maalis	5,7	0,1	-1,9	-4,0	3,4	1,4	6,5	0,2
huhti	4,5	0,2	-2,0	-4,6	3,4	1,8	5,9	-0,2
touko	1,5	0,3	-2,1	-4,8	3,2	0,9	3,9	0,0
kesä	8,4	0,3	-2,1	-4,3	3,7	1,8	8,9	0,2
heinä	12,1	0,2	-2,0	-5,5	4,7	2,5	11,7	0,5
elo	2,6	0,2	-1,4	-5,8	4,0	-0,2	5,6	0,1
syys	1,6	0,7	-2,0	-6,1	3,8	0,3	5,1	-0,2
loka	7,3	0,8	-1,9	-6,5	3,8	2,3	9,0	-0,1
marras	3,6	0,6	-2,1	-7,2	4,1	2,2	6,4	-0,2
joulu	3,1	0,2	-1,9	-8,1	3,5	2,3	6,8	0,1
2000 tammi	-5,0	0,0	-2,2	-8,8	3,6	-0,9	3,6	-0,3
helmi	-0,2	0,5	-2,0	-8,6	4,0	0,7	5,7	-0,4
maalis	3,8	0,6	-2,4	-9,4	4,8	1,7	8,6	-0,2
huhti	0,3	0,2	-2,1	-7,9	3,7	1,1	5,6	-0,5
touko	0,0	0,3	-2,8	-9,4	4,6	0,4	7,3	-0,4
kesä	1,9	0,5	-2,5	-9,5	4,5	1,2	8,1	-0,3
heinä	4,9

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahitpalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/I = 100 [efektiivinen])

		Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾						Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾			
		Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta
		Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden tuottaja-hintaindeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1996		107,9	108,8	107,4	112,3	95,4	105,9	1,270	138,1	1,568	0,814
1997		99,1	99,4	99,1	100,9	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692
1998		101,5	101,3	101,5	99,6	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676
1999		95,7	95,7	95,7	95,4	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659
1999	I	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687
	II	96,1	96,0	96,0	96,1	96,5	96,0	1,057	127,7	1,600	0,658
	III	94,6	94,7	94,5	94,0	95,5	94,6	1,049	118,7	1,602	0,655
	IV	92,2	92,2	92,2	91,4	94,2	92,6	1,038	108,4	1,600	0,636
2000	I	89,0	89,7	89,6	87,9	91,1	89,5	0,986	105,5	1,607	0,614
	II	86,0	86,6	86,9	85,6	88,4	86,6	0,933	99,6	1,563	0,610
	III	84,7	85,7	86,1	84,4	87,3	85,2	0,905	97,4	1,544	0,612
1999	tammi	102,0	101,8	101,8	-	101,4	101,4	1,161	131,3	1,605	0,703
	helmi	99,9	99,9	99,8	-	100,0	100,0	1,121	130,8	1,598	0,689
	maalis	98,3	98,3	98,4	-	98,7	98,6	1,088	130,2	1,595	0,671
	huhti	97,1	96,9	96,9	-	97,5	97,2	1,070	128,2	1,602	0,665
	touko	96,6	96,5	96,4	-	96,9	96,4	1,063	129,7	1,603	0,658
	kesä	94,7	94,7	94,6	-	95,1	94,4	1,038	125,3	1,595	0,650
	heinä	94,8	95,2	94,8	-	95,0	94,5	1,035	123,7	1,604	0,658
	elo	95,4	95,6	95,4	-	96,3	95,5	1,060	120,1	1,600	0,660
	syys	93,6	93,4	93,4	-	95,2	93,8	1,050	112,4	1,602	0,647
	loka	94,4	94,2	94,3	-	96,3	94,7	1,071	113,5	1,594	0,646
	marras	92,0	92,0	92,1	-	94,0	92,4	1,034	108,2	1,605	0,637
	joulu	90,1	90,4	90,1	-	92,2	90,7	1,011	103,7	1,601	0,627
2000	tammi	90,2	90,8	90,8	-	92,4	90,8	1,014	106,5	1,610	0,618
	helmi	89,2	89,8	89,8	-	91,2	89,5	0,983	107,6	1,607	0,615
	maalis	87,7	88,3	88,3	-	89,7	88,1	0,964	102,6	1,604	0,611
	huhti	86,1	86,6	86,8	-	88,4	86,7	0,947	99,9	1,574	0,598
	touko	84,5	85,0	85,5	-	86,9	85,1	0,906	98,1	1,556	0,602
	kesä	87,4	88,1	88,3	-	89,9	88,1	0,949	100,7	1,561	0,629
	heinä	86,9	88,0	88,0	-	89,4	87,6	0,940	101,4	1,551	0,623
	elo	84,6	85,6	86,0	-	87,0	85,0	0,904	97,8	1,551	0,607
	syys	82,8	83,6	84,4	-	85,3	82,9	0,872	93,1	1,531	0,608
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾											
2000	syys	-2,1	-2,3	-1,9	-	-2,0	-2,5	-3,5	-4,8	-1,3	0,1
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾											
2000	syys	-11,5	-10,6	-9,6	-	-10,4	-11,7	-16,9	-17,2	-4,4	-6,0

Lähde: EKP.

- 1) EKP:n laskelmat. Tiedot perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita.
- 2) Joulukuuhun 1998 asti ecun valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.
- 3) Koska EKP ei ilmoita virallisia viitekurssseja, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit.
- 4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista.

Ecun/euron valuuttakurssit ²⁾										
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Kreikan drakma	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19		
8,51	7,36	305,5	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765	1996	
8,65	7,48	309,3	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,9	1,678	1997	
8,92	7,50	330,7	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998	
8,81	7,44	325,8	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999	
8,98	7,44	322,7	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911	1999	I
8,90	7,43	325,0	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810		II
8,71	7,44	326,1	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772		II
8,65	7,44	329,2	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737		IV
8,50	7,45	332,7	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000	I
8,28	7,46	336,2	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608		II
8,40	7,46	337,6	8,10	1,341	1,576	7,06	1 009,5	1,569		III
9,08	7,44	323,6	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950	1999	tammi
8,91	7,44	322,0	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905		helmi
8,94	7,43	322,5	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881		maalis
8,91	7,43	325,5	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834		huhti
8,97	7,43	325,2	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820		touko
8,83	7,43	324,2	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775		kesä
8,74	7,44	325,0	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756		heinä
8,75	7,44	326,4	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779		elo
8,63	7,43	327,0	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781		syys
8,73	7,43	329,2	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793		loka
8,63	7,44	328,7	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727		marras
8,59	7,44	329,7	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694		joulu
8,60	7,44	331,1	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000	tammi
8,51	7,45	333,2	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674		helmi
8,39	7,45	333,9	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654		maalis
8,27	7,45	335,2	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620		huhti
8,24	7,46	336,6	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566		touko
8,32	7,46	336,6	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641		kesä
8,41	7,46	336,9	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636		heinä
8,39	7,46	337,3	8,10	1,341	1,557	7,05	1 007,6	1,556		elo
8,41	7,46	338,6	8,03	1,295	1,575	6,80	973,2	1,517		syys
0,3	0,1	0,4	-0,9	-3,4	1,1	-3,6	-3,4	-2,5	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾	2000 syys
-2,5	0,4	3,5	-2,4	-16,6	-2,7	-16,6	-22,8	-14,8	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾	2000 syys

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/yli-jäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto-velka, % BKT:stä	Valtion pitkä-aikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valutta-kurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomatase, % BKT:stä	Yksikkötyö-kustannukset ³⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyyymi-indeksi ⁴⁾	Standardoitu työttö-myysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1997	1,9	0,5	61,4	6,26	7,48	0,6	1,4	3,1	5,3	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,2	55,8	4,94	7,50	-1,1	2,6	2,5	2,2	5,2	4,6	4,27
1999	2,1	2,8	52,6	4,91	7,44	1,5	3,4	1,7	1,8	5,2	4,2	3,44
1999	III	2,3	-	5,35	7,44	1,8	3,2	1,4	-0,4	5,2	3,4	3,19
	IV	2,8	-	5,57	7,44	0,8	0,2	2,5	4,4	4,9	4,1	3,78
2000	I	2,8	-	5,79	7,45	1,3	2,5	2,6	3,1	4,9	2,2	3,95
	II	2,9	-	5,67	7,46	0,8	2,3	3,6	7,2	4,8	1,3	4,73
	III	.	-	5,69	7,46	5,84
2000	maalis	3,0	-	5,65	7,45	-	-	-	-0,2	4,8	3,9	4,18
	huhti	2,9	-	5,57	7,45	-	-	-	12,5	4,7	-0,9	4,32
	touko	2,8	-	5,77	7,46	-	-	-	10,8	4,8	1,5	4,70
	kesä	2,9	-	5,67	7,46	-	-	-	-0,6	4,9	3,3	5,14
	heinä	2,8	-	5,76	7,46	-	-	-	.	4,9	0,5	5,78
	elo	2,2	-	5,64	7,46	-	-	-	.	4,8	2,5	5,66
	syys	.	-	5,66	7,46	-	-	-	.	.	.	6,10
Kreikka												
1997	5,4	-4,6	108,3	9,92	309,3	-4,1	8,4	3,4	1,8	7,9	11,8	12,48
1998	4,5	-3,2	105,5	8,48	330,7	-3,1	5,5	3,7	8,3	10,0	10,2	13,53
1999	2,1	-1,8	104,6	6,30	325,8	-4,1	2,5	3,5	3,4	.	7,6	10,08
1999	III	1,4	-	6,56	326,1	-	-	-	4,7	.	6,6	9,86
	IV	2,0	-	6,68	329,2	-	-	-	0,0	.	6,3	10,13
2000	I	2,6	-	6,44	332,7	-	-	-	7,8	.	5,1	8,71
	II	2,3	-	6,11	336,2	-	-	-	5,5	.	8,9	8,33
	III	.	-	6,06	337,6	-	-	-	.	.	.	7,93
2000	maalis	2,8	-	6,24	333,9	-	-	-	10,5	.	5,1	8,69
	huhti	2,1	-	6,09	335,2	-	-	-	7,2	.	9,5	8,48
	touko	2,6	-	6,18	336,6	-	-	-	6,9	.	8,0	8,30
	kesä	2,2	-	6,06	336,6	-	-	-	2,8	.	9,3	8,22
	heinä	2,6	-	6,08	336,9	-	-	-	.	.	9,5	8,02
	elo	2,9	-	6,04	337,3	-	-	-	.	.	.	7,92
	syys	.	-	6,05	338,6	-	-	-	.	.	.	7,73
Ruotsi												
1997	1,8	-2,0	75,0	6,62	8,65	-	0,4	2,0	7,1	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	72,4	4,99	8,92	3,3	1,6	3,0	4,1	8,3	3,5	4,36
1999	0,6	1,9	65,7	4,98	8,81	1,6	0,1	3,8	1,0	7,2	6,8	3,32
1999	III	0,7	-	5,48	8,71	2,8	0,3	3,8	-0,7	7,1	6,1	3,22
	IV	1,0	-	5,69	8,65	0,8	-0,8	3,8	3,0	6,8	9,1	3,69
2000	I	1,2	-	5,79	8,50	3,5	6,7	4,0	6,2	6,5	8,7	3,99
	II	1,2	-	5,30	8,28	1,4	5,2	3,9	10,4	6,1	9,1	4,09
	III	.	-	5,29	8,40	4,14
2000	maalis	1,4	-	5,51	8,39	-	-	-	7,4	6,4	8,4	4,16
	huhti	1,0	-	5,42	8,27	-	-	-	13,2	6,1	9,9	4,14
	touko	1,3	-	5,34	8,24	-	-	-	6,4	6,0	11,2	4,10
	kesä	1,4	-	5,13	8,32	-	-	-	11,6	6,1	6,1	4,05
	heinä	1,3	-	5,31	8,41	-	-	-	.	5,6	5,9	4,21
	elo	1,4	-	5,31	8,39	-	-	-	.	5,9	.	4,13
	syys	.	-	5,26	8,41	-	-	-	.	.	.	4,08
Iso-Britannia												
1997	1,8	-2,0	51,1	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,3	7,0	11,2	6,92
1998	1,6	0,4	48,0	5,60	0,676	0,0	2,9	2,6	0,8	6,3	9,7	7,42
1999	1,3	1,3	45,7	5,01	0,659	-1,1	3,6	2,2	0,6	6,1	5,3	5,54
1999	III	1,2	1,4	45,7	5,39	0,655	-1,8	3,4	2,3	1,8	6,0	5,28
	IV	1,2	1,5	45,4	5,46	0,636	-0,3	3,0	2,9	2,2	5,9	5,98
2000	I	0,8	6,9	43,6	5,60	0,614	-1,8	2,9	3,0	2,0	5,8	6,20
	II	0,6	-2,0	43,9	5,31	0,610	.	.	3,2	1,8	5,5	6,28
	III	.	.	.	5,31	0,612	6,21
2000	maalis	0,7	2,1	43,6	5,34	0,611	-	-	-	3,1	5,7	6,23
	huhti	0,6	-0,2	43,5	5,30	0,598	-	-	-	1,2	5,7	6,30
	touko	0,5	-2,9	43,2	5,41	0,602	-	-	-	1,7	5,5	6,30
	kesä	0,8	-3,0	43,9	5,21	0,629	-	-	-	2,4	5,4	6,23
	heinä	1,0	8,1	43,5	5,24	0,623	-	-	-	-1,0	.	6,19
	elo	0,6	-1,7	44,0	5,32	0,607	-	-	-	.	.	6,22
	syys	.	.	.	5,38	0,608	-	-	-	.	.	6,21

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 10 pl. Kreikka), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], 4, 5, 7 [pl. Ruotsi]), 10 [Kreikka] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

- Ajanjakson keskiarvoja.
- Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.
- Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työntekijän sosiaaliturvamaksuja.
- Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.
- Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Kreikan ja Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

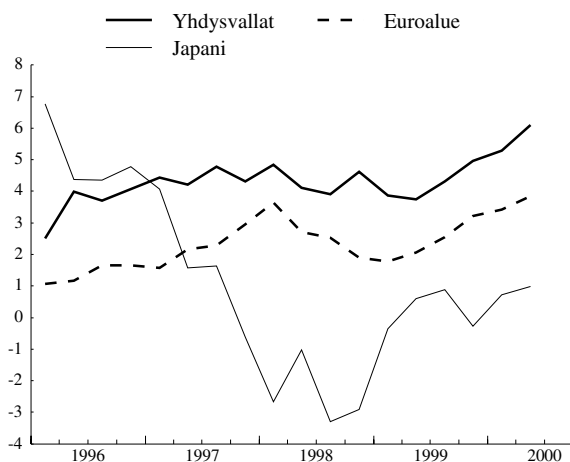
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö-työ-kustannukset ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyyymi-indeksi ¹⁾	Työttö-myysaste, % työ-voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien välisen 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta-kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto-velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1996	2,9	-2,3	3,6	4,7	5,4	4,8	5,51	6,54	1,270	-2,2	58,8
1997	2,3	0,0	4,4	7,0	4,9	4,9	5,76	6,45	1,134	-0,9	56,4
1998	1,6	0,7	4,4	4,9	4,5	7,4	5,57	5,33	1,121	0,3	53,3
1999	2,2	-1,7	4,2	4,2	4,2	7,5	5,42	5,64	1,066	1,0	50,3
1999 II	2,1	-1,4	3,8	4,1	4,3	8,0	5,07	5,54	1,057	0,9	51,2
1999 III	2,3	-0,8	4,3	4,4	4,2	7,5	5,44	5,88	1,049	1,2	50,4
1999 IV	2,6	-3,1	5,0	4,8	4,1	6,1	6,14	6,13	1,038	1,3	50,3
2000 I	3,2	-3,7	5,3	5,9	4,1	5,8	6,11	6,48	0,986	2,0	49,3
2000 II	3,2	-4,4	6,1	6,6	4,0	5,8	6,63	6,18	0,933	2,0	46,4
2000 III	6,70	5,89	0,905	.	.
2000 huhti	3,0	.	.	6,5	3,9	6,4	6,31	6,00	0,947	.	.
2000 touko	3,1	.	.	6,6	4,1	5,6	6,75	6,42	0,906	.	.
2000 kesä	3,7	.	.	6,8	4,0	5,5	6,79	6,10	0,949	.	.
2000 heinä	3,5	.	.	6,5	4,0	5,4	6,73	6,04	0,940	.	.
2000 elo	3,4	.	.	6,2	4,1	5,6	6,69	5,83	0,904	.	.
2000 syys	6,67	5,80	0,872	.	.
Japani											
1996	0,1	-1,9	5,1	2,3	3,4	3,3	0,57	3,03	138,1	-2,9	-
1997	1,7	-2,2	1,6	3,6	3,4	3,1	0,62	2,15	137,1	-2,7	-
1998	0,6	6,3	-2,5	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,3	-
1999	-0,3	-2,5	0,2	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-10,4	-
1999 II	-0,3	-1,7	0,6	-0,6	4,7	4,1	0,12	1,53	127,7	.	-
1999 III	0,0	-5,0	0,9	3,1	4,7	3,6	0,10	1,78	118,7	.	-
1999 IV	-1,0	-5,9	-0,3	4,8	4,6	3,0	0,29	1,77	108,4	-	-
2000 I	-0,7	-7,0	0,7	6,2	4,8	2,2	0,14	1,79	105,5	-	-
2000 II	-0,7	.	1,0	7,1	4,7	2,3	0,12	1,72	99,6	-	-
2000 III	0,32	1,79	97,4	-	-
2000 huhti	-0,8	-6,5	.	6,4	4,8	2,9	0,12	1,75	99,9	-	-
2000 touko	-0,7	-7,7	.	7,5	4,6	2,2	0,10	1,71	98,1	-	-
2000 kesä	-0,7	.	.	7,3	4,7	1,9	0,13	1,69	100,7	-	-
2000 heinä	-0,5	.	.	4,2	4,7	2,0	0,22	1,72	101,4	-	-
2000 elo	-0,8	.	.	8,2	4,6	1,7	0,32	1,77	97,8	-	-
2000 syys	0,41	1,88	93,1	-	-

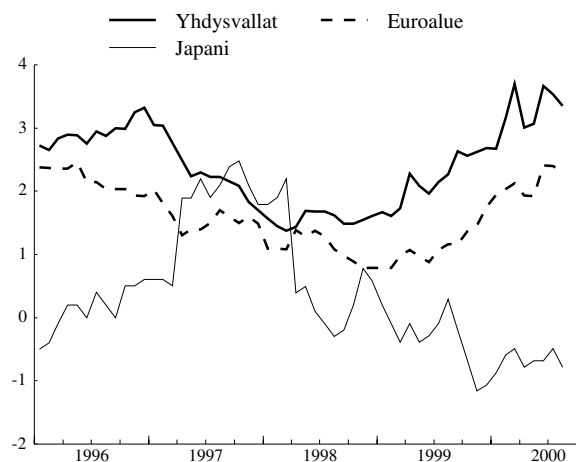
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitotilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

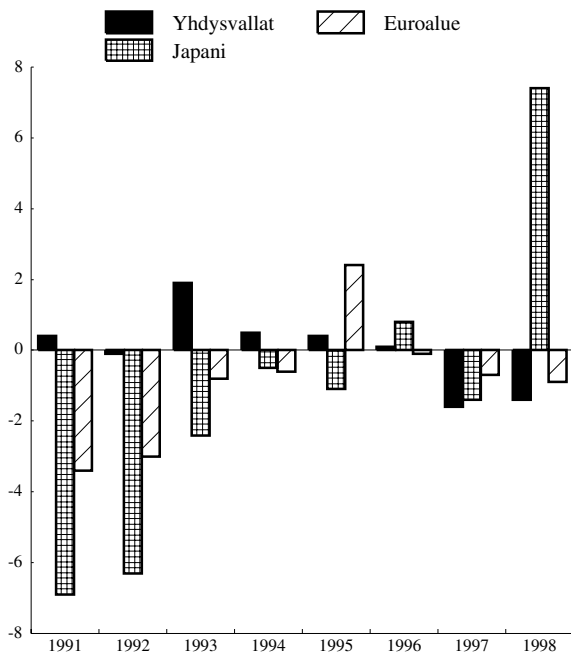
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman bruttomuodostus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1996	17,3	19,1	-1,4	8,8	8,4	5,2	8,7	5,1	1,1	11,8	5,7	13,0	4,8
1997	18,1	19,9	-1,5	9,4	8,6	1,8	8,7	3,4	1,9	11,6	3,7	12,3	4,6
1998	18,8	20,8	-2,3	9,6	8,8	3,9	8,5	5,4	1,7	12,0	5,8	12,5	5,8
1999	18,5	21,1	-3,4	9,8	9,3	7,0	8,7	8,5	3,6	12,6	5,3	11,4	6,7
1998 III	19,0	20,8	-2,5	9,7	8,8	4,4	8,5	5,8	0,6	12,0	3,7	12,4	5,3
1998 IV	18,6	20,9	-2,6	9,7	9,0	1,6	8,4	3,3	-1,0	12,3	4,3	12,4	6,0
1999 I	18,8	21,0	-2,7	9,6	9,1	8,3	8,7	9,7	6,3	12,4	4,5	11,9	6,5
1999 II	18,4	21,2	-3,2	9,6	9,5	8,0	8,7	9,4	0,4	12,7	5,7	11,6	6,8
1999 III	18,4	21,1	-3,6	9,8	9,3	6,9	8,6	8,4	3,6	12,6	5,1	11,1	6,4
1999 IV	18,3	21,4	-3,9	10,0	9,3	4,9	8,7	6,6	4,2	12,6	5,8	10,9	7,0
2000 I	18,2	21,4	-4,0	9,9	9,6	8,8	8,9	10,3	5,8	12,8	4,7	10,1	8,2
2000 II	18,4	22,0	-4,2	10,4	9,7	4,2	9,0	6,0	3,7	12,5	4,1	9,9	5,6
Japani													
1996	31,3	29,8	1,4	16,1	15,6	1,7	15,1	0,3	1,0	6,7	6,4	13,3	1,1
1997	31,2	28,7	2,6	16,6	16,1	3,3	13,7	1,2	0,1	5,4	7,1	13,4	0,7
1998	29,3	26,4	3,1	14,5	14,6	-6,6	15,1	-9,4	-1,5	5,0	5,6	13,7	-0,4
1999	.	26,0	.	.	.	2,6	.	-2,4	1,4	.	6,8	.	-0,5
1998 III	.	26,9	.	.	.	3,3	.	-0,9	1,5	.	4,4	.	2,0
1998 IV	.	26,9	.	.	.	13,4	.	-6,9	-7,0	.	11,3	.	-0,8
1999 I	.	26,9	.	.	.	0,8	.	-14,9	-2,2	.	-3,6	.	6,3
1999 II	.	24,2	.	.	.	-16,5	.	-17,7	1,9	.	14,4	.	-7,2
1999 III	.	26,4	.	.	.	9,9	.	-1,4	1,5	.	4,3	.	1,4
1999 IV	.	26,9	.	.	.	15,0	.	21,1	4,1	.	11,8	.	-2,2
2000 I	.	26,3	.	.	.	7,2	.	-6,1	-4,4	.	2,9	.	8,4
2000 II	.	23,7	.	.	.	-25,1	.	-19,9	0,3	.	4,2	.	-9,3

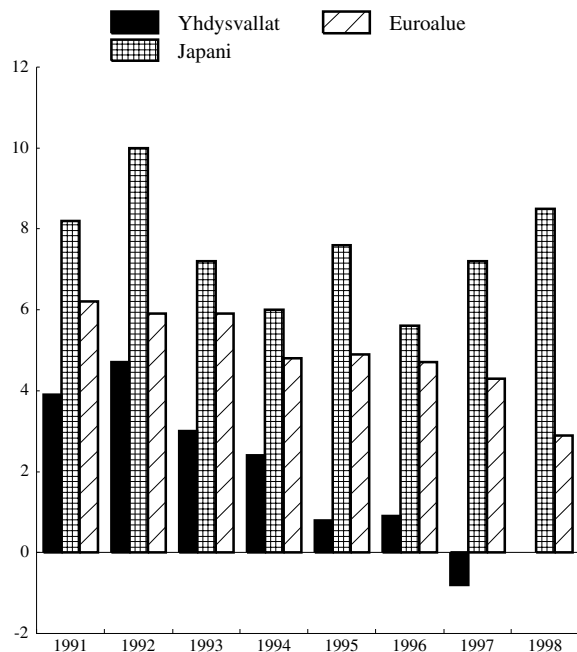
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic Planning Agency.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Tekninen huomautus

taulukoon 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihtelusta

Raha-aggregaattitiedot puhdistetaan kausivaihtelusta joko X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2¹) tai TRAMO/SEATS-ohjelmalla² (beetaversio, heinäkuu 1998). Kausitasoituksessa käytetään menetelmien multiplikaatiivisia malliversioita. Teknisistä syistä on päädytty julkistamaan X-12-ARIMAn tulokset virallisina tietoina. Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihtelusta puhdistetut sarjat, jotta aluerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan kantojen, korjauksien ja virtojen kausipuhdistetut arvot (taulukko 2.4.1).

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = \left(\frac{X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}}{I_t / I_{t-12}} - 1 \right) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t / I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyöritysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun "Euro area statistics-download" csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

taulukoihin 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöönotetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Lisäksi neljännesvuosittaisia virtatilastoja ei voida laskea millekään tilastoidulle ajanjaksolle, koska uudelleenluokittelun ja arvostusmuutosten vaikutuksia ei vielä ole koottu. Taulukkoja 2.5–2.8 voidaan käyttää rakenneanalyysiin, mutta niissä esitettyjen kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi ei ole suositeltavaa.

1 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2" (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

2 Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat toukokuussa 2000 julkaistuun asiakirjaan ”Statistical information collected and compiled by the ESCB”, jolla päivitetään heinäkuussa 1996 julkaistua asiakirjaa ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Päivitetystä asiakirjasta kuvataan tilastojen nykyistä tuottamista. Siinä käsitellään raha- ja pankkitilastoja sekä niihin liittyviä tilastoja, maksutasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja ja rahoitustilinpitoa. Sen sijaan hinta- ja kustannustilastoja, kansantalouden tilinpitoa, työmarkkina-tilastoja, julkisen talouden tulo- ja menotilastoja, lyhyen aikavälin tarjonta- ja kysyntätilastoja sekä yrittäjiä ja kuluttajia koskevia suhdannekyselyitä koskevat EKP:n vaatimukset esitetään elokuussa 2000 julkaistussa asiakirjassa ”Statistical requirements of the ECB in the field of general economic statistics”.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pidemmän aikavälin yksityiskohtaisempia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>), ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on laskettu yhteen ja/tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi) tarpeen mukaan.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 4.10.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan liittyviä tilastoja. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoihin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisen ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 esitetään rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joitakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltävinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 esitetään neljännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin. Taulukossa 2.7 esitetään neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalai-

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksutasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

tosten tase-eristä valuutoittain. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohdaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsi-kirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot kerätään ja tilastot laaditaan 1.1.1999 alkaen rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (taulukot 3.1–3.3) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

Arvopapereiden liikkeeseenlaskuja, kuoletuksia ja kantoja koskevat tilastot esitetään taulukossa 3.5. Taulukossa 3.6 on euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden (sekä euroalueella että sen ulkopuolella sijaitsevien) erittely sektoreittain. Taulukon 3.6 yhteismäärät (sarakkeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakkeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakkeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Hinnat ja reaalitalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yk-

sittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Vertailukelpoisten tietojen saatavuus vaihtelee tilastosta toiseen, mutta yleisesti ottaen vertailukelpoista tietoa on paremmin saatavissa viime ajoilta kuin aikaisemmilta ajanjaksoilta.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. Kansallisiin kuluttajahintaindekseihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tammikuusta 2000 alkaen YKHlin sisältyvät terveydenhoito- ja koulutuspalvelujen kustannukset. Laajennetun YKHlin mukaisia tietoja ei yleensä ole saatavissa tammikuuta 2000 edeltävältä ajalta. Tammikuusta 2000 alkaen YKHI sisältää myös euroalueella vierailevien kulutuksen, joka ei aiemmin ole sisällynyt kaikkien jäsenmaiden YKHlin.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat pääasiassa EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 esitetään muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano tulee kasvattamaan käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Koska kaikki euroaluetta koskevat

tiedot eivät olleet käytettävissä tätä Kuukausikatsausta laadittaessa, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Rahatalouden analysointia ja rahapolitiikan tutkimusta täydentämään tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja euroalueen rahoitustaloustoimista ja rahoitustaseista. Tarkoituksena on julkaista laaja, joskaan ei täydellinen, EKT 95:n mukainen euroalueen rahoitustilinpito raha- ja pankki-, maksutase-, pääomamarkkina-, rahoituslaitosten (ilman rahalaitoksia) ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen perusteella. Taulukossa 6 esitetään kansallisiin pääomatilastoihin ja rahoitustilinpitoon perustuvat euroalueen aggregaatit.

Yksityiskohtaisemmat ja yhtenäisemmät euroalueen rahoitustilinpitoa koskevat tilastot tultaaneen julkaisemaan EKP:n Kuukausikatsauksessa vuoden 2001 alkupuolella.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot kansallisten keskuspankkien toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot voivat siten poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne ovat muutettuina Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten mai-

den tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakauskasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velan muutoksesta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät ovat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitoksen (lokakuu 1993), EKP:n 1.12.1998 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevien suuntaviivojen (EKP/1998/17) ja Eurostatin ohjeiden mukaisia.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu euolina. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä.

Maksutaseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta, palvelusetilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta, tuotannon-tekijäkorvausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilastot vuosilta 1997–1999 ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta perustuvat osittain arvioihin eivätkä ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Taulukossa 8.5.2 esitetään euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan jaoteltuina. Ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla kansalliset nettomääräiset tiedot yhteen. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja lukuun ottamatta suorien

sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat esitetään taulukossa 8.7.2. EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset esitetään erikseen taulukossa 8.7.3. Taulukoiden 8.7.2 ja 8.7.3 tiedot ovat IMF:n/BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Valuuttavarantotilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaankauppa sekä kokonaisvientä ja -tuontia koskevat indeksit (arvo, määrä ja yksikköarvo). Arvoindeksin laskee EKP. Määräindeksi lasketaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindeksin ja arvoindeksin perusteella. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia maksutasetilastojen tavarakaupan erien kanssa (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään euron nimellinen ja reaali-efektiivinen valuuttaindeksi. Taulukossa esi-

tetään euron kahdenväliset kurssit suhteessa niihin 13 valuuttaan, joita EKP käyttää efektiivisen valuuttakurssin laskennassa. Kurssit ovat Hongkongin ja Singaporen dollaria ja Etelä-Korean wonia lukuun ottamatta EKP:n julkaisemia päivittäisiä viitekursseja. Taulukossa 10 esitetään myös näiden 13 valuutan muodostamasta ryhmästä laskettuja reaalisia indeksejä (deflatoituna tehdasteollisuuden tuottajahinnoilla ja yksikkötyökustannuksilla) sekä laajemmasta, 39 valuutan ryhmästä laskettu nimellinen ja reaali- (kuluttajahinnoilla deflatoitu) indeksi.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot/kuviot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat säästämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko/kuvio 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa/kuviossa 6.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessa suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppamenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppamenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokouksessa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitsevaa keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppamenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen suurin osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

14.9.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

31.8.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 1.9.2000 lähtien.

5.10.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.10.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,75 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin 6.10.2000 alkaen.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdentyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaationsäilytys rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit. Lokakuu 2000.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Lokakuu 2000.

Occasional Paper Series

1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 de Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and autocorrelation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.

- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 de Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Ronde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.
- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US leading indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.
- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: Is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 de Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.
- 33 Trecroci C. ja Vega J.L., The information content of M3 for future inflation in the euro area. Lokakuu 2000.

34 Castrén O. ja Takalo T., Capital market development, corporate governance and the credibility of exchange rate pegs. Lokakuu 2000.

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKP:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics. Elokuu 2000.

Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.

Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.

Esitteitä

TARGET. Heinäkuu 1998.

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

Euroopan keskuspankki. Kesäkuu 2000.

The ECB payment mechanism. Elokuu 2000.

Eurosetelit ja -metallirahat. Elokuu 2000.

The euro: integrating financial services. Elokuu 2000.

TARGET. Elokuu 2000.